

# **בנק אגוד לישראל**

**בערבון מוגבל**

**תמצית דוחות כספיים**

**30 בספטמבר 2010**

3	דוח הדירקטוריון
98	סקירת ההנהלה
114	הצהרות המנהל הכללי הראשי והחשבונאית הראשית
119	תמצית דוחות כספיים

## דוח הדירקטוריון לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 30 בספטמבר 2010

בישיבת הדירקטוריון של הבנק, אשר התקיימה ביום 25 בנובמבר 2010, הוחלט לאשר את תמצית הדוחות הכספיים ביניים הבלתי מבוקרים של הבנק והחברות המאוחדות שלו ליום 30 בספטמבר 2010. הדוחות ערוכים על פי הנחיות המפקח על הבנקים ובהתאם לתקן חשבונאות 14 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות "דיווח כספי לתקופות ביניים".

### מידע צופה פני עתיד

חלק מהמידע המפורט בדוח הדירקטוריון, שאינו מתייחס לעובדות ההיסטוריות מהווה מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968. תוצאות הבנק בפועל עשויות להיות שונות מהותית מאלו שנכללו במסגרת המידע צופה פני עתיד כתוצאה ממספר רב של גורמים, לרבות, בין היתר, כתוצאה משינויים בחקיקה והוראות גורמי פיקוח, התפתחויות מאקרו כלכליות ובעיקר התפתחויות המשבר הפיננסי העולמי ואי הוודאות הכרוכה בהשלכותיו, אירועים כלכליים חריגים כגון שינויים קיצוניים בריבית, שערי חליפין ואינפלציה, התנהגות המתחרים ושינויים ספציפיים שיפורטו להלן. מידע צופה פני עתיד מאופיין במילים או בביטויים כגון: "מתעתד", "צפי", "אמור", "חזוי", "להערכת הבנק", "בכוונת הבנק", "מתכננים", וביטויים דומים להם כגון: "יכול", "יהיה". השימוש בביטויים צופי עתיד אלו, כרוך בסיכונים ובחוסר וודאות משום שהוא מבוסס על הערכות ההנהלה לגבי אירועים עתידיים אשר עשויים לא להתממש או להתממש בצורה שונה מהצפוי. המידע המוצג להלן נסמך, בין היתר על תחזיות לעתיד בנושאים הקשורים להתפתחות הכלכלית בארץ ובעולם ועל תוכניות העבודה ותקציב הבנק לשנת 2010. הבנק אינו מתחייב לפרסם עדכון למידע צופה פני עתיד הנכלל בדוחות אלה, לרבות בגין השפעת נסיבות או אירועים שיקרו לאחר פרסום הדוחות על מידע כאמור.

**כללי**

במהלך הרבעון השלישי של שנת 2010 נמשכה מגמת ההתאוששות בפעילות הכלכלית העולמית. עם זאת, קצת ההתאוששות הואט, בין היתר כתוצאה מהתפוגגות ההשפעה של ההרחבות הפיסקאליות בארה"ב, ושל צעדי הריסון הפיסקאלי שננקטו באירופה כחלק ממדיניות צמצום הגירעון. גם צעדי הריסון של הכלכלה הסינית ציננו במעט את הצמיחה המהירה שאפיינה את מדינות מזרח אסיה. האטת הצמיחה בסין ובהודו, כפי שעולה מהאומדנים לתשעת החודשים הראשונים של השנה, השפיעה באופן מהותי על הפעילות הכלכלית העולמית לנוכח משקלן הגבוה יחסית בתוצר העולמי- כ-11% בסיכום שנת 2009, ולנוכח הצמיחה שנרשמה בסין ובהודו בשנת 2009- בשיעור של 9.1%- ו-7.7% בהתאמה ובהשוואה לשיעור צמיחה עולמי שלילי של 1.9%.

במהלך תקופה זו המשיכו מרבית הבנקים המרכזיים בעולם לנקוט במדיניות מוניטארית מרחיבה, אך כאמור, לאורך התקופה נרשמה האטה בפעילות הייצור בכלכלות המפותחות, האטה בפעילות הסחר ובשוק העבודה וקיפאון מסוים בהתאוששות הצריכה הפרטית. רמת האינפלציה העולמית נותרה יציבה, בין היתר, לנוכח ההשפעה המקזזת של ההאטה בהתאוששות על השפעת עליית מחירי הסחורות. במשק הישראלי נמשכה במהלך הרבעון השלישי התרחבות הפעילות הכלכלית, הודות להתרחבות הצריכה הפרטית, גידול בהשקעה בנכסים קבועים ועליה ביצוא. על פי אומדן ראשון, התוצר המקומי עלה ברבעון השלישי של שנת 2010 בשיעור של 3.8%, בחישוב שנתי, לאחר עליות של 4.5% ו-3.9% ברבעונים השני והראשון בהתאמה. עוד עולה מהנתונים כי התוצר העסקי עלה ברבעון השלישי של שנת 2010 ב-3.9%, בחישוב שנתי, לאחר עליות של 5.1% ו-4.8% ברבעונים השני והראשון של שנת 2010 בהתאמה. הצריכה הפרטית עלתה ברבעון השלישי של שנת 2010 ב-1.3%, בחישוב שנתי, לאחר עליות של 6.7% ו-1.1% ברבעונים השני והראשון של שנת 2010 בהתאמה. המדד המשולב למצב המשק עלה ברבעון השלישי של השנה בשיעור של 0.4%. הנתונים דלעיל מצביעים אמנם על עלייה בפעילות המשק, אולם בקצב מתון יותר מזה שנרשם ברבעונים הקודמים של שנת 2010. העלייה במדד התרחשה הודות לעלייה במדד הפדיון, מגמה שמותנה על ידי ירידה במדדי היצוא, היבוא והיצור התעשייתי.

**תעסוקה וצריכה פרטית**

מגמת ההתאוששות שנרשמה מתחילת השנה בשוק העבודה התמתנה ובשלושת החודשים יוני-אוגוסט 2010 נרשמה יציבות. שיעור הבלתי מועסקים מכוח העבודה האזרחי ירד מ-7.2% בחודש דצמבר 2009 לשיעור של 6.3%, שיעור שנשמר כאמור מחודש יוני ועד לחודש אוגוסט 2010. בחודש אוגוסט אשתקד השיעור עמד על 7.6%.

סך הרכישות של צרכנים פרטיים בכרטיסי אשראי עלו ברבעון השלישי של שנת 2010, לעומת הרבעון השני של שנת 2010, בשיעור שנתי של 9.2% ובהמשך לעלייה בשיעור שנתי של 7.0% ברבעון השני לעומת הראשון. מכירות רשתות השיווק עלו ברבעון השלישי של 2010 בשיעור שנתי של 8.5%, לעומת הרבעון השני של 2010, לאחר עלייה בשיעור שנתי של 4.5% ברבעון השני לעומת הרבעון הראשון. במהלך הרבעון השלישי של שנת 2010 נרשמה עליה ביציאות ישראלים לחו"ל בשיעור שנתי של 7%, בהשוואה לרבעון השני של 2010.

## סחר חוץ, תנועות הון ושערי חליפין

מתחילת השנה הסתכם הגירעון המסחרי ב-516 מיליון דולר בממוצע לחודש (6.2 מיליארד דולר במונחים שנתיים) לעומת 4.9 מיליארד דולר בשנת 2009. במהלך הרבעון השלישי של השנה ירד יצוא הסחורות בשיעור של 9.4%, בחישוב שנתי, לעומת הרבעון השני, זאת בהמשך לירידה בשיעור של 1.9% ברבעון השני, לעומת הרבעון הראשון של השנה. יבוא הסחורות ירד במהלך הרבעון השלישי של השנה בשיעור של 5.9%, בחישוב שנתי, לעומת הרבעון השני וזאת לאחר עלייה של 3.1%, בחישוב שנתי, ברבעון השני, לעומת הרבעון הראשון של השנה.

במהלך תשעת החודשים הראשונים של השנה התחזק השקל מול הדולר, האירו והליש"ט בשיעור של 2.9%, 8.4% ו-5.1% בהתאמה ולעומת זאת נחלש מול היין היפני בשיעור של 7.2%.

מעבר להשפעת ההתפתחויות הכלכליות החיוביות במשק הישראלי על שער החליפין של המטבע המקומי, התחזקותו היחסית והמקומית של השקל מול הדולר והאירו נובעת בין היתר כנגזרת של "מלחמת המטבעות" העולמית. מאבק זה התעורר לנוכח התערבותן של מדינות שנסמכות על היצוא, בראשות סין, בפיחות שער המטבע שלהן, באמצעות התערבות הרשויות בשוק מטבע החוץ. נושא זה נדון במהלך חודש אוקטובר בקרב שרי האוצר והבנקאים המרכזיים של קבוצת הכלכלות הגדולות בעולם, ה-G20, שקרא למדינות לפעול לקידום שוק מט"ח חופשי ולהימנע מלהשפיע על שערי החליפין.

בתקופת הדוח המשיך בנק ישראל במדיניות של התערבות בשוק המט"ח וזאת כדי למנוע שחיקה בשער החליפין וכתמיכה בייצוא. רכישות המט"ח במהלך המסחר הסתכמו בהיקף של כ-5.4 מיליארד דולר במחצית הראשונה ו-1.4 מיליארד דולר ברבעון השלישי של שנת 2010.

## מדיניות פסקאלית

הגירעון הממשלתי הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 ב-13.6 מיליארד ש"ח, לעומת כ-42.9 מיליארד ש"ח בתכנון התקציבי השנתי המקורי ולעומת גירעון של 23.2 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. בהוצאות הממשלה חלה עליה בשיעור של 3.2% בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד. הכנסות הממשלה רשמו גידול בשיעור של כ-9.3% לעומת התקופה המקבילה אשתקד. מגמה דומה נרשמה גם בהכנסות המדינה ממיסים שגדלו בשיעור של 11.1% לעומת הנתון המקביל אשתקד והיוו כ-80.5% מהתכנון התקציבי השנתי המקורי.

במהלך חודש יולי 2010 אישרה הממשלה את הצעת חוק התקציב והתוכנית הכלכלית לשנים 2011-2012.

## מחירים ומדיניות מוניטארית

מתחילת השנה ועד לסמוך לפרסום הדוח הכספי עלתה ריבית בנק ישראל מרמה של 1% לרמה של 2%. תהליך ההעלאה המתון וההדרגתי נועד לשמור על האינפלציה בתוך תחום היעד, בפרט לנוכח המשך עליית מחירי הדיור מתחילת השנה והעלייה במחירי המזון, שהחריפה ברבעון האחרון. ההעלאה ההדרגתית נועדה לתמוך בהמשך הצמיחה במשק, תוך שמירה על היציבות הפיננסית ותוך התחשבות בהשפעת רמת הריביות הנמוכה במשקים המובילים על ההשלכות שיכולות להיות לכך על שערי החליפין במשק.

בסיכום תשעת החודשים הראשונים של השנה עלה מדד המחירים לצרכן בשיעור של 1.9%. בשניים עשר החודשים האחרונים (ספטמבר 2010 לעומת ספטמבר 2009), עלה המדד ב-2.4%, בתוך תחום היעד השנתי שקבעה הממשלה (1%-3%).

## שוק ההון

המסחר בשוקי ההון בארץ ובעולם התאפיין בתנודתיות רבה והתנהל תחת ההשפעות הסותרות של פרסום דוחות כספיים חיוביים של חברות רבות בארץ ובעולם, במקביל להמשך פרסום נתוני מאקרו כלכליים שהעידו על התאוששות חלקית ולא אחידה של הכלכלה העולמית והמשך אי הוודאות לגבי ההאטה בכלכלת ארה"ב.

בסיכום תשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 עלו מדדי "ת"א 25", "ת"א 100", וה"תל טק 15" בשיעור של 7.1%, 6.0% ו-0.4%, בהתאמה.

מחזור המסחר היומי הממוצע במניות הסתכם במהלך תשעת החודשים הראשונים של השנה בכ-2 מיליארד ש"ח, גבוה בכ-19.2% מהמחזור הממוצע היומי בשנת 2009.

בסיכום תשעת החודשים הראשונים של השנה הסתכם סך גיוס ההון בשוק המניות, בהנפקות והקצאות פרטיות, לכ-8.2 מיליארד ש"ח, גבוה בכ-25% מהסכום שגויס בכל שנת 2009.

בשוק אגרות החוב התאפיין המסחר על פי רוב בעליות שערים, בכל איגרות החוב לסוגיהן. בסיכום תשעת החודשים הראשונים של השנה עלו המדד הכללי של אגרות החוב, מדד אגרות החוב הצמודות למדד המחירים לצרכן ומדד אגרות החוב הצמודות למט"ח בשיעורים של 7.5%, 9.8% ו-1.1% בהתאמה. עליות שערים אלו השתקפו מנגד בירידה בתשואה הריאלית של מדד אגרות החוב הכללי ומדד אגרות החוב צמודות המדד מרמה של 11.2% ו-20.2% נכון לסוף שנת 2009, בהתאמה, לרמה של 7.7% ו-9.5% בסוף ספטמבר 2010 בהתאמה.

מחזור המסחר היומי הממוצע באגרות החוב הסתכם בכ-3.2 מיליארד ש"ח, ירידה בשיעור של 22.3% לעומת מחזור המסחר היומי הממוצע בשנת 2009.

במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 גייס הסקטור העסקי באמצעות הנפקת אגרות חוב כ-33.5 מיליארד ש"ח (מזה כ-40% על ידי הבנקים), עליה בשיעור של כ-17% לעומת התקופה המקבילה אשתקד ולעומת כ-36.5 מיליארד ש"ח שגויסו בכל שנת 2009.

במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 רשמו מדדי האג"ח הקונצרני ה"תל בונד 20" וה"תל בונד 40", עליות שערים של 9.9% ו-10.2%, בהתאמה.

במהלך הרבעון השלישי של השנה הרחיבה הממשלה את פעילותה בשוק האג"ח המקומי ובניגוד למגמה במחצית הראשונה של השנה הגדילה את היקף ההנפקות הממשלתיות. הנפקת אגרות החוב הממשלתיות ברוטו הסתכמה בתשעת החודשים הראשונים של השנה בכ-39.6 מיליארד ש"ח, נמוך בכ-30% מההיקפים בתקופה המקבילה אשתקד. סך הנפקת אגרות החוב הממשלתיות נטו (בניכוי פדיונות) הסתכמה ב-1.6 מיליארד ש"ח, לעומת 36.6 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. מדד אגרות החוב הממשלתיות עלה בסיכום תקופה זו בשיעור של כ-6.3%.

## רווח ורווחיות (מאוחד)

**תשעת החודשים הראשונים בשנת 2010** הסתכמו ברווח נקי בסך 105 מיליון ש"ח, לעומת רווח נקי בסך 83 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 26.5%.

תשואת הרווח הנקי להון העצמי (לפי בסיס הון ממוצע) הסתכמה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 ב- 7.1%, לעומת 6.7% בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח הנקי מפעולות רגילות בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 הסתכם ב- 104 מיליון ש"ח לעומת 85 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 22.4%.

תשואת הרווח הנקי מפעולות רגילות על ההון העצמי (לפי בסיס ההון הממוצע) הסתכמה ב- 7.0% לעומת 6.8% בתקופה המקבילה אשתקד.

שיעור הגידול בתשואה נמוך יותר מאשר שיעור הגידול ברווח, עקב גידול בהון העצמי, בין היתר כתוצאה מגידול בקרן ההון בגין התיק הזמין למכירה ומגיוס ההון שבוצע בספטמבר 2009.

השינויים בסעיפים העיקריים של הרווח והפסד בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 לעומת התקופה המקבילה אשתקד, הינם:

- עליה בשיעור של 5.7% ברווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים. בנטרול השפעות חשבונאיות של שווי הוגן של מכשירים פיננסיים נגזרים, חלה עליה בשיעור של 13.3% - ראה פירוט בניתוח הרווח מפעילות מימון בהמשך.
- ירידה בשיעור של 34.5% בהפרשה לחובות מסופקים.
- עליה בשיעור של 4.7% בעמלות התפעוליות.
- ירידה ברווח מהשקעות במניות ובהכנסות אחרות בשיעור של 66.7%.
- עליה בשיעור של 8.7% בהוצאות התפעוליות והאחרות.
- ירידה בשיעור ההפרשה למיסים מ- 48.5% ל- 35% (ההפרשה למס בתקופה המקבילה אשתקד הושפעה מקיטון ביתרות המס הנדחה בשל הפחתת מס החברות – ראה פירוט בהמשך).

**הרבעון השלישי של שנת 2010** הסתכם ברווח נקי בסך 43 מיליון ש"ח, לעומת רווח נקי בסך 20 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 115%.

תשואת הרווח הנקי להון העצמי (לפי בסיס הון ממוצע) לרבעון השלישי של שנת 2010 הסתכמה ב- 8.8%, לעומת 4.7% ברבעון המקביל אשתקד.

## התפתחות ההכנסות, הוצאות והפרשה למיסים

הרווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של השנה ב- 499 מיליון ש"ח לעומת 472 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 5.7%. הצגת פעילות הבנק במכשירים פיננסיים נגזרים על פי שווי הוגן (כנדרש לפי כללי חשבונאות) גרמה בתשעת החודשים הראשונים של 2010 להוצאות מימון חריגות בהיקפן בסך של כ- 30 מיליון ש"ח (מזה סך של כ- 27 מיליון ש"ח ברבעון השני של 2010), שנבעו כתוצאה מירידות חדות של עקומי הריביות. בתקופה המקבילה אשתקד נרשמה הכנסה בסך של כ- 5 מיליון ש"ח בגין סעיף זה. בנטרול השפעות חשבונאיות אלו, חל גידול ברווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים לעומת התקופה המקבילה אשתקד בשיעור של 13.3%, אשר נובע בעיקרו מהגורמים הבאים:

- גידול בהיקף האשראי הממוצע ועלייה במרווח הפקדונות.
- גידול בסך של כ- 7 מיליון ש"ח ברווחים ממימוש והתאמת ערך של אגרות חוב (לא כולל הפרשה לירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני).
- הפרשה לירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני באגרות חוב קונצרניות בסך של 2 מיליון ש"ח במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2010, לעומת 21 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.
- גידול בסך של כ- 13 מיליון ש"ח בעמלות מעסקי מימון והכנסות מימון אחרות.

מנגד, חל קיטון בהיקף תיק ניירות הערך הממוצע, אשר קיזז חלקית את העליות הנ"ל. ניתוח תמציתי של שיעורי הכנסה והוצאה לפי בסיסי הצמדה (למידע מפורט ראה תוספת א' לסקירת ההנהלה):

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר							
2009				2010			
פער הריבית כולל השפעת נגזרים	פער הריבית ללא השפעת נגזרים	תרומה לרווח המימוני כולל השפעת נגזרים	היקף הנכסים	פער הריבית כולל השפעת נגזרים	פער הריבית ללא השפעת נגזרים	תרומה לרווח המימוני כולל השפעת נגזרים	היקף הנכסים
ב-%	ב-%	מיליוני ש"ח	ב-%	ב-%	ב-%	מיליוני ש"ח	ב-%
1.62	1.72	265	51	1.64	1.78	294	53
0.26	0.95	7	11	0.39	0.48	18	12
0.74	0.77	81	38	0.36	2.25	43	35
		23				9	
		96				135	
1.05	1.41	*472	100	1.02	2.07	*499	100

מטבע ישראלי  
לא צמוד  
צמוד מדד  
מטבע חוץ (כולל צמוד למטבע חוץ)  
אופציות  
הכנסות מימון אחרות, נטו  
סה"כ

\* רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים.



המגזר השקלי הלא צמוד – חלה עליה של 0.02 נקודות האחוז בפער הריבית לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

המגזר השקלי הצמוד למדד – חלה עליה של 0.13 נקודות האחוז בפער הריביות הנובעת בעיקרה ממדידת מכשירים פיננסיים נגזרים על פי שווים ההוגן בקיזוז ירידת המרווח על אחזקת איגרות חוב בתיק ניירות ערך של הבנק.

מטבע חוץ – חלה ירידה של 0.38 נקודות האחוז בפער הריבית לעומת התקופה המקבילה אשתקד, אשר הושפעה בעיקר ממדידת מכשירים נגזרים על פי שווים ההוגן.

**ההפרשה לחובות מסופקים** הסתכמה בתשעת החודשים הראשונים של השנה ב- 55 מיליון ש"ח לעומת 84 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה בשיעור של 34.5%.

שיעור ההפרשה לחובות מסופקים מכלל האשראי לציבור עמד בתשעת החודשים הראשונים של השנה על 0.34% (בחישוב שנתי), לעומת 0.59% בתקופה המקבילה אשתקד ו- 0.50% בכל שנת 2009.

**היקף החובות הבעייתיים** ליום 30 בספטמבר 2010 הסתכם ב- 1,075 מיליון ש"ח, עליה בשיעור של 1.6% לעומת 30 בספטמבר 2009 וירידה בשיעור של 26.1% לעומת 31 בדצמבר 2009. השינוי לעומת התקופה המקבילה אשתקד בהרכב החובות הבעייתיים נובע ברובו משינוי שחל בסיווג של קבוצת לווים מהשגחה מיוחדת לארגון מחדש כתוצאה מהסדרים שנערכו. הקיטון בהיקף החובות הבעייתיים לעומת סוף שנת 2009 נובע בעיקרו מגריעה של קבוצת לווים ממצבת החובות בהשגחה מיוחדת. שיעור יתרת החובות הבעייתיים מתוך ההון העצמי עמד ביום 30 בספטמבר 2010 על כ- 51.2% לעומת כ- 55.2% ביום 30 בספטמבר 2009, וכ- 74.8% ביום 31 בדצמבר 2009. שיעור יתרת החובות הבעייתיים מתוך סך האשראי עמד ביום 30 בספטמבר 2010 על כ- 5.1% לעומת כ- 5.5% ביום 30 בספטמבר 2009 ו- 7.6% ביום 31 בדצמבר 2009.

להלן נתוני האשראים הבעייתיים לפי הסיווגים שנקבעו בהוראות המפקח על הבנקים (במיליוני ש"ח):<sup>1</sup>

ליום 31 בדצמבר 2009	יתרה ליום 30 בספטמבר		
	2009	2010	
111	122	<b>125</b>	אינו נושא הכנסה
101	101	<b>390</b>	אורגן מחדש <sup>5,2</sup>
325	5	-	מיועדים לארגון מחדש
21	15	<b>25</b>	בפיגור זמני
409	667	<b>253</b>	בהשגחה מיוחדת <sup>5,3</sup>
967	910	<b>793</b>	סה"כ אשראי מאזני ללווים בעייתיים <sup>1</sup>
414	86	<b>227</b>	סיכון אשראי חוץ מאזני בגין לווים בעייתיים <sup>5,4,1</sup>
73	62	<b>55</b>	אג"ח של לווים בעייתיים
1,454	1,058	<b>1,075</b>	
-	-	*-	נכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים של לווים בעייתיים
1,454	1,058	<b>1,075</b>	סיכון אשראי כולל בגין לווים בעייתיים <sup>5,1</sup>

\* סכום נמוך מ- 500 אלפי ש"ח

<sup>1</sup> לא כולל חובות בעייתיים המכוסים על ידי בטחונות המותרים לניכוי לצורך מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים (הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 313).

<sup>2</sup> אשראי שאורגן מחדש במהלך השנה השוטפת וכן אשראי שאורגן מחדש בשנים קודמות עם ויתור על הכנסות. (לא כולל אשראי שאורגן מחדש בשנים קודמות ללא ויתור על הכנסות: 30 בספטמבר 2010 – 49 מיליון ש"ח, 30 בספטמבר 2009 – 42 מיליון ש"ח, 31 בדצמבר 2009 - 37 מיליון ש"ח).

<sup>3</sup> מזה חובות בגינם קיימת הפרשה ספציפית שנוכחה מהחבות (למעט אשראי לדיור שבגינו קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור) – בסך **16** מיליון ש"ח לעומת 196 מיליון ש"ח ב- 30 בספטמבר 2009 ולעומת 16 מיליון ש"ח בסוף שנת 2009, ואשראי לדיור שבגינו קיימת הפרשה לפי עומק פיגור בסך **15** מיליון ש"ח לעומת 17 מיליון ש"ח ב- 30 בספטמבר 2009 ובסוף שנת 2009.

<sup>4</sup> כפי שחושב לצורך מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים, למעט בגין ערבויות שנתן לווה להבטחת חבות של צד שלישי.

<sup>5</sup> השינוי בהרכב החובות הבעייתיים למול ספטמבר 2009 נובע בעיקר מסיווג של קבוצת לווים (בענף השירותים הפיננסיים) מהשגחה מיוחדת לארגון מחדש כתוצאה מהסדרים שנערכו. הקיטון בהיקף החובות הבעייתיים לעומת סוף שנת 2009 נובע מהסרת הסיווג של השגחה מיוחדת מקבוצת לווים עקב שיפור בפעילותה ונתונה הפיננסיים.

**הרווח מפעילות מימון לאחר הפרשה לחובות מסופקים** הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של השנה ב- 444 מיליון ש"ח לעומת 388 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עליה בשיעור של כ- 14.4%.

**ההכנסות התפעוליות והאחרות** הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של השנה ב- 214 מיליון ש"ח לעומת 235 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה בשיעור של כ- 8.9%. העמלות התפעוליות הסתכמו ב- 199 מיליון ש"ח לעומת 190 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עליה של כ- 4.7%. עליה זו נבעה בעיקרה מגידול בעמלות מטיפול באשראים. הרווח מהשקעות במניות נטו, הסתכם ב- 12 מיליון ש"ח לעומת 38 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע מהגורמים הבאים:

- ירידה ברווחים ממניות (הן רווחים שמומשו והן רווחים שטרם מומשו) – רווח של כ- 6 מיליון ש"ח בתשעת החודשים הראשונים של השנה לעומת רווח של כ- 29 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד (מזה 15 מיליון ש"ח בגין מכירת מניות בזק).
- הכנסות מדיבידנד הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של השנה הנוכחית ב- 6 מיליון ש"ח לעומת 9 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

ההכנסות האחרות הסתכמו ב- 3 מיליון ש"ח בתשעת החודשים הראשונים של השנה לעומת 7 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נובע מכך שבתשעת החודשים הראשונים של שנת 2009 נכללו בהכנסות האחרות עיקר רווחי היעודה לפיצויים לתקופה זו בסך של כ- 5 מיליון ש"ח, כאשר בתקופה הנוכחית לא נכללו במסגרת סעיף זה הכנסות כאמור.

**הוצאות התפעוליות והאחרות** הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של השנה ב- 498 מיליון ש"ח לעומת 458 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עליה בשיעור של 8.7%.

הוצאות השכר הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של השנה ב- 281 מיליון ש"ח, לעומת 256 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עליה בשיעור של 9.8%. הגידול נובע בעיקרו מכך שבתקופה המקבילה אשתקד נרשמה עלות תוספת שכר נמוכה מהמקובל בשנים האחרונות. כמו כן, בתקופה המקבילה אשתקד נרשמו הכנסות גבוהות במיוחד מהקופה המרכזית לפיצויים.

הוצאות פחת ואחזקת בניינים וציוד הסתכמו ב- 91 מיליון ש"ח לעומת 87 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עליה של 4.6%. העלייה נובעת בעיקרה מגידול בפחת מחשב.

ההוצאות האחרות הסתכמו ב- 126 מיליון ש"ח לעומת 115 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עליה בשיעור של 9.6%. עליה זו נבעת בעיקרה מגידול בהוצאות המחשוב.

שיעור הכיסוי של ההוצאות התפעוליות והאחרות על ידי ההכנסות התפעוליות והאחרות עמד בתשעת החודשים הראשונים של השנה על 43% לעומת 51.3% בתקופה המקבילה אשתקד ו- 51.6% בכל שנת 2009.

שיעור ההוצאות התפעוליות והאחרות מתוך סך ההכנסות (רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים ובתוספת הכנסות תפעוליות ואחרות) עמד בתשעת החודשים הראשונים של השנה על 69.8% לעומת 64.8% בתקופה המקבילה אשתקד ו- 67.5% בכל שנת 2009.

**ההפרשה למיסים** בתשעת החודשים הראשונים של השנה הייתה בשיעור של 35% לעומת 48.5% בתקופה המקבילה אשתקד ו- 45.3% בכל שנת 2009. ההפרשה למס בתקופה המקבילה אשתקד כוללת הוצאות מס בסך של כ- 10 מיליון ש"ח כתוצאה מקיטון של יתרת נכס מס נדחה בשל הפחתה הדרגתית של שיעורי המס הסטטוטורי החלים על תאגידי בנקאיים, החל משנת 2009 ועד לשנת 2016, בה יעמוד שיעור המס הסופי על 29%. שיעור המס הסטטוטורי בשנת 2010 הוא 35.3% לעומת 36.2% בשנת 2009.

בתשעת החודשים הראשונים של השנה נרשם **רווח מפעולות בלתי רגילות** אחרי מסים בסך של כ- 1 מיליון ש"ח אשר נובע ברובו ממכירת חלק משירותי הנאמנות לאגרות חוב בחברה לנאמנות של הבנק - לפרטים נוספים ראה פרק "עסקאות עם בעלי שליטה".

### **התפתחות הנכסים, ההתחייבויות וההון**

**מאזן הבנק** הסתכם ביום 30 בספטמבר 2010 ב- 34,954 מיליון ש"ח לעומת 30,323 מיליון ש"ח בסוף שנת 2009, עליה בשיעור של 15.3% ולעומת 30,984 מיליון ש"ח ביום 30 בספטמבר 2009, עליה בשיעור של 12.8%.

**האשראי לציבור** הסתכם ביום 30 בספטמבר 2010 ב- 21,265 מיליון ש"ח לעומת 19,052 מיליון ש"ח בסוף שנת 2009, עליה בשיעור של 11.6% ולעומת 19,013 מיליון ש"ח ביום 30 בספטמבר 2009, עליה בשיעור של 11.8%. היתרה הממוצעת של האשראי לציבור בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 עמדה על 19,884 מיליון ש"ח, לעומת 18,685 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עליה בשיעור של 6.4%.

**פיקדונות הציבור** הסתכמו ביום 30 בספטמבר 2010 ב- 28,631 מיליון ש"ח לעומת 24,985 מיליון ש"ח בסוף שנת 2009, עליה בשיעור של 14.6% ולעומת 25,801 מיליון ש"ח ביום 30 בספטמבר 2009, עליה בשיעור של 11.1%. היתרה הממוצעת של פיקדונות הציבור בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 עמדה על 26,621 מיליון ש"ח, לעומת 26,670 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה בשיעור של 0.2%.

**ניירות ערך** הסתכמו ביום 30 בספטמבר 2010 ב- 6,378 מיליון ש"ח, לעומת 5,545 מיליון ש"ח בסוף שנת 2009, עליה בשיעור של 15% ולעומת 4,659 מיליון ש"ח ביום 30 בספטמבר 2009, עליה בשיעור של 36.9%. היתרה הממוצעת של תיק ניירות הערך בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 עמדה על 4,756 מיליון ש"ח, לעומת 5,253 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה בשיעור של 9.5%. היתרות בסעיף זה משקפות את מדיניות ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק בעיקר על רקע סביבת הריבית הנמוכה.

היתרה נכון ליום 30 בספטמבר 2010 מתפלגת כדלקמן:

כ- 70.8% מתיק ניירות הערך מושקע באגרות חוב ממשלתיות. כ- 14.1% מושקעים באגרות חוב של בנקים וכ- 12.7% מושקעים באגרות חוב קונצרניות בעיקר של חברות ישראליות.

כ- 61.7% מהתיק מסווג כניירות ערך זמינים למכירה (ראה פירוט נוסף בבאור 2 לדוחות הכספיים). ניירות הערך בתיק הזמין למכירה מוצגים במאזן לפי שוויים ההוגן, כאשר הפער בין השווי ההוגן לעלות המופחתת נזקף לקרן הון, למעט ירידות ערך בעלות אופי אחר מזמני אשר אינן נזקפות לקרן הון אלא לדוח רווח והפסד. בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 נזקפו לרווח והפסד ירידות ערך בעלות אופי אחר מזמני בגין אגרות חוב בסך של כ- 2 מיליון ש"ח ובגין מניות בסך של כ- 2 מיליון ש"ח, זאת לעומת סך של 21 מיליון ש"ח ו- 5 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, בהתאמה. קרן ההון נטו ליום 30 בספטמבר 2010 הינה חיובית ועומדת על כ- 160 מיליון ש"ח (לפני השפעת המס), ומורכבת מקרן הון חיובית בסך 178 מיליון ש"ח, בקיזוז קרן הון שלילית בסך 18 מיליון ש"ח. בסוף דצמבר 2009 קרן ההון נטו הייתה חיובית ועמדה על כ-90 מיליון ש"ח (לפני השפעת המס), והיתה מורכבת מקרן הון חיובית בסך 120 מיליון ש"ח, בקיזוז קרן הון שלילית בסך 30 מיליון ש"ח.

להלן התפלגות קרן ההון והשווי ההוגן בתיק הזמין ליום 30 בספטמבר 2010:

קרן הון נטו	קרן הון חיובית (רווחים שטרם מומשו)	קרן הון שלילית (הפסדים שטרם מומשו)	הערך במאזן (המהווה שווי הוגן) במיליוני ש"ח	
35	35	-	134	מניות
76	78	(2)	2,111	אגרות חוב ממשלתיות
10	11	(1)	897	אגרות חוב של בנקים אגרות חוב קונצרניות:
6	6	-	126	חברות ממשלתיות
11	19	(8)	226	ענף הנדל"ן
22	29	(7)	441	אחרות
39	54	(15)	793	סה"כ אג"ח קונצרניות
<b>*160</b>	<b>178</b>	<b>(18)</b>	<b>3,935</b>	סה"כ תיק זמין למכירה

\* קרן הון זו משקפת רווחים שטרם מומשו, נטו, והיא כלולה בדוחות הכספיים בהון העצמי של הבנק, בסך של כ- 107 מיליון ש"ח, לאחר השפעת מס. ראה דו"ח על השינויים בהון העצמי – התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן.

במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 נרשמה תנועה חיובית נטו בקרן ההון לאחר השפעות המס בסך של 48 מיליון ש"ח.

להלן התפלגות קרן ההון השלילית (הפסדים שטרם מומשו), לפי שיעור הירידה מתחת לעלות ולפי טווחים של משך הזמן\* בו השווי ההוגן נמוך מהעלות (במיליוני ש"ח) ליום 30 בספטמבר 2010:

סך הכל	מעל 12 חודשים	9-12 חודשים	6-9 חודשים	עד 6 חודשים	
					<b>אגרות חוב זמינות למכירה:</b>
					<b>אחרות -</b>
11	8	-	1	2	עד 20%
-	-	-	-	-	20%-30%
-	-	-	-	-	30%-40%
-	-	-	-	-	מעל 40%
<b>11</b>	<b>8</b>	<b>-</b>	<b>1</b>	<b>2</b>	
					<b>מגובי נכסים -</b>
7	1	6	-	-	עד 20%
-	-	-	-	-	20%-30%
-	-	-	-	-	30%-40%
-	-	-	-	-	מעל 40%
<b>7</b>	<b>1</b>	<b>6</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	
<b>18</b>	<b>9</b>	<b>6</b>	<b>1</b>	<b>2</b>	<b>סך הכל</b>

\* נקודת ההתייחסות לקביעת משך הזמן בו השקעה הייתה בפוזיצית הפסד שטרם מומש הוא תאריך המאזן של תקופת הדוח שבמהלכה ארעה ירידת הערך לראשונה, ללא קשר לשיעור הירידה. מדיניות ונהלי הבנק בדבר בחינת הצורך בביצוע הפרשה לירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני, מפורטים בפרק "מדיניות חשבונאית קריטית ואומדנים חשבונאיים קריטיים" בדו"ח השנתי של 2009.

להלן התפלגות קרן ההון והשווי ההוגן בתיק הזמין ליום 31 בדצמבר 2009:

קרן הון נטו	קרן הון חיובית (רווחים שטרם מומשו)	קרן הון שלילית (הפסדים שטרם מומשו)	הערך במאזן (המהווה שווי הוגן) במיליוני ש"ח	
33	33	-	125	מניות
25	28	(3)	3,318	אגרות חוב ממשלתיות
5	6	(1)	355	אגרות חוב של בנקים
				אגרות חוב קונצרניות:
4	**4	-	**54	חברות ממשלתיות
12	25	(13)	294	ענף הנדל"ן
11	**24	(13)	**423	אחרות
27	53	(26)	771	סה"כ אג"ח קונצרניות
*90	120	(30)	4,569	סה"כ תיק זמין למכירה

\* קרן הון זו משקפת רווחים שטרם מומשו, נטו, והיא כלולה בדוחות הכספיים בהון העצמי של הבנק, לאחר השפעת המס, בסך של כ- 59 מיליון ש"ח. ראה דו"ח על השינויים בהון העצמי – התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן.

\*\* סווג מחדש.

להלן התפלגות קרן ההון השלילית (הפסדים שטרם מומשו), לפי שיעור הירידה מתחת לעלות ולפי טווחים של משך הזמן\* בו השווי ההוגן נמוך מהעלות (במיליוני ש"ח) ליום 31 בדצמבר 2009:

סך הכל	מעל 12 חודשים	9-12 חודשים	6-9 חודשים	עד 6 חודשים	
					<b>אגרות חוב זמינות למכירה:</b>
					<b>אחרות -</b>
17	10	-	1	6	עד 20%
3	-	-	-	3	20%-30%
-	-	-	-	-	30%-40%
-	-	-	-	-	מעל 40%
20	10	-	1	9	
					<b>מגובי נכסים -</b>
4	4	-	-	-	עד 20%
6	-	-	-	6	20%-30%
-	-	-	-	-	30%-40%
-	-	-	-	-	מעל 40%
10	4	-	-	6	
30	14	-	1	15	<b>סך הכל</b>

\* נקודת ההתייחסות לקביעת משך הזמן בו השקעה הייתה בפוזיציית הפסד שטרם מומש הוא תאריך המאזן של תקופת הדוח שבמהלכה ארעה ירידת הערך לראשונה, ללא קשר לשיעור הירידה. מדיניות ונהלי הבנק בדבר בחינת הצורך בביצוע הפרשה לירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני, מפורטים בפרק "מדיניות חשבונאית קריטיטית ואומדנים חשבונאיים קריטיים" בדו"ח השנתי של 2009.

להלן פירוטים נוספים ליום 30 בספטמבר 2010 (במיליוני ש"ח):

הערך במאזן (המהווה שווי הוגן)	תיק זמין למכירה:
134	מניות <sup>1</sup>
2,108	אגרות חוב ממשלתיות:
3	ממשלת ישראל
2,111	אחר
708	אגרות חוב של בנקים <sup>2</sup> :
189	בנקים בארץ
897	בנקים בחו"ל <sup>7</sup>
126	אגרות חוב קונצרניות <sup>3</sup> :
226	חברות ממשלתיות <sup>4</sup>
441	ענף הנדל"ן <sup>5</sup>
793	אחרות <sup>6</sup>
3,935	סה"כ תיק זמין למכירה
	<b>תיק למסחר:</b>
	מניות:
11	חברות ישראליות
11	חברות זרות
22	
2,405	אגרות חוב ממשלתיות - ישראליות
16	אגרות חוב אחרות
2,421	
2,443	סה"כ תיק למסחר
6,378	סה"כ תיק ניירות הערך

<sup>1</sup> כולל 22 מנפיקים, כאשר היתרה הגבוהה ביותר הינה 53 מיליון ש"ח.

<sup>2</sup> כולל 13 מנפיקים, כאשר היתרה הגבוהה ביותר היא 595 מיליון ש"ח בגין אג"ח בנק הפועלים.

<sup>3</sup> כל אגרות החוב הקונצרניות הינן של חברות ישראליות למעט יתרה של 28 מיליון ש"ח אשר הונפקה על ידי מנפיק זר.

<sup>4</sup> כולל 3 מנפיקים, כאשר היתרה הגבוהה ביותר היא 107 מיליון ש"ח.

<sup>5</sup> כולל 47 מנפיקים, כאשר היתרה הגבוהה ביותר היא 26 מיליון ש"ח.

<sup>6</sup> כולל 68 מנפיקים, כאשר היתרה הגבוהה ביותר היא 70 מיליון ש"ח.

<sup>7</sup> המנפיקים הינם בנקים מארה"ב, בריטניה, גרמניה, והולנד.



**הנכסים האחרים** הסתכמו ביום 30 בספטמבר 2010 ב- 1,249 מיליון ש"ח לעומת 711 מיליון ש"ח בסוף שנת 2009 ו- 532 מיליון ש"ח ביום 30 בספטמבר 2009.

**ההתחייבויות האחרות** הסתכמו ביום 30 בספטמבר 2010 ב- 2,002 מיליון ש"ח לעומת 1,507 מיליון ש"ח בסוף שנת 2009 ו- 1,289 מיליון ש"ח ביום 30 בספטמבר 2009.

התנודתיות בנכסים אחרים ובהתחייבויות אחרות נובעת בעיקרה מתנודתיות בשווי הוגן של מכשירים פיננסיים נגזרים, בעיקר כתוצאה מפעילות לקוחות באופציות מעוף, הנגזרת בין היתר, מהתנהגות השווקים.

**ההון העצמי** של הבנק הסתכם ביום 30 בספטמבר 2010 ב- 2,098 מיליון ש"ח לעומת 1,945 מיליון ש"ח בסוף שנת 2009 ו- 1,917 מיליון ש"ח ביום 30 בספטמבר 2009. הגידול מסוף שנת 2009 נבע מרווחי הבנק ומגידול בסך 48 מיליון ש"ח בסעיף התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן, נטו. הגידול לעומת התקופה המקבילה אשתקד נבע מרווחי הבנק ומגידול בסך 44 מיליון ש"ח בסעיף התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן, נטו.

ההון העצמי ליום 30 בספטמבר 2010 כולל "דיבידנד שהוכרז לאחר תאריך המאזן" בסך של 60 מיליון ש"ח - לפרטים נוספים ראה פרק "דיבידנד" וראה דוח על השינויים בהון העצמי. לצורך חישוב יחס ההון מופחת דיבידנד מוכרז זה מבסיס ההון – ראה פירוט בהמשך.

#### יחס ההון לרכיבי סיכון

החל מיום 31 בדצמבר 2009 מחושב יחס ההון המזערי לרכיבי סיכון לפי הוראות הנדבך הראשון של באזל 2 - ראה פירוט בפרק "הלימות ההון". מגבלת בנק ישראל קובעת יחס הון כולל מינימאלי של 9% על בסיס דיווח מאוחד.

בהתאם להוראות המפקח על הבנקים נדרשים הבנקים, בשלב זה, לעמוד גם ביעדי ההון המחושבים על בסיס באזל 1.

להלן יחסי ההון:

<u>30/9/2009</u>	<u>*31/12/09</u>	<u>**30/9/10</u>	
<u>באזל I</u>	<u>באזל II</u>	<u>באזל II</u>	
9.03%	8.6%	8.3%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
14.5%	13.7%	13.5%	יחס הון כולל לרכיבי סיכון

\* בעקבות מכתב המפקח על הבנקים לתאגידים בנקאיים מיום 25 במרס 2010 בנושא סיווג קבוצת רכישה כנדל"ן (ראה פירוט בפרק "עדכוני חקיקה") הוצגו מחדש מספרי השוואה ליום 31 בדצמבר 2009 על מנת לאפשר השוואה. נכון ליום 30 בספטמבר 2010 השלכת סווג קבוצות הרכישה כנדל"ן גרמה לקיטון של כ- 0.26 נקודות האחוז ביחס ההון הכולל ולקיטון של כ- 0.16 נקודות האחוז ביחס הון רובד 1, לעומת קיטון של 0.2 נקודות האחוז וקיטון של 0.13 נקודות האחוז נכון ליום 31 בדצמבר 2009, בהתאמה.

\*\* על פי הוראות בנק ישראל, דיבידנד שהוכרז לאחר תאריך המאזן ואשר כלול בהון העצמי בסעיף נפרד, מנוכה מבסיס ההון לצורך יחס ההון. לפיכך יחס ההון ליום 30 בספטמבר 2010 הינו לאחר הפחתת הדיבידנד המוכרז בסך של 60 מיליון ש"ח.

פירוט בדבר מדיניות הבנק בגין יחס הלימות ההון ראה בפרק "הלימות ההון", תת פרק הלימות ההון על פי באזל 2".

## השקעות בהון הבנק ועסקאות במניותיו

- בהתאם להודעה שנמסרה לבנק, ביום 21 ביולי 2010 חתמו גב' דרורה זכאי ובתה, ד"ר יעל אלמוג, על הסכם אשר במסגרתו תעביר גב' דרורה זכאי לד"ר יעל אלמוג את מלוא החזקותיה בחברת נכסי דוד לובינסקי (אחזקות) 1993 בע"מ ובחברת נכסי שרודר בע"מ, הנמנות על קבוצת בעלי השליטה בבנק. גב' דרורה זכאי הינה הבעלים של מחצית מהמניות וזכויות ההצבעה בכל אחת מהחברות נכסי דוד לובינסקי (אחזקות) 1993 בע"מ ונכסי שרודר בע"מ, אשר שיעור החזקותיהן במניות הבנק עומד על 15.15% ו-7.69%, בהתאמה. על פי ההודעה שנמסרה לבנק, העברת המניות בחברות הנ"ל תבצע ללא תמורה וכפופה לקבלת היתר שליטה על ידי ד"ר יעל אלמוג, מאת בנק ישראל על פי הוראות חוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981. בהתאם להודעה נוספת שנמסרה לבנק, ביום 4 באוגוסט 2010 השלימו גב' דרורה זכאי וד"ר יעל אלמוג את ביצוע העברת החזקות כאמור והיתר השליטה ואחזקת אמצעי השליטה בבנק, על פי חוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981, תוקן באופן בו במקום שמה של הגב' דרורה זכאי יופיע בהיתר ובנספחיו שם בתה, ד"ר יעל אלמוג.

- ביום 20 בספטמבר 2010 פרסמה חברת הבת אגוד הנפקות בע"מ (להלן: "אגוד הנפקות") דו"ח הצעת מדף על פי תשקיף מדף של אגוד הנפקות שפורסם ביום 31 באוגוסט 2009, על פי דו"ח הצעת המדף הונפקו (בדרך של מכרז על שיעור הריבית) 115,000 יחידות כתבי התחייבויות נדחים (סדרה יז') כשהרכב כל יחידה הינו 1,000 ש"ח ערך נקוב והתמורה ברוטו בגין הסתכמה ב-115 מיליון ש"ח.

כמו כן, ראה פירוט בדוחות הכספיים לשנת 2009.

## דיבידנד

- ביום 31 באוקטובר 2010 החליט דירקטוריון הבנק לאמץ מדיניות חלוקת דיבידנדים לשנים 2011-2013, על פיה בכל שנה יחלק הבנק סך שיהווה לפחות 40% מהרווח הנקי של הבנק מפעולות רגילות בשנה שקדמה לחלוקה, ובלבד שתשואת הבנק בגין השנה שקדמה לחלוקה תהיה לפחות בשיעור של 6%, וזאת בכפוף להוראות הדין בעניין "חלוקה" ולעמידתו של הבנק לאחר החלוקה בהוראות רגולטוריות (לרבות הוראות הנובעות מדרישות הפיקוח על הבנקים כפי שתהיינה מעת לעת) ובמגבלות שתקבענה על ידי דירקטוריון הבנק מפעם לפעם בכל הנוגע לתאבון וסיבולת הסיכון של הבנק, והכל ככל שלא יתרחשו שינויים לרעה ברווחי הבנק ו/או במצבו העסקי ו/או במצב המשק ו/או שינויים בסביבה הרגולטורית שיש בהם להשפיע לרעה על הבנק. אין באמור לעיל כדי לגרוע מסמכות דירקטוריון הבנק להחליט מעת לעת בהתחשב בשיקולים עסקיים ובהוראות הדין ובהוראות רגולטוריות החלות על הבנק, על שינוי המדיניות או על שינוי שיעור הדיבידנד שיחולק בגין תקופה מסויימת או להחליט שלא לחלק דיבידנד. יובהר, כי כל חלוקת דיבידנד בפועל, כפופה לעמידה בכל התנאים הדרושים לכך על פי דין, למגבלות החלות על הבנק בהתייחס לחלוקה ולהחלטות ספציפיות של הדירקטוריון.

- ביום 31 באוקטובר 2010 התקבלה בדירקטוריון הבנק החלטה להמליץ לאסיפה הכללית של הבנק, על חלוקת דיבידנד במזומן בסך של 60 מיליון ש"ח על בסיס יתרת רווחי הבנק (כהגדרתם בסעיף 302 (ב) לחוק החברות), בהתאם לדוחות הכספיים של הבנק ליום 30 ביוני 2010. הדיבידנד בגין כל מניה רגילה בת 0.01 ש"ח ערך נקוב של הבנק יהיה בסך 0.8154 ש"ח. אם תאשר האסיפה את החלטת החלוקה, המועד הקובע לזכאות לדיבידנד (יום הקום) יהיה ה- 16 בדצמבר 2010, ומועד התשלום בפועל יחול ביום 29 בדצמבר 2010. לפירוט נוסף לרבות בדבר נימוקי ההחלטה ראה דיווח מיידי שהוציא הבנק ביום 1 בנובמבר 2011 (אסמכתא מספר 2010-01-665274). סכום זה של 60 מיליון ש"ח מוצג בדוח על השינויים בהון העצמי ליום 30 בספטמבר 2010 בטור נפרד "דיבידנד שהוכרז לאחר תאריך המאזן". ההון לצורך יחס הלימות ההון ליום 30 בספטמבר 2010, הינו בניכוי סכום זה, כנדרש. ראה באור 4 לדוחות הכספיים.

## הסכמים מהותיים

פרט להסכמים בדרך העסקים הרגילה, התקשר הבנק בהסכמים הבאים, העשויים להיחשב כהסכמים מהותיים:

- ביום 1 ביולי 2010 נחתם הסכם בין הבנק לבין כרטיסי אשראי לישראל בע"מ (להלן "כאל") והסכם נוסף בין הבנק לבין חברת דיינרס קלוב ישראל בע"מ (להלן "דיינרס"), חברה בשליטת כאל (להלן "ההסכמים").

ההסכמים הינם לתקופה של 10 שנים, בכפוף לזכות ביטול של ההסכמים העומדת לכל אחד מן הצדדים מכח הוראות הדין, והינם מחליפים ובאים במקום הסכמי ההתקשרות בין הבנק לבין כאל ובין הבנק לבין דיינרס שהגיעו לסיימם במועד זה. במסגרת ההסכמים ינפיקו כאל ודיינרס כרטיסי אשראי, כרטיסי בנק וכרטיסים משולבים ללקוחות הבנק ויספקו ללקוחות את השירותים הכרוכים בהנפקת הכרטיסים ללקוחות והגלומים בשימוש בהם. ההסכמים מעגנים זכויות הצדדים וכן הסדרי תפעול ומתן שירותים על ידי כאל ו/או דיינרס לכרטיסי חיוב שיונפקו במסגרת ההסכם וכן את יתר התנאים הנוגעים לכך.

במסגרת ההסכם עם כאל, ניתנה לבנק, בכפוף לתנאים המתלים המפורטים להלן, אופציה בלתי עבירה, לרכוש מכאל 32,934 מניות רגילות בנות 0.0001 ₪ של כאל, המהוות נכון למועד חתימת ההסכם 3% מהון המניות הרגילות המונפק והנפרע של כאל, בכפוף לאירועי התאמה שנקבעו בהסכם, וזאת במועד ההשלמה של הנפקה לציבור של ניירות ערך של כאל ובכפוף להשלמת ההנפקה (ככל שתבוצע). מחיר המימוש של האופציות משקף הנחה של 25% על מחיר המניה ברוטו כפי שיקבע בתשקיף ההצעה לציבור. לכאל זכות, לפי שיקול דעתה, להמיר את מניות האופציה בתשלום חד פעמי בסכום השווה למחיר המימוש במספר הכולל של מניות האופציה כאילו האופציה מומשה במלואה. המניות שתנבענה ממימוש האופציה, ככל שתמומש, לא תהיינה ניתנות להעברה למתחרה של כאל. תוקף האופציה במשך תקופת ההסכם מותנה בשורה של תנאים עסקיים כפי שנקבעו במסגרת ההסכם. האופציה תכנס לתוקף עם קבלת פטור מהסדר כובל מן הממונה על ההגבלים העסקיים בנוגע להוראות ההסכם המתייחסות לתנאי האופציה וכן עם קבלת אישור מאת המפקח על הבנקים המתייחס לבנק ולכאל, ככל שיידרשו אישורים אלו.

- להבטחת אשראי מכל סוג במט"י או במט"ח שמקבלים הבנקים ובכלל זה בנק אגוד, מפעם לפעם מבנק ישראל - ככל שיועמד אשראי על ידי בנק ישראל- והתחייבויות הבנק מכוחו כלפי בנק ישראל, התקשר הבנק במהלך חודש אוגוסט 2010 בהסכם ליצירת שיעבוד קבוע מדרגה ראשונה והמחאה על דרך שעבוד, ללא הגבלה בסכום, על כל הנכסים והזכויות בכל חשבון המתנהל במסלקת הבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ וב- Euroclear Bank (להלן "חשבונות הבטוחות") לזכות ועל שם בנק ישראל, אשר נועד להפקדה ו/או לרישום בטוחות על ידי הבנק לטובת בנק ישראל, ובכלל זה על כספים וניירות ערך המופקדים או הרשומים או שיופקדו או ירשמו, בחשבונות הבטוחות, על פירותיהם והתמורה הכספית ממכירתם או מימושם. למען הזהירות, הנכסים המשועבדים שבחשבון הבטוחות ב-Euroclear Bank, או בכל חשבון בטוחות אחר המתנהל במסלקה מחוץ לישראל, ישועבדו בנוסף לשעבוד הקבוע בדרגה ראשונה, גם בשעבוד צף בדרגה ראשונה, ללא הגבלה בסכום. השעבודים כמפורט לעיל ישמשו ערובה מתמדת ומתחדשת להתחייבויות המובטחות על ידם ויעמדו בתוקפם עד למועד שבו יאשר בנק ישראל בכתב כי בוטל. בנוסף לאמור לעיל נתן הבנק זכות קזוז ועיכובן על כל הנכסים המגיעים לו מבנק ישראל להבטחת פרעון ההתחייבויות המובטחות. ניהול הנכסים המשועבדים, לרבות לענין ביצוע הפקדות ומשיכות כספים וניירות ערך בחשבונות הבטוחות ושערוכם, הינם כקבוע במסמכי ניהול הבטוחות של המסלקה בה מתנהל חשבון הבטוחות. במסגרת המערכת ההסכמית הנדרשת לצורך תפעול השעבוד נכללת הסכמה לתפעול מערכת הבטוחות על ידי מסלקת הבורסה עבור בנק ישראל בהתאם להסכם שנחתם ביניהם, והרשאה למסלקת הבורסה לבצע הוראות בנק ישראל בקשר עם ניירות הערך הישראליים המופקדים ו/או שיהיו מופקדים מעת לעת בחשבון הבטוחות הרלוונטי המיועד להפקדת בטוחות על ידי הבנק וכן הסכם להסדרת הפן התפעולי הכרוך בניהול הבטוחות (ניירות הערך הזרים) ב- Euroclear Bank.

- רכישת זכויות בתיק הלוואות צרכניות - בהתאם לאסטרטגיה העסקית של הבנק, הכוללת שימת דגש על תחום הבנקאות הקמעונאית, התקשר הבנק ביום 14 בפברואר 2010 בהסכם מסגרת עם מימון ישיר מקבוצת ישיר (2006) בע"מ (להלן "מימון ישיר"), במסגרתו הוסכם כי הבנק ירכוש ממימון ישיר בהמחאת זכויות והתחייבויות על דרך מכר, תיקי הלוואות שהועמדו על ידי מימון ישיר ללקוחות פרטיים לצורך רכישת כלי רכב וכן את כל הביטחונות שניתנו להבטחתם עד לסכום של 180 מיליון ש"ח (להלן "הסכם המסגרת", להלן "הסכום המירבי"). הסכם המסגרת נכנס לתוקף ביום 15 במרס 2010 למשך שישה חודשים מיום כניסתו לתוקף או עד להמחאת הסכום המירבי כאמור לעיל, לפי המוקדם מביניהם. ביצוען של עסקאות ההמחאה מכח הסכם המסגרת הוכפף לקיומם של תנאים שסוכמו במסגרת ההסכם ולכל דין. בחודשים אפריל, יוני, יולי ואוקטובר 2010 בוצעו המחאות על דרך המכר של כל הלוואות בהתאם להסכם המסגרת.

במועד רכישת הלוואות ממימון ישיר, עם קיום התנאים להכרה בנכס פיננסי (על פי FAS 166) רושם הבנק את הלוואות הנרכשות בספריו בגובה התמורה קרי, שווי הוגן, למעט הלוואות אשר לגביהן לבנק יש זכות החזרה לתקופה שהוגדרה בהסכם אשר נרשמות כחוב מובטח למימון ישיר. הכנסות המימון בעסקה נרשמות בהתאם לריבית האפקטיבית של הלוואות הנרכשות.

- כמו כן, ראה פירוט הסכמים מהותיים משנים קודמות בדוח השנתי של 2009.

## פעילות חו"ל

### סניפים/נציגויות בחו"ל

בעקבות החלטת דירקטוריון הבנק מחודש מרס 2010 סגר הבנק ביום 31 במרס 2010 את הנציגות שלו (REPRESENTATIVE OFFICE) בניו יורק, והחזיר רישיונה לרשויות הפיקוח בארה"ב. (יש לציין כי הנציגות לא הייתה פעילה).

### הליכים משפטיים

להלן מידע בדבר הליכים משפטיים אשר הינם בסכומים מהותיים העולים על 1% מהון הבנק, תביעה לסעד הצהרתי ותביעה ייצוגית:

א. התחייבות תלויה בקשר עם החברה המאוחדת כרמל - אגוד למשכנתאות והשקעות בע"מ (להלן "החברה"): ביום 2 בנובמבר 1997 הוגש בבית המשפט המחוזי בתל אביב כתב תביעה נגד החברה ושלושה בנקים אחרים למשכנתאות בסכום כולל של כ-500 מיליון ש"ח. כמו כן הוגשה בקשה לאישור התביעה כתובענה ייצוגית. התביעה עוסקת בנושא עמלות בגין ביטוח חיים ורכוש. פרטים נוספים ראה בבאור 6.ב.8.ה.1 לדוחות הכספיים ובחוות הדעת של רואי החשבון המבקרים.

ב. ביום 13 במרס 2006 הגישו שלמה אליהו אחזקות בע"מ ומר שלמה אליהו (מבעלי השליטה בבנק) תביעה כנגד בעלי השליטה האחרים בבנק, כנגד הבנק עצמו וכנגד נתבעים נוספים, בהם יו"ר הדירקטוריון של הבנק. לפרטי התביעה ראה דיווח מיידי שפרסם הבנק ביום 15 במרס 2006. התביעה תוקנה באופן שהיא כוללת כעת כנגד הבנק וכנגד יו"ר הדירקטוריון סעד הצהרתי בלבד, וכנגד בעלי מניות השליטה האחרים – גם סעד כספי. הסתיים שלב שמיעת הראיות וכעת ממתינים לפסק דין. להערכת עורכי הדין המטפלים בתביעה מטעם הבנק, סיכויי התביעה כנגד הבנק וכנגד יו"ר הדירקטוריון להתקבל – קלושים.

ג. בחודש דצמבר 2007 הוגשה לבנק דרישת תשלום על סך של 10 מיליון דולר, בקשר עם פעילות בשוק ההון של מיופה כוח בחשבון ("הדרישה"). הדרישה הוגשה על-ידי הנאמן בפשיטת רגל על נכסי מיופה הכוח. עיקר הטענות כפי שפורטו בדרישה הינן בקשר להתנהלות מיופה הכוח בחשבונות הבנק הרלבנטיים. לטענת הנאמן, הבנק הפר את אמון לקוחות הבנק ואת חובת הזהירות כלפי לקוחותיו של מיופה הכוח והפר חובות חקוקות שאפשרו למיופה הכוח לבצע מעשי מרמה המיוחסים לו כלפי לקוחותיו. לאחר שהבנק דחה את הדרישה, הגיש הנאמן בפשיטת רגל של מיופה הכוח דוח לביהמ"ש, ובו העלה טענות כנגד הבנק בקשר לניהול החשבונות, ובכללן כי הבנק הפר חובות זהירות ונאמנות המוטלות עליו כבנק, והפר הוראות הנוגעות לאיסור הלבנת הון ו/או למיסוי. בדוח האמור לא נתבקש סעד כספי כנגד הבנק אלא הבנק נתבקש להגיב על הדוח, ולהמציא דוחות ומסמכים ספציפיים שונים. הבנק הגיש תגובה מטעמו ולאחר מכן הוגשו תגובות חוזרות, הן של הנאמן והן של הבנק. עפ"י החלטת ביהמ"ש

שניתנה לאחרונה, על הבנק להמציא לנאמן דוחות ומסמכים הקשורים לחשבוננו של מיופה הכוח עצמו (ככל שאלה קיימים) ולא לחשבונות אחרים כלשהם. לדעת הנהלת הבנק, בהסתמך על יועציה המשפטיים, בהיעדר ביסוס לחבות של הבנק ובהיעדר פירוט ו/או כימות לטענות ולאופן בו הן מבססות זכות לסעד, לא ניתן עדיין להעריך את סיכויי התממשות החשיפה לסיכון בעניין זה.

ד. התחייבות תלויה בקשר עם הבנק והחברה המאוחדת - חברה לנאמנות של בנק אגוד בע"מ (להלן "החברה"): ביום 22 ביוני 2009 הוגש בבית המשפט המחוזי במחוז מרכז כתב תביעה מתוקן נגד הבנק ונגד החברה על ידי שתי חברות אמריקאיות (האחת מהן בפירוק בישראל), בטענה לשחרור מטעני פלדה אשר יובאו לישראל עבור צד ג' וזאת מבלי שצד ג' ישלם עבורם. כתב התביעה המתוקן הוגש לאחר דיונים ממושכים בהליכי פטור מאגרה. סכום התביעה המצוין בו הוא כ-155 מיליון דולר ארה"ב, אך הועמד לצרכי אגרה על 10 מיליון ש"ח. לדעת הנהלת הבנק, בהסתמך על חוות דעת מהיועצים החיצוניים המטפלים בתביעה, המסתמכת על העובדות הידועות להם, הערכת סיכויי התביעה להתקבל קלושים. כמו כן לבנק הסדר עם מבטחיו בקשר לכיסוי חלק עיקרי מהסכומים העלולים להיות משולמים על ידו בגין התביעה, לרבות הוצאות משפטיות בגין ניהולה. פרטים נוספים ראה בבאור 6.ב.8.ה.2 לדוחות הכספיים ובחוות הדעת של רואי החשבון המבקרים.

ה. ביום 29 לאוקטובר 2009 הוגשה בבית המשפט המחוזי – מרכז, על ידי זאבי תקשורת אחזקות בע"מ (בכינוס) וזאבי תקשורת – מימון וניהול בע"מ (בכינוס), תובענה לסעד הצהרתי נגד הבנק ושישה בנקים אחרים שעניינה, על פי הנטען בה, ניסיון של הבנקים לגבות מהמבקשות הפרשים בגין מה שמכונה בתובענה "ריבית הפרה" על הלוואה שניתנה להן על ידי הבנקים ואשר מניות "בזק" שימשו לה כבטוחה. ההפרשים מצטברים על-פי הטענה, נכון ליום הגשת התובענה, לסכום של כ-840 מיליון ש"ח לכל הבנקים (להלן: "סכום ההפרש בגין ריבית הפרה"), מעבר לריבית ההסכמית כהגדרתה בתובענה. אין בתובענה התייחסות ל"חלקו" של כל אחד מהבנקים בסכום ההפרש בגין ריבית הפרה, אך מצויינים אחוזי ההשתתפות של הבנקים במימון, כאשר חלקו של הבנק הוא 4%. בחודש ינואר 2010 נתקבלה החלטת בית המשפט המורה על ברור התובענה בדרך של תביעה כספית רגילה, בגינה על התובעת לשלם אגרה מלאה בתוך המועד שקצב להן בית המשפט וזו הוגשה לבית המשפט במהלך חודש פברואר 2010. לפי חוות דעת יועציו המשפטיים של הבנק, ניתן להניח כי חלקו של כל אחד מהבנקים בהפרש הנטען הוא כאחוז ההשתתפות שלו במימון. לדעת הנהלת הבנק, בהסתמך על חוות דעת יועציו המשפטיים החיצוניים המטפלים בתובענה, על יסוד המידע והנתונים הידועים להם, הערכת סיכויי התובענה להתקבל קלושים. פרטים נוספים ראה בבאור 6.ב.8.ג.

ו. ביום 31 לאוקטובר 2010 הוגש בבית המשפט המחוזי בתל-אביב על ידי לקוחות הבנק כתב תביעה נגד הבנק וכן הוגשה בקשה לאישור התביעה כתובענה ייצוגית, בסכום כולל של כ-7.9 מיליון ש"ח. בכתב התביעה נטען כי הבנק אינו נוהג להוסיף ריבית והפרשי הצמדה לסכומים בהם חייב ביתר בניגוד לדין או בניגוד למוסכם, עת שהוא מזכה את הלקוחות בהשבת כספים אלו, ובכך מתעשר שלא כדין על חשבונם. בתביעה נטענות גם טענות רשלנות, הפרת חובת הנאמנות ותום הלב.

סכום התביעה הייצוגית מושתת על הנחות עובדתיות והשערות המועלות בכתב התביעה, שטרם נבדקו. בתביעה מבוקש תשלום לחברי הקבוצה, אם במישרין ואם באמצעות פיצוי לטובת הציבור. כמו כן מתבקש ביהמ"ש להורות לבנק מכאן ולהבא לשלם ללקוחות ריבית והפרשי הצמדה בגין כל סכום בו הינו חייב ביתר. לדעת הנהלת הבנק, הואיל והתובענה האמורה נמצאת עדיין בשלביה המוקדמים ביותר ואף טרם נדונה הבקשה לאישור התביעה כתובענה ייצוגית, אין בידי הנהלת הבנק להעריך בשלב זה את תוצאות התובענה.

## פעילות חברות מוחזקות עיקריות

חלקו של הבנק ברווח הנקי של חברות המוחזקות לתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 הסתכם בסך של כ- 21 מיליון ש"ח לעומת 23 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

- החברות המוחזקות העיקריות של הבנק הינן:

**אגוד השקעות וייזום (א.ש.י) בע"מ** - החברה משמשת כזרוע ההשקעות הריאליות של הבנק. חלקו של הבנק ברווח הנקי של החברה הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של השנה ב- 6.1 מיליון ש"ח, לעומת 6.4 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הרווח כלל את רווחי חברת הבת שלה **אגוד שוקי הון והשקעות בע"מ** (עוסקת בניהול ובחיתום של הנפקות בשוק ההון, כמו כן ראה בהמשך- אגוד ייעוץ להנפקות בע"מ) שהסתכם בתשעת החודשים הראשונים של השנה ב- 1.2 מיליון ש"ח לעומת 0.02 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

**אגוד ייעוץ להנפקות (2010) בע"מ ("אגוד ייעוץ")**- ביום 10 בינואר 2010 הוקמה חברה בת לאגוד שוקי הון, בשם אגוד ייעוץ להנפקות (2010) בע"מ ("אגוד ייעוץ") מתוך כוונה להמשיך במסגרתה, בכפוף לקבלת רשיון חיתום כמתחייב על פי דין, את הפעילות בה עסקה אגוד שוקי הון, וזאת תוך שיתוף פעולה עם נותני שירותים מקצועיים בעלי מומחיות וניסיון בתחום פעילותה. במסגרת שיתוף הפעולה האמור, בין היתר, יוקצו לנותני/ השירותים אחזקות מסויימות המהוות מיעוט ממניות החברה האמורה, בשעור שלא יעלה על 30%. מתוך שעור זה הוקצו עד כה 15% לנותן שירותים שהתקשר עם החברה כאמור. ביום 9 בנובמבר 2010 נרשמה אגוד ייעוץ במרשם החתמים. בעקבות כך עתידה אגוד שוקי הון, לנקוט בצעדים ובפרוצדורות הנדרשים בהתאם לכל דין, שתכליתם להביא להפסקת פעילות החיתום על ידה והפיכתה לחתם במעמד "לא פעיל".

**חברה לנאמנות של בנק אגוד בע"מ** - החברה עוסקת במתן שרותי נאמנות לקרנות נאמנות, למחזיקי ניירות ערך הנסחרים בבורסה, להנפקות פרטיות ובמתן שרותי נאמנות פרטיים. בדבר עסקת התקשרות של החברה להעברת שירותי הנאמנות לאגרות חוב לכלל פיננסים נאמנות 2007 בע"מ – ראה פירוט בבאור 6.ב.7). יצוין, כי העברת פעילות הנאמנות במסגרת ההתקשרות עולה בקנה אחד עם מדיניותה של החברה להגביל ולמקד פעילותה בתחום שירותי הנאמנות לאג"ח - לאג"ח קונצרני ברמות סיכון נמוכות (כגון שטרי הון נדחים, כתבי התחייבות וכו'), אג"ח של גופים פיננסיים וחברות ממשלתיות המדורגים A ומעלה וכיוב'). חלקו של הבנק ברווח הנקי של החברה הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של השנה ב- 3 מיליון ש"ח (מזה 0.7 מיליון ש"ח רווח נקי מפעולות בלתי רגילות בגין מכירת חלק מהנאמנות לאגרות חוב כמפורט לעיל) לעומת 1.7 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

**אימפקט ניהול תיקי השקעות בע"מ** - החברה עוסקת בניהול תיקי השקעות ובייעוץ פיננסי. חלקו של הבנק ברווח הנקי של החברה הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של השנה ב- 1.8 מיליון ש"ח לעומת 2.1 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.



**אגוד ליסינג בע"מ** – החברה עוסקת במימון רכבים וציווד בשיטת הליסינג המימוני. יתרת המימון שהעמידה החברה ללקוחותיה הסתכמה ביום 30 בספטמבר 2010 ב- 304 מיליון ש"ח לעומת 326 מיליון ש"ח בסוף שנת 2009. חלקו של הבנק ברווח הנקי של החברה הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של השנה ב- 5.3 מיליון ש"ח לעומת 5.8 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

**אגוד הנפקות בע"מ** – החברה הוקמה על מנת לעסוק בהנפקה של תעודות התחייבות ובהשקעה של סכומי ההנפקה בבנק.

בחודש אוגוסט 2009 פרסמה החברה מדף להנפקת סדרות של אגרות חוב, כתבי התחייבות נדחים ושטרי הון ובחודש ספטמבר 2009 פרסמה דו"ח הצעת מדף במסגרתו הנפיקה שתי סדרות של שטרי הון נדחים בסך של כ-357 מיליון ש"ח - ראה פירוט נוסף בפרק "השקעות בהון הבנק ועסקאות במניותיו" בדוחות הכספיים לשנת 2009.

ביום 24 במרס 2010 פרסמה החברה הצעת מדף במסגרת תשקיף על פיה הונפקו (בדרך של מכרז) אגרות חוב סדרה די בדרך של הרחבת סדרה סחירה, במסגרתה הונפקו 80,000 יחידות של 1,000 ש"ח ערך נקוב תמורת כ-84 מיליון ש"ח.

ביוני 2010 פרסמה החברה דו"ח הצעת מדף על פי תשקיף מדף של אגוד הנפקות שפורסם ביום 31 באוגוסט 2009, על פי דו"ח הצעת המדף הונפקו (בדרך של מכרז על שיעור הריבית) 300,000 יחידות אגרות חוב (סדרה ה') כשהרכב כל יחידה הינו 1,000 ש"ח ערך נקוב והתמורה ברוטו בגין הסתכמה ב- 300 מיליון ש"ח.

ביום 20 בספטמבר 2010 פרסמה החברה דו"ח הצעת מדף על פי תשקיף מדף של אגוד הנפקות שפורסם ביום 31 באוגוסט 2009. על פי דו"ח הצעת המדף הונפקו (בדרך של מכרז על שיעור הריבית) 115,000 יחידות כתבי התחייבויות נדחים (סדרה יז') כשהרכב כל יחידה הינו 1,000 ש"ח ערך נקוב והתמורה ברוטו בגין הסתכמה ב- 115 מיליון ש"ח.

הסכמים, עסקאות ותשלומים בין חברות הקבוצה- ראה פירוט בפרק "פעילות חברות מוחזקות" בדוח השנתי של 2009.

- בחודש יוני 2010 נחתמו הסכמי מענקים עם ועד המנהלים ומורשי החתימה ועם ועד הפקידים לשנים 2009 עד 2012. נוסחת גובה המענקים מבוססת על רווחיות הבנק וכפופה להשגת שיעור תשואה העולה על 6%.

בנוסף, ביום 30 ביוני 2010 אישר דירקטוריון הבנק, לאחר אישור ועדת הביקורת מיום 21 ביוני 2010 והמלצת ועדת שכר של הדירקטוריון מיום 20 ביוני 2010, תשלום מענק בגין שנת 2009 למנכ"ל הבנק, מר חיים פרייליכמן בסך של 1,200 אלפי ש"ח ומענקים לחברי הנהלת הבנק בגין שנת 2009, בסכומים הבאים: למר אפי אברהם- 230 אלפי ש"ח, לגב' נטע אברהמוב ביטן- 260 אלפי ש"ח, למר חמי מורג – 300 אלפי ש"ח, לגב' עדנה פרס לכיש- 300 אלפי ש"ח ולד"ר עקיבא שטרנברג- 300 אלפי ש"ח.

כמו כן, אישרה האסיפה הכללית של הבנק ביום 16 באוגוסט 2010, לאחר אישור הדירקטוריון בישיבתו מיום 6 ביולי 2010 ולאחר אישור ועדת הביקורת מיום 21 ביוני 2010 והמלצת ועדת שכר של הדירקטוריון מיום 20 ביוני 2010, מתן מענק ליו"ר הדירקטוריון של הבנק, מר זאב אבלס, בסך של 1,200 אלפי ש"ח.

לפירוט נוסף לרבות בדבר הנימוקים למענקים ראה דיווחים מיידיים שהוציא הבנק מיום 6 ביולי ו- 1 ביולי 2010 (אסמכתא מספר 2010-01-545913 ו- 2010-01-539460, בהתאמה).

- באשר למדיניות תגמול אשר קבע דירקטוריון הבנק בהתאם להנחיות המפקח על הבנקים ראה פירוט בפרק "הון אנושי" בדוח השנתי של 2009. במסגרת זו מאושרים מעת לעת מודלים לתגמול קבוצות עובדים שונות, על ידי האורגנים המוסמכים בבנק. ראה בפרק "הדירקטוריון"- פירוט בדבר ועדת אד הוק שהוקמה לצורך גיבוש המלצה לנוסחת תגמול בכירים.

- בשנת 1997 נחתם הסכם בין המנהלים ומורשי החתימה לבין הבנק בו נקבע בין היתר כי המנהלים ומורשי החתימה הותיקים של הבנק (אוכלוסיית זכאים של כ-140 עובדים נכון לסוף שנת 2009), הזכאים לפנסיה תקציבית במתכונת מסוימת שהונהגה בבנק עד אותו זמן (להלן - "הפנסיה המחייבת"), יקבלו פנסיה מקרן הפנסיה "עמית" עימה התקשרו הבנק והעובדים ומהבנק, באופן משולב, כאשר ההסכם קובע את נוסחת השילוב. על נוסחת שילוב זו קיימת מחלוקת בין ועד המנהלים ומורשי החתימה לבין הבנק. עמדת הבנק היא שחבות הבנק לגמלאי היא בגובה הפרש שבין סכום הפנסיה הראשונה שהגמלאי יקבל מ"עמית", עם צאתו לגמלאות, לבין סכום הפנסיה המחייבת (ככל שיתקיים הפרש כזה באותו מועד), ואשר אותו יהיה על הבנק לשלם לגמלאי מידי חודש, כשהוא צמוד במלואו למדד המחירים לצרכן. עמדת המנהלים היא שחבות הבנק לגמלאי היא בגובה הפרש (ככל שיתקיים כזה), בין סכום הפנסיה שהגמלאי יקבל מעמית לבין סכום הפנסיה המחייבת, כפי שיהיה אותו הפרש מידי חודש (סכומי הפרש שעל הבנק לשלם כאמור להלן – "סכומי ההשלמה"). ועד המנהלים והבנק ניהלו בעניין זה הליך של יישוב המחלוקת מחוץ לכותלי בית המשפט. ההליך הוקפא על ידי הצדדים. להערכת הנהלת הבנק, בהתבסס על חוות דעת יועציו המשפטיים, לא ניתן לכמת כיום את מידת והיקף הסיכון באשר לחבות אפשרית של הבנק בתשלום סכומי ההשלמה, הן נוכח קיומה של המחלוקת האמורה לעיל בקשר לפרשנות נוסחת השילוב, והן

כיוון שלא ניתן לצפות את תדירותם או היקפם של המצבים בהם ייווצר הפרש כלשהו בין סכום הפנסיה המחייבת לבין סכום הפנסיה המשולם על ידי קרן "עמית" ("ההפרש"), אשר עלול לחייב תשלום של סכום ההשלמה כאמור. אם תתקבל פרשנותם של העובדים הזכאים, וככל שאכן ייווצר ההפרש, עלול הבנק להיות מחויב בתשלום סכומי ההשלמה בכל מקרה של היווצרות ההפרש כאמור. נציין כי להערכת הבנק, לא קיים פער מהותי בין יתרת ההפרשה האקטוארית בהתאם לעמדת הבנק לבין יתרתה בהתאם לעמדת המנהלים, וזאת בהתבסס על הערכות אקטואר הבנק.

- בשנת 2010 החל שלב הטמעת הקוד האתי בקרב כל עובדי הבנק ובהתאם לתוכנית העבודה. במהלך המחצית הראשונה של שנת 2010 בוצע סבב הדרכה בבנק של הטמעת ערך "הוגנות ויושרה" ו"מקצוענות"- לפירוט נוסף בדבר הקוד האתי- ראה פירוט בפרק "הון אנושי" בדוח השנתי של 2009.

## **תיאור מצב המיסוי**

במסגרת ביקורת שנערכה על ידי רשות המיסים (מחלקת ביקורת מע"מ) בחברה בת של הבנק – אגוד מערכות בע"מ, חברה פרטית העוסקת במתן שירותים בתחום המחשוב לבנק (להלן – "החברה"), נבחנה פעילותה של החברה כעוסק לצרכי מע"מ.

ביום 18 ביוני 2008 התקבלה בחברה שומת מס עסקאות לתקופות חיוב ספטמבר 2005 עד מרס 2008. במסגרת השומה נטען כי החברה מסרה ציוד (חומרה ותוכנת מחשבים) לבנק והוסף מס עסקאות בגובה היתרה להפחתה של מס התשומות שנתבע עם רכישת הציוד בתוספת 10% והפרשי הצמדה וריבית (כ- 7 מיליון ש"ח). ביום 17 ביולי 2008 הגישה החברה השגה על השומה הנ"ל. בחודש יוני 2009 התקבלה בחברה החלטת רשות המסים בדבר דחיית ההשגה. במהלך חודש ינואר 2010 הגישה החברה ערעור על ההחלטה ומועד קדם המשפט נקבע לרבעון הראשון של שנת 2011. הערכת ההנהלה, בהתבסס על הערכת יועציה המשפטיים, הינה כי סיכויי הערעור להתקבל סבירים.

יובהר כי מכיוון שמדובר בהפרש עיתוי, הרי שגם אם הערעור יידחה, לא צפויה לכך השפעה מהותית על תוצאות פעילות החברה והבנק.

## תיאור עסקי הבנק לפי מגזרי פעילות

אפיון המגזרים מתבסס בעיקר על פי סוגי הלקוחות ותחומי פעילות הכלולים בכל מגזר ומגזר. תיאור מפורט של מגזרי הפעילות ואופן מדידתם ניתן בדוחות השנתיים ליום 31 בדצמבר 2009. פרטים נוספים בדבר מגזרי פעילות ראה בבאור 12 לדוחות הכספיים.

פעילות הבנק מתמקדת במגזרי פעילות כמפורט להלן:

**מגזר פרטי** – מספק מגוון של שירותי בנקאות ומוצרים פיננסיים למשקי בית וללקוחות פרטיים בעלי עושר פיננסי, לרבות שירותי ייעוץ להשקעות. כמו כן כולל המגזר עסקים קטנים בעלי אובליגו של עד 400 אלף ש"ח אשר מנוהלים במסגרת אגף קמעונאות, ואת פעילות המימון לדיור.

**מגזר עסקי** – המגזר מספק מגוון שירותי בנקאות ומוצרים פיננסיים ללקוחות עסקיים ממגוון ענפי משק – לרבות ענפי הבניה והנדל"ן ושוק ההון.

**מגזר יהלומים** – המגזר כולל לקוחות פעילים בענף היהלומים אשר רובם חברים בבורסת היהלומים ברמת גן.

**מגזר ניהול פיננסי** - כולל את פעילות הבנק על חשבון עצמו בתחום ניירות הערך, ניהול נכסים והתחייבויות, ניהול סיכוני השוק הנזילות והסליקה, פעילות חדרי העסקאות של הבנק ופעילות החברה המאוחדת אגוד השקעות וייזום (א.ש.י), המהווה את זרוע ההשקעות הריאליות של הבנק. תוצאות המגזר כוללות גם את השפעת הרישום של מכשירים פיננסיים נגזרים לפי שוויים ההוגן.

**אחרים והתאמות** - כולל פעילויות אשר לא ניתן לשייכן באופן ספציפי למגזרים.

להלן תמצית התפתחות הרווח הנקי לפי מגזרי פעילות, במיליוני ש"ח:

### רווח נקי (הפסד)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		מגזר
2009	2010	2009	2010	
13	16	3	7	פרטי
41	53	*9	11	עסקי
(2)	13	3	5	יהלומים
34	24	7	20	ניהול פיננסי
(3)	(1)	*(2)	-	אחרים והתאמות
83	105	20	43	סך הכל

\* סווג מחדש

## להלן תמצית תוצאות הפעילות של המגזר הפרטי

### לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2010 (לא מבוקר)

סך הכל	שוק ההון (1)	מימון לדיור	עו"ש עסקי (2)	לקוחות פרטיים
במיליוני ש"ח				
60	-	17	3	40
*-	-	-	-	*-
33	1	3	3	26
*-	-	-	-	*-
93	1	20	6	66
2	-	2	*-	*-
7	-	3	*(-)	4

**רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:**  
 - מחיצוניים  
 - בינמיגזרי  
**הכנסות תפעוליות ואחרות:**  
 - מחיצוניים  
 - בינמיגזרי  
 סך כל ההכנסות  
 הפרשה לחובות מסופקים  
 רווח נקי (הפסד)

### לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2009 (לא מבוקר)

סך הכל	שוק ההון (1)	מימון לדיור	עו"ש עסקי (2)	לקוחות פרטיים
במיליוני ש"ח				
50	1	12	3	34
*-	-	-	-	*-
37	1	4	3	29
*-	-	-	-	*-
87	2	16	6	63
2	-	-	-	2
3	-	2	*-	1

**רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:**  
 - מחיצוניים  
 - בינמיגזרי  
**הכנסות תפעוליות ואחרות:**  
 - מחיצוניים  
 - בינמיגזרי  
 סך כל ההכנסות  
 הפרשה לחובות מסופקים  
 רווח נקי

(1) מתן שירותים בתחום שוק ההון.

(2) לקוחות עסקיים בעלי אובליגו עד 400 אלפי ש"ח.

\* סכומים נמוכים מ- 500 אלפי ש"ח.

## להלן תמצית תוצאות הפעילות של המגזר הפרטי (המשך)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2010 (לא מבוקר)				
לקוחות פרטיים	עו"ש עסקי (2)	מימון לדיור	שוק ההון (1)	סך הכל
במיליוני ש"ח				
111	11	44	*-	166
*-	-	-	-	*-
83	10	10	4	107
*-	-	-	-	*-
194	21	54	4	273
4	2	2	-	8
8	*(-)	7	1	16

רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים: מחיצוניים - בינמיגזרי - הכנסות תפעוליות ואחרות: מחיצוניים - בינמיגזרי - סך כל ההכנסות הפרשה לחובות מסופקים רווח נקי (הפסד) 8

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2009 (לא מבוקר)				
לקוחות פרטיים	עו"ש עסקי (2)	מימון לדיור	שוק ההון (1)	סך הכל
במיליוני ש"ח				
97	10	35	1	143
*-	-	-	-	*-
83	9	11	3	106
*-	-	-	-	*-
180	19	46	4	249
8	1	-	-	9
5	*-	7	1	13

רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים: מחיצוניים - בינמיגזרי - הכנסות תפעוליות ואחרות: מחיצוניים - בינמיגזרי - סך כל ההכנסות הפרשה לחובות מסופקים רווח נקי 5

- (1) מתן שירותים בתחום שוק ההון.  
 (2) לקוחות עסקיים בעלי אובליגו עד 400 אלפי ש"ח.  
 \* סכומים נמוכים מ- 500 אלפי ש"ח.

### שינויים בהיקף הפעילות של המגזר וברווח הנקי שלו

**הרווח הנקי בתשעת החודשים הראשונים של השנה הסתכם ב-16 מיליון ש"ח לעומת 13 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.**

הכנסות המגזר הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של השנה ב-273 מיליון ש"ח לעומת 249 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עליה בשיעור של כ-9.6%. הכנסות המימון הסתכמו ב-166 מיליון ש"ח לעומת 143 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עליה בשיעור של כ-16.1%. העליה נובעת בעיקרה מגידול במרווחי הפיקדונות ובהיקפי האשראי בפעילות הלקוחות הפרטיים וכן מגידול בפעילות המימון לדיור. ההכנסות התפעוליות והאחרות הסתכמו ב-107 מיליון ש"ח לעומת 106 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 0.9%. בהוצאות חלה עליה בשיעור של כ-11.2%, בין היתר כתוצאה מאסטרטגיית הבנק להרחבת תשתית הפעילות הקמעונאית ומגידול בהוצאות שכר. הגידול בהוצאות השכר נובע בחלקו מכך שבתקופה המקבילה אשתקד נרשמה עלות תוספות שכר נמוכה מהמקובל בשנים האחרונות ונרשמו הכנסות גבוהות מהקופה המרכזית לפיצויים. ההפרשה לחובות מסופקים במגזר הסתכמה ב-8 מיליון ש"ח לעומת 9 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

**מימון לדיור** – הרווח הנקי הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של השנה ב-7 מיליון ש"ח, בדומה לתקופה המקבילה אשתקד. ההכנסות הסתכמו בכ-54 מיליון ש"ח, עליה בשיעור של כ-17.4% לעומת התקופה המקבילה אשתקד. עליה זו נובעת מגידול בהכנסות המימון, כתוצאה מגידול בהיקפי האשראי וכתוצאה מעליה במרווחים. מנגד, חל גידול בהוצאות בין היתר כתוצאה מאסטרטגיית הבנק להרחבת תשתית הפעילות הקמעונאית ומגידול בהוצאות שכר. ההפרשה לחובות מסופקים הסתכמה ב-2 מיליון ש"ח, מזה סכום של כ-1 מיליון ש"ח בגין הפרשה נוספת לחובות מסופקים (לפירוט ראה פרק "עדכוני חקיקה" בדבר מכתב של המפקח על הבנקים לתאגידי הבנקאיים מיום 11 ליולי 2010 בנושא התפתחות בסיכונים בגין הלוואות לדיור).

יתרת האשראי המאזני הלוואות לדיור הסתכמה ביום 30 בספטמבר 2010 ב-5.6 מיליארד ש"ח (לרבות משכנתאות לקבוצות רכישה), גידול בשיעור של כ-14.3% לעומת 31 בדצמבר 2009 ובשיעור של כ-21.7% לעומת 30 בספטמבר 2009. הלוואות שהועמדו במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 הסתכמו ב-1,430 מיליון ש"ח, גידול בשיעור של כ-27% לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

**לקוחות פרטיים** – הרווח הנקי בתשעת החודשים הראשונים של השנה הסתכם ב-8 מיליון ש"ח, לעומת 5 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 60%. ההכנסות הסתכמו ב-194 מיליון ש"ח לעומת 180 מיליון ש"ח, עליה בשיעור של 7.8%. העליה בהכנסות נובעת מגידול בהכנסות המימון בשיעור של 14.4%. ההפרשה לחובות מסופקים הסתכמה ב-4 מיליון ש"ח לעומת 8 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה.

מידע על הלוואות חדשות שבוצעו לרכישת דירת מגורים בביטחון משכנתא והיקפי מחזור הלוואות:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
2009	**2009	2010	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח		
1,352	948	1,345	כספי הבנק
4	4	1	כספי האוצר
*-	-	-	הלוואות עומדות
1,356	952	1,346	סה"כ הלוואות חדשות
220	176	84	הלוואות שמוחזרו
1,576	1,128	1,430	סה"כ הלוואות שבוצעו

\* סכומים נמוכים מ-500 אלפי ש"ח.  
\*\* סוג מחדש

**שירותים ומוצרים חדשים**

גיוס לקוחות חדשים והגדלת נתח פעילות הלקוחות מתבצעים, בין היתר, באמצעות פיתוח מוצרים חדשים והתאמת פעילות על פי צרכי הלקוחות.

• פיתוח שירותים:

הבנק פועל להרחבת הפריסה הסניפית, הרחבת פעילויות והרחבת תשתיות ומערכות מחשוב, וזאת במטרה להעמיק את הפעילות בקרב הלקוחות הפרטיים:

**פריסת הסניפים** – במסגרת האסטרטגיה התלת שנתית לשנים 2011-2013 שאושרה בדירקטוריון הבנק ביום ה-31 באוקטובר 2010, עודכנה מדיניות הסינוף, במסגרתה הוחלט בין השאר, על המשך הרחבת מספר סניפי הבנק במרחבים אורבניים בעלי אופי פעילות קמעונאי, סמוך לקהלי היעד של הבנק ותוך שמירה על מבנה השקעה ועלות נמוכים יחסית.

**פרויקט מיקוד לקוח** – כחלק מהאמצעים להרחבת ושימור בסיס הלקוחות והגדלת נפח פעילות הלקוח, מתוכנן במהלך הרבעון הרביעי פורייקט הטמעת נושא מעטפת השירות, שמטרתה המשך שיפור רמת השירות ללקוחות באמצעות הגדרת קריטריונים מחייבים להבטחת מגע שוטף עם הלקוח.

**אתרי האינטרנט ומערכות מסחר** – במהלך חודש ספטמבר השנה השיק הבנק לכלל לקוחותיו את אתר האינטרנט החדש שלו לביצוע פעולות בנקאיות.

**עמדות מידע חכמות** – הבנק החל בהטמעת עמדות מידע חכמות המאפשרות ללקוחותיו לבצע מספר רב של פעילויות בנקאיות הכוללות בין היתר הפקדת שיקים, הפקדות לפקדונות ועוד. בהמשך מתכנן הבנק להשיק שירותים וכלים חדשים נוספים לשיפור השירות ללקוחותיו.

• פיתוח מוצרים:

הבנק מפתח ומשווק **מוצרים חדשניים**, בתחום הפיקדונות בכלל ובתחום הפיקדונות המובנים, המאפשרים גיוון השקעות ופיזור סיכונים, בפרט.

הבנק ממשיך בתהליך רחב היקף לגיוס לקוחות פרטיים, במסגרתו מוצעים מבצעי "**חשבון הפוך**", המתעדכנים מעת לעת, המעניקים חבילה ייחודית וכוללת של הטבות בנקאיות בניהול חשבון עו"ש



למעבירי משכורת. להערכת הבנק החבילות נותנות מענה מיטבי לצרכי הלקוחות: פטור מריבית חובה, ריבית זכות אוטומטית ופטור מעמלות מרכזיות. ההטבות מותנות בהעברת משכורת בסכום מינימלי ובהיקף הפעילות בחשבון. מהלך זה הינו ייחודי ונוגע בליבת פעילות הלקוח הפרטי עם הבנק ומהווה שלב נוסף ביישום האסטרטגיה העסקית של הבנק.

בתחום **המשכנתאות**, הבנק פועל להרחבה של תיק המשכנתאות תוך שימוש במבצעים בהתאם למצב השוק ולצרכי הלקוחות. בנוסף מפעיל הבנק את "חשבון הבית" שהנו חשבון עו"ש המשלב הטבות של "חשבון הפוך" ביחד עם הטבות בריבית המשכנתא. ההטבות נועדו לקשור בין תחום המשכנתאות לבין תחום לקוחות המשכורת.

- בדבר עסקה עם מימון ישיר ראה פרק "הסכמים מהותיים". הבנק בוחן השקעות נוספות מסוג זה.

חלק מהמידע שבפסקה זו הינו מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך אשר מבוסס על תוכניות העבודה של הבנק, הנערכות בהתאם להערכת הגורמים העסקיים בבנק וכוללות, בין השאר, הסתמכות על פילוח נתוני הבנק. המידע עלול שלא להתממש, כולו או חלקו, או להתממש באופן שונה מהותית מהצפוי, כתלות בגורמים העיקריים שלהלן: תנאי המקרו של השוק, שינויים רגולטורים המשפיעים על הכנסות מגזר זה ומידת ההצלחה של הבנק בהגשמת תוכניותיו הפנים ארגוניות.

## להלן תמצית תוצאות הפעילות של המגזר העסקי

### לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2010 (לא מבוקר)

סך הכל	שוק ההון (1)	בניה ונדל"ן	לקוחות עסקיים
במיליוני ש"ח			
86	12	29	45
4	4	-	-
22	6	1	15
1	1	2	(2)
113	23	32	58
29	-	2	27
11	7	13	(9)

**רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:**  
 - מחיצוניים  
 - בינמיגזרי  
**הכנסות תפעוליות ואחרות:**  
 - מחיצוניים  
 - בינמיגזרי  
 סך כל ההכנסות  
 הפרשה לחובות מסופקים  
 רווח נקי (הפסד)

### לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2009 (לא מבוקר)

סך הכל	שוק ההון (1)	בניה ונדל"ן	לקוחות עסקיים
במיליוני ש"ח			
74	9	25	40
2	2	-	-
40	5	4	*31
(1)	*-	-	* (1)
115	16	29	70
22	9	3	10
9	(3)	5	7

**רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:**  
 - מחיצוניים  
 - בינמיגזרי  
**הכנסות תפעוליות ואחרות:**  
 - מחיצוניים  
 - בינמיגזרי  
 סך כל ההכנסות  
 הפרשה לחובות מסופקים  
 רווח נקי (הפסד)

(1) מתן שירותים בתחום שוק ההון  
 \* סווג מחדש

## להלן תמצית תוצאות הפעילות של המגזר העסקי (המשך)

### לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2010 (לא מבוקר)

סך הכל	שוק ההון (1)	בניה ונדל"ן	לקוחות עסקיים
245	31	72	142
10	9	-	1
79	19	13	47
(1)	(1)	2	(2)
333	58	87	188
47	-	15	32
53	15	26	12

#### רווח מפעילות מימון לפני

#### הפרשה לחובות מסופקים:

- מחיצוניים
- בינמיגרי

#### הכנסות תפעוליות ואחרות:

- מחיצוניים
- בינמיגרי

סך כל ההכנסות

הפרשה לחובות מסופקים

רווח נקי

### לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2009 (לא מבוקר)

סך הכל	שוק ההון (1)	בניה ונדל"ן	לקוחות עסקיים
221	24	73	124
7	6	-	1
96	17	11	68
(3)	(2)	-	(1)
321	45	84	192
51	9	18	24
41	3	18	20

#### רווח מפעילות מימון לפני

#### הפרשה לחובות מסופקים:

- מחיצוניים
- בינמיגרי

#### הכנסות תפעוליות ואחרות:

- מחיצוניים
- בינמיגרי

סך כל ההכנסות

הפרשה לחובות מסופקים

רווח נקי

(1) מתן שירותים בתחום שוק ההון

### שינויים בהיקף הפעילות של המגזר וברווח הנקי שלו

**הרווח הנקי בתשעת החודשים הראשונים של השנה הסתכם ב-53 מיליון ש"ח לעומת 41 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.**

הכנסות המגזר הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של השנה ב-333 מיליון ש"ח לעומת 321 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עלייה בשיעור של כ-3.7%. הכנסות המימון הסתכמו ב-255 מיליון ש"ח לעומת 228 מיליון ש"ח גידול בשיעור של כ-11.8%. הגידול נובע בעיקרו מעליה בהיקפי האשראי ובעמלת ערבויות. ההכנסות התפעוליות והאחרות הסתכמו ב-78 מיליון ש"ח לעומת 93 מיליון ש"ח, קיטון בשיעור של כ-16.1%. הקיטון נובע בעיקר מכך שבתקופה המקבילה נרשמו הכנסות בסך 15 מיליון ש"ח ממכירת מניות בזק. בהוצאות חלה עליה בשיעור של כ-8.9%, בין היתר, כתוצאה מעליה בהוצאות שכר. הגידול בהוצאות השכר נובע בחלקו מכך שבתקופה המקבילה אשתקד נרשמה עלות תוספות שכר נמוכה מהמקובל בשנים האחרונות ונרשמו הכנסות גבוהות מהקופה המרכזית לפיצויים. ההפרשה לחובות מסופקים הסתכמה ב-47 מיליון ש"ח, לעומת 51 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

**בניה ונדל"ן** – הרווח הנקי בתשעת החודשים הראשונים של השנה הסתכם ב-26 מיליון ש"ח לעומת 18 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עליה בשיעור של כ-44.4%. הכנסות הענף הסתכמו ב-87 מיליון ש"ח לעומת 84 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ההפרשה לחובות מסופקים הסתכמה ב-15 מיליון ש"ח, לעומת 18 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. היקף האשראי המאזני בענף זה הסתכם ביום 30 בספטמבר 2010 ב-3.0 מיליארד ש"ח לעומת 3.1 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2009 ו-3.2 מיליארד ש"ח ביום 30 בספטמבר 2009 (לא כולל אשראי לקבוצות רכישה). היקף הערבויות הסתכם ביום 30 בספטמבר 2010 ב-2.1 מיליארד ש"ח לעומת 1.7 מיליארד ש"ח ביום 31 בדצמבר 2009 ו-1.5 מיליארד ש"ח ביום 30 בספטמבר 2009.

**שוק ההון** – הרווח הנקי בתשעת החודשים הראשונים של השנה הסתכם ב-15 מיליון ש"ח לעומת 3 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הכנסות המגזר הסתכמו ב-58 מיליון ש"ח לעומת 45 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עליה בשיעור של כ-28.9%. הגידול נובע בעיקרו מעליה בהכנסות המימון של המגזר, בעיקר כתוצאה מגידול במרווחי הפיקדונות. בתשעת החודשים הראשונים של השנה לא נרשמה הפרשה לחובות מסופקים לעומת הפרשה של 9 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

**לקוחות עסקיים** – הרווח הנקי בתשעת החודשים הראשונים של השנה הסתכם ב-12 מיליון ש"ח, לעומת 20 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הירידה ברווח נובעת בעיקרה מהפרשות לחובות מסופקים שהסתכמו ב-32 מיליון ש"ח (מזה סך של 26 מיליון ש"ח בגין קבוצת לוויים) לעומת 24 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה.

## מגזר היהלומים

### שינויים בהיקף הפעילות של המגזר וברווח הנקי שלו

**הרווח הנקי בתשעת החודשים הראשונים של השנה הסתכם ב-13 מיליון ש"ח לעומת הפסד של 2 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.**

הכנסות המגזר לתקופה הסתכמו ב-38 מיליון ש"ח בדומה לתקופה המקבילה אשתקד. בתשעת החודשים הראשונים של השנה לא נרשמה הפרשה לחובות מסופקים לעומת הפרשה של 24 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

היקף האשראי המאזני ליהלומים הסתכם ביום 30 בספטמבר 2010 ב-1.3 מיליארד ש"ח, לעומת 1.0 מיליארד ש"ח ביום 31 בדצמבר 2009 ו-1.2 מיליארד ש"ח ביום 30 בספטמבר 2009. היקף סיכון האשראי החוץ מאזני הסתכם ביום 30 בספטמבר 2010 ב-0.8 מיליארד ש"ח, לעומת 1.1 מיליארד ש"ח ביום 31 בדצמבר 2009 ו-0.9 מיליארד ש"ח בספטמבר 2009.

## מגזר ניהול פיננסי

### שינויים בהיקף הפעילות של המגזר וברווח הנקי שלו

**הרווח הנקי בתשעת החודשים הראשונים של השנה הסתכם ב-24 מיליון ש"ח, לעומת 34 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.**

הכנסות המגזר הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של השנה ב-70 מיליון ש"ח לעומת 99 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הירידה בהכנסות נובעת בעיקרה מגידול בהפסדים שנרשמו בגין הצגת פעילות הבנק במכשירים פיננסיים נגזרים על פי שוים ההוגן (כנדרש על פי כללי החשבונאות), אשר גרמה בתשעת החודשים הראשונים של 2010 להוצאות מימון חריגות בהיקפן בסך של כ-30 מיליון ש"ח (מזה סך של כ-27 מיליון ש"ח ברבעון השני של 2010), שנבעו מירידות חדות בעקומי הריביות. בתקופה המקבילה אשתקד נרשמה הכנסה בסך של כ-5 מיליון ש"ח בגין סעיף זה.

בנטרול השפעות חשבונאיות אלו, חל גידול ברווח הנקי של המגזר בסך 9 מיליון ש"ח. הגידול נובע בעיקרו מעליה בסך של כ-7 מיליון ש"ח ברווחים ממימוש והתאמות ערך של אגרות חוב (לא כולל הפרשה לירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני), הפרשה לירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני באגרות חוב קונצרניות בסך של 2 מיליון ש"ח במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2010, לעומת 21 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, וקיטון בהיקף תיק ניירות הערך הממוצע, אשר קיזז חלקית את העליות הנ"ל. היקף תיק ניירות הערך הממוצע לתקופה הסתכם ב-4,756 מיליון ש"ח לעומת 5,253 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה.

## סכומים שלא הוקצו והתאמות

כולל פעילויות אשר לא ניתן לשייכן באופן ספציפי למגזרים.

## הלימות ההון

הלימות ההון של תאגיד בנקאי הינה מרכיב מרכזי בהערכת יציבותו של התאגיד. הלימות ההון נבחנת באמצעות היחס בין ההון לבין הסכום המשוקלל של רכיבי הסיכון בעסקי הבנק (כהגדרתם בהוראה).

### באזל 1

עד ליום 31 בדצמבר 2009 חושב יחס ההון לרכיבי סיכון בהתאם להוראה 311 ("יחס הון מזערי") להוראות ניהול בנקאי תקין. הוראה 311 מבוססת בעיקרה על המלצות של הועדה הבינלאומית לפיקוח על הבנקים (להלן באזל 1) שפורסמו ביולי 1988, הקובעות מתכונת אחידה למדידת יחס הון ולקביעת שיעור מזערי נדרש.

על פי הוראה זו חויבו תאגידים בנקאיים בישראל לשמור על יחס הון מזערי כולל של 9% על בסיס דיווח מאוחד. יעד ההון לבאזל 1, כפי שנקבע על ידי הדירקטוריון בשנת 2008, לא יפחת משיעור של 12% החל מסוף שנת 2009.

### באזל 2

מסגרת העבודה למדידה והלימות ההון, שפורסמה על ידי המפקח על הבנקים בדצמבר 2008 (להלן הוראת באזל 2), נועדה להחליף את הוראת באזל 1. הוראת באזל 2 שמה דגש על ניהול הסיכונים תוך קישור בין פרופיל הסיכונים של הבנק ואיכות ניהולם לבין הקצאת ההון הנדרשת. חישוב נכסי הסיכון ונתוני הלימות ההון מבוצעים על פי עקרונות הגישה הסטנדרטית בבאזל 2.

**עיקרי הוראות באזל 2** - הוראות באזל 2 הינן מערך מפורט של הנחיות הנוגעות למדידת יחס ההון של התאגידים הבנקאיים, אשר פורסמו במהלך השנים האחרונות על ידי וועדה במסגרת ה-BIS (Bank of International Settlements), וסוכמו בשנים 2004-2006. מסקנות הוועדה אומצו על ידי רשויות פיקוח רבות, לרבות בישראל.

ביום 31 בדצמבר 2008 פרסם הפיקוח על הבנקים את הגרסה המחייבת של "מסגרת עבודה למדידה והלימות הון" (הוראות באזל 2 במתכונת הוראת שעה של המפקח). ההוראה נצמדת ברובה ללשון ההוראה הבינלאומית המקורית, למעט בסוגיות בהן המערכת הבנקאית, על פי כללי מערכת הפיקוח הישראלית, נוהגת באופן שונה מהבנקים האירופיים. בסוגיות אלו נתקבלו החלטות ספציפיות של המפקח (National Discretion). ביום ה-20 ביוני 2010 מוזגה הוראת השעה בהוראות ניהול בנקאי תקין (הוראות 201-211).

ההוראה נשענת על 3 נדבכים:

- א. נדבך 1: הקצאת הון מזערי כנגד סיכונים אשראי, סיכונים שוק וסיכונים תפעוליים, בשיטה חדשה הקושרת את היקף החשיפות לסיכונים השונים לדרישת ההון הרגולטורית.
- ב. נדבך 2: דרישת הון בגין סיכונים פוטנציאליים נוספים להם חשוף התאגיד הבנקאי, מעבר לדרישת ההון המזערית שבנדבך 1. במסגרת זו קיימת הרחבה ושכלול מנגנוני הפיקוח, הבקרה וניהול הסיכונים, ודרישה להקצאת הון פנימי בהתאם לתהליך ההערכה הפנימי של נאותות הלימות ההון - (Internal Capital Adequacy Assessment Process) ICAAP.
- ג. נדבך 3: הרחבת הדיווח והגילוי לציבור בנושא ניהול הסיכונים והבקורות.

הוראות באזל 2, ובנק ישראל בעקבותיהן, מאפשרות שלוש גישות להקצאת הון בגין סיכונים אשראי: הגישה הסטנדרטית ושתי גישות דרוגים פנימיים: הבסיסית – FIRB והמתקדמת – AIRB. בגישה הסטנדרטית, הקצאת ההון נקבעת לפי משקולות שקבע הרגולטור בהתאמה לרמות הסיכון, כאשר ניתן להישען על דרוגים של סוכנויות דרוג חיצוניות מאושרות. בגישות הדרוגים הפנימיים הבנקים אומדים את סיכון האשראי ללווה הבודד על בסיס מודלים. בגישת FIRB הבנק בונה אומדן של ההסתברות לחדלות פרעון של הלקוח (PD). בגישת AIRB הבנק בנוסף בונה אומדן של ההפסד בהינתן חדלות פרעון (LGD) והיקף החשיפה במועד חדלות הפרעון (EAD). מנתונים אלו גוזר הבנק את היקף ההון הרגולטורי שעליו להחזיק בגין חשיפת האשראי ללווה נתון.

על פי הנחיית המפקח על הבנקים, על התאגידים הבנקאיים להבטיח עמידתם בדרישות הגישות הסטנדרטיות של הנדבך הראשון ובדרישות הנדבך השני והשלישי של הוראות נוהל בנקאי תקין-201-211.

**היישום בבנק** - דירקטוריון הבנק רואה בהטמעת תהליכי באזל 2 בבנק, בהיבט הכמותי והאיכותי, יעד מרכזי לשנים הקרובות כמו גם הזדמנות למיצוי תועלות עסקיות ולשדרוג תהליכי הבקרה וניהול הסיכונים. הדירקטוריון הנחה את הנהלת הבנק לפעול ליישום הגישה הסטנדרטית בתחומי סיכון האשראי וסיכון השוק, וגישת האינדיקטור הבסיסי עבור סיכונים תפעוליים. במקביל נמשך תהליך פיתוח ועדכון מודלים פנימיים לדירוג לווים.

יישום ההוראה מונחה על ידי וועדת היגוי בראשות ד"ר עקיבא שטרנברג, ראש אגף בקורת וניהול סיכונים, המוגדר גם כמנהל הסיכונים הראשי בבנק – CRO.

מסגרת העבודה של באזל 2 מיושמת על בסיס מאוחד וחלה על הבנק והחברות הבנות שלו (לפירוט בדבר החברות המוחזקות העיקריות ותחום פעילותן ראה פרק "פעילות חברות מוחזקות עיקריות"). כמו כן, לגבי החברות המוחזקות להן הבנק העמיד כתב שיפוי בהתאם להוראות באזל 2, לא קיים ולא חזוי מכשול להעברה מיידית של מקורות או לביצוע החזר התחייבויות של החברות המוחזקות על ידי הבנק.

**נדבך 1** - בהתאם להוראת המפקח על הבנקים והנחיית הדירקטוריון, מיישם הבנק את הגישה הסטנדרטית לסיכונים אשראי, בה הקצאת ההון נקבעת לפי משקולות שקבע המפקח על הבנקים בהתאמה לרמות סיכון של קבוצות נכסים. בדבר פעילות ההכנה ליישום נדבך 1 – ראה פירוט בפרק "הלימות ההון" בדוחות הכספיים לשנת 2009.

במסגרת **נדבך 2** נדרש הבנק לקיים תהליך פנימי להערכת הלימות הון ולקבוע אסטרטגיה להבטחת הלימות ההון (להלן ICAAP). תהליך זה נועד להבטיח כי הבנק יחזיק ברמת הון שתהלוך ותתמוך בכל הסיכונים הגלומים בעסקיו (הן בגין הנדבך הראשון והן בגין הנדבך השני), וכן שיפוחו וינקטו על ידו תהליכים נאותים לניהול הסיכונים, מדידתם ומעקב אחריהם. התהליך משלב, בין היתר, קביעה של יעדי ההון, תהליכי תכנון ההון ובחינת מצב ההון במגוון תרחישי קיצון.

במסגרת תהליך ה-ICAAP הבנק מבצע תהליך יזום של זיהוי והערכת כל אחד מהסיכונים המהותיים בכל אחת מהפעילויות המרכזיות בבנק. כמו כן נסקרים במסגרת זו מרכיבי המדיניות והמגבלות הקיימות, כלי המדידה והניטור, מערכות הדיווח, תהליכים ומוצרים עיקריים ומרכיבי הממשל התאגידי. ההערכה מסתיימת בסקירה איכותית וניתוח הנתונים הכמותיים, תוך בחינת יכולת ההישענות על מודלים פנימיים.

התפיסה שאומצה בבנק רואה ב-ICAAP שני תהליכים עיקריים:

- א. תהליך פנימי לזיהוי, מדידה, ניהול ודיווח על הסיכונים המרכזיים אליהם חשוף הבנק כיום, ועלול להיות חשוף אליהם בעתיד.
- ב. תהליך פנימי לקביעת יעד ההון, כך שיבטיח יחס הון נאות, בהתחשב בפרופיל הסיכון של הבנק, לרבות תכנון וניהול ההון.

תהליך ה-ICAAP הנו מקיף ונוגע לרבים שונים של תהליכי ניהול הסיכונים, תמחור עסקאות וניהול ההון. לפיכך צפוי כי יישום הנדבך השני יבוצע בשלבים, והטמעתו המלאה תיפרס על פני מספר שנים. תהליך ה-ICAAP משולב באסטרטגיה התלת-שנתית של הבנק לשנים 2010 עד 2012 ובתוכנית העבודה לשנת 2010.

כחלק מתהליך היישום ובהתאם להנחיית המפקח על הבנקים, הוגש לבנק ישראל ביוני 2010, דוח ICAAP על בסיס נתונים מאוחדים לסוף שנת 2009. לדוח זה צורפה סקירה בלתי תלויה של הביקורת הפנימית. ביום ה-12 בספטמבר 2010 התקבלה מבנק ישראל התייחסות ל-ICAAP שהוגש (טיוטה לדיון) וכן התקיים דיון עם נציגי הפיקוח על הבנקים באשר לאמור בטיטוט מכתב זה. האמור בטיטוטה נלמד בימים אלו, לצורך יישומו במסמך ה-ICAAP הבא, שיוגש למפקח על הבנקים ביום ה-30 באפריל 2011, על בסיס דוחות ליום 31 בדצמבר 2010. כמו כן, הבנק נערך ליישום הנחיות המפקח על הבנקים בנושא תיקוף מודלים.

דרישות הגילוי בהתאם ל**נדבך 3** מיושמות במלואן החל בדוחות הכספיים השנתיים לשנת 2009. נקבעה מדיניות גילוי לפי נדבך 3, אשר אושרה בהנהלה ובדירקטוריון הבנק, הכוללת התייחסות לגישת הבנק בדבר הגילוי בדוחות הכספיים (לרבות תדירות הגילוי ומיקומו בדוחות, וכן בקורות פנימיות על תהליך הגילוי).

**לגבי טבלת הפניות לגילויים האיכותיים והכמותיים הנדרשים במסגרת הנדבך השלישי, ראה פירוט בפרק "הלימות ההון" בדוחות הכספיים לשנת 2009.**

## **יחס ההון על פי באזל 2**

באור 4 לדוחות הכספיים ניתן מידע מפורט בדבר מדידת ההון ושקלול הסיכונים. הגילוי על יחס ההון ליום 30 בספטמבר 2010 וליום 31 בדצמבר 2009, מוצג בהתאם להוראת באזל 2, וליום 30 בספטמבר 2009 מוצג בהתאם להוראות באזל 1 (הוראה 311 "יחס הון מזער").

בהתאם לדרישת הפיקוח על הבנקים ימשיכו הבנקים, בשלב זה, לעמוד גם ביעדי ההון המחושבים על בסיס באזל 1.



להלן תמצית<sup>1</sup> הנתונים מתוך הבאור:

<u>31.12.2009</u>	<u>30.9.2009</u>	<u>30.9.2010</u>	
<u>באזל 2</u>	<u>באזל 1</u>	<u>באזל 2</u>	
		במיליוני ש"ח	
1,885	1,849	<b>1,931</b>	הון רוברד 1 <sup>2</sup>
1,137	1,116	<b>1,206</b>	הון רוברד 2 <sup>3</sup>
-	-	-	הון רוברד 3 <sup>3</sup>
<u>3,022</u>	<u>2,965</u>	<u><b>3,137</b></u>	סה"כ הון
*20,200	19,829	<b>21,392</b>	נכסי סיכון אשראי
259	639	<b>262</b>	נכסי סיכון שוק
<u>1,541</u>	-	<u><b>1,547</b></u>	נכסי סיכון תפעולי
<u>22,000</u>	<u>20,468</u>	<u><b>23,201</b></u>	סה"כ נכסי סיכון

\* בעקבות מכתב המפקח על הבנקים לתאגידי בנקאיים מיום 25 במרס 2010 בנושא סיווג קבוצת רכישה כנדל"ן (ראה פירוט בפרק "עדכוני חקיקה") הוצגו מחדש מספרי ההשוואה על מנת לאפשר השוואה בין התקופות.

1. לפירוט נוסף ראה באור 4.
2. ליום 30 בספטמבר 2010 בניכוי דיבידנד שהוכרז לאחר תאריך המאזן בסך 60 מיליון ש"ח.
3. בהתאם להוראות המפקח על הבנקים, סך הון רוברד 2 והון רוברד 3 לא יעלו על 100% מסך הון רוברד 1, לאחר הניכויים הנדרשים מהון רוברד זה בלבד. בנוסף, כתבי התחייבות נדחים או מכשירי הון אחרים הכלולים בהון רוברד 2 תחתון לא יעלו על 50% מהון רוברד 1 שאינו מוקצה לסיכונים שוק, לאחר הניכויים הנדרשים מהון רוברד 1 בלבד.

ליום 31 בדצמבר 2009		ליום 30 בספטמבר 2010	
נכסי סיכון	דרישת הון <sup>3</sup> (9%)	נכסי סיכון	דרישת הון <sup>3</sup> (9%)
11	117	10	110
11	119	15	168
92	1,024	77	863
*1,400	*15,553	1,470	16,330
16	181	14	156
*59	*662	89	996
-	-	12	130
*172	*1,907	181	2,009
57	637	57	630
<b>1,818</b>	<b>20,200</b>	<b>1,925</b>	<b>21,392</b>
10	118	9	101
4	40	3	36
7	83	10	116
2	18	1	9
<b>23</b>	<b>259</b>	<b>23</b>	<b>262</b>
<b>139</b>	<b>1,541</b>	<b>139</b>	<b>1,547</b>
<b>1,980</b>	<b>22,000</b>	<b>2,087</b>	<b>23,201</b>
	<b>3,022</b>		<b>3,137</b>
	*13.74%		<sup>5</sup> 13.52%
	*8.57%		<sup>5</sup> 8.32%
	9.0%		9.0%

**סיכון אשראי**

חובות של ריבוניות  
 חובות של ישויות סקטור ציבורי  
 חובות של תאגידים בנקאיים  
 חובות של תאגידים<sup>4</sup>  
 חובות בבטחון נדל"ן מסחרי  
 חשיפות קמעונאיות ליחידים  
 עסקים קטנים  
 משכנתאות לדיוור  
 נכסים אחרים

**סיכונים שוק<sup>1</sup>**

סיכון ריבית  
 סיכון מניות  
 סיכון שער חליפין של מטבע חוץ  
 סיכון אופציות

**סיכון תפעולי<sup>2</sup>**

סך נכסי הסיכון בגין הסיכונים השונים  
 סך בסיס ההון<sup>5</sup>  
 יחס ההון הכולל לרכיבי הסיכון  
 יחס הון רובד 1 לרכיבי הסיכון  
 יחס ההון המינימאלי הנדרש לפי המפקח על הבנקים<sup>3</sup>

\* בעקבות מכתב המפקח על הבנקים לתאגידים בנקאיים מיום 25 במרס 2010 בנושא סיווג קבוצת רכישה כנדל"ן (ראה פירוט בפרק "עדכוני חקיקה") הוצגו מחדש מספרי ההשוואה על מנת לאפשר השוואה בין התקופות. נכון ליום 30 בספטמבר 2010 השלכת סווג קבוצת הרכישה כנדל"ן גרמה לקיטון של כ- 0.26 נקודות האחוז ביחס ההון הכולל ולקיטון של כ- 0.16 נקודות האחוז ביחס הון רובד 1, לעומת קיטון של 0.2 נקודות האחוז וקיטון של 0.13 נקודות האחוז נכון ליום 31 בדצמבר 2009, בהתאמה.

1. סיכונים שוק מחושבים בהתאם לגישה הסטנדרטית וחלה על העסקאות בתיק למסחר של הבנק כאשר הקצאת ההון הינה בגין סיכונים ריבית, שערי חליפין, אופציות ומניות.
2. סיכונים תפעוליים מחושבים לפי גישת האינדיקטור הבסיסי, על בסיס ההכנסה הגולמית של הבנק, כהגדרתה בהוראת השעה.
3. דרישת ההון בגין נדבך 1 הינה 8.0% ובגין נדבך 2 מינימום של 1.0% ובסה"כ יחס ההון המינימאלי הנדרש לפי המפקח על הבנקים הינו 9.0%.
4. בהתאם להוראות המפקח, חובות של קבוצות רכישה סווגו החל מהרבעון השני לשנת 2010 לחובות של תאגידים.
5. ליום 30 בספטמבר 2010 בניכוי דיבידנד שהוכרז לאחר תאריך המאזן בסך 60 מיליון ש"ח.

## הלימות ההון על פי באזל 2

על פי הוראת בנק ישראל יחס ההון הנדרש הינו 8% בגין הנדבך הראשון ותוספת הון בגין הנדבך השני על פי הערכה פנימית של הבנק את פרופיל הסיכון שלו, ובלבד שלא יפחת מ-1% מנכסי הסיכון, כפי שחושבו בנדבך הראשון.

באוקטובר 2009, במסגרת הדיון על התוכנית האסטרטגית של הבנק לשנים 2010-2012, קבע הדירקטוריון את תאבון הסיכון וסיבולת הסיכון להלימות ההון. היעד שנקבע ליחס ההון הכולל, בהתבסס על תאבון הסיכון במונחי באזל 2, היה- 12.5% ובנוסף, נקבע יעד ליחס ההון הראשוני של 7%.

בעקבות המשבר הפיננסי העולמי התגבשה הכרה עולמית בצורך להעלות את רמת ואיכות ההון במערכת הבנקאית, ובדצמבר 2009 פרסמה ועדת באזל טיוטת המלצות בנושא. על סמך טיוטת ההמלצות של ועדת באזל, פרסם הפיקוח על הבנקים ביום ה-30 ביוני 2010 מסמך שנושאו "מדיניות הון לתקופת ביניים", לפיו על התאגידים הבנקאיים לעמוד בדרישות הבאות:

- על התאגיד הבנקאי לאמץ יעד ליום 31 בדצמבר 2010 ליחס הון ליבה. על היעד להיקבע בשיעור שלא יפחת מ-7.5%. בהיעדר אישור מראש מהמפקח על הבנקים, תאגיד בנקאי לא יחלק דיבידנד אם אינו עומד ביעד ליחס הון הליבה או אם חלוקת הדיבידנד תגרום לכך שלא יעמוד ביעד.
- על התאגידים הבנקאיים להביא בחשבון כי יש סבירות גבוהה שהנפקות חדשות של מכשירי הון מורכבים לא יוכרו בעתיד לצורך הלימות ההון. כמו כן, ייתכן וייקבעו הוראות מעבר לגבי המשך ההכרה בהון של מכשירים כאמור אשר הונפקו קודם למועד פרסום הטיטה (דצמבר 2009).

בהתאם למסמך זה, קבע דירקטוריון הבנק ביום ה-1 באוגוסט 2010 יעד להון ליבה בשיעור שלא יפחת מ-7.5%. בנוסף, קבע הדירקטוריון יעד להון ליבה בתרחישי קיצון בשיעור של 6.5%. על רקע האמור לעיל, בוטלה באוקטובר 2010 דרישת הפיקוח מבנק אגוד ליחס מינימאלי של הון ללא כתבי התחייבות נדחים בשיעור של 6.75%.

ביום ה-21 בספטמבר 2010, הנחה הדירקטוריון את הנהלת הבנק לשמור על יחס הון כולל שלא יפחת מ-13% החל מיום ה-31 באוקטובר 2010, ולהכין את התוכנית האסטרטגית התלת שנתית ותוכנית העבודה לשנת 2011 על בסיס ההנחה של יחס הון כולל שלא יפחת מ-13.0%, יחס הון ליבה בטווח של 7.50% - 8.00% יחס הון ליבה בתרחישי קיצון בטווח של 6.50%-6.00%.

ביום 31 באוקטובר 2010, במסגרת הדיון על התוכנית האסטרטגית של הבנק לשנים 2011-2013, אושרו יעדים אלו לאותן השנים.

יש לציין כי בבנק אגוד כל ההון הראשוני מהווה הון ליבה.

חלק מהמידע שבפסקה זו הינו מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך, אשר מבוסס על תוכניות העבודה של הבנק בכל הקשור לעמידה בדרישות ולשיפור יחס הלימות ההון והרכבו, לרבות הקטנת רכיבי סיכון, או הגדלת ההון הראשוני באמצעות צבירת רווחים ו/או הנפקת הון משני. המידע עשוי שלא להתממש, כולו או חלקו, או להתממש באופן שונה מהותית מהצפוי, כתלות בעיקר בגורמים אלה: שינויים

רגולטורים שיחולו (ככל שיחולו) בנושא דרישות יחס ההון בו על הבנק לעמוד, פגיעה ברווחיות הבנק ומידת ההצלחה של הבנק לגייס הון באמצעות ביצוע הנפקות.

**לפירוט בדבר השפעת המעבר מבאזל 1 לבאזל 2 על יחס ההון ראה פירוט בפרק "הלימות ההון" בדוחות הכספיים לשנת 2009.**

#### **מכשירים הנכללים בבסיס ההון**

להלן ההתניות והתנאים של מכשירי ההון המרכיבים את בסיס ההון של הבנק:

הון רובד 2 עליון – ביום 9 בספטמבר 2009 השלימה אגוד הנפקות, חברה בת בבעלות מלאה של הבנק (להלן: "החברה") גיוס כספים בסך של כ-357 מיליון ש"ח באמצעות הנפקת שטרי הון נדחים. הגיוס בוצע בשתי סדרות.

ביום 30 בספטמבר 2009 קיבלו שתי הסדרות שהונפקו את אישורו של המפקח על הבנקים להיכלל כחלק מההון המשני העליון של הבנק, כהגדרתו בסעיף 2(א)(1) בנספח א' להוראת ניהול בנקאי תקין 311 "יחס הון מזערי" וכפי שעודכן במסמך הפיקוח על הבנקים מיום 10 ביוני 2009 בנושא "קריטריונים להכרה במכשירי הון מורכבים".

הון רובד 2 תחתון - נכון ליום 30 בספטמבר 2010 כתבי התחייבות נדחים בסך של 718 מיליון ש"ח לפי החלוקה הבאה:

1. כתבי התחייבות נדחים סחירים בסך של 588 מיליון ש"ח שהונפקו במספר סדרות על ידי אגוד הנפקות.

2. כתבי התחייבות נדחים לא סחירים בסך של 130 מיליון ש"ח שהונפקו במספר סדרות על ידי הבנק.

כתבי התחייבות אלו קיבלו את אישורו של המפקח על הבנקים להיכלל כחלק מההון המשני של הבנק, בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 311 "יחס הון מזערי" ותקפות בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 202 "מדידה והלימות הון – רכיבי ההון".

#### **סיכון אשראי בגישה הסטנדרטית**

הסיכון להפסד כספי כתוצאה מחדלות פירעון או ירידה באיכות האשראי של לווים אשר לא יעמדו בהתחייבויותיהם כלפי הבנק, והעדר בטחונות נאותים לכיסוי חובות של לקוחות אלו. הקצאת ההון בנדבך הראשון בגין סיכון האשראי בתיק מחושבת בהתאם לגישה הסטנדרטית. סיכון הריכוזיות מוערך במסגרת הנדבך השני.

להלן חשיפת האשראי לפי הגישה הסטנדרטית בחלוקה למשקלות הסיכון<sup>1</sup>:

ליום 30 בספטמבר 2010				
סך הכל חשיפה ברוטו <sup>2</sup>				
משקל סיכון	חשיפה מאזנית <sup>3</sup> במיליוני ש"ח	חשיפה חוץ מאזנית <sup>4</sup>	בטחונות פיננסיים כשירים	חשיפה בניכוי בטחונות פיננסיים כשירים <sup>5</sup>
0%	6,099	-	-	6,099
20%	1,427	132	-	1,559
35%	5,090	-	-	5,090
50%	1,508	162	5	1,665
75%	1,506	1,556	239	2,823
100%	15,273	<sup>6</sup> 12,232	<sup>6</sup> 3,681	23,824
150%	534	-	43	491
סך הכל	<u>31,437</u>	<u>14,082</u>	<u>3,968</u>	<u>41,551</u>

ליום 31 בדצמבר 2009				
סך הכל חשיפה ברוטו <sup>2</sup>				
משקל סיכון	חשיפה מאזנית <sup>3</sup> במיליוני ש"ח	חשיפה חוץ מאזנית <sup>4</sup>	בטחונות פיננסיים כשירים	חשיפה בניכוי בטחונות פיננסיים כשירים <sup>5</sup>
0%	5,359	-	-	5,359
20%	2,107	36	-	2,143
35%	*3,939	*202	-	4,141
50%	1,459	317	7	1,769
75%	*1,398	*1,034	198	2,234
100%	*14,161	<sup>6</sup> *19,668	<sup>6</sup> 10,804	23,025
150%	406	16	48	374
סך הכל	<u>28,829</u>	<u>21,273</u>	<u>11,057</u>	<u>39,045</u>

\* סווג מחדש בעקבות מכתב המפקח על הבנקים בנושא קבוצות רכישה מיום 25 במרס 2010.

1. בהתאם למשקל הסיכון הסופי של החשיפה.
2. חשיפה ברוטו לאחר קיזוזים חשבונאיים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים, וכלי להביא בחשבון את ההשפעות של שיטות הפחתת סיכון אשראי, לדוגמה ביטחון וקיזוז.
3. לא כולל תיק למסחר ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים נגזרים, אשר לא נכללים בחשיפת אשראי מאזנית לפי הגישה הסטנדרטית.
4. כפי שחושבה לצורך הגישה הסטנדרטית.
5. לפני הכפלה במקדמי המרה.
6. הירידה אל מול נתוני דצמבר 2009 נובעת בעיקרה מצמצום מסגרות מותנות בבטחונות כשירים ללקוחות הפעילים בשוק ההון. ראה גם הערה 2 בטבלה הבאה.

**הערכת שווי וניהול בטחונות** – במסגרת באזל 2 ההכרה בבטחונות הנה בהתאמה להוראה על פי "הגישה המקיפה" על פיה ערך הביטחון נטו כולל הפחתות עקב הפעלת מקדמים שמקורם בחוסר התאמה מטבעית או בתקופה לפירעון וכן מקדמים הנובעים מסוג נייר הערך.

לפירוט בדבר סוגי הביטחונות הפיננסיים הכשירים בהם הבנק עושה שימוש לצורך חישוב הלימות ההון ואופן הערכתם לצרכי הפחתת סיכון ראה פרק "הלימות ההון" בדוחות הכספיים לשנת 2009.

להלן חשיפת אשראי לפי סוגי הפחתות סיכון:

ליום 31 בדצמבר 2009		ליום 30 בספטמבר 2010		
סך החשיפה המכוסה על ידי ערבויות או נגזרי אשראי	סך החשיפה המכוסה על ידי ביטחון פיננסי כשיר <sup>1</sup>	סך החשיפה המכוסה על ידי ערבויות או נגזרי אשראי	סך החשיפה המכוסה על ידי ביטחון פיננסי כשיר <sup>1</sup>	
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		
-	-	-	-	חובות של ריבוניות
-	7	-	5	חובות של ישויות סקטור ציבורי
-	-	-	-	חובות של תאגידים בנקאיים
17	<sup>2</sup> 10,833	119	<sup>2</sup> 3,710	חובות של תאגידים
-	16	-	13	חובות בבטחון נדל"ן מסחרי
-	201	-	189	חשיפות קמעונאיות ליחידים
-	-	-	51	עסקים קטנים <sup>3</sup>
-	-	-	-	משכנתאות לדיור
-	-	-	-	נכסים אחרים
17	11,057	119	3,968	סך הכל

1. בטחונות פיננסיים כשירים בבאזל 2 כמפורט בפרק "הלימות ההון" בדוחות הכספיים לשנת 2009.
2. הירידה אל מול נתוני דצמבר 2009 נובעת בעיקרה מצמצום מסגרות מותנות בביטחונות כשירים ללקוחות הפעילים בשוק ההון (היקף זניח ביום 30 בספטמבר 2010 לעומת 7,883 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2009).
3. עסקים קטנים בעלי אובליגו עד 400 אלף ש"ח המנוהלים במסגרת אגף קמעונאות.

**סיכון אשראי של צד נגדי** – הבנק חשוף לסיכון אשראי של צד נגדי כתוצאה מפעילות לקוחותיו בנגזרים מעבר לדלפק ונגזרי בורסה (לפירוט נוסף ראה פרק "החשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם"). ההון המוקצה בדיווח מחושב בהתאם לעקרונות המפורטים בנספח ג' להוראת ניהול בנקאי תקין 203.

להלן חשיפות סיכון אשראי של צד נגדי בגישה הסטנדרטית:

ליום 31 בדצמבר 2009	ליום 30 בספטמבר 2010	
במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	
302	413	שווי הוגן ברוטו חיובי
243	238	ערך נקוב (לאחר המרה לאשראי)
108	153	בניכוי הטבות קיזוז
437	498	סך חשיפות האשראי לאחר קיזוז
135	145	בניכוי בטחונות
3	2	מזומנים ופקדונות
2	6	אגרות חוב ממשלתיות
		מניות (לרבות אג"ח להמרה)
297	345	סך חשיפת אשראי נטו בגין נגזרים

להלן חשיפות סיכון אשראי של צד נגדי הנובעות ממכירה או רכישה של הגנות אשראי:

ליום 31 בדצמבר 2009		ליום 30 בספטמבר 2010		
הגנות שנמכרו	הגנות שנרכשו	הגנות שנמכרו	הגנות שנרכשו	
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		
* 132	-	* 128	-	<b>ALM</b>
-	-	-	-	חוזי החלפת כשל אשראי (CLN/CDS)
-	-	-	-	חוזי החלפה של תשואה כוללת (TRS)
-	-	-	-	אופציות אשראי
-	-	-	-	אחר
-	-	-	-	<b>פעילות תיווך</b>
-	-	-	-	חוזי החלפת כשל אשראי (CLN/CDS)
-	-	-	-	חוזי החלפה של תשואה כוללת (TRS)
-	-	-	-	אופציות אשראי
-	-	-	-	אחר
* 132	-	* 128	-	<b>סה"כ נגזרי אשראי (ערך נקוב)</b>

\* נובע מ-CLN בלבד - בהם נמכרה הגנה כנגד סיכון מדינת ישראל.

**קיזוז** – נכון ליום 30 בספטמבר 2010 היקף הקיזוזים המאזניים (קיזוז בין נכסים להתחייבויות) אינו מהותי (בדומה ליום 31 בדצמבר 2009).

**מניות בתיק הבנקאי** – הבנק מחזיק במניות בתיק הבנקאי, כמפורט בפרק "החשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם". להלן הפוזיציות במניות בתיק הבנקאי:

ליום 31 בדצמבר 2009			ליום 30 בספטמבר 2010			
דרישות ההון (9%)	שווי הוגן	יתרה מאזנית	דרישות ההון (9%)	שווי הוגן	יתרה מאזנית	
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			
6	68	68	7	79	79	מניות
-	-	-	-	-	-	תעודות סל על מניות
-	3	3	-	-	-	תעודות סל קרנות עוקבות מדד
-	-	-	-	-	-	קרנות גידור / הון סיכון / הון פרטיות
-	-	-	-	-	-	אחרים
6	71	71	7	79	79	<b>נסחרות על ידי הציבור</b>
2	21	21	2	21	21	מניות
-	-	-	-	-	-	תעודות סל על מניות
-	-	-	-	-	-	תעודות סל קרנות עוקבות מדד
<sup>1</sup> 5	34	34	5	34	34	קרנות גידור / הון סיכון / הון פרטיות <sup>5</sup>
-	1	1	-	1	1	אחרים <sup>2</sup>
<sup>1</sup> 7	56	56	7	56	56	<b>מוחזקות באופן פרטי<sup>4</sup></b>

- 1 הוצג מחדש.
- 2 השקעה בחברה כלולה בסך של כ-1 מיליון ש"ח.
- 3 כולל מניות וניירות ערך אחרים שלא מתקיים לגביהם שווי הוגן זמין ומוצגים לפי עלות בסך 56 מיליון ש"ח (2009-55 מיליון ש"ח).
- 4 לא סחירים.
- 5 דרישת ההון בגין קרנות גידור הון סיכון והון פרטיות מוחשבת בהתאם לנכסי סיכון בהיקף של 150% מהשווי ההוגן של האחזקה.

בתוכנית העבודה לשנת 2010 הוצג תכנון ההון לשנה זו, בהתאם ליעדי ההון שנקבעו. ראה פירוט בפרק "הלימות ההון" בדוחות הכספיים לשנת 2009 .

במסגרת מסמך ה-ICAAP (תהליך הערכה פנימית של נאותות הלימות ההון), ליום 31 בדצמבר 2009 אשר הוגש לבנק ישראל בסוף יוני 2010, בוצע תכנון ההון לשלוש השנים 2010-2012, כנדרש בהוראה, בהתבסס על האסטרטגיה התלת שנתית של הבנק.

ביום ה-31 באוקטובר 2010 אישר דירקטוריון הבנק את התוכנית האסטרטגית התלת שנתית לשנים 2011-2013. במסגרת זו אושרו יעדי ההון של הבנק לשנים אלו – יעד ליחס הון כולל שלא יפחת מ-13%, יעד ליחס הון ליבה בין 7.5% ל-8% ויעד ליחס הון ליבה בתרחישי קיצון בין 6% ל-6.5% (ראה פירוט בתת פרק "הלימות ההון על פי באזל 2").

הבנק ידון בעדכון תכנון ההון לשלוש השנים הבאות, 2011-2013, במסגרת הדיון על תוכנית העבודה לשנת 2011, הצפויה להתקיים בדירקטוריון במהלך דצמבר 2010.



## החשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם

פעילותו העסקית של הבנק כרוכה בסיכונים אשראי, סיכונים שוק, סיכונים נזילות, סיכונים תפעוליים ובכללם סיכונים משפטיים וכן סיכונים מוניטין וסיכונים אסטרטגיים.

מדיניות ניהול הסיכונים של הבנק מכוונת לעמידה ביעדים האסטרטגיים והעסקיים שנקבעו, תוך הטמעת תרבות ניהול סיכונים ובקרתם. מדיניות ניהול הסיכונים מסייעת לבנק לממש את יעדיו אלה, תוך הגדרת סוגי הסיכונים והיקפם, במסגרת תאבון וסיבולת הסיכון שנקבעו על ידי הדירקטוריון, והפעלתם של מערכות דיווח ומנגנוני פיקוח ובקרה בהתאמה.

### ממשל תאגידי

תהליכי ניהול הסיכונים והלימות ההון בבנק מוסדרים ומפוקחים באמצעות הדירקטוריון וועדותיו, מנכ"ל הבנק והנהלה, ועדות הנהלה, האגפים העסקיים יוצרי הסיכון, אגף בקורות וניהול סיכונים, המערך לייעוץ משפטי והביקורת הפנימית.

הדירקטוריון מתווה את האסטרטגיה העסקית ומדיניות הבנק, מנחה ומכוון את הנהלת הבנק בתחום האסטרטגיה והמדיניות העסקית, היעדים והקווים העקרוניים לפעילות הבנק. הדירקטוריון קובע את תאבון וסיבולת הסיכון בכל תחומי הפעילות ואת מדיניות החשיפות לסיכונים ומפקח על ביצוע כל אלה תוך מעורבות רבה והקפדה על קיום הפרדה ברורה בהנהלה בין יוצרי הסיכון, מנהלי הסיכונים ותהליכי הבקרה הבלתי תלויים המתבצעים אודותיהם.

את מדיניות החשיפה הכוללת מבטא הדירקטוריון במסגרת מסמך ה-ICAAP ומסמך החשיפות הרבעוני, על ידי הגדרת תאבון וסיבולת הסיכון, ובמסגרת מסמכי מדיניות ספציפיים נוספים.

בדירקטוריון ובוועדותיו נערכים דיונים אודות אופי ומאפייני הסיכונים השונים אליהם חשופה פעילות הבנק, הדרך לאמוד אותם ומידת אפקטיביות הפיקוח עליהם, לרבות דיונים לגבי הכלים ואופן השימוש בהם, אמידה, מדידה וניטור הסיכונים.

כמו כן, הדירקטוריון קובע את מדיניות הסיכונים של הבנק תוך דיון בתמהיל החשיפות המשקפות את פרופיל הסיכון של הבנק והיקף ההון הנדרש תוך הקצאתו לפעילויות העסקיות השונות. במסגרת תכנון פעילות הבנק לשנים הקרובות קבע דירקטוריון הבנק את תיאבון וסיבולת הסיכון בכל תחומי הפעילות והחשיפות לסיכונים. תחומים אלו כללו: סיכונים אשראי, סיכונים שוק, סיכון נזילות, סיכונים תפעוליים וסיכונים ריכוזיות. פותחו כלי מעקב לבחינה שוטפת של העמידה בתאבון וסיבולת הסיכון ובחינת התפתחות החשיפה לסיכונים לאורך זמן.

מעקב אחר עמידה בתאבון וסיבולת הסיכון משולב במסגרת מסמך החשיפות הרבעוני הנדון בדירקטוריון. בנוסף, הדירקטוריון אישר מסגרת להפעלת תרחישי קיצון על החשיפות לסיכונים שוק, נזילות ואשראי תוך הגדרת העקרונות לקביעת תרחישי הקיצון והדיווח על תוצאותיהם. ברבעון הראשון השנה נוספו 2 וועדות דירקטוריון חדשות - וועדה לניהול סיכונים ווועדה למעקב תקציבי - לפירוט ראה פרק "הדירקטוריון".

למנכ"ל הבנק, מעורבות בתהליכי ההגדרה והפיקוח של ניהול הסיכונים. הדירקטוריון הגדיר את תחומי האחריות והתפקידים של המנכ"ל אשר הינו אחראי, בין היתר, על יישום האסטרטגיה והמדיניות העסקית של הבנק בהתאם למדיניות והעקרונות שנקבעו על ידי הדירקטוריון, הניהול העסקי והארגוני השוטף של הבנק מתוך דאגה להבטחת יציבותו ורווחיותו, הכנת תכנית עבודה שנתית ותקציב שנתי ובכלל זה תקציב השקעות, הבאתם לדיון ואישור הדירקטוריון, קיום בקרה ניהולית על המערכת הארגונית של הבנק ועל ביצוע תכנית העבודה ועוד.

לצורך מימוש תפקידם, מקבלים המנכ"ל וחברי ההנהלה דיווחים יומיים ותקופתיים, המאפשרים מעקב אחר הסיכונים בבנק.

בנוסף, מקיימים מנכ"ל הבנק וחברי ההנהלה דיונים במסגרת פורומים וועדות שונות. בדיונים אלו משתתפים חברים קבועים על פי קביעתו של המנכ"ל ובעלי תפקידים נוספים על פי הצורך.

בבנק קיימת הפרדה בין מנהלי הסיכונים ויוצרי החשיפות לבין האחראים על הבקרה עליהם. חלק מחברי הנהלת הבנק הינם יוצרי הסיכונים השונים המממשים את מדיניות ותאבון הסיכון כפי שנקבעו על ידי הדירקטוריון.

כמנהלת **חשיפות האשראי העסקי** בבנק, לרבות סיכוני האשראי ללקוחות הפעילים במגזר הפיננסי ובמגזר היהלומים, **וסיכוני ריכוזיות האשראי** משמשת ראש אגף עסקים, גב' שבי שמר, המשמשת בתפקידה החל מיום 1 בספטמבר 2010.

**ניהול חשיפות האשראי למגזר הצרכני ולמגזר המשכנתאות**, הינו באחריות ראש אגף קמעונאות, נכסי לקוחות וייעוץ, גב' עדנה פרס-לכיש, המשמשת בתפקידה החל מיום 1 בספטמבר 2010.

ניהול החשיפות ל**סיכוני השוק והנזילות** הינו באחריות ראש האגף לניהול פיננסי, מר אפרים אברהם. יצירת החשיפות מתבצעת בעיקר באמצעות חדרי העסקות, היחידה לניהול נכסים והתחייבויות, ויחידת הנוסטרו באגף. בנוסף באחריות האגף ניהול סיכוני האשראי הנובעים מהשקעות הבנק **באג"ח קונצרני** וכן **סיכון אשראי בגין מדינות ובנקים וסיכון הסליקה**.

כמנהלת ה**סיכונים המשפטיים** משמשת היועצת המשפטית הראשית של הבנק, ד"ר מוריה הופטמן-דורון, עו"ד.

כמנהל **סיכון המוניטין והסיכון האסטרטגי** משמש מנכ"ל הבנק, מר חיים פרייליכמן.

בחודש דצמבר 2009 פרסם המפקח על הבנקים הנחיה בדבר "מנהל סיכונים ראשי ופונקציית ניהול סיכונים". בהתאמה להנחיה זו, הוחלט בבנק על שינוי ארגוני והקמה של **אגף בקרות וניהול סיכונים**, החל בינואר 2010, בו שולבו הפונקציות והתפקידים הקיימים של המערך לניהול סיכונים ושל אגף בקרות ורוכזו בו כל תהליכי הניהול ובקרת הסיכונים. לאגף אין מעורבות וסמכות בקבלת החלטות עסקיות. במסגרת זו מונה חבר הנהלת הבנק העומד בראש אגף זה, ד"ר עקיבא שטרנברג, **כמנהל הסיכונים הראשי (CRO)**. בנוסף משמש ד"ר שטרנברג גם כמנהל ה**סיכונים התפעוליים**.

מנהל הסיכונים הראשי הינו פונקציה עצמאית בעלת ראיית סיכונים רחבה, אשר מספקת לדירקטוריון ולהנהלה את כל המידע הרלוונטי לקיום פיקוח נאות על פרופיל הסיכון של הבנק לצורך הכוונת וניהול עסקיו.

פונקציות ניהול הסיכונים מעורבת ושותפה באופן אקטיבי, כבר מהשלבים המוקדמים בתהליכים הבאים:

- תכנון האסטרטגיה של הבנק ויעדיו
- תכנון מדיניות ופרקטיקות לניהול סיכונים
- תכנון ההון
- זיהוי וניתוח סיכונים בפעילות חדשה (כגון מוצר חדש) ובעסקאות לא שגרתיות

פונקציות ניהול הסיכונים אחראית להבטיח, בין היתר, שהתהליכים הבאים יתקיימו בצורה אפקטיבית ועל הבאתם לדיון ואישור בהנהלה ובדירקטוריון:

- זיהוי סיכונים קיימים וסיכונים מתהווים
- המלצה על מגבלות לתיאבון ולסיבולת הסיכון
- קביעת מנגנוני בקרה לניהול הסיכונים ואיתור חולשות בבקרה
- ניטור פוזיציות כנגד מגבלות הסיכונים שאושרו
- דיווח על תוצאות ניטור הסיכונים

**מערך ניהול הסיכונים** - אחראי לזיהוי, הגדרה, מיפוי ומדידה של סיכונים שוק ונזילות וכן יצירת תמונת הסיכון הכוללת והדיווחים אודותיה. תפקידו כולל פיתוח המודלים הפנימיים למדידת הסיכונים בכל מגזרי הסיכון (למעט סיכונים משפטיים). למערך אחריות מקצועית לניתוח ויישום הוראות באזל 2, ראש מערך ניהול הסיכונים הינו מר עמי שושני, המשמש גם כסגן ראש אגף בקרות וניהול סיכונים.

**ענף בקרות** - הענף אחראי על בקרת הסיכונים בבנק, לרבות בקרת אשראי, בקרת סיכונים שוק ונזילות, וכן בקרות על פעילויות המסחר של הבנק ופעילות לקוחות בשוק ההון, בקרה ותיקוף מודלים ואחריות על פעילות קצין הציות.

בנוסף, ענף בקרות אחראי על ביצוע בקרת אשראי המקיפה את הלוחים העיקריים של הבנק תוך הערכת טיב הלווה ואיכות תיק האשראי וכן בחינת מהימנות דירוג האשראי בבנק. יחידת בקרת האשראי פועלת במסגרת תוכנית עבודה שנתית ורב שנתית המוגשת לאישור ועדת האשראי של הדירקטוריון. פעילות קצין הציות באגף בקרות וניהול סיכונים מונחית על ידי מסמך מדיניות הציות המאושר בדירקטוריון.

כחלק מההיערכות ליישום הוראות באזל 2, ובמסגרת יישום ה-2, פרסם בנק ישראל סדרת מסמכים של ה-BIS הקובעים אמת מידה לניהול נאות של סוגי הסיכונים השונים בתאגיד הבנקאי. הבנק ביצע סקר פערים מעמיק באשר להתנהלות בפועל למול האמור במסמכים אלו. מהסקירה עולה כי ככלל הממשל התאגידי בבנק תואם את האמור במסמכי ה-BIS והפערים העיקריים שנותרו פתוחים אינם חושפים את הבנק לסיכונים נוספים משמעותיים. הבנק גיבש תוכנית ולוחות זמנים לסגירת מרבית הפערים שעלו מן הסקר. למידע בדבר יישום הוראות באזל 2 – ראה פרק "הלימות ההון".

## סיכוני אשראי

סיכון אשראי הינו הסיכון המשמעותי ביותר אליו נחשף הבנק במסגרת פעילותו, בעיקר מבחינת היקפו ביחס לסיכונים האחרים. סיכון זה יכול לגרום לבנק הפסד כספי כתוצאה מחדלות פירעון או ירידה בכושר הפירעון של צד נגדי של הבנק לעסקה, תוך אי עמידה בהתחייבויותיו ביחס לתנאים שסוכמו.

### סיכון איכות תיק האשראי:

הסיכון להפסד כספי כתוצאה מחדלות פירעון או ירידה באיכות האשראי של לווים אשר לא יעמדו בהתחייבויותיהם כלפי הבנק, והעדר בטחונות נאותים לכיסוי חובות של לקוחות אלו.

מדיניות האשראי נדונה ומאושרת על ידי הדירקטוריון מידי שנה, ומטרתה להגביל סיכון זה בהתאם לתיאבון וסיבולת הסיכון שנקבעו על ידי הדירקטוריון ובאמצעות קביעת דרכים לניהולו.

במסגרת מדיניות זו נקבעים עקרונות וכללים להעמדת אשראי, ניהולו והבקרה עליו, על מנת לשפר את איכותו ולהקטין את הסיכון הגלום בניהולו. במסגרת זו נקבעים שיעורי ההסתמכות על בטחונות המתקבלים בבנק. בנוסף מציג מסמך המדיניות את המתודולוגיה להסדרת פעילות הבנק במתן אשראי לרבות היבטי תפעול, דיווח ובקרה, תוך שימת דגש לעקרונות לניהול סיכון אשראי המפורטות בהמלצת ועדת באזל. כמו כן, מפרטת המדיניות את אופן הטיפול בחובות בעייתיים והמתודולוגיה לחישוב ההפרשה לחובות מסופקים.

במהלך השנה נבחנת העמידה במדיניות באמצעות דיווחים חודשיים ורבעוניים על מצב האשראי להנהלה ולדירקטוריון.

במקביל מושקעים אמצעים ומאמצים רבים בעדכון ופיתוח כלי בקרה ממוכנים ובשיפור מערכות המידע בתחום האשראי, על מנת להתאימם לסביבה העסקית המשתנה ולהוראות הרגולטוריות.

במהלך הרבעון השני של 2010 התקיים דיון בדירקטוריון שבו נדונו ועודכנו מדיניות האשראי העסקי ומדיניות האשראי הקמעונאי (לרבות משכנתאות) של הבנק.

במהלך הרבעון השלישי קיים הבנק דיון בנושא מדיניות האשראי בתחום המשכנתאות, ובחודש אוקטובר צומצם תיאבון הסיכון לגבי פרמטרים שונים בתחום זה. בנוסף, בוצעה בחינה של תיקי האשראי הקיימים, בהתאם למכתב המפקח על הבנקים לתאגידים הבנקאיים בנושא התפתחויות בסיכונים בגין הלוואות לדיור מיום 11 ביולי 2010, על מנת לוודא כי מדיניות הבנק בתחום זה אינה גורמת להגדלת החשיפה לסיכונים מעבר לתיאבון הסיכון שנקבע. תוצאות הבחינה הוצגו ונידונו בדירקטוריון הבנק. כמו כן, תוצאות הניתוח והממצאים העולים ממנו הועברו במהלך חודש ספטמבר לבנק ישראל. לפירוט בדבר הדרישות במכתב המפקח - ראה בפרק "עדכוני חקיקה".

## • ניהול האשראי

השיקולים במתן אשראי מתבססים בעיקרם על טיב הלקוח, כושר החזר, חוסנו הפיננסי, נזילותו, מהימנותו, ותק בענף, ותק בבנק, טיב הביטחונות שהוא יכול להעמיד ועוד. הבנק פועל להתאים את סוג האשראי לצרכיו ופעילותו של הלקוח.

במסגרת היערכות הבנק ליישום מודלים פנימיים לשיפור הערכת סיכוני האשראי, משכלל הבנק את תהליכי הדירוג של הלקוחות העסקיים והלווים הקמעונאיים ופועל להתאמת המרווח לסיכון הלקוח והעסקה.

- סמכויות למתן אשראי:

מתן האשראי מבוסס על סמכויות אשראי ברמות השונות עד לדרג של ועדת האשראי של הדירקטוריון.

החלטות למתן אשראי מעל סמכותם האישית של מנהלי הסניפים והנהלת אגף עסקים, מתבצעות ברמה של ועדות אשראי, במטרה למזער הסיכון של הסתמכות על שיקול דעת של אדם יחיד.

במסגרת סמכויות האשראי נקבעו מגבלות על היקף האשראי ללא בטוחות אותו רשאי לאשר כל בעל סמכות.

- בקרה על האשראי:

הבנק מפעיל כלי בקרה ממוכנים רבים ומגוונים, הן בסניפים והן במטה, במטרה לאתר מוקדם ככל האפשר שינויים בהתנהגות הלקוח, היווצרותם של פערי בטחונות, חריגה ממסגרות האשראי המאושרות וחריגה מסמכות. הבנק משלב בכלי הבקרה מידע מגורמים חיצוניים במטרה לאתר פעילויות ואירועים העשויים להשפיע על יכולתו של הלקוח להחזיר את חובו.

לצורך איתור מוקדם של בעייתיות אצל לקוחות הבנק, מופעלת בבנק מערכת ממוכנת המאתרת פוטנציאל לבעייתיות אצל לקוחות שאינם מסווגים כחובות בעייתיים.

כמו כן, מתבצע ביחידת בקרת אשראי באגף בקרות וניהול סיכונים, תהליך של בדיקת לווים המתבסס על הוראות ניהול בנקאי תקין ובנוסף נבדקות אוכלוסיות לווים נוספות המוגדרות מעת לעת.

- הדרכה:

הבנק משקיע משאבים רבים בהכשרת העובדים העוסקים בתחום האשראי, ובכלל זה הכשרת עובדים חדשים בקורסים ייעודיים, קורסים מתקדמים לעובדים ותיקים בתחום, פורום של מנהלי מחלקות עסקיות, הפקת לקחים מאירועים שונים ועוד.

כמו כן, מתבצעת הכשרה ומתקיימים מפגשי רענון בנושאי הרגולציה הקשורים לתחום האשראי, כדוגמת סקירת הוראות תקני דיווח בינלאומיים (IFRS), וכן מבוצעות הדרכות יישומיות אודות ההשלכות הרגולטוריות והעסקיות של הוראות באזל 2.

## • בטחונות

במסגרת מדיניות האשראי נקבעו עקרונות וכללים באשר לסוגי הבטחונות והיקפם. דרישת הבטחונות ושיעורם נגזרים מרמת הסיכון שהבנק מוכן לקבל על עצמו בעת העמדת האשראי. דגש מיוחד ניתן לדירוג הלווים ולכושר החזר של הלקוח כקריטריון למתן האשראי בנוסף למשקל שניתן לבטחונות המקובלים.

הבטחונות מותאמים לסוגי האשראי שהם אמורים להבטיח תוך התייחסות לטווח הזמן, סוג ההצמדה, אופי האשראי ומטרתו. קביעת השווי לביטחון של סוגי בטחונות שונים נגזרת מאופיים ונזילותם, איכותם ומהירות יכולת המימוש שלהם, לרבות שינויים בערכם כתוצאה ממצבי האטה או צמיחה בסביבה העסקית של הלווה. הבנק נוהג לבחון את שווי הבטחונות, על פי הצורך ועל פי אופי הבטחון, על ידי קבלת הערכות שמאי או הערכות שווי עדכניות. בבנק קיימת מערכת ממוחשבת המאפשרת ניהול הבטחונות מבחינת שוויים, תוקפם, הפקת דוחות התראה למיניהם והפקת מידע אודותם.

#### • **טיפול באשראי בעייתי וגביית חובות**

ענף אשראים מיוחדים שבאגף עסקים מרכז את הטיפול במרבית הלקוחות הבעייתיים של הבנק. מטרת הטיפול, בראש ובראשונה, היא שיפור כושר ההחזר של הלקוח במטרה לשרת את חובו. בהעדר יכולת כזו פועל הענף לגביית החוב, תוך ניסיון להגיע להסדר עם החייב או הפעלת הליכי גבייה משפטיים לגביית החוב ומזעור הנזק לבנק. לצורך איתור מוקדם ככל האפשר של לווים בהם עלתה רמת הסיכון והחשיפה, מופעלת בבנק מערכת ממוכנת המאתרת פוטנציאל לבעייתיות אצל לקוחות שאינם מסווגים כחובות בעייתיים. הלקוחות המאותרים על ידי המערכת נבדקים באופן יסודי ומועלים לדיון בוועדה מיוחדת, הדנה בצעדים הנדרשים לטיפול בלקוחות ובוחנת את הצורך בסיווגם כחוב בעייתי, כולל את הצורך בביצוע הפרשה לחובות מסופקים בגינם. בנוסף, מידי שנה נערכת סקירה מקיפה של לווים/קבוצת לווים על פי רשימת הקריטריונים שגובשה, שמטרתה לבחון את איכות החוב ואת הצורך בחיזוק ביטחונות ועל סמך בחינה זו האם להגדירו ברשימת מעקב (Watch list). הלקוחות אשר חובם יוגדר כחוב ברשימת מעקב בעקבות הסקירה, בתוספת לקוחות שמוגדרים כרגישים במסגרת ועדות אשראי שוטפות, יידונו בתדירות רבעונית בוועדת האשראי הרלוונטית, שבה ייבחנו מצבו של הלווה ודרכי הטיפול בו.

התנועה ביתרת הפרשה להפסדי אשראי מפורטת בבאור 3.א לדוחות הכספיים.

היערכות הבנק ליישום הוראות הדיווח לציבור של בנק ישראל - מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי:

בהתאם לחוזר בנק ישראל מיום 18 בפברואר 2010 יישום ההוראה בפועל נקבע ליום 1 בינואר 2011. בנוסף, על הבנקים לכלול בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2010 ביאור פרופורמה, המתייחס להשפעת ההוראות החדשות על סעיפים מאזניים עיקריים, במידה והוראות אלו היו מיושמות ביום 31 בדצמבר 2010.

ההוראה לא תיושם למפרע בדוחות כספיים לתקופות קודמות. התאמות של יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור ובגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים ליום 1 בינואר 2011 כתוצאה מדרישות ההוראה, לרבות דרישות קביעת ההפרשה ודרישות התייעוד, יכללו ישירות בסעיף העודפים בהון העצמי. ראה גם מידע בבאור 1.ג. (3) לדוחות הכספיים. יישום ההוראה צפוי להגדיל את היקף החובות אשר בגינם לא יירשמו הכנסות ריבית באופן שוטף, אלא רק על בסיס גביה בפועל, כתוצאה מהגדרתם כחובות פגומים. זאת, בין היתר, בגין חובות

המוגדרים כיום כחובות מסופקים בחלקם ונושאים הכנסה, ובגין חובות המוגדרים כיום כחוב בפיגור זמני, וכן בגין חובות העומדים בתנאי מחיקה חשבונאית בגינם לא בוצעו הפרשות בשנים קודמות. יישום דרישות ההוראה מחייב שדרוג ו/או הקמה של מערכות תשתית מיחשוביות על מנת להבטיח תהליך של הערכה וביצוע של הפרשה להפסדי אשראי וחישוב וביצוע הפרשה ספציפית להפסדי אשראי המוערכת על בסיס קבוצתי באופן נאות. הבנק נסמך על המערכות הממוכנות של בנק לאומי ועוקב, באופן הדוק, אחר השינויים המבוצעים במערכות המיכוניות לביצוע תהליכי העבודה הנדרשים. כמו כן, בוחן הבנק ומגדיר את השינויים הנדרשים במערכות העצמאיות לצורך חישוב ההפרשה הספציפית וההפרשה הקבוצתית, כנדרש בהוראה.

עד לכניסת ההוראה לתוקף בוחן הבנק בצורה מקיפה את המערכות המפותחות לצורך יישומה, ומתארגן מבחינת נהלי עבודה והדרכות וכן מקיים בקרה נאותה על עמידה במועד ביעדים שנקבעו. על פי דרישת בנק ישראל דיווח הבנק לפיקוח על הבנקים מידע ראשוני לגבי השפעות שינוי השיטה. הבנק נמצא בבחינה מתמדת וטיוב של אומדן זה, במטרה להיערך לגילוי כמותי כנדרש, במסגרת הדוח הכספי השנתי של 2010.

במסגרת היערכות ליישום ההוראה בוצעו בבנק המהלכים הבאים:

- סקירת ההוראה בפני הדירקטוריון והנהלת הבנק.
- הוקמה ועדת היגוי בראשות ראש אגף עסקים, והוקם צוות מקצועי המורכב מנציגי אגף עסקים, אגף חשבונאי ראשי ואגף משאבים לליווי הנושא, יישומו והטמעתו.
- היחידה המטפלת ביישום ההוראה בבנק תוגברה בכוח אדם מקצועי נוסף.
- עודכנה המתודולוגיה לחישוב הפרשה להפסדי אשראי בהתאם להוראה.

להלן לוחות הזמנים לפעילויות אותן צפוי הבנק להשלים עד ליישום ההוראה:

- קליטת המערכות המיכוניות החלה ברבעון השני של שנת 2010 והטמעתן צפויה להסתיים עד סוף השנה.
- סקירת ההוראה בפני מנהלי הסניפים ומנהלי המחלקות העסקיות תבוצע במהלך הרבעון האחרון של 2010.
- הדרכה מקיפה על ההוראה והכלים המיכוניים תבוצע במהלך הרבעון הרביעי של 2010.
- עריכת נוהל חדש בנושא טיפול בחובות בעייתיים תושלם עד לסוף הרבעון הרביעי של 2010.

הדירקטוריון מבצע מעקב תקופתי אחר עמידה ביעדים כולל עמידה בלוחות הזמנים, על מנת לוודא מוכנות הבנק ליישום ההוראה עם כניסתה לתוקף.

#### • **תרחישי קיצון**

הבנק מפעיל מגוון תרחישי קיצון על החשיפות לסיכונים אשראי תוך התייחסות לניתוחי רגישות ומבחני תרחישים מקרו כלכליים וספציפיים לקווי עסקים שונים. תרחישי קיצון אלו מסייעים לבנק בניתוח החשיפה לסיכונים ובתהליך תכנון ההון. במסגרת זו, הבנק בוחן את ההשפעה של תרחישי הקיצון על היקף נכסי הסיכון וההכנסות במטרה לבחון את מידת החשיפה לתרחישים השונים והעמידה ביעדי ההון וההון הנדרש.

במסגרת הדיונים על ה-ICAAP התרחישים הורחבו לאופק של 3 שנים.

## • חשיפה לאג"ח קונצרני

הבנק רואה בחלק מהשקעת הנוסטרו באג"ח קונצרני כתחליף למתן אשראי. מסגרת ההשקעה והכללים לביצועה נדונים ומאושרים בדירקטוריון, וכוללים את היקף החשיפה, סוגי האג"ח המותרים להשקעה, דירוגם, חשיפה מרבית למנפיק בודד, מגבלות פיזור ומרווח מינימלי לפי דירוג. תהליך קבלת ההחלטות לגבי השקעות בתחום זה מבוצע באגף ניהול פיננסי ובהתאם למדרג סמכויות. המגבלות לגבי ההשקעה באג"ח הקונצרני מבוקרות באופן שוטף ומדיניות הבנק בתחום זה מותאמת להתפתחות בשווקים. מידע נוסף בדבר הרכב תיק האג"ח הקונצרני, לרבות הרכב קרן ההון בגינו – ראה בפרק "התפתחות הנכסים וההתייבויות" – בניתוח סעיף "ניירות ערך". כמו כן ראה התייחסות בפרק "מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים ואומדנים חשבונאיים קריטיים" בדבר בחינת הצורך בביצוע הפרשה לירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני.

## • סיכון אשראי צד נגדי

הסיכון שהצד הנגדי בעסקת OTC (Over the Counter) יכנס לכשל לפני הסילוק הסופי של זרמי המזומנים בעסקה. הפסד ייגרם אם בעת כניסת הצד הנגדי לכשל, יהיו מול הלקוח עסקאות בעלות ערך כלכלי חיובי.

חשיפות אלו מרוכזות בפעילות הבנק מול לקוחות, בנקים בארץ ובנקים בחו"ל. הפעילות מתבצעת לאחר קביעת מסגרת פעילות ללקוחות תוך מעקב שוטף אחר העמידה במסגרות אלו. מעקב זה כולל שערך שוטף של עסקות מול הלקוחות למחיר השוק (Mark to Market), אמידת הסיכון הפוטנציאלי בהתאמה לסוגי המכשירים והסיכונים בשווקים ודרישת בטחונות מתאימה. מתבצעת בדיקה שוטפת מול מסגרות ובטחונות. נקבעו נהלים וכללים לבקרה וטיפול בלקוחות. הבנק מיישם שיטת תרחישים היסטוריים ומודלים פנימיים נוספים, ברמת העסקה והלקוח, על פיהם נקבעת דרישת הבטחונות. תרחישים אלו עוברים תהליכי תיקוף תקופתיים, כגון בחינת עמידתם בתקופות של משברים פיננסיים.

הפעילות במכשירים נגזרים מוצגת בבאור 7 לדוחות הכספיים. להלן פירוטים נוספים לסעיף "שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים" (מוצג במסגרת "נכסים אחרים" במאזן):

צד נגדי "בנקים", ליום 30 בספטמבר 2010 :

סך כל היתרה בגין צד נגדי "בנקים" הינה בסך 179 מיליון ש"ח, כאשר היתרה הגבוהה ביותר לגוף בודד הינה בסך 23 מיליון ש"ח.

צד נגדי "אחרים", ליום 30 בספטמבר 2010:

סך כל היתרה בגין צד נגדי "אחרים" הינה בסך 301 מיליון ש"ח, כאשר היתרה הגבוהה ביותר לגוף בודד, מתחום המדיה, הינה בסך 123 מיליון ש"ח.

## • הפעילות עם בנקים בחו"ל

חשיפת האשראי בפעילות עם בנקים בחו"ל נובעת בעיקרה מהפעילויות הבאות: הפקדת עודפי נזילות, קבלת ערבויות כבטחון ללקוחות, פעילות FX, פעילות בנגזרים, פעילות סליקה ורכישת אג"ח של בנקים.

פעילות הבנק מול בנקים בחו"ל מבוססת על מסגרות המאושרות אחת לשנה והנבחנות באופן שוטף. הבנק פועל בעיקר מול בנקים עמם נחתמו הסכמי ISDA והסכמי CSA. לבנק הסדרי סליקה של



עסקאות במטבע חוץ מול ה-CLS (Continuous Linked Settlement) באמצעות בנק בינלאומי גדול.

בנוסף, ראה תת פרק "השלכות השינויים בסביבה העסקית על מדיניות וניהול הסיכונים".

**חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים**

חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים<sup>1</sup> על בסיס מאוחד ליום 30 בספטמבר 2010 (במיליוני ש"ח):

חשיפת אשראי	סיכון אשראי חוץ מאזני <sup>3</sup>	סיכון אשראי מאזני <sup>2</sup>	דרוג אשראי חיצוני*
803	105	698	AAA עד AA-
611	62	549	A+ עד A-
3	-	3	BBB+ עד BBB-
6	5	1	ללא דרוג
<b>1,423</b>	<b>172</b>	<b>1,251</b>	<b>סה"כ חשיפה</b>

חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים<sup>1</sup> על בסיס מאוחד ליום 31 בדצמבר 2009 (במיליוני ש"ח):

חשיפת אשראי	סיכון אשראי חוץ מאזני <sup>3</sup>	סיכון אשראי מאזני <sup>2</sup>	דרוג אשראי חיצוני*
1,800	145	1,655	AAA עד AA-
86	-	86	A+ עד A-
9	5	4	ללא דרוג
<b>1,895</b>	<b>150</b>	<b>1,745</b>	<b>סה"כ חשיפה</b>

1. מוסדות פיננסיים זרים כוללים: בנקים, בנקים להשקעות וברוקרים.
2. פיקדונות ויתרות עו"ש בבנקים, השקעות באגרות חוב, ונכסים אחרים בגין שווי הוגן של מכשירים פיננסיים נגזרים.
3. ערבויות להבטחת חבות של צד ג'.

\* הדרוג הינו ברמת קבוצה בנקאית מאוחדת.

**הערות:**

א. חשיפות האשראי אינן כוללות חשיפות למוסדות פיננסיים שיש להם ערבות מפורשת ומלאה של ממשלות, ואינן כוללות השקעות בניירות ערך מגובי נכסים (ראה פירוט בבאור 2 לדוחות הכספיים).

ב. למידע נוסף לגבי הרכב חשיפות האשראי בגין מכשירים נגזרים מול בנקים ודילרים/ברוקרים (מקומיים וזרים) ראה באור 7.ב לדוחות הכספיים.

סה"כ ערך נקוב בגין עסקאות פורוורד, עסקאות חליפין בריבית ורכישת אופציה לקניית או מכירת אחד מנכסים אלו מסתכמת לסך של 1,220 מיליון ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2009 – 868 מיליון ש"ח).

המוסדות הנכללים בטבלה לעיל הינם בנקים וברוקרים הפועלים במדינות OECD. עיקר החשיפות ליום 30 בספטמבר 2010 הינן למוסדות הפועלים בארצות הברית, בריטניה, גרמניה, קנדה ושוויץ. לבנק אין חשיפה מהותית לבנקים הפועלים ביוון, אירלנד, פורטוגל וספרד. ראה גם פרק "השלכות השינויים בסביבה העסקית על מדיניות וניהול הסיכונים".

לא קיימת חשיפה למוסדות פיננסיים זרים העולה על 15% מבסיס ההון של הבנק, כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 311 בדבר יחס הון מזערי.

הבנק עוקב אחר שינויים בדירוגים של מוסדות אלו המתפרסמים על ידי סוכנויות הדירוג Moody's ו-S&P. לאור המשבר הפיננסי וההתפתחויות המהירות במצבם של מוסדות פיננסיים שונים, הבנק עוקב אחר פרמטרים נוספים המצביעים על מצבם של מוסדות אלו. פרמטרים אלו כוללים שינויים מהירים במחירי המניות, שינויים במרווחי אג"ח ו-Credit Default Swaps, עלויות גיוס מקורות ומידע נוסף המתפרסם אודות המוסדות הפיננסיים. על בסיס מכלול המידע הנאסף, הבנק מתאים את היקף החשיפה למוסדות הפיננסיים השונים.

הבנק קבע מגבלות חשיפה למוסדות הפיננסיים השונים תוך התייחסות לחשיפת אשראי ישירה, לחשיפה הנובעת ממכשירים פיננסיים נגזרים ולסיכון סליקה. מגבלות חשיפה אלו מתעדכנות על פי ההתפתחויות בשווקים הפיננסיים ומצבם של המוסדות הפיננסיים השונים. חשיפת האשראי הישירה הינה ברובה לטווח קצר ומהווה חלק מניהול עודפי הנזילות של הבנק במטבע חוץ. החשיפה ממכשירים פיננסיים נגזרים נובעת בעיקר מפעילות עם לקוחות והינה ברובה לטווחים של עד שנה.

כאמור לעיל, חשיפת האשראי של הבנק למוסדות פיננסיים זרים לפי הגדרתם הינה רובה ככולה כנגד בנקים. לא קיימת לבנק חשיפה ליום 30 בספטמבר 2010 לחברות ביטוח, גופים מוסדיים וגופים בשליטת הגופים הללו.

בתוספת ג' - סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק, בענף "שירותים פיננסיים" - לא נכללות חשיפות לבנקים. לאור זאת אין זהות בין שני הדיווחים.

#### • **מימון ממונף**

הבנק מעמיד מעת לעת אשראי ללקוחותיו למימון רכישת אמצעי שליטה בתאגידים, המתאפיין לעיתים בסכומים או שיעורי מימון גבוהים, כאשר יכולת פירעון האשראי מבוססת בעיקרה על התאגיד הנרכש. האשראי הניתן מאפשר בין היתר, מימון של מיזוגים ורכישות, התרחבות עסקית וכד'.

כל בקשה לאשראי מסוג זה נבחנת לגופה, תוך התחשבות בטיב הלקוח, יכולת החזר והביטחונות המוצעים. ככלל מקפיד הבנק לקבוע שיעור מימון ביחס לשווי שוק שמעליו נדרש הלקוח להשלים ביטחונות. מתן אשראי זה הינו בכפוף למגבלות רגולטוריות.

להלן התפלגות החשיפה לעסקאות מימון ממונף לפי ענפי משק ולפי אזור גיאוגרפי (במיליוני ש"ח):

ליום 31 בדצמבר 2009			ליום 30 בספטמבר 2009			ליום 30 בספטמבר 2010			
ח"כ <sup>(2)</sup>	ח"כ	מאזני <sup>(1)</sup>	ח"כ <sup>(2)</sup>	ח"כ	מאזני <sup>(1)</sup>	ח"כ <sup>(2)</sup>	ח"כ	מאזני <sup>(1)</sup>	
153	-	153	175	-	175	63	-	63	ישראל:
127	-	127	126	-	126	131	-	131	בינוי ונדל"ן
104	-	104	107	-	107	99	-	99	מסחר
-	-	-	-	-	-	180	-	180	שירותים עסקיים
384	-	384	408	-	408	473	-	473	תקשורת
									סה"כ
									אירופה <sup>(3)</sup> :
79	-	79	102	-	102	73	-	73	תיווך פיננסי
79	-	79	102	-	102	73	-	73	סה"כ
463	-	463	510	-	510	546	-	546	סה"כ מימון ממונף*

(1) יתרה מאזנית נטו לאחר ניכוי ביטחונות מזילים, המותרים לניכוי לפי סעיף 5 בהוראת ניהול בנקאי תקין 313.

(2) יתרת חבות נטו העולה על סכום החבות המפורט בסעיף 2 (א) בהוראת ניהול בנקאי תקין 323 - בסך של 25

מיליון ש"ח, צמוד למדד יוני 1998.

(3) אין חשיפה למדינות פורטוגל, אירלנד, יוון או ספרד.

\* לא קיימות הפרשות לחובות מסופקים בגין החשיפות הנ"ל.

• התפתחות החשיפות בתיק לפי יתרת תקופה חוזית לפירעון<sup>1</sup>:

ליום 30 בספטמבר 2010				
סה"כ	מעל חמש שנים <sup>3</sup>	מעל שנה עד חמש שנים	עד שנה	
				במיליוני ש"ח
21,343	6,715	3,391	11,237	<b>חשיפות מאזניות</b>
5,152	21	183	4,948	אשראי (לציבור <sup>5</sup> ולמשלה)
6,222	2,366	893	2,963	פיקדונות בבנקים
551	-	-	551	ניירות ערך <sup>2</sup>
1,122	287	47	788	ניירות ערך שנשאלו
				שווי הוגן נגזרים <sup>6</sup>
2,329	1,204	207	918	<b>חשיפות חוץ-מאזניות<sup>4</sup></b>
9,398	-	1,206	8,192	ערבויות
2,671	683	112	1,876	התחייבות למתן אשראי
48,788	11,276	6,039	31,473	נגזרים סיכון אשראי חוץ מאזני <sup>6</sup>
				<b>סך הכל</b>

ליום 31 בדצמבר 2009

סה"כ	מעל חמש שנים <sup>3</sup>	מעל שנה עד חמש שנים	עד שנה	במיליוני ש"ח
19,318	6,007	2,896	10,415	
4,188	134	82	3,972	
5,399	1,794	1,177	2,428	
274	-	-	274	
567	88	64	415	
2,185	1,298	175	712	
12,065	-	1,535	10,530	
1,883	290	222	1,371	
45,879	9,611	6,151	30,117	

**חשיפות מאזניות**

אשראי (לציבור<sup>5</sup> ולממשלה)

פיקדונות בבנקים

ניירות ערך<sup>2</sup>

ניירות ערך שנשאלו

שווי הוגן נגזרים<sup>6</sup>

**חשיפות חוץ-מאזניות<sup>4</sup>**

ערביות

התחייבות למתן אשראי

נגזרים סיכון אשראי חוץ מאזני<sup>6</sup>

**סך הכל**

1. בטבלה זו מוצגת יתרת המוצרים בהתאם למועד הפירעון החוזי הסופי של המוצר.
2. אינם כוללים פריטים שאינם כספיים.
3. לרבות יתרות ללא תקופה לפרעון.
4. כפי שחושב לצורך מגבלות החבות של לווה.
5. בנטרול הפרשה כללית ונוספת בסך 78 מיליון ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2009 – 78 מיליון ש"ח).
6. לרבות פעילות לקוחות בשוק המעוף שאינה עונה על הגדרת נגזר.

**התפלגות החשיפות בתיק לפי מוצרים וצד נגדי:**

ממוצע רבעוני <sup>4</sup>	ליום 30 בספטמבר 2010			
	סה"כ	ציבור <sup>3</sup>	בנקים	ממשלות <sup>2</sup>
20,147	21,343	21,343 <sup>6</sup>	-	-
5,233	5,152	-	1,177	3,975
5,282	6,222	808	898	4,516
324	551	-	-	551
889	1,122	590	532	-
2,264	2,329	2,329	-	-
10,443	9,398	9,398	-	-
2,180	2,671	1,064	1,607	-
46,762	48,788	35,532	4,214	9,042

**חשיפות מאזניות**

אשראי

פיקדונות בבנקים

ניירות ערך<sup>1</sup>

ניירות ערך שנשאלו

שווי הוגן נגזרים<sup>7</sup>

**חשיפות חוץ-מאזניות<sup>5</sup>**

ערביות

התחייבות למתן אשראי

נגזרים סיכון חוץ מאזני<sup>7</sup>

**סך הכל**

ליום 31 בדצמבר 2009					
ממוצע רבעוני <sup>4</sup>	סה"כ	ציבור <sup>3</sup>	בנקים	ממשלות <sup>2</sup> במיליוני ש"ח	
					<b>חשיפות מאזניות</b>
19,019	19,318	<sup>6</sup> 19,130	-	188	אשראי
5,478	4,188	-	2,050	2,138	פיקדונות בבנקים
5,090	5,399	788	355	4,256	ניירות ערך <sup>1</sup>
163	274	-	-	274	ניירות ערך שנשאלו
713	567	273	294	-	שווי הוגן נגזרים <sup>7</sup>
					<b>חשיפות חוץ-מאזניות<sup>5</sup></b>
2,019	2,185	2,185	-	-	ערבויות
10,947	12,065	12,065	-	-	התחייבות למתן אשראי
1,940	1,883	721	1,162	-	נגזרים סיכון חוץ מאזני <sup>7</sup>
<u>45,369</u>	<u>45,879</u>	<u>35,162</u>	<u>3,861</u>	<u>6,856</u>	<b>סך הכל</b>

1. אינם כוללים פריטים שאינם כספיים.
2. ממשלות ובנקים מרכזיים.
3. מבוסס על תוספת ג' לסקירת ההנהלה בדבר סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק.
4. ממוצע רבעוני לתקופה.
5. כפי שחושב לצורך מגבלות החבות של לווה.
6. בנטרול הפרשה כללית ונוספת בסך 78 מיליון ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2009 – 78 מיליון ש"ח).
7. לרבות פעילות לקוחות בשוק המעוף שאינה עונה על הגדרת נגזר.

### סיכון ריכוזיות תיק האשראי:

סיכון ריכוזיות הינו אחד מסוגי הסיכון העומדים בפני תאגיד בנקאי בפעילותו העסקית. בניגוד לרכיבי הסיכון האחרים המוגדרים בד"כ ברמת עסקה בודדת, או ברמת צד נגדי יחיד, החשיפה לסיכון הריכוזיות נובעת מהרכב תיק נכסי הסיכון של הבנק או מהרכב החשיפות שלו.

ניתן לחלק את סיכון התיק לשני רכיבים: סיכון שיטתי (systematic risk factor) וסיכון ספציפי אקראי (idiosyncratic risk factor).

**הסיכון השיטתי** מייצג השפעת אירועים מקרו-כלכליים ופיננסיים על איכות תיק הנכסים של תאגיד בנקאי ובפרט על איכות תיק האשראי שלו. ייתכן כי רגישות הלווים לאירועים מקרו-כלכליים תהיה שונה, אך ההנחה הבסיסית הינה שאין לווה בעל חסינות מוחלטת בפני אירוע מהסוג הזה. כתוצאה מכך, הסיכון השיטתי הינו בהגדרה בלתי נמנע ולא ניתן להפחתה על ידי ניהול או גידור יעיל.

לעומתו, **הסיכון הספציפי** מוגדר ברמת לווה ספציפי ותלוי ברמת הניהול ובביצועים העסקיים של הפירמה. כתוצאה מכך, ככל שמשקלה היחסי של החשיפה ללווה בודד פוחתת, כך פוחת הרכיב הספציפי בסיכון התיק.

ככל שתיק האשראי מפוזר יותר, חשיפת הבנק לסיכון הספציפי הולכת ופוחתת, מאידך חשיפתו לסיכון השיטתי נשארת ללא שינוי.

מדיניות האשראי של הבנק מבוססת על פיזור סיכונים האשראי וניהולם באופן מבוקר. הדבר מתבטא בשאיפה לפיזור תיק האשראי בין ענפי המשק השונים ובין מספר גדול של לוויים ובמגזרי הצמדה שונים.

מדיניות האשראי של הבנק מבוססת על פיזור סיכוני האשראי וניהולם באופן מבוקר. הדבר מתבטא בשאיפה לפיזור תיק האשראי בין ענפי המשק השונים ובין מספר גדול של לווים ובמגזרי הצמדה שונים. הבנק קבע תיאבון סיכון לריכוזיות האשראי במימדים שונים.

• **ריכוזיות ענפית**

ככלל, מדיניות האשראי של הבנק מתבססת על פיזור תיק האשראי בין ענפי המשק השונים. בדירקטוריון הבנק נערכים דיונים בנושא אשראי לענפים מסוימים, בפרט אלו הרגישים לתנודות ואלו בהם הסיכון הענפי גבוה ביחס לענפי משק אחרים, ונקבעת מדיניות בהתבסס על ההתפתחויות החזויות בענפים אלה.

אשראי לענפים בהם ממקד הבנק את פעילותו, כמו יהלומים, נדל"ן למגורים ופיננסים, מטופל על ידי יחידות מקצועיות המתמחות בענפים אלה. לענפים אלה נקבעו נהלי עבודה ספציפיים ובקורות מיוחדות, בנוסף לנהלים והבקורות הרגילים, המיועדים להתמודד עם סיכוני האשראי המיוחדים להם. הבנק עומד בהוראות בנק ישראל לעניין מגבלות אשראי לענף ספציפי, ומנהל בצורה אקטיבית את ריכוזיות החשיפה לענפים, תוך התאמת היקף האשראי בכל ענף למפת הסיכונים המשתנה. יש לציין כי החל מה- 30 ביוני 2010 מסוגות קבוצות רכישה לענף הנדל"ן. סיווג זה לא הביא לחריגה מהמגבלות הענפיות. ראה פירוט נוסף בפרק "עדכוני חקיקה".

דירקטוריון הבנק קבע תיאבון וסיבולת סיכון לריכוזיות ולמדד ריכוזיות לענפי משק. ראה גם תוספת ג' לסקירת הנהלה בדבר סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי המשק.

• **ריכוזיות לווים**

ההנחיות בנוהל בנקאי תקין 313 קובעות כי סך האשראי ללווה בודד לא יעלה על 15% מהון הבנק, סך האשראי לקבוצת לווים לא יעלה על 30% מהון הבנק והחשיפה לששת קבוצות הלווים הגדולות לא תעלה על 135% מהון הבנק כאשר דירקטוריון הבנק קבע תיאבון סיכון הכולל שמירת מרווח מסוים ממגבלות בנק ישראל אלה. הבנק עומד בהנחיות אלה ואינו חורג מהן. כמו כן, הבנק בוחן את מידת ריכוזיות האשראי באמצעות מדדים ותרחישים שונים והדירקטוריון קבע מגבלות על רמת הריכוזיות, לפי קבוצת לווים, במסגרת מסמך תיאבון וסיבולת הסיכון.

להלן פירוט יתרות אשראי לציבור וסיכון אשראי חוץ מאזני ללווים שיתרת חבותם מעל 200 מיליון ש"ח, לפי ענפי משק, ליום 30 בספטמבר 2010:

<u>ענף</u>	<u>מספר לווים</u>	<u>אשראי מאזני*</u> (מיליוני ש"ח)	<u>סיכון אשראי חוץ מאזני</u> (מיליוני ש"ח)
תעשייה	2	123	412
בניה ונדל"ן	3	296	424
פיננסים	7	1,593	417
<b>סך הכל</b>	<b>12</b>	<b>2,012</b>	<b>1,253</b>

\* אשראי לציבור, השקעות באגרות-חוב של הציבור ונכסים הנובעים ממכשירים פיננסיים נגזרים.

הערות:

1. האשראי המאזני וסיכון האשראי החוץ מאזני סווגו לאחר ניכוי ההפרשות הספציפיות לחובות מסופקים.
2. סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים, חושב בהתאם להגדרות שהינן לצורך חישוב מגבלות חבות של לווה.
3. הנתונים מוצגים לפני ניכוי הביטחונות המותרים בקיזוז לצורך מגבלת לווה בודד וקבוצת לווים.

• ריכוזיות גיאוגרפית

עיקר פעילות האשראי של הבנק הינה ללקוחות בישראל. לבנק אין סניפים מחוץ לישראל. הבנק לא העמיד אשראי ישיר ללקוחות אשר עיקר פעילותם במדינות LDC (ארצות פחות מפותחות), אשר לגביו הוא נסמך על נכסים במדינות אלה כמקור סילוק לאשראים. כמו כן לא קיימת חשיפה ללקוחות אשר עיקר פעילותם במדינות יוון, פורטוגל, ספרד ואירלנד - ראה התייחסות גם בתת הפרק "השלכות השינויים בסביבה העסקית על מדיניות וניהול הסיכונים".

להלן התפלגות החשיפה לפי אזורים גיאוגרפיים לפי סיכון סופי של הלקוח<sup>1,2</sup> (ראה גם תוספת ד' לסקירת הנהלה בדבר חשיפה לסיכון מדינות):

ליום 30 בספטמבר 2010					
ישראל	ארה"ב	בריטניה	שוויץ	אחרות <sup>4</sup>	סה"כ
במיליוני ש"ח					
20,361	113	98	187	584	21,343
4,114	332	177	200	329	5,152
6,138	103	16	-	121	6,378
551	-	-	-	-	551
974	35	64	15	34	1,122
2,325	3	-	-	1	2,329
9,048	75	12	-	263	9,398
1,400	320	478	171	302	2,671
<b>44,911</b>	<b>981</b>	<b>845</b>	<b>573</b>	<b>1,634</b>	<b>48,944</b>

אשראי<sup>3</sup>  
פקדונות בבנקים  
ניירות ערך  
ניירות ערך שנשאלו  
שווי הוגן נגזרים<sup>5</sup>  
ערבויות  
התחייבות למתן אשראי  
נגזרים סיכון חוץ מאזני<sup>5</sup>

ליום 31 בדצמבר 2009						
ישראל	ארה"ב	בריטניה	צרפת	שוויץ	אחרות <sup>4</sup>	סה"כ
במיליוני ש"ח						
18,463	119	58	140	220	318	19,318
2,850	276	494	188	96	284	4,188
5,272	125	31	-	-	117	5,545
274	-	-	-	-	-	274
430	14	85	8	10	20	567
2,185	-	-	-	-	-	2,185
11,309	329	5	62	1	359	12,065
1,002	259	252	41	98	231	1,883
<b>41,785</b>	<b>1,122</b>	<b>925</b>	<b>439</b>	<b>425</b>	<b>1,329</b>	<b>46,025</b>

\* סכומים נמוכים מ-500 אלפי ש"ח.  
\*\* סוג מחדש.

1. הנתונים מבוססים על תוספת ד', תוך השלמה של חשיפות בישראל.
2. ההקצאה לאזורים גיאוגרפיים בוצעה בהתאם לסיכון הסופי לחשיפה, כמפורט בהוראות תוספת ד' בהוראות הדיווח לציבור לרבעון.
3. בנטרול הפרשה כללית ונוספת בסך 78 מיליון ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2009 – 78 מיליון ש"ח).
4. לא קיימות חשיפות למדינות: יוון, אירלנד, פורטוגל וספרד.
5. לרבות פעילות לקוחות בשוק המעוף שאינה עונה על הגדרת נגזר.

## השלכות השינויים בסביבה העסקית על מדיניות וניהול הסיכונים

במהלך הרבעון השלישי של שנת 2010 נמשכה מגמת ההתאוששות בפעילות הכלכלית העולמית אולם במקביל התגברו האינדיקציות להאטה בקצב ההתאוששות, בין היתר כתוצאה מהתפוגגות ההשפעה של ההרחבות הפיסקאליות בארה"ב, צעדי הריסון הפיסקאלי שננקטו באירופה, כחלק ממדיניות צמצום הגירעון, ובנוסף כתוצאה מצעדי הריסון של הכלכלה הסינית, שציננו במעט את הצמיחה המהירה שאפיינה את מדינות מזרח אסיה.

במהלך תקופה זו המשיכו מרבית הבנקים המרכזיים בעולם לנקוט במדיניות מוניטארית מרחיבה, אך כאמור, לאורך התקופה נרשמה האטה בפעילות הייצור בכלכלות המפותחות, האטה בפעילות הסחר ובשוק העבודה וקיפאון מסוים בהתאוששות הצריכה הפרטית. רמת האינפלציה העולמית נותרה יציבה, בין היתר, לנוכח ההשפעה המקזזת של ההאטה בהתאוששות על השפעת עליית מחירי הסחורות.

במשק הישראלי נמשכה במהלך הרבעון השלישי התרחבות הפעילות הכלכלית, הודות להתרחבות הצריכה הפרטית, גידול בהשקעה בנכסים קבועים ועליה ביצוא.

הבנק ממשיך לעקוב אחר ההתפתחויות בשווקים וחשיפתו למוסדות הבנקאיים הפועלים ו/או החשופים למדינות שדירוגיהן הורדו, וכן בוחן את חשיפתם של לקוחות הבנק אל מול שווקים אלו.

נכון למועד פרסום הדוח הכספי לבנק אין חשיפות למדינות יוון, פורטוגל, ספרד ואירלנד.

## סיכוני שוק

סיכונים לפגיעה בהכנסות הבנק ובהונו העצמי כתוצאה משינויים של מחירים ושערים בשווקים הפיננסיים, ובעיקר שינויים בשערי הריבית, בשערי החליפין, באינפלציה, בשערי המניות וברמת התנודתיות של השערים בתחומים השונים.

דירקטוריון הבנק קובע את מדיניות החשיפה לסיכוני שוק הכוללים גם את תאבון הסיכון וסיבולת הסיכון לסיכוני השוק (בסיס, ריבית, אופציות ומניות), כך שסך הכל סיכון השוק (ללא קיזוזים) במונחי VAR לא יעלה על 100 מיליון ש"ח. בנוסף, מתקיים בדירקטוריון ובוועדת הסיכונים של הדירקטוריון (ראה גם פרק "הדירקטוריון") דיון רבעוני מפורט על מסמך החשיפות, תאבון וסיבולת הסיכון, גבולות ומסגרות לחשיפה לסיכוני שוק והתפתחות הסיכונים במהלך התקופה. כמו כן, הדירקטוריון מקיים דיון רבעוני על תוצאות מבחני ה-backtest, תרחישי הקיצון ומבחני ההכנסה לעומת הסיכון. בנוסף, הדירקטוריון מקבל דוח תקופתי על תוצאות תהליך בדיקת כלל המודלים בבנק, ובכללם המודלים לניהול סיכוני שוק.

תמונת סיכון השוק נבחנת במפורט אחת לשבוע בפורום ההנהלה לעניינים פיננסיים. במסגרת זו נבחנות החשיפות השונות של הבנק בכל המגזרים תוך השוואת החשיפה בפועל למול המסגרות המאושרות. החלטות הפורום נרשמות בפרוטוקול ומהוות המלצות להנהלת הבנק. ביצוע החלטות הינו רק לאחר דיון ואישור בישיבת הנהלה שבועית בראשות מנכ"ל הבנק ובמקרה הצורך לאחר דיון ואישור בדירקטוריון הבנק.



בנוסף, במסגרת פורום נכסים והתחייבויות, המתכנס אחת לשבוע, דנים בהתפתחויות השוק לרבות התפתחות המרווחים באגרות החוב, שינויים במחירי המעבר והחשיפות הנוצרות לבנק. כמו כן, מתנהל בפורום דיון לגבי מכשירים בהם יעשה שימוש על מנת לטפל בחשיפות.

ראש אגף ניהול פיננסי, מר אפרים אברהם, מנהל את החשיפות לסיכוני השוק של הבנק, ובמסגרת זו משמש גם כיו"ר פורום ההנהלה לעניינים פיננסיים.

יצירת החשיפות לסיכוני שוק נעשית באגף לניהול פיננסי, על ידי חדר עסקות ועל ידי יחידת הנוסטרו, במסגרת המגבלות שקבע הדירקטוריון. כמו כן, יחידת ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק מבצעת פעולות אשר מטרתן טיפול בפוזיציות הנוצרות מהפעילות הבנקאית השוטפת של הבנק.

**חדר העסקות** יוצר חשיפות שוק (בסיס, ריבית, אופציות) על בסיס המגבלות שהדירקטוריון קבע. **יחידת הנוסטרו** באגף הינה יחידה המשפיעה בצורה מהותית על סיכוני השוק של הבנק, בעיקר לנושא פוזיציות הבסיס המדדית סיכוני ריבית וסיכוני מניות. פעולת יחידה זו נבחנת בתדירות יומית על ידי אגף בקרות וניהול סיכונים ואחת לשבוע במסגרת הפורום לעניינים פיננסיים.

**יחידת הנ"ה** אחראית על קביעת ופרסום מחירי המעבר (Bench Mark) וניהול הפער (חשיפה) בין הנכסים להתחייבויות הנובע מפעילויות הבנק השוטפות.

**ענף בקרות באגף בקרות וניהול סיכונים** מרכז את בקרת סיכוני השוק הכוללת בין השאר בדיקת העמידה והתאמת הפעילות והחשיפות של אגף ניהול פיננסי במגבלות החשיפה שנקבעו ואושרו על ידי הדירקטוריון (הכוללות גם את חשיפות הנ"ה).

תוצאות המדידות מועברות למנכ"ל ולחברי הפורום לעניינים פיננסיים.

**מערך ניהול הסיכונים** אחראי לזיהוי, הגדרה ומיפוי של סיכוני השוק וכן יצירת תמונת הסיכון הכוללת והדיווחים אודותיה לפורום ההנהלה לעניינים פיננסיים. כולל פיתוח המודלים הפנימיים למדידת הסיכונים בכל מגזרי הסיכון.

הבנק מודד את סיכוני השוק, בין השאר, באמצעות מודל הערך שבסיכון (VAR) אשר מציג את הסיכון הפוטנציאלי (ירידה אפשרית בשווי בתקופת זמן נתונה). החישוב מבוצע בשיטה הפרמטרית לתקופת אחזקה של 10 ימים וברמת ביטחון של 99%.

דירקטוריון הבנק קבע מגבלות VAR לכל אחד מהרכיבים של סיכון השוק (סיכון בסיס, סיכון ריבית וסיכון אופציות), כמפורט בהמשך.

יודגש כי כל בדיקות ה-VAR מבוצעות ברמה יומית ובתחומים מסוימים (לרבות באופציות), ברזולוציה תוך-יומית. בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 לא נצפו חריגות ממגבלות ה-VAR.

הבנק מפעיל מגוון תרחישי קיצון (Stress) על סיכוני השוק. תרחישי קיצון אלו נוגעים למגוון סיכוני השוק וכוללים התייחסות לסיכוני בסיס, סיכוני ריבית וסיכוני אופציות ומתבססים על תנודות במטבעות והשווקים בהם הבנק פועל. התרחישים מתבססים גם על משברים בשווקים הפיננסיים שהתרחשו בעבר, כולל המשבר שהתרחש בשנת 2008. במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 לא נצפו חריגות בתרחישי הקיצון.

בתחום סיכוני השוק הבנק מפעיל 4 תרחישים שוטפים:

1. תרחיש משבר אוקטובר 1998 (מתבסס על תצפית של שינויים שחלו בשווקים במשך כחודש במהלך המשבר).
2. תרחיש משבר 2008 (מתבסס על תצפית של שינויים שחלו בשווקים במשך כשלושה חודשים במהלך המשבר).
3. תרחיש של משבר נזילות בשווקים הפיננסיים.
4. תרחיש המורכב מהאירוע הגרוע ביותר בכל סוג של חשיפה בכל אחד מהאירועים לעיל (1 עד 3).

רשימת התרחישים מתעדכנת בתדירות של אחת לשנה לפחות, וכן מתעדכנת מעת לעת על רקע התפתחויות בשווקים (בשנת 2008 התעדכנה פעמיים, פעם אחת במסגרת עדכון שנתי שגרתי ובפעם השנייה על רקע המשבר של 2008). התרחישים מובאים לדיון בהנהלה ובדירקטוריון לצורך בחינה ואישור, בהתאם לצורך ולפחות אחת לשנה.

הרצת התרחישים מתבצעת בתדירות יומית ואחת לרבעון מתקיים דיון בפורום לעניינים פיננסיים, בהנהלה ובדירקטוריון על:

- רשימת תרחישי הקיצון
- ערכי התרחישים
- תוצאות התרחישים בפועל תוך השוואה לעומת המגבלות שנקבעו.
- מסקנות ניהוליות ועסקיות העולות מהתרחישים

כמו כן, מוצגים נתונים על מגמות ב-market risk factors אשר יכולים להצביע על מגמות בשוק ואפשרות להתפתחות תרחיש קיצון העלול להשפיע על ערך פוזיציות השוק של הבנק. כהשלמה לבדיקות ה-VAR, מבצע הבנק בדיקות Back test. מטרת בדיקות אלו לבחון את הלימות ואמינות מודל ה-VAR למדידת סיכונים, וזאת באמצעות התאמת תוצאות חיזוי מודל ה-VAR לשינויים שנצפו בפועל, על פני תקופה. בחודש ספטמבר 2010 העלה הדירקטוריון את רמת הביטחון למדידת סיכונים בסיס במטבעות מ-99% ל-99.75%.

**סיכון בסיס -** מתייחס לאפשרות של הפסד הנובע משינויים בשערי המטבע, בסיס הצמדה או מניות, כאשר אין הקבלה בין הבסיס אליהם צמודים הנכסים לבין בסיס ההתחייבויות. ניהול סיכונים הבסיס נועד, בין השאר, למקסם את רווחיות הבנק תוך ניצול הזדמנויות בשווקים השונים. במסגרת זו יוצר הבנק חשיפות בשווקי המטבע המקומיים והבינלאומיים וכן חשיפות בשוק הצמוד למדד. מדיניות ההנהלה היא לנהל באופן מבוקר את הסיכונים הנובעים מחשיפות הבסיס במסגרת תאבון הסיכון שהגדיר הדירקטוריון. תאבון הסיכון לסך חשיפות הבסיס במגזר הצמוד מדד ובמטבעות עיקריים במט"ח מוגבל לערך בסיכון בסך 28 מיליון ש"ח.

א. חשיפות מט"ח: פעילות הבנק כעושה שוק בתחום המט"ח מחייבת חשיפה לסיכון שער חליפין במהלך המסחר. נקבעו נהלי עבודה ומגבלות לגבי היקפי החשיפות ואופן ניהולן במהלך המסחר. בנוסף, מעת לעת, מתקבלות החלטות להיכנס לחשיפות על פי הערכות להתפתחויות במחירים היחסיים של המטבעות השונים. החשיפות מתבצעות בתוך המסגרות שנקבעו על ידי הדירקטוריון תוך קביעת מגבלות הפסד מרביות. לבנק מערכת ממוחשבת המצביעה על חשיפות המט"ח הכוללות בכל רגע נתון. מגבלת הדירקטוריון לסך החשיפה מט"ח/ש"ח לסוף יום נקבעה במונחי ערך בסיכון לסך של 13 מיליון ש"ח. החשיפה בפועל ביום 29 בספטמבר 2010 היתה ערך בסיכון של 1.3 מיליון

ש"ח (31 בדצמבר 2009 – 1.3 מיליון ש"ח). הערך בסיכון הגבוה ביותר (לסוף יום עסקים) במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 היה 3.6 מיליון ש"ח (בשנת 2009 – 5.8 מיליון ש"ח). פעילותו של הבנק במטבעות חוץ מתבצעת בעיקר במטבעות דולר ארה"ב, יורו, יין, ליש"ט ופר"ש. בנוסף, נקבעו מגבלות נוספות לערך בסיכון למט"ח - שקל (ללא דולר) ולמטבעות שאינם עיקריים ומגבלות פוזיציה במהלך יום ובסוף יום.

כמו כן נקבעה מגבלה כמותית של עודף/חסור נכסים על התחייבויות בהיקף של 40 מיליון דולר, מזה במט"ח ללא מטבע דולר – 15 מיליון דולר, ובמטבעות שאינם עיקריים – 10 מיליון דולר (המטבעות העיקריים הינם: דולר, יורו, ליש"ט, פר"ש, יין).

ב. חשיפת מדד: מגבלת חשיפת בסיס המדד במונחי ערך בסיכון הינה 15 מיליון ש"ח. כמו כן נקבעה מגבלה כמותית של עודף נכסים על התחייבויות בהיקף של 1000/+750- מיליון ש"ח. החשיפה בפועל ליום 30 בספטמבר 2010 הייתה ערך בסיכון של 1.9 מיליון ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2009 – 2.2 מיליון ש"ח). הערך בסיכון הגבוה ביותר (לסוף יום עסקים) במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 היה 5.05 מיליון ש"ח (בשנת 2009 – 5.7 מיליון ש"ח).  
להלן הרגישות לשינויים בשערי החליפין של מטבעות החוץ והמדד במיליוני ש"ח (סוגריים מייצגים הפסד):  
(המדידה כוללת הן את הפעילות המאזנית והן את החוץ מאזנית)

<u>ליום 30 בספטמבר 2010:</u>							
<u>מדד</u>	<u>דולר</u>	<u>יורו</u>	<u>ליש"ט</u>	<u>יין</u>	<u>פר"ש</u>	<u>מט"ח אחר</u>	
(4.5)	4.6	1.3	3.3	(1.5)	-	0.7	עליה של 5%
(9.0)	13.8	5.7	6.8	(3.0)	(0.1)	1.5	עליה של 10%
4.5	-	1.9	(3.4)	1.5	-	(0.7)	ירידה של 5%
9.0	(1.8)	4.1	(6.3)	3.0	0.1	(1.5)	ירידה של 10%

<u>ליום 30 בספטמבר 2009:</u>							
<u>מדד</u>	<u>דולר</u>	<u>יורו</u>	<u>ליש"ט</u>	<u>יין</u>	<u>פר"ש</u>	<u>מט"ח אחר</u>	
(12.9)	(1.8)	3.4	0.2	(1.3)	-	(0.4)	עליה של 5%
(25.9)	(3.4)	10.5	0.5	(2.6)	0.1	(0.9)	עליה של 10%
12.9	2.9	(1.5)	(0.2)	1.3	-	0.4	ירידה של 5%
25.9	3.8	1.3	(0.5)	2.6	(0.1)	0.9	ירידה של 10%

<u>ליום 31 בדצמבר 2009:</u>							
<u>מדד</u>	<u>דולר</u>	<u>יורו</u>	<u>ליש"ט</u>	<u>יין</u>	<u>פר"ש</u>	<u>מט"ח אחר</u>	
(4.6)	(1.4)	6.2	-	(0.2)	0.1	0.3	עליה של 5%
(9.2)	(6.1)	19.2	(0.1)	(0.3)	0.2	0.6	עליה של 10%
4.6	1.9	(3.2)	-	0.2	(0.1)	(0.3)	ירידה של 5%
9.2	5.1	(9.8)	0.1	0.3	(0.2)	(0.6)	ירידה של 10%

להלן תמצית מאזני ההצמדה במיליוני ש"ח:

<b>ליום 30 בספטמבר 2010:</b>					
סה"כ	פריטים לא כספיים	מט"ח כולל צמוד מט"ח	צמוד מדד	לא צמוד	
34,954	651	5,685	5,255	23,363	נכסים
32,856	121	7,225	4,713	20,797	התחייבויות
<b>2,098</b>	<b>530</b>	<b>(1,540)</b>	<b>542</b>	<b>2,566</b>	
		1,484	(652)	(832)	עסקות עתידיות, נטו
		93	-	(93)	אופציות (שווי דלתא)
		<b>*37</b>	<b>(110)</b>	<b>1,641</b>	

\* מזה: דולר – (38) מיליון ש"ח, יורו – 54 מיליון ש"ח, מטבעות אחרים – 21 מיליון ש"ח.

<b>ליום 30 בספטמבר 2009:</b>					
סה"כ	פריטים לא כספיים	מט"ח כולל צמוד מט"ח	צמוד מדד	לא צמוד	
30,984	730	5,730	4,904	19,620	נכסים
29,067	162	7,409	4,219	17,277	התחייבויות
<b>1,917</b>	<b>568</b>	<b>(1,679)</b>	<b>685</b>	<b>2,343</b>	
		1,427	(517)	(910)	עסקות עתידיות, נטו
		238	-	(238)	אופציות (שווי דלתא)
		<b>*(14)</b>	<b>168</b>	<b>1,195</b>	

\* מזה: דולר – (53) מיליון ש"ח, יורו – 64 מיליון ש"ח, מטבעות אחרים – (25) מיליון ש"ח.

<b>ליום 31 בדצמבר 2009:</b>					
סה"כ	פריטים לא כספיים	מט"ח כולל צמוד מט"ח	צמוד מדד	לא צמוד	
30,323	711	6,123	4,627	18,862	נכסים
28,378	216	6,986	3,959	17,217	התחייבויות
<b>1,945</b>	<b>495</b>	<b>(863)</b>	<b>668</b>	<b>1,645</b>	
		857	(553)	(304)	עסקות עתידיות, נטו
		62	-	(62)	אופציות (שווי דלתא)
		<b>*56</b>	<b>115</b>	<b>1,279</b>	

\* מזה: דולר – (27) מיליון ש"ח, יורו – 79 מיליון ש"ח, מטבעות אחרים – 4 מיליון ש"ח.

פרטים נוספים בדבר חלוקת הנכסים וההתחייבויות לפי בסיסי ההצמדה ראה באור 5 לדוחות הכספיים.

ג. חשיפת בסיס מניות ותעודות סל: לבנק אחזקות במניות בתיק הבנקאי ובתיק למסחר. חלק מהשקעות הבנק נמצאות בתעודות סל על מניות או ETF (קרנות עוקבות מדד). הבנק חשוף לסיכון במידה שאירעו תנודות בשערי המניות. דירקטוריון הבנק הגדיר מגבלות סיכון נפרדות במונחי היקף ובמונחי VAR הן עבור מדד המעו"ף, תעודות סל ישראליות ומניות, והן עבור תעודות סל על מדדי חו"ל או ETF.

תאבון הסיכון על מדד המעו"ף, תעודות סל ישראליות ומניות ישראליות נקבע לערך בסיכון של 20 מיליון ש"ח. נכון ליום 30 בספטמבר 2010 הניצול בפועל היה ערך בסיכון של 2.4 מיליון ש"ח (31 בדצמבר 2009 – 5.4 מיליון ש"ח).

תאבון הסיכון על תעודות סל וקרנות עוקבות מדד (ETF) בשווקי חו"ל נקבע לערך בסיכון של 20 מיליון ש"ח (לעומת 18 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2009). נכון ליום 30 בספטמבר 2010 הניצול בפועל היה ערך בסיכון של 2.7 מיליון ש"ח (31 בדצמבר 2009 – 2.1 מיליון ש"ח). דירקטוריון הבנק קבע מגבלות VAR נוספות ברמת ETF בודד וברמת תיקי ETF ובחלוקה למגזרים ולשווקים.

סך תאבון הסיכון לחשיפת מניות בשווקים ובמכשירים אשר אושרו על ידי הדירקטוריון הוגבלו לערך בסיכון כולל בסך 40 מיליון ש"ח.

**סיכון ריבית** – נובע מהשפעתם האפשרית של שינויים בעקומי ריבית על השווי ההוגן של הנכסים וההתחייבויות.

סיכונים הריבית לתיק הכולל של הבנק מהווים את סיכון השוק העיקרי אליו חשוף הבנק. המכשירים המרכיבים את סיכון הריבית בבנק נחלקים בין מוצרים בתיק הבנקאי בהם אין לבנק כוונת מסחר ובין מוצרים בתיק למסחר, כאשר בתיק זה המכשירים המוחזקים הינם עם כוונת מסחר או במטרה לגדר רכיבים אחרים בתיק למסחר. האחזקות בתיק זה הינן ברמת נזילות גבוהה יותר מאשר בתיק הבנקאי.

הבנק מודד ומנהל את סיכון הריבית על התיק הכולל המשלב את המכשירים בתיק הבנקאי ובתיק למסחר תוך התייחסות לסיכונים הנובעים מפעילות ניהול הנכסים וההתחייבויות ופעילות הנוסטרו.

מדיניות ניהול חשיפת הריבית מכוונת להשגת רמות חשיפה רצויות בכל אחד ממגזרי ההצמדה אליהם חשוף הבנק, בהתאמה לתחזיות בשווקים ולרמות הסיכון הרצויות ועל סמך המגבלות שנקבעו על-ידי הדירקטוריון. החשיפות העיקריות נלקחות במגזר השקלי ובמגזר צמוד מדד. קיימות חשיפות ריבית שאינן מהותיות במטבעות החוץ העיקריים.

חשיפת הריבית נמדדת בתדירות יומית למטבעות העיקריים: ש"ח לא צמוד, צמוד מדד, דולר, יורו, יין, פר"ש וליש"ט.

מדידת חשיפת הריבית מתבצעת בעזרת שתי טכניקות מדידה עיקריות:

א.  $DV1\%$  (Delta Value 1%) - מייצג את השינוי האפשרי בתיק בהינתן שינוי מקביל בעקום הריבית של 1%.

ב.  $VAR$  (Value at Risk) - מודל "ערך בסיכון" מודד את הסיכון הפוטנציאלי בתיק ברמת בטחון 99% ולתקופת אחזקה של 10 ימים.

במגזר צמוד המדד מדידת חשיפת הריבית מביאה בחשבון, בין השאר, הנחות עבודה לשיעורי הפירעונות המוקדמים במשכנתאות בריבית קבועה והנחות עבודה לשיעורי המשיכות בנקודות היציאה בתכניות חסכון. הנחות אלו מתבססות על סמך ניסיון העבר.

חשיפת הריבית במגזר השקלי מביאה בחשבון הנחות עבודה למח"מ באג"ח מסוג גילון, פירעונות מוקדמים למשכנתאות בריבית קבועה והנחות עבודה לעניין היקף ומח"מ מוצרי עו"ש ללא תאריך פירעון מוגדר (קיום יתרה יציבה של חלק מחשבונות העו"ש כאשר החלק האחר של חשבונות העו"ש מוגדר ללא תאריך פירעון ומחושב כבעל מח"מ של יומיים). אין התאמות ייחודיות למגזר המט"ח. ההנחות המפורטות לעיל מאושרות בדירקטוריון, ומהוות מרכיב בשיטת חישוב החשיפה. דירקטוריון הבנק קבע מגבלות במונחי ערך בסיכון לגבי ההשפעה האפשרית של שינויים בשיעורי הריבית. נקבעה מגבלה לגבי סה"כ סיכוני הריבית ולגבי כל בסיס הצמדה לרבות כל מטבע חוץ בנפרד. עבור מגזרי המטבעות שקל צמוד מדד ושקל לא צמוד, נקבעה, בנוסף למגבלת VAR, גם מגבלה במונחי DV1%. פירוט המגבלות והחשיפה בפועל ליום המאזן מוצג בטבלה להלן.

להלן תיאובן הסיכון והחשיפה בפועל במיליוני ש"ח:

מגזר	סוג מגבלה	מגבלה			מגזר
		30.9.2010	30.9.2010	31.12.2009	
סה"כ	VAR ריבית מקוזז*	70	17.8	43.0	
צמוד מדד	VAR	40	14.5	37.0	
	DV1%	60	39.9	39.7	
לא צמוד	VAR	30	5.0	11.1	
	DV1%	90	12.5	25.5	
מט"ח	VAR לכל המטבעות	25	1.7	3.8	

\* בחישוב הסה"כ מובאים בחשבון הקטנות סיכוני הריבית בגין מתאמים (קורלציות) בחשיפות הריבית בין מטבעות שונים על פי התקופות.

מפורט להלן השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו, למעט פריטים לא כספיים (לפני השפעת שינויים היפוטטיים בשערי ריבית):

30.9.2010					
סך הכל	מטבע חוץ <sup>2</sup>		מטבע ישראלי		
	אחר	אירו	דולר	צמוד למדד	לא צמוד
33,956	665	888	3,807	5,335	23,261
25,614	6,033	2,861	9,308	269	7,143
32,019	556	1,350	4,950	4,773	20,390
25,790	6,126	2,333	8,221	1,036	8,074
1,761	16	66	(56)	(205)	1,940

נכסים פיננסיים<sup>1</sup>  
 סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוץ מאזניים<sup>3</sup>  
 התחייבויות פיננסיות<sup>1</sup>  
 סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוץ מאזניים<sup>3</sup>  
 שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים

31.12.2009					
סך הכל	מטבע חוץ <sup>2</sup>		מטבע ישראלי		
	אחר	אירו	דולר	צמוד למדד	לא צמוד
29,176	588	639	4,582	4,615	18,752
23,439	5,231	3,002	7,617	105	7,484
27,785	555	1,495	4,628	4,089	17,018
23,537	5,256	2,063	7,610	737	7,871
1,293	8	83	(39)	(106)	1,347

נכסים פיננסיים<sup>1</sup>  
 סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוץ מאזניים<sup>3</sup>  
 התחייבויות פיננסיות<sup>1</sup>  
 סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוץ מאזניים<sup>3</sup>  
 שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים

לפירוט נוסף בדבר ההנחות והפרמטרים ששימשו לחישוב השווי ההוגן – ראה באור 19 בדוחות הכספיים לשנת 2009.

השפעת שינויים היפותטיים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן נטו של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו, למעט פריטים לא כספיים:

30.9.2010

שינוי בשווי הוגן		שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי ריבית <sup>4</sup>						
		מטבע חוץ <sup>2</sup>				מטבע ישראלי		
סך הכל	סך הכל במיליוני ש"ח	סך הכל	השפעות מקזזות	אחר	אירו	דולר	צמוד למדד	לא צמוד
באחוזים	במיליוני ש"ח	סך הכל	השפעות מקזזות	אחר	אירו	דולר	צמוד למדד	לא צמוד במיליוני ש"ח
(3.0%)	(52)	1,709	-	12	58	(61)	(221)	1,921
(0.2%)	(4)	1,757	-	14	65	(53)	(207)	1,938
3.8%	67	1,828	-	14	76	(42)	(180)	1,960

השינוי בשיעורי הריבית

גידול מיידי מקביל של אחוז אחד

גידול מיידי מקביל של 0.1 אחוז

קיטון מיידי מקביל של אחוז אחד

31.12.2009

שינוי בשווי הוגן		שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי ריבית <sup>4</sup>						
		מטבע חוץ <sup>2</sup>				מטבע ישראלי		
סך הכל	סך הכל במיליוני ש"ח	סך הכל	השפעות מקזזות	אחר	אירו	דולר	צמוד למדד	לא צמוד
באחוזים	במיליוני ש"ח	סך הכל	השפעות מקזזות	אחר	אירו	דולר	צמוד למדד	לא צמוד במיליוני ש"ח
(3.6%)	(46)	1,247	-	6	80	(40)	(124)	1,325
-	-	1,293	-	7	84	(39)	(106)	1,347
5.0%	65	1,358	-	8	90	(36)	(77)	1,373

השינוי בשיעורי הריבית

גידול מיידי מקביל של אחוז אחד

גידול מיידי מקביל של 0.1 אחוז

קיטון מיידי מקביל של אחוז אחד

1. כולל מכשירים פיננסיים מורכבים, לא כולל יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים.

2. לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.

3. סכומים לקבל (לשלם) בגין מכשירים פיננסיים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים, כשהם מהווים בריביות אשר שימשו לחישוב השווי ההוגן המוצג בבאור 19 בדוחות הכספיים לשנת 2009.

4. שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים שמוצג בכל מגזר הצמדה הוא השווי ההוגן נטו במגזר זה בהנחה שחל השינוי שצויין בכל שיעורי הריבית במגזר ההצמדה. סך הכל שווי הוגן נטו של המכשירים פיננסיים הוא השווי ההוגן נטו של כל המכשירים הפיננסיים (למעט פריטים לא כספיים) בהנחה שחל השינוי שצויין בכל שיעורי הריבית בכל מגזרי ההצמדה.

\* האופציות הגלומות במכשירים המובנים (30.9.10 - בשווי של כ- 6 מיליון ש"ח, 31.12.09 - 11 מיליון ש"ח) וכן אופציה מסוג FLOOR (30.9.10 - בשווי של כ- 123 מיליון ש"ח, 31.12.09 - 63 מיליון ש"ח) הוצגו ביתרתם המאזנית, ללא פתיחה לרגליים חוץ מאזניות, לאחר שהתקיימו בהן התנאים המפורטים בסעיף קטן 11(ב) להוראה.

הערה: לא ארע בעשר השנים האחרונות שינוי שבועי מצטבר אשר לו היה מתרחש במועד הדיווח היה פוגע בהנחת העסק החי ששימשה בבסיס עריכת הדוחות הכספיים.

מוצגים להלן נתוני ה-30 בספטמבר 2009 כפי שפורסמו בדוח הכספי לספטמבר 2009. השווי ההוגן בגינו בוצעו ניתוחי הרגישות באותו מועד היה השווי ההוגן הכלכלי שנוהל במערך לניהול סיכונים ולא שווי הוגן חשבונאי כפי שהוצג בבאור 19 בדוחות הכספיים לשנת 2009. שווי הוגן זה היה מבוסס על ריביות עוגן שונות וללא המרווחים המשמשים בחישוב הנערך לצורך הפקת הנתונים החשבונאיים. כמו כן, שווי

זה עשה שימוש במודלים הכוללים הנחות לגבי פירעונות מוקדמים והנחות בדבר מח"מ של אוכלוסיות שונות, הנחות אשר אינן עולות בקנה אחד עם ההוראות החשבונאיות.

מפורט להלן השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו, למעט פריטים לא כספיים (לפני השפעת שינויים היפותטיים בשערי ריבית).

30.9.2009						
סך הכל	מטבע חוץ <sup>2</sup>			מטבע ישראלי		נכסים פיננסיים <sup>1</sup> סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוזי מאזניים <sup>3</sup> התחייבויות פיננסיות <sup>1</sup> סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוזי מאזניים <sup>3</sup> שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים
	אחר	אירו	דולר	צמוד למדד	לא צמוד	
29,798	610	1,199	4,134	4,778	19,077	
14,557	2,061	2,086	6,791	193	3,426	
28,812	304	1,682	4,749	4,678	17,399	
14,904	2,354	1,534	6,122	270	4,624	
639	13	69	54	23	480	

השפעת שינויים היפותטיים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן נטו של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו, למעט פריטים לא כספיים:

30.9.2009									
שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי ריבית									
שינוי בשווי הוגן		מטבע חוץ			מטבע ישראלי		השינוי בשיעורי הריבית		
סך הכל	סך הכל במיליוני ש"ח	סך הכל	השפעות מקצות	אחר	אירו	דולר	צמוד למדד	לא צמוד במיליוני ש"ח	גידול מיידי מקביל של אחוז אחד
8.14%	(52)	587	-	11	68	53	(12)	467	גידול מיידי מקביל של אחוז אחד
(0.78%)	(5)	634	-	12	69	54	20	479	גידול מיידי מקביל של 0.1 אחוז
10.49%	67	706	-	14	71	59	69	493	קיטון מיידי מקביל של אחוז אחד
1.10%	7	646	-	13	69	55	28	481	קיטון מיידי מקביל של 0.1 אחוז

הערה: לא ארע בעשר השנים האחרונות שינוי שבועי מצטבר אשר לו היה מתרחש במועד הדיווח היה פוגע בהנחת העסק החי ששימשה בבסיס עריכת הדוחות הכספיים.

**סיכון תיק אופציות** - עיקר פעילות הבנק באופציות מט"ח/מט"ח נעשה תוך התכסות Back To Back במסחר וללא יצירת סיכונים שוק לאורך זמן. תיק זה נכלל במסגרת "נגזרים אחרים" בבאור 7 בדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2010 (הערך הנקוב הסתכם לסך של 5,031 מיליון ש"ח ויתרת השווי ההוגן לסך של 103 מיליון ש"ח והוצגה הן תחת סעיף נכסים אחרים והן תחת סעיף התחייבויות אחרות).

באופציות מט"ח/ש"ח, ובמידה מוגבלת באופציות מט"ח/מט"ח, הבנק מנהל את תיק האופציות ובכך נחשף גם לסיכונים של שינויים בתנודתיות בין המטבעות שונים. במסגרת תיק זה נכללת גם פעילות מסוימת באופציות לצורך התכסות על חשיפות בסיס, המהווה חלק קטן מהתיק. תיק זה נכלל במסגרת "נגזרים ALM" בבאור 7 בדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2010.



להלן התפלגות התיק לפי מטבעות ליום 30 בספטמבר 2010 (במיליוני ש"ח):

ערך נקוב						
סך הכל	ליש"ט/ש"ח	ליש"ט/דולר	יורו/דולר	יורו / ש"ח	דולר / ש"ח	
3,999	104	82	393	1,182	2,238	אופציות שנקנו
3,762	55	99	360	1,018	2,230	אופציות שנכתבו
7,761	159	181	753	2,200	4,468	סך הכל

שווי הוגן						
סך הכל	ליש"ט/ש"ח	ליש"ט/דולר	יורו/דולר	יורו / ש"ח	דולר / ש"ח	
53	1	*-	8	17	27	אופציות שנקנו
42	1	1	4	18	18	אופציות שנכתבו

\* סכומים נמוכים מ- 500 אלפי ש"ח.

בחינת הסיכונים של תיק האופציות המנוהל על ידי הבנק נעשית באמצעות מודל הערך בסיכון (VAR) המתבסס על תרחישים סימולטניים לשערי המטבעות והתנודתיות. תרחישים אלו מבוססים על סימולציה היסטורית של שינויים בתנודתיות ובשערי החליפין שנה אחורה על פני 10 ימי עסקים, ומציאת האחוזון ה-99%. ניהול תיק האופציות מבוצע באמצעות מערכת ממוחשבת המאפשרת ניתוח ובחינת הסיכונים בתיק על פי השינויים המתרחשים בשוק. המגבלה הכוללת במונחי ערך בסיכון לניהול תיק האופציות כפי שנקבעה על ידי הדירקטוריון היא 10 מיליון דולר. החשיפה לסיכון זה בפועל ביום 30 בספטמבר 2010 הייתה ערך בסיכון של 0.96 מיליון דולר (ביום 31 בדצמבר 2009 – 1 מיליון דולר). הערך בסיכון הגבוה ביותר (לסוף יום עסקים) במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 היה 2.8 מיליון דולר (בשנת 2009 – 2.8 מיליון דולר). כמו כן מתוך מסגרת ה-VAR לאופציות נקבעה מסגרת פעילות באופציות אקזוטיות של 2 מיליון דולר במונחי VAR ומסגרת לפעילות באופציות מט"ח/מט"ח של 0.5 מיליון דולר. הערך בסיכון לסוף הרבעון השלישי של שנת 2010 בגין פעילות באופציות אקזוטיות עמד על 285 אלפי דולר, ובגין אופציות מט"ח/מט"ח על 215 אלפי דולר.

**פוזיציות במניות בתיק הבנקאי** - נכון ליום 30 בספטמבר 2010 לבנק שני סוגי אחזקה עיקריים במניות בתיק הבנקאי:

א. השקעה במגוון מניות סחירות בבורסה הישראלית באמצעות יחידת הנוסטרו של הבנק במסגרת התיק הזמין למכירה. פעילות זו מתבצעת תחת המגבלות והיקף מסגרות שאושרו בדירקטוריון הבנק, ותכליתן שיפור בתשואת הבנק. השקעה זו רשומה במאזן ליום 30 בספטמבר 2010 בסך של 13 מיליון ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2009 – 16 מיליון ש"ח).

ב. השקעות דרך חברת הבת - אגוד השקעות וייזום (א.ש.י.), המשמשת כזרוע ההשקעות הריאליות של הבנק. החברה מתמקדת בשיפור התשואה על ההון העצמי של הבנק, על ידי השקעה בחברות העוסקות בתחומי פעילות שונים, שאינם בתחום הבנקאות ותחומים משלימים לו. בהתאם, מבצעת החברה השקעות מתוך כוונה להשתתף ברווחי החברות לאורך זמן ובמקרים מסוימים לממשן ברווח תוך תקופה של מספר שנים (על ידי הנפקתן או מכירתן לצד שלישי). ההשקעות מתבצעות בהתאם

למדיניות השקעות ותכנית העבודה, בה נקבעו מסגרות ויעדים, כולל תחומים מועדפים. המגבלות הקבועות בחוק הינן עד 20% מההון של חברה בודדת, ועד 15% מהון הבנק בהשקעות ריאליות (בכריגים מסוימים).

נכון להיום קיימת החלטת דירקטוריון לפיה השקעת הבנק בתאגידים ריאלים לא תעלה על 195 מיליון ש"ח. כמו כן, הגביל דירקטוריון הבנק את סמכות החברה לגבי השקעה בודדת לסכום של 12 מיליון ש"ח. כל השקעה בודדת מעל לסכום זה טעונה בנוסף גם אישור דירקטוריון הבנק.

כתוצאה ממכירת חברה כלולה, חל קיטון ביתרה המאזנית של ההשקעה בחברות כלולות ליום 30 בספטמבר 2010. סך ההשקעה הסתכם בסך של 1 מיליון ש"ח, בדומה ליום 31 בדצמבר 2009. היתרה המאזנית של ההשקעה בחברות אחרות באמצעות א.ש.י (אשר מסווגות במסגרת מניות בתיק הזמין למכירה) ליום 30 בספטמבר 2010 הסתכמה בסך 121 מיליון ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2009 – 105 מיליון ש"ח).

לפירוט בדבר עקרונות חשבונאיים לשיטות מדידה ראה באור 1 לדוחות הכספיים לשנת 2009 – עיקרי המדיניות החשבונאית (ז). לפירוט נוסף בדבר פוזיציות במניות בתיק הבנקאי ראה גם פרק "הלימות ההון".

## סיכון נזילות

הסיכון שהבנק לא יוכל לממן את נכסיו בטווח הקצר או לא יוכל לאפשר ללקוחות למשוך את פקדונותיהם על פי דרישה. סיכון זה יכול להתפתח כתוצאה מתהליכי ניהול ושלטה פנימיים אשר אינם מביאים בחשבון את כל גורמי הסיכון או מעריכים בצורה לא נאותה את רמת הנזילות של נכסים או את זמינותם של מקורות ומפקידים במצבי שוק שונים. בנוסף, סיכון הנזילות יכול להתממש כתוצאה משינויים בהערכות של בעלי פקדונות באשר לסיכון הבנק או כתוצאה משינויים בהערכותיהם לגבי הסיכון של המערכת הבנקאית והפיננסית כולה.

הבנק מיישם מדיניות כוללת לניהול סיכונים הנזילות, על בסיס הנדרש מהוראות נוהל בנקאי תקין 342 "ניהול סיכונים נזילות". בהתאמה להוראה זו, הדירקטוריון קובע את תאבון הסיכון ומדיניות ניהול סיכון הנזילות ומוודא כי קיימת התשתית הניהולית לביצוע תהליכי הניהול, הבקרה והניטור של סיכון זה. **הדירקטוריון** קובע את תיאבון הסיכון ומדיניות ניהול סיכון הנזילות תוך קביעת מגבלות על יחס נזילות מינימלי הנדרש על פי המודל הפנימי ומבנה המקורות.

מדיניות ניהול סיכון הנזילות המאושרת בדירקטוריון נועדה להשיג את המטרות המרכזיות המפורטות להלן:

- מימון שוטף של פעילות הבנק.
- הבטחה כי לקוחות יוכלו למשוך פקדונות במהלך עסקים רגיל ובמצבי קיצון מסוימים.
- שמירה על רמת פיזור פיקדונות, הן מבחינת גודל והן מבחינת טווחי פירעון.

כמו כן, מוגדרים במסגרת המדיניות תהליכים הנדרשים בעת שינויים קיצוניים במצב הנזילות או התפתחות של משבר נזילות.

אחת לרבעון מוצג מסמך החשיפות בפני הדירקטוריון ומתקיים דיון אודות מצב הנזילות ומבנה המקורות ביחס למגבלות שנקבעו והתפתחות יחס הנזילות במהלך הרבעון. כמו כן, הדירקטוריון מקיים דיונים על מצב הנזילות הכולל וניהול הנזילות במט"ח על פי ההתפתחויות בשווקים והצורך הנגזר מכך, כולל קביעת מסגרות כוללות ופרטניות לניהול עודפי הנזילות בבנקים במט"ח.

**אגף ניהול פיננסי** אחראי לניהול הנזילות היומית השוטפת, דיווח על מצב הנכסים הנזילים ובחינת מגמות במצב הנזילות על מנת לוודא החזקה של הון הולם על-ידי הבנק. במסגרת זו אחראי האגף על ניהול היתרות בבנק ישראל, גיוס מקורות והשתתפות במכרזי אשראי או מכרזי פיקדונות של בנק ישראל, השקעת עודף הנזילות של הבנק (פיקדונות בבנקים, בנק ישראל או רכישת אג"ח לטווח קצר) וחישוב מצב הנזילות היומי והחודשי המצטבר.

**אגף חשבונאי ראשי** אחראי לדווח על נתונים לאגף ניהול פיננסי לגבי חובת הנזילות האמורה להיות מופקדת בבנק ישראל.

**אגף בקרות וניהול סיכונים** אחראי על פיתוח מודל הנזילות הפנימי, לרבות תיקוף המודל ופיתוח תרחישי קיצון. באגף מבוצעת מדידה יומית של יחס הנזילות לפי המודל, תוך בחינת העמידה במגבלות הנזילות שנקבעו, וכן מעקב חודשי אחר מגמות במבנה המקורות. יחס הנזילות ומבנה המקורות מדווחים להנהלה ולפורום לעניינים פיננסיים באופן שוטף.

#### מודל הנזילות הפנימי

הבנק מנהל את רמת הנזילות שלו על פי מודל פנימי, הנגזר ממדיניות ניהול סיכון הנזילות. המודל מעריך את היקף ההתחייבויות הצפויות להיפרע אל מול היקף הנכסים הנזילים העומדים לרשות הבנק לצורך פירעון התחייבויות אלה. הנחות היסוד של מודל הנזילות נקבעות באופן שמרני, תוך התייחסות ליכולת המימוש של נכסים שונים, לאחר דיון בפורום לעניינים פיננסיים, ההנהלה והדירקטוריון, ונבחנות לפחות אחת לחצי שנה על פי ההתפתחויות בשווקים ו/או בבנק ובמידת הצורך מובאות לדיון ואישור בדירקטוריון. המודל מעודכן מעת לעת ומרכיביו מובאים לאישור דירקטוריון הבנק, כנדרש בהוראת המפקח על הבנקים.

מטרת מודל הנזילות הפנימי הינה לבדוק את יכולת העמידה של הבנק בפירעון פיקדונות, גם כאשר לא נוספים מפקידים חלופיים או כאשר קיים קושי במימוש נכסים. מתבצע חישוב של היחס בין הנכסים הנזילים שניתן לממשם בפועל בכל המגזרים לבין ההתחייבויות הצפויות להיפרע תוך חודש. המודל לוקח בחשבון את המזומנים בקופה, יכולת המימוש בפועל של תיק האג"ח של הבנק, את יכולת הדרישה לפירעון ("קריאה") של אשראי On Call, ומניח תחזית משיכות על סמך היסטוריית משיכות, תוך אבחנה בין סוגי האג"ח ונזילותם ותוך התחשבות ברמת הריכוזיות שבתיק הפיקדונות ומאפייני הפעילות של המפקידים.

יחס הנזילות על פי המודל הפנימי נמדד ומדווח בתדירות יומית להנהלת הבנק, נבחן באופן שבועי על ידי פורום ההנהלה לעניינים פיננסיים ונכלל בדיווח החודשי לדירקטוריון בנוסף לדיווח החודשי בדבר ריכוזיות הפיקדונות ושינויים מהותיים במצב הנזילות. בנוסף, מבוצעות בדיקות של עמידה במגבלות לתרחישי

הקיצון. נקבעה מגבלת דירקטוריון ליחס הנזילות בגובה של 2 חודשי נזילות לפחות. הבנק עומד במגבלה  
12.

בנוסף ליעדים באשר ליחס הנזילות, קבע הבנק מספר יעדים ומגבלות למבנה המקורות על מנת לוודא כי  
ניהול הנזילות מתאים לתאבון הסיכון של הבנק. בין היתר נקבעו מגבלות לעניין היקף הנזילות העסקית,  
ריכוזיות מפקידים, משקל פקדונות קצרי טווח, משקל מפקידים פרטיים, היקף מימון המאזן באמצעות  
מט"ח, מדיניות השקעת עודפי הנזילות במט"ח ועוד. מבנה המקורות והעמידה במגבלות נדון בפורום  
ההנהלה לעניינים פיננסיים בתדירות חודשית ומדווח ונדון בדירקטוריון במסגרת מסמך החשיפות הרבעוני.

#### תרחישי קיצון

הבנק בודק את סיכון הנזילות בין היתר באמצעות בחינת השפעת תרחישי קיצון שונים על מודל הנזילות  
הפנימי. תרחישי הקיצון כוללים תרחישים מערכתיים ותרחישים ממוקדי בנק. במסגרת יישום הנדבך השני  
של באזל 2, הורחבו התרחישים והם כוללים תיאור עסקי, כימות השפעות התרחישים על תזרימי  
המזומנים ויחס הנזילות, האחריות לזיהוי התפתחות מצב משברי ודרכי ההתמודדות במקרה של  
התממשותו של תרחיש קיצון. תרחישי קיצון אלה נמדדים ומדווחים בתדירות שבועית על ידי ענף בקרות  
ומדווחים בתדירות רבעונית לדירקטוריון.

התרחישים המערכתיים כוללים קשיים בשוק הבינבנקאי ובהם חוסר מוכנות של בנקים לסחור בנזילות  
הבינבנקאית, חוסר נזילות בשווקים מתערורים במט"ח, ירידות חריפות במחירי האג"ח, חוסר יכולת לגייס  
מקורות במט"ח (בעיקר דולר) בכדי לממן את המאזן במט"ח והתערעות אמון המשקיעים ביציבות  
המערכת הבנקאית אשר תוביל למשיכת פקדונות (העברה לבנקים בחו"ל או רכישת אג"ח ממשלתי ומק"מ  
לטווח קצר כתחליף לפקדונות).

התרחישים ממוקדי הבנק כוללים ירידה בדירוג או ציפיה של משקיעים לאפשרות של הפחתת הדירוג של  
הבנק, שינוי לרעה בהערכת מצבו הפיננסי ויציבותו של הבנק, משיכה מהירה של התחייבויות (בשונה  
מהתנהגות המפקידים בעבר) וניצול מהיר של מסגרות לא מנוצלות.

לבנק תוכנית חירום במסגרתה מתוארות דרכי הפעולה להתמודדות עם התממשות תרחישי קיצון, לרבות  
פעולות שונות שיינקטו על ידי הנהלת הבנק והסניפים. בנוסף, נקבעו מגבלות ליחס הנזילות בתרחישי  
קיצון לכלל תרחישי הקיצון.

יחס הנזילות בתרחישי הקיצון, לרבות עמידה במגבלות לתרחישים אלו מדווח באופן שוטף להנהלה  
ולפורום לעניינים פיננסיים, ומתנהל דיון לגביהם בדירקטוריון במסגרת הדיון במסמך החשיפות הרבעוני.

בעקבות המשבר הפיננסי העולמי, בשנת 2009 הבנק בחר לשמור על יחס נזילות גבוה של כ-2.3 חודשי  
נזילות. בפועל היחס עמד בממוצע בשנה זו על כ-2.6 חודשי נזילות. לקראת סוף שנת 2009, על רקע  
השיפור בשווקים יחס הנזילות חזר לרמתו הקודמת. בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 יחס  
הנזילות בפועל לא ירד מהמגבלה של 2 חודשי נזילות. הבנק ממשיך לבחון את חשיפתו באופן שוטף  
בהתאם להתפתחויות בשווקים השונים.

בנוסף, מתבצע מעקב תקופתי על מבנה המקורות בהתייחס לסוג ואופי המפקידים השונים.

בספטמבר 2008 פרסם הפיקוח על הבנקים תרגום של מסמך ועדת באזל בנושא ניהול נאות ופיקוח על  
סיכון הנזילות. ככלל, הבנק מנהל את סיכון הנזילות על פי האמור במסמך. יחד עם זאת ישנם נושאים

נוספים הדורשים התאמה והתייחסות. הבנק פועל במסגרת תכנית העבודה לשנים 2010-2011 לצמצום פערים אלו, תוך גיבוש ויישום של תהליכים, נהלים, מערכות מחשב ותוכניות חירום. ועדת היגוי בראשות ראש אגף ניהול פיננסי עוקבת אחר נושא זה.

בספטמבר 2010 אישר הדירקטוריון מסמך מדיניות מעודכן לניהול סיכון הנזילות.

ראה גם תת פרק "השלכות השינויים בסביבה העסקית על מדיניות וניהול הסיכונים".

## סיכון תפעולי

סיכון תפעולי מוגדר כסיכון להפסד כתוצאה מאי נאותות או מכשל של תהליכים פנימיים, אנשים ומערכות או כתוצאה מאירועים חיצוניים. סיכון זה כולל סיכון משפטי, סיכונים הלבנת הון וציות, אך אינו כולל סיכון אסטרטגי וסיכון מוניטין.

במהלך שנת 2007 הוקם אגף בקרות במטרה להעמיק את תהליכי הבקרה במגוון תחומים בבנק. במסגרת זו, ראש אגף בקרות וניהול סיכונים מונה כמנהל הסיכונים התפעוליים בבנק. ניהול הסיכון התפעולי כולל אחריות לגיבוש המדיניות לניהול הסיכונים התפעוליים, ביצוע מיפוי תקופתי של הסיכונים לפי קווי העסקים וסוגי סיכונים, הנחיית היחידות השונות וביצוע מעקב אחר תוכנית העבודה לטיפול בפערים שאותרו והסדרת נהלי מעקב, דיווח ובקרה.

לאור הרגישות בתהליכים הקשורים בניהול מערכות המידע, אבטחת מידע, בטחון וגיבויים נקבע כי לאגף משאבים אחריות ישירה לניהול הסיכונים בפעילויות אלו.

דירקטוריון הבנק אישר מסמך מדיניות ניהול הסיכון התפעולי, לרבות סיכונים מעילות והונאות. במדיניות הוגדרו העקרונות לניהול הסיכון, חלוקת התפקידים והסמכויות לטיפול במיפוי ומזעור הסיכונים התפעוליים בבנק. מדיניות הבנק הינה למזער את הסיכונים התפעוליים ככל שניתן, תוך הפקת לקחים מאירועי כשל בפועל לצורך הקטנת הסיכון להישנות אירועי כשל בעתיד. על בסיס המדיניות שנקבעה, גובשו נהלי עבודה לניהול הסיכון התפעולי תוך הגדרת המבנה הארגוני, סמכויות, תהליכי הערכה ודיווח. במסגרת הדיון על תאבון הסיכון הכולל של הבנק, הוגדרו תאבון וסיבולת הסיכון לסיכונים תפעוליים תוך התייחסות לסוגי הפעילויות והחשיפות האפשריות.

על מנת להעמיק את המודעות לציות ולתהליכי בקרה נוספים, גיבש הבנק קוד אתי. הקוד האתי כולל ערכים ותרגומם להתנהגויות כלפי מחזיקי העניין, אשר מנחים את הבנק בכל פעילותו. הקוד האתי מביא לידי ביטוי את ערכי הליבה אותם אימץ הבנק בפעילותו העסקית לאורך שנות קיומו. הקוד מהווה מצפן לעבודה היומית, ונועד להנחות ולכוון את התנהגות העובד מול מחזיקי העניין, במצבים של דילמות ושאלות לגבי ההתנהגות הראויה והנכונה מבחינה ערכית ומקצועית.

על מנת לתת תמונה מלאה של החשיפה לסיכונים תפעוליים ובמסגרת ההיערכות להוראות באזל 2 והעמידה באמור במסמך Sound Practices for the Management and Supervision of

Operational Risk, בוצע במהלך 2009 תהליך מקיף של מיפוי הסיכונים התפעוליים בבנק ובחברות הבנות, כולל תיאור סוגי הסיכונים, הבקורות, הערכת הסיכון השיורי (כולל הבקורות) והמלצות לשיפור או הוספת בקורות נוספות לצורך מזעור סיכונים. תהליך המיפוי בוצע על בסיס מתודולוגיה שגובשה יחד עם יועצים חיצוניים ואשר אושרה בהנהלה ובדירקטוריון. במסגרת הסקר תועדו התהליכים העסקיים העיקריים, הבקורות והערכת חומרת הסיכונים ואיכות הבקורות. במהלך הסקר התקיימו מפגשי הדרכה על מנת להעמיק את המודעות של נציגי היחידות השונות באשר למהות הסיכון התפעולי, תהליך ביצוע הסקר ומשמעותיותו.

תוצאות הסקר רוכזו במערכת מחשב ייעודית אשר מאפשרת בחינה של מכלול הסיכונים והצגת מפת הסיכונים התפעוליים הכוללת של הבנק ונדונו בהנהלה ובדירקטוריון ונקבעו סדרי עדיפות לטיפול בממצאיו.

מיפוי הסיכונים של התהליכים העסקיים ושל מערכות ה-IT שבניהול הבנק הסתיים במהלך הרבעון השני של 2010. בנוסף לסקר זה, אושרו במהלך 2009 תוצאות סקר סיכונים לאבטחת מידע במערכות העצמאיות של הבנק.

במקביל, מתקיים בבנק תהליך של איסוף נתונים לגבי התממשות בפועל של סיכונים תפעוליים תוך בחינת מהות האירוע, הנזקים הכספיים בפועל והסיבות להתממשות אירועים.

תוצאות סקר הסיכונים התפעוליים מסייע להנהלת הבנק להעריך את מידת החשיפה לסיכונים אלו וכן לקבוע את היקף ההון הנדרש במסגרת תהליך ה-ICAAP והערכת ההון בנדבך ה-2.

בנוסף, בוצעו במהלך השנים האחרונות סקרי אבטחת מידע שנועדו לבחון את מידת החשיפה של המערכות של הבנק לסיכונים (פנימיים וחיצוניים). כמו כן, בוצע סקר לגבי היתכנות להמשכיות עסקית במקרה של פגיעה במטה הבנק (תכנית התאוששות מאסון), לרבות מיפוי התהליכים והמערכות המרכזיות של הבנק תוך קביעת סדרי עדיפויות להתאוששות מאסון.

ביום 28 במרס 2010 שלח המפקח על הבנקים מכתב לתאגידי הבנקאיים בנושא סיכוני מעילות והונאות. במכתב נקבע, כי מן הראוי שניהול נאות של סיכוני מעילות והונאות, יכלול, בין היתר, התייחסות להיבטים הבאים: מדיניות כוללת בסיכוני מעילות והונאות, קוד אתי הכולל כללים להתנהלות נושאי משרה מול לקוחות ובדיקת מהימנות האורגנים בממשל התאגידי, גורם בתאגיד הבנקאי אשר יהיה אחראי לטיפול בנושא, מעורבות של ביקורת פנימית וחיצונית באמצעות עריכת ביקורות ייעודיות בנושא, אמצעי הטמעת ידע וחיזוק מודעות בקרב העובדים בנושא ועוד. ככלל, הבנק פועל על פי האמור במכתב זה.

### **המשכיות עסקית - היערכות למצבי חרום**

אירועים מסוגים שונים עלולים לפגוע או להשבית פעילויות מהותיות של הבנק ולקוחותיו, לפגוע בהמשכיות עסקיו, לחשוף את הבנק לסיכונים שונים ולגרום לבנק ו/או ללקוחותיו נזקים משמעותיים. בנק ישראל, המתאם את פעילות המערכת הפיננסית בשעת חרום במסגרת מל"ח (משק לשעת חרום), הציב קווים מנחים חדשים לגיבוש מדיניות שתאפשר המשכיות עסקית של מערכת הבנקאות בקורות אירוע

אסון. קוים אלה מפורטים בהוראה 357 לניהול בנקאי תקין, באמנת באזל 2 ובדרישות ספציפיות המופצות לבנקים על ידי בנק ישראל מעת לעת.

הבנק נמצא בתהליך של היערכות להתמודדות עם אירועים מעין אלו, ובכלל זה: היערכות למצבי אסון פוטנציאליים מסוגים שונים כך שתתאפשר המשכיות עסקית מוגדרת גם כאשר מתרחש אירוע חרום, היערכות לתהליך התאוששות מאסון כאשר האסון מתרחש, על-מנת לחזור ביעילות ובל"ז קצר לשגרת עבודה רגילה, וניהול תקין של נכסי טכנולוגיית המידע אשר תומכים בתהליכים בעלי השפעה מהותית על התנהלות עסקי הבנק.

לצורך כך השלים הבנק בסוף הרבעון השני של שנת 2010, תוך הסתייעות ביעוץ חיצוני, עריכת סקר מקיף למיפוי הפערים המרכזיים במוכנות הבנק. באוגוסט 2010 נקבעו בדירקטוריון לוחות זמנים ומתווה עבודה.

מר חמי מורג, סמנכ"ל בכיר, ראש אגף משאבים, נקבע כאחראי לפעילות בחרום. ניהול פרויקט ההיערכות מבוצע במסגרת מערך אבטחת מידע, רכש ולוגיסטיקה באגף משאבים.

על פי הגדרות בנק ישראל, **סיכון משפטי** הוא סיכון להפסד כתוצאה מהעדר אפשרות לאכוף באופן משפטי קיומו של הסכם. העדר אפשרות זו, כאמור, יכולה לנבוע מסיבות שונות כדוגמת העדר פרטים מהותיים ונחוצים בהסכמים, חוסר סמכות של צד להסכם וליקויים משפטיים נוספים.

המקורות העיקריים להיווצרותם של סיכונים משפטיים הינם פעילות של הבנק, ככל שאינה תואמת הוראות דין ורגולציה לסוגיה, ולרבות פסיקת ערכאות שיפוטיות מוסמכות, פעילות של הבנק מול צדדים עמם לבנק התקשרויות חוזיות, ובכלל זה, לקוחות, מתקשרים עסקיים אחרים, ספקים, יועצים ונתני שירותים שונים, אם הפעילות אינה נתמכת ביעוץ משפטי, או בהסכם הניתן לאכיפה מלאה.

המערך המשפטי של הבנק אחראי לניהול הסיכון המשפטי בבנק ומעניק תמיכה ומענה לכלל ההיבטים המשפטיים של פעילות הבנק וקבוצתו, והיועצת המשפטית הראשית משמשת כמנהלת הסיכון המשפטי של הבנק.

במסגרת זו, ניהולו השוטף של הסיכון המשפטי מתבטא בעיקר במתן ייעוץ משפטי שוטף מאת המערך לייעוץ משפטי לאורגנים המוסמכים בבנק, ליחידותיו השונות ולחברות הבנות שלו בנושאים השונים הכרוכים בפעילות הבנק, בהכנת מסמכי התקשרות והסכמים בנקאיים, בכתיבתם של נהלים בתחומים המצויים באחריותו של המערך לייעוץ משפטי, ובתמיכה משפטית בהכנתם ובעדכוןם של נהלים המצויים באחריות אחרים בבנק, בניהול הידע המשפטי בבנק, ובכלל זה עדכון הגורמים הרלבנטיים בארגון בשינוי הוראות דין ורגולציה לסוגיהם, אשר יש להם השלכה על עבודת הבנק, במתן הדרכה שוטפת בנושאים משפטיים מגוונים, לרבות הפקת לקחים מאירועים שונים, בהתאמת מערך ההסכמים והנהלים לשינויים אלה, ובעדכונים שוטפים של מערכות ההסכמים והמסמכים שבשימוש הבנק ככלל, ובריכוז התביעות נגד הבנק והפיקוח על הגורמים המקצועיים המטפלים בהן מטעם הבנק.

התייחסות הבנק לסיכונים המשפטיים הינה על דרך ההרחבה ולפיכך נוקט הבנק, לרבות בקרב חברות הבת שלו, פעולות על מנת למזער סיכונים הנובעים מן המקורות השונים, על מנת למנוע את התממשותם של סיכונים אלה.

בראשית הרבעון השני של שנת 2010 החל המערך לייעוץ משפטי, בתיאום עם מנהל הסיכונים הראשי במהלך של מיפוי הסיכון המשפטי בבנק.

כאחראית על יישום חוק **איסור הלבנת הון** וחוק איסור מימון טרור בבנק משמשת היועצת המשפטית הראשית ד"ר מוריה הופטמן-דורון, עו"ד. במסגרת תפקידה ממונה האחראית על היחידה לאיסור הלבנת הון ומימון טרור של הבנק. היחידה פועלת להטמעת מדיניות הבנק בנושא בקרב כלל עובדי הבנק והחברות הבנות, הן באמצעות פעילות הדרכה ענפה, הן באמצעות עדכון נהלים וחוזרים והן באמצעות ביצוע מבחן שנתי ולומדות ממוחשבות ייעודיות לנושא. הבנק נערך ליישום הוראות התיקון.

כחלק מהליכי הבקרה והמעקב שמבצעת היחידה לאיסור הלבנת הון, נעזרת היחידה במערכות מיכוניות המשמשות לאיתור פעולות חריגות, כמו כן פועלת היחידה להטמעת פיתוחים חדשים במערכות המיכוניות של הבנק, כחלק מיישום הוראות הדין.

נושא איסור הלבנת הון משולב בתכנית העבודה הרב שנתית של הביקורת הפנימית, אשר מבצעת בקרות בסניפים השונים על מנת לוודא עמידה בהוראות הדין.

בינואר 2010 פרסם המפקח על הבנקים את התיקון להוראת ניהול בנקאי תקין 411, העוסקת באיסור הלבנת הון, מימון טרור וזיהוי לקוחות. תיקון זה מטיל חובות נוספים על הבנקים בהליכי זיהוי הלקוחות והמעקב אחר פעולותיהם.

על מנת לקיים את אחריות הבנק למלא אחר דרישות החוק והתקנות האחרות בתחום הצרכני וכפועל יוצא מהוראת המפקח על הבנקים פועל בבנק **קצין ציות**. תפקידו הוא לסייע לעובדי הבנק ומנהליו לקיים את אחריותם לציית לכל ההוראות בתחום הצרכני. קצין הציות פועל בהתאם למדיניות ציות שאושרה בדירקטוריון.

במהלך הרבעון השלישי בשנת 2010, הושלם סקר תשתיות הציות. הסקר יועלה לדין בדירקטוריון לצורך יישום תוכנית לסגירת הפערים שעלו ממנו.

הבנק מיישם **מדיניות אבטחת מידע** ובכלל זה מקיים מגוון רחב של פעילויות בתחומים טכנולוגיים, תפעוליים ותהליכיים. מדיניות אבטחת המידע הותאמה לתקן אבטחת מידע ISO 27001 ונבחנה על-ידי מכון התקנים הישראלי אשר העניק תו תקן לבנק. מכלול פעילות אבטחת המידע בא לתת מענה למתאר האימונים הדינאמי, המאפיין את הסביבה הטכנולוגית בה פועלות מערכות מידע בנקאיות מודרניות וכן לאפשר עמידה בהוראות רגולטוריות.

מערך אבטחת המידע של הבנק מתבסס על המרכיבים הבאים:

- מיפוי וניהול סיכונים אבטחת מידע באופן רציף ומתמשך - המתודולוגיה של הבנק בנושא נגזרת במישרין מההוראות הרגולטוריות החלות על הבנק לעניין זה, ובעיקר מהוראה 357 להוראות המפקח;
- פיתוח, התקנה ותחזוקה של מגוון כלים ממוכנים לאבטחת מערך המחשוב והנתונים של הבנק (הן ברמת התוכנה והן ברמת החומרה), באמצעות כלים לניתוח, בקרה ואיתור אירועים חריגים בתחום אבטחת המידע;
- הגברת והטמעת המודעות לאבטחת מידע בקרב הבנק באמצעות הדרכות לעובדי הבנק ולקוחותיו;



- ביצוע תהליך רציף של הפחתת סיכונים אבטחת מידע באמצעות טיפול הדרגתי בליקויים שמיפויים מבוצע במסגרת סקרים המבוצעים על-ידי גורמים מקצועיים חיצוניים, בחינה מחודשת וטיפול בליקויים אלה לאורך זמן.

### **סיכון מוניטין**

סיכון מוניטין מוגדר כסיכון הנובע מתפיסה שלילית מצד לקוחות, צדדים נגדיים, בעלי מניות, משקיעים, מחזיקי אגרות חוב, אנליסטים, גורמים רלוונטיים אחרים או רגולטורים, אשר עשויה להשפיע לרעה על אמון הציבור בבנק ועל יכולתו של הבנק לשמור על קשרים עסקיים קיימים או ליצור קשרים חדשים וליהנות מנגישות רציפה למקורות מימון (כגון באמצעות שווקים בין-בנקאיים או שוקי איגוח). סיכון מוניטין מאופיין ברב ממדיות ומשקף את תפיסתם של משתתפים אחרים בשוק. יתרה מכך, הוא מתקיים בכל רוחב הארגון ובמהותו הוא פונקציה של הלימות תהליכי ניהול הסיכונים הפנימיים של הבנק, כמו גם של האופן והיעילות של תגובות ההנהלה להשפעות חיצוניות על עסקאות הקשורות לבנק. הבנק עושה כל מאמץ לשמר את המוניטין החיובי הקיים. תיאבון סיכון המוניטין הוא אפס וסיבולת הסיכון קטנה במיוחד.

### **סיכון אסטרטגי**

סיכון אסטרטגי מוגדר כסיכון של ההשלכות הנוכחיות והעתידיות על רווחים, הון, מוניטין אומעמד הנובעים מהחלטות עסקיות שגויות, מיישום בלתי נאות של החלטות או מהעדר תגובה לשינויים ענפיים, כלכליים או טכנולוגיים. סיכון זה הינו פונקציה של התאימות בין היעדים האסטרטגיים של התאגיד הבנקאי, האסטרטגיות העסקיות שפותחו להשגת יעדים אלו, המשאבים שהוקצו לעמידה ביעדים אלו, איכות היישום והבקורות על תהליכי העבודה בבנק.

בחודש אוקטובר 2009 אישר הדירקטוריון תכנית אסטרטגית לשלוש השנים 2010-2012 תוך דיון ביעדי ההון של הבנק ותיאבון וסיבולת הסיכון לסוגי החשיפות ומרכיבי הסיכון השונים. יעדי ההון שהוצגו לקחו בחשבון את הצורך בשמירה על יציבות ונזילות והשגת רווחיות לבעלי המניות לאורך זמן תוך התייחסות למגבלות תיאבון וסיבולת הסיכון שאושרו.

הדירקטוריון מתווה קווים עיקריים ומנחים לקביעת התוכנית האסטרטגית. קווים אלה, שהופכים לתוכנית מפורטת בידי ההנהלה על בסיס דיונים פנימיים שמתקיימים. התוכנית המפורטת מובאת לאישור הדירקטוריון וממנה נגזרת תוכנית העבודה השנתית.

מנכ"ל הבנק אחראי לניהול הסיכון האסטרטגי. במסגרת אחריות זו, התוכנית האסטרטגית גובשה על בסיס דיונים פנימיים שהתקיימו בפורום אסטרטגיה בראשות המנכ"ל ובשיתוף נציגים של האגפים העסקיים ואגף חשבונאי ראשי. גיבוש התוכנית התבסס על הערכת העוצמות והחולשות של הבנק מול המתחרים וכן הערכת ההתפתחויות הצפויות במערכת הבנקאית בשנים הקרובות.

התוכנית האסטרטגית של הבנק אינה כוללת פעילויות החורגות ממהלך העסקים הקיימים כיום, כך שהסיכונים הגלומים ביעדי התוכנית הנם נמוכים, כמו גם הסיכון האסטרטגי הנגזר מתוכנית זו.

## סיכון סביבתי

סיכון סביבתי מוגדר כסיכון להפסד כתוצאה מהוראות הנוגעות לאיכות הסביבה ואכיפתן. בנקים יכולים להיחשף לסיכונים סביבתיים בהיבטים שונים של פעילותם וסיכונים אלו עלולים להיכלל במסגרת הסיכונים האחרים (כמו: סיכון אשראי, סיכון שוק, סיכון תפעולי, סיכון משפטי וסיכון הנזילות) תיתכן גם חשיפה לסיכון מוניטין כתוצאה מהאפשרות שיוחס לבנק קשר לגורם היוצר מפגע סביבתי.

בחודש יוני 2009 פרסם המפקח על הבנקים חוזר לעניין הסיכונים הסביבתיים בתאגידים בנקאיים. צוין כי התאגיד הבנקאי נדרש להכיר בכך שזיהוי הסיכון הסביבתי הינו חלק מתהליך נאות להערכת הסיכונים בתאגיד הבנקאי וכי עליו לפעול להטמעת ניהול החשיפה לסיכון הסביבתי במכלול הסיכונים, לרבות נהלים לזיהוי סיכון מהותי בעת מתן אשראי ולשילוב הערכת הסיכון בהערכה התקופתית של איכות האשראי שהועמד. הדירקטוריון קיים דיון בנושא במהלך המחצית הראשונה של שנת 2010. לאור מורכבות הנושא, תהליך היישום של ניהול סיכונים סביבתיים צפוי להיות מדורג ולהתפרס על פני מספר שנים. ועדת היגוי בראשות ראש אגף עסקים, תגדיר את היעדים המרכזיים להשגה במהלך השנים הקרובות תוך פירוט המשימות בתכנית העבודה השנתית ותדווח להנהלה ולדירקטוריון. דו"ח ראשון של ועדת ההיגוי צפוי להיות מוגש עד סוף שנת 2010 להנהלה ולדירקטוריון הבנק ולאחר מכן יתקיים דיווח חצי שנתי להנהלה ולדירקטוריון על התקדמות הטיפול בניהול החשיפה לסיכונים סביבתיים.

### להלן מפורטת הערכת הבנק בדבר השפעת גורמי הסיכון בבנק ליום 30 בספטמבר 2010:

גורם הסיכון	השפעת הסיכון (גדולה, בינונית, קטנה)
1	השפעה כוללת של סיכונים אשראי*
1.1	סיכון בגין איכות לווים ובטחונות
1.2	סיכון בגין ריכוזיות ענפית
1.3	סיכון בגין ריכוזיות לווים/קבוצת לווים
2	השפעה כוללת של סיכונים שוק
2.1	סיכון ריבית
2.2	סיכון אינפלציה
2.3	סיכון שערי חליפין
2.4	סיכון מחירי מניות
3	סיכון נזילות
4	סיכון תפעולי
5	סיכון משפטי
6	סיכון מוניטין
7	סיכון סליקה
8	סיכון אסטרטגי
9	ממשל תאגידי

\* השפעה כוללת של סיכונים אשראי נקבעה ע"פ הערכת הסיכון הגבוהה ביותר מבין סיכון בגין איכות לווים ובטחונות, סיכון בגין ריכוזיות ענפית וסיכון בגין ריכוזיות לווים/קבוצת לווים

הערה: הערכת דרגות ההשפעה של הסיכונים הינה הערכה סובייקטיבית ולכן איננה ניתנת להשוואה בין הבנקים השונים.

אופן ביצוע הערכת הסיכון עודכן החל מיום ה-30 ביוני 2010 בהתבסס על הגישה שנקבעה במסמך ה-ICAAP של הבנק שאושר בדירקטוריון. הערכת סיכון זו מתבססת על שאלונים מובנים לפי קווי עסקים בהם מוצגים בכל קו עסקים נושאים המשקפים את הסיכונים הגלומים בקו העסקים. גיבוש השאלות נעשה במסגרת דיונים אשר התקיימו עם האחראים לניהול הסיכונים בקווי העסקים השונים. התשובות לשאלות התבססו על המידע הקיים בבנק ונסקרו אף הם על ידי המנהלים בקווי העסקים השונים.

הערכת הסיכון הכוללת ברמת הבנק שוקללה בהתאם לסוג הסיכון.

עדכון התשובות לשאלונים מבוצע בתדירות רבעונית, ומהווה בסיס גם להערכת הסיכון במסמך החשיפות של הבנק וכן כבסיס לקביעת תוכנית העבודה ולהערכת הסיכון במסמך ה-ICAAP. השינויים בהשוואה להערכת השפעת גורמי הסיכון כפי שדווחה ביום ה-31 במרס 2010, לפני העדכון לפי גישת ה-ICAAP, הם: הערכת סיכון בגין איכות לווים ובטחונות – ירדה מבינונית לקטנה, הערכת סיכון בגין ריכוזיות ענפית – ירדה מבינונית לקטנה. כמו כן, סיכון סליקה, סיכון אסטרטגי וסיכון ממשל תאגידי לא הופיעו בדוחות ליום 31 במרס 2010.

לא חל שינוי בטבלת גורמי הסיכון ליום 30 בספטמבר 2010 לעומת 30 ביוני 2010.

## מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים ואומדנים חשבונאיים קריטיים

כללי החשבונאות המשמשים לעריכת הדוחות הכספיים מפורטים בבאור 1 לדוחות כספיים אלו ולדוחות הכספיים לשנת 2009. יישום כללים אלה על ידי הנהלת הבנק כרוך בהנחות ובאומדנים שונים המשפיעים על ערכם של הנכסים, ההתחייבויות והתוצאות העסקיות של הבנק. פרוט התייחסות הבנק לנושאים, אשר האומדנים וההערכות ששימשו בהכנתם רגישים לשינויים במשתנים שונים ועלולים להשפיע על התוצאות העסקיות, ניתן בדוח הדירקטוריון לשנת 2009. הנושאים בהם האומדנים וההנחות קריטיים לדעת ההנהלה הינם:

הפרשה לחובות מסופקים, הפרשה לירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני של אגרות חוב זמינות למכירה, שווי הוגן של מכשירים פיננסיים – מדידה ובקרה, חישובים אקטואריים להתחייבויות בנושא זכויות עובדים, מכשירים פיננסיים נגזרים, תביעות תלויות, השקעות בתאגידים ריאליים, בניינים וציוד ומסים נדחים.

הנהלת הבנק סבורה כי האומדנים וההערכות שיושמו בהכנת הדוחות הכספיים הינם נאותים ונעשו על פי מיטב ידיעתה ושיקול דעתה המקצועי.

במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 לא חלו שינויים במדיניות החשבונאית של הבנק בנושאים קריטיים.

האמור בפרק זה של הדוח הכספי הינו מבלי לגרוע מהאמור ביתר פרקי וסעיפי הדוח, מקום שקיימת בו התייחסות נוספת לעדכוני החקיקה שלהלן ולעדכוני חקיקה אחרים. עדכוני חקיקה אשר התקבלו במהלך תשעת החודשים הראשונים לשנת 2010 ואשר פורסמו במסגרת הדוחות הכספיים לשנת 2009, אינם מופיעים בפרק זה.

### עדכוני חקיקה וניהול בנקאי תקין במערכת הבנקאית:

#### מכתב המפקח על הבנקים בנושא הלוואות ממונפות לדיור בריבית משתנה

ביום 28 לאוקטובר 2010 שלח המפקח על הבנקים לתאגידי הבנקאיים מכתב בנושא "הלוואות ממונפות לדיור בריבית משתנה". בהתאם למכתב, התאגידי הבנקאיים מונחים לרתק הון בשיעור של 100% בגין הלוואות לדיור שניתנו בשיעורי מימון גבוה (מעל 60%) ובריבית משתנה (כאשר היחס בין חלק ההלוואה לדיור שהועמד בריבית משתנה לבין סך ההלוואה לדיור שהועמדה ללווה שווה ל- 25% או יותר). ריתוק ההון בשיעור של 100% יהיה בגין חלק ההלוואה שהועמד בריבית משתנה. ההנחיה של בנק ישראל חלה על הלוואות שיאושרו מיום 26 באוקטובר 2010 ואילך ואינה חלה על הלוואות לדיור בהן סכום ההלוואה שאושרה ללווה נמוך מ- 800 אלפי ש"ח ובהלוואות לדיור שניתנו לזכאי משרד השיכון.

#### מכתב המפקח על הבנקים לתאגידי הבנקאיים בנושא הסדר לפי סעיף 3(ג) לצו איסור הלבנת הון לפתיחת חשבון למבקשי מקלט בישראל ולנהנים מהגנה זמנית

מכתב ששלח המפקח על הבנקים לתאגידי הבנקאיים ביום 15 לאוגוסט 2010 אשר קובע הסדר לטיפול בפתיחת חשבונות למבקשי מקלט בישראל, זאת במקום ההסדר הקודם שנקבע בשנת 2007. בין היתר, המכתב מסדיר את אופן זיהוי מבקשי המקלט (רישום פרטים ואימותם) וקובע חובה להחיתם את מבקש המקלט על הצהרה כי זהו חשבונו היחיד. לאחראי על איסור הלבנת הון בתאגיד הבנקאי הוקנתה הסמכות להגביל את סכום היתרה בחשבונות מבקשי המקלט בישראל בהתייחס לסיכון הלבנת הון ומימון טרור.

#### צו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של מנהל תיקים למניעת הלבנת הון ומימון טרור), התש"ע-2010

ביום 7 ליוני 2010 אישרה ועדת חוקה, חוק ומשפט של הכנסת את צו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של מנהל תיקים למניעת הלבנת הון ומימון טרור), התש"ע-2010. צו זה מחליף את הצו הקודם משנת 2001. עיקרי השינויים בצו החדש הינם:

1. קביעת חובה לקיים הליך של הכרת הלקוח, בירור עיסוקו, מעמדו הציבורי, נסיבות פתיחת החשבון והפעילות המתוכננת בו.
2. קביעת חובה לקבוע מדיניות, כלים וניהול סיכונים בנושא איסור הלבנת הון, לרבות בנושא "הכר את הלקוח".
3. קביעת חובות דיווח ספציפיות בתחום של מניעת מימון טרור.
4. הוספת חובת בדיקת פרטי זיהוי אל מול רשימה מרוכזת של גורמי טרור מוכרזים.
5. הסרת חובת דיווח בנוגע לפעולות רגילות, תוך הרחבת חובת הדיווח של פעולות בלתי רגילות.

הצו חל על חברת ניהול התיקים של הבנק, אימפקט ניהול תיקי השקעות בע"מ, והיא נערכת לפעול בהתאם לאמור בו.

### **מכתב המפקח על הבנקים לתאגידים הבנקאיים בנושא רשתות חברתיות**

מכתב ששלח המפקח על הבנקים ביום 28 ביולי 2010 ואשר עוסק ברשתות החברתיות באינטרנט. במכתב צויין, כי בשנים האחרונות גובר השימוש ברשתות חברתיות, בלוגים ופורומים. רשתות אלה יכולות לשמש את התאגיד הבנקאי ולקוחותיו לשימושים כגון מסירת הודעות שיווקיות, מתן מידע כללי, ביצוע פעולות בחשבון הלקוח ועוד. יחד עם זאת, בצד היתרונות שברשתות החברתיות טמונים גם סיכונים - תפעוליים, משפטיים, רגולטוריים, מוניטין. לפיכך, בנוסף לאמור בהוראת ניהול בנקאי תקין 357 בנושא ניהול טכנולוגיית המידע, על התאגיד הבנקאי לפעול לצמצום הסיכונים הנגזרים משימוש ברשתות חברתיות, תוך נקיטת צעדים שפורטו במכתב. הבנק נערך לפעול בהתאם להוראות המכתב.

### **חוזר הממונה על שוק ההון, הביטוח והחיסכון במשרד האוצר בנושא השקעת גופים מוסדיים באגרות חוב לא ממשלתיות (דו"ח ועדת חודק)**

ביום 14 ליולי 2010 פורסם חוזר הממונה על שוק ההון, הביטוח והחיסכון במשרד האוצר, אשר מתבסס על המלצות ועדת חודק, שפורסמו בחודש פברואר 2010.

החוזר בא להסדיר את אופן השקעתם של הגופים המוסדיים באגרות חוב לא ממשלתיות, תוך גיבוש פרמטרים איכותיים, כמותיים ומשפטיים שלגביהם יידרשו הגופים המוסדיים להתייחס לפני שיעניקו אשראים ללווים בדרך של רכישת אגרות חוב לא ממשלתיות המונפקות לציבור או בהנפקה פרטית לגופים המוסדיים.

כך למשל, נקבע בחוזר, כי הגוף המוסדי יקבל לידי את חומר ההנפקה שבעה ימי עסקים לפני ההנפקה המתוכננת, יבצע אנליזה מקיפה של ההשקעה וסיכונה ויקבל את אישור ועדת ההשקעות להשקעה מעבר לסף מסוים. זאת ועוד, המלצת הוועדה היא לקבוע תנאים מינימאליים, תניות חוזיות ואמות מידה פיננסיות או "קובננטס", שיחולו על הגופים המוסדיים ובהן גם עילות לפירעון מיידי של אגרת החוב, כאשר אחת מהן היא הפרת התחייבות המנפיק לאי יצירת שעבודים ("שעבוד שלילי").

לעניין רכישת אגרות חוב של תאגיד בנקאי ומבטח, לרבות חברה בשליטתם אשר נועדה להנפיק תעודות התחייבות בלבד, כדוגמת חברת אגוד הנפקות בע"מ, נקבע בחוזר הממונה על שוק ההון, כי גוף מוסדי יהא רשאי לקבוע לגביהן מדיניות השקעות נפרדת. תחילתן של הוראות החוזר נקבעו ליום 1 באוקטובר 2010 ואילו יישומן של ההוראות לעניין רכישת אגרות חוב של תאגיד בנקאי או מבטח נקבעו ליום 1 בינואר 2013. הבנק נערך להטמעת משמעויות החוזר בתהליכי מתן האשראי.

### **מכתב המפקח על הבנקים לתאגידים הבנקאיים בנושא התפתחויות בסיכונים בגין הלוואות לדיור**

מכתב ששלח המפקח על הבנקים לתאגידים הבנקאיים, ביום 11 ליולי 2010, בנושא התפתחויות בסיכונים בגין הלוואות לדיור. במכתב צוין, כי התפתחויות שחלו לאחרונה בשוק הדיור עלולות לגרום לכרסום באיכות תיקי האשראי לדיור של התאגידים הבנקאיים ולגידול בסיכון של כלל תיקי האשראי שלהם. בהתאם לכך, התאגידים הבנקאיים הונחו לבצע בחינה מחודשת של תיקי האשראי הקיימים שלהם ושל מדיניות האשראי בתחום המשכנתאות, ולוודא כי מדיניות זאת אינה גורמת להגדלת החשיפה

לסיכונים מעבר לתיאבון הסיכון של כל בנק. ממצאי הבדיקה יועברו על-ידי התאגידים הבנקאיים לפיקוח על הבנקים, בתוך חודשיים ממועד קבלת המכתב. במכתב נקבע עוד, כי לאור הגידול בסיכון במתן הלוואות לדיוור, הרי שכל תאגיד בנקאי יחזיק הפרשה נוספת בשיעור של 0.75% לפחות בגין יתרת ההלוואות לדיוור, אשר ניתנו החל מיום 1 ליולי 2010 ואשר היחס המתקיים לגבי כל אחת מהן, בין החוב לבין שווי הנכס המשועבד במועד העמדת ההלוואה, הינו גבוה מ- 60%. הבנק יישם את המכתב האמור לעניין בחינת מדיניות האשראי, ראה פרק "חשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם" תת פרק "סיכונים אשראי- סיכון איכות תיק האשראי". כמו כן, נרשמה ברבעון השלישי של שנת 2010 הפרשה נוספת בסך של כ- 1 מיליון ש"ח כתוצאה מיישום האמור במכתב.

### **מכתב המפקח על הבנקים בנושא קבוצות רכישה**

מכתב ששלח המפקח על הבנקים לתאגידים הבנקאיים ביום 25 למרס 2010, בנושא קבוצות רכישה. במכתב נקבע, כי בשל הסיכונים הקיימים בפעילות קבוצות הרכישה, הן לחברי הקבוצה והן לתאגיד הבנקאי הממן את פעילותה, קיים חשש לפגיעה מהותית באיכות האשראי ובמוניטין התאגיד הבנקאי בשל פוטנציאל התממשות אחד מהסיכונים דלעיל.

לפיכך, ועל מנת להתמודד עם הסיכונים האמורים קובע המפקח במכתב, בין היתר, כי יהא על הבנקים לסווג אשראי (מאזני וחוז מאזני) שהועמד לקבוצת רכישה, המיועד לבניית עשר יחידות דיוור ומעלה, כחבות של תאגיד בענף הנדל"ן. כן נקבע כי האשראי הנ"ל ישוקלל לפי משקל סיכון של 100% בחישוב הלימות ההון. עוד נקבע, כי יהא על התאגידים הבנקאיים לקבוע נהלים לטיפול באשראי לפרויקטים של קבוצות רכישה.

מועד התחולה ליישום הקבוע במכתב הינו לא יאוחר מהדוחות הכספיים של הבנק ליום 30 ביוני 2010. משמעות ההנחיות המופיעות במכתב הינה החמרת דרישות ההון שיידרש הבנק לרתק כנגד האשראי שיעמיד לפרויקטים של קבוצות רכישה. הבנק יישם את ההוראה החל מהדוחות הנוכחיים. משמעות שינוי הסיווג נכון ליום 30 בספטמבר 2010 הינה גידול של כ- 0.35 מיליארד ש"ח בהיקף האשראי המאזני לענף הנדל"ן ובנוסף גידול של כ- 1.7 מיליארד ש"ח בהיקף המסגרות הלא מנוצלות לענף זה (לרבות אישורים עקרוניים). שינוי סיווג זה אינו גורם לחריגה ממגבלת ריכוזיות חבויות ענפית. אין השפעה על תוצאות הפעילות לפי מגזרי הפעילות (קבוצות הרכישה משויכות למגזר הפעילות הרלוונטי לפי סוג הלקוח ולא בהכרח לפי ענף המשק שלו), ההשפעה על יחס ההון הכולל של הבנק על פי באזל 2 ליום 30 בספטמבר 2010 הסתכמה בקיטון של כ-0.26 נקודות האחוז. כמו כן, מספרי ההשוואה ליום 31 בדצמבר 2009 סווגו מחדש על מנת לאפשר השוואה.

### **תיקון הוראת ניהול בנקאי תקין 336 בנושא מגבלות על שעבוד נכסי תאגיד בנקאי**

על רקע יוזמות הרחבת מערכת האשראי והביטחונות שמעמיד בנק ישראל לתאגידים בנקאיים, פרסם בנק ישראל ביום 27 ליוני 2010 תיקון להוראה לפיו תאגיד בנקאי יהא רשאי לשעבד נכסים שונים להבטחת אשראי שקיבל מבנק ישראל, ולא רק מילוות מדינה הנסחרים בבורסה, לרבות מילווה קצר מועד, כפי שהיה קיים ערב התיקון.

### **חוק החוזים האחידים (תיקון מס' 3), התש"ע-2010**

ביום 3 ליוני 2010 פורסם התיקון לחוק החוזים האחידים, התשמ"ג-1982 (להלן: "החוק"), ברשומות. פירוט אודות עיקרי החוק ראה תחת הצעת חוק החוזים האחידים (תיקון - חובת ציון אישור ותנאים מהותיים), התשס"ט-2009 אשר התפרסמה בדוחות הכספיים של הבנק לשנת 2009 – בפרק "עדכוני חקיקה". בשונה מהצעת החוק שביקשה לתקן את סעיף 39 לחוק, באופן שהסדר החדש שנקבע בחוק יחול אף על תאגידים בנקאיים, הרי שהתיקון לחוק שהתקבל בסופו של יום ערך תיקון עקיף לחוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981, באופן שמרחיב את הסמכות שיש לנגיד בנק ישראל לקבוע רשימה של תנאים מהותיים שיש צורך להבליטם במסגרת ההסכם שבין התאגיד הבנקאי ללקוח, להגדיר את אופן ניסוחם של אותם תנאים ולקבוע במידת הצורך את החובה להוסיפם להסכם במסמך נפרד. טרם פורסמו הנחיות לתאגידים הבנקאיים מטעם נגיד בנק ישראל בעניין זה.

### **חוזר המפקח בנושא העברת פעילות וסגירת חשבון של לקוח**

ביום 25 למרס 2010 פרסם המפקח על הבנקים חוזר בנושא העברת פעילות וסגירת חשבון של לקוח. החוזר מתקן את הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 432 כדי ליצור מנגנון יעיל ככל הניתן לטיפול בלקוחות אשר עוברים לבנק אחר ונדרשים להחליף את כרטיס החיוב שברשותם בכרטיס חיוב חדש. עד למועד פרסום החוזר הוטל על הלקוח הנטל לפנות לכל ספק שלו הוא נתן הרשאה לחייב את חשבונו באמצעות כרטיס החיוב שלו ולמסור לו את פרטי כרטיס החיוב החדש שהונפק לו. כדי לייעל את התהליך נקבע, כי המנפיק המעביר (כאמור בהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 432) יהא זה שיפעל להעברת הפעילות האמורה למול הספקים השונים, במקום הלקוח. התיקונים שפורטו לעיל בהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 432 ייכנסו לתוקפם ביום 1 לדצמבר 2010. הבנק נערך לפעול על-פי החוזר.

### **חוק בנק ישראל, התש"ע-2010**

ביום 24 למרס 2010 פורסם ברשומות תיקון לחוק בנק ישראל, תשי"ד-1954. השינויים שנערכו בחוק עוסקים, בין היתר, בקביעה ברורה של יעדי הבנק המרכזי, בתפקידיו ובמתן עצמאות לבנק. בין היתר, נקבע בחוק, כי על המנהל הכללי של תאגיד בנקאי תחול חובת פיקוח על כך שהתאגיד הבנקאי ועובדיו אינם מפריים את הוראות החוק, והנגיד יוסמך אף להטיל עיצום כספי על המנהל הכללי (ובמקרים מסוימים אף להורות על הפסקת כהונתו), במקרים שבהם התאגיד הבנקאי או מי מעובדיו ביצע הפרה כאמור.

### **יזמות חקיקה והסדרה:**

#### **טיטת מכתב המפקח בנושא טיפול בחובות בעייתיים בהלוואות לדיור**

ביום 7 בנובמבר 2010 שלח המפקח על הבנקים לתאגידים הבנקאיים טיטת מכתב בנושא "טיפול בחובות בעייתיים בהלוואות לדיור". בהתאם לטיטת, התאגידים הבנקאיים מונחים להרחיב את תחולת שיטת חישוב הפרשות לפי עומק פיגור על כל אוכלוסיית הלוואות לדיור כהגדרתה בנהל בנקאי תקין מספר 204 כלומר, לפי הגדרות באזל 2, הכוללת קבוצה רחבה יותר של הלוואות לדיור. תחילת התיקונים להוראה לפי חוזר זה היא מיום 1 בינואר 2011. התאמות המעבר, שנובעות מיישום חוזר זה לראשונה ליום 1 בינואר 2011, יכללו ישירות בסעיף עודפים בהון העצמי. השפעת הוראות הטיטת על יתרת העודפים של הבנק ליום 30 בספטמבר 2010, נאמדת בקיטון של כ-3 מיליון ש"ח, לאחר מס.



## **תזכיר חוק איסור שימוש בלתי הוגן במידע על ניירות ערך (תיקוני חקיקה), התשע"א-2010**

תזכיר חוק מתוקן שפורסם מטעם רשות ניירות ערך ביום 1 לנובמבר 2010 להערות הציבור (התזכיר המקורי הופץ בתאריך 20 לאוקטובר 2009). התזכיר עוסק בשני נושאים:

1. **איסור הטרמה** - התזכיר מבקש למנוע פעולת הטרמה על ידי מנהלי כספי אחרים ועובדיהם. הטרמה משמעותה פעולה בנייר ערך לאור ידיעה מוקדמת על פעולה צפויה של אחר בניירות ערך, מתוך ציפייה להפקת רווחים כתוצאה מהפעולה הצפויה. בדרך כלל מבוצעת פעולת הטרמה על-ידי מתווך פיננסי (לרבות על-ידי תאגיד בנקאי) ומוצע לקבוע כי היא תהווה עבירה פלילית.
2. **מגבלות על החזקת ניירות ערך וביצוע עסקאות בהם** - התזכיר יוצר הסדר אחיד ביחד להגבלות על החזקה ועשיית עסקאות בניירות ערך, הגבלות אשר קבועות כיום בחוק הסדרת העיסוק ביעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות, התשנ"ה-1995 ובחוק השקעות משותפות בנאמנות, התשנ"ד-1994.

אם וככל שלא יערכו שינויים נוספים בנוסח התזכיר, אשר הופץ כאמור להערות הציבור, יהא בו כדי להביא לביצוע התאמות בנהלי עבודה שונים של הבנק.

## **הצעת חוק ייעול הליכי האכיפה ברשות ניירות ערך (תיקוני חקיקה), התש"ע-2010**

הצעת חוק מטעם הממשלה שפורסמה ביום 23 לפברואר 2010 ואושרה בקריאה ראשונה במליאת הכנסת ביום 8 למרס 2010. מטרת הצעת החוק לייעל את האכיפה בשוק ההון, לקצר את משך הזמן שבין ביצוע הפרות של חוקי ניירות ערך ובין הטלת העונש ולהתאים את עוצמת הענישה לעוצמת ההפרה, כך שהשימוש בהליך פלילי יעשה רק במקרים חמורים.

לשם הגשמת החוק מצוינים בהצעה שלושה ערוצי אכיפה מקבילים: הליך הטלת עיצום כספי על ידי הרשות אשר נועד לטפל בהפרות של חוקי ניירות ערך שהינן קלות יחסית לבריור, הליך אכיפה מנהלי שמאפשר לוועדת אכיפה מנהלית שתוקם לשם כך לטפל, באמצעים מנהליים כדוגמת קנסות, בהפרות של חוקי ניירות ערך שהיסוד הנפשי בהן הוא של רשלנות (הפרות שחומרתן פחותה יותר) והליך פלילי שעל-פי תפישת הרשות לניירות ערך ייעד לטיפול בעבירות חמורות יותר.

בהצעה מוצע, בין היתר, להחמיר את העונשים הקבועים בסעיפי התרמית ואיסור השימוש במידע פנים ולהגדיל את סכומי העיצום הכספי המרבי שניתן להטיל על מפרים של החוק. הצעת החוק חלה על הבנק כחברה ציבורית אשר פעילה בשוק ההון. הבנק לומד את עיקרי הצעת החוק.

## **תזכיר חוק סמכויות רשות ניירות ערך (תיקוני חקיקה), התש"ע-2010**

תזכיר חוק שפורסם ביום 6 למאי 2010, על-ידי משרד האוצר, להערות הציבור. תזכיר החוק עוסק, בין היתר, בנושאים שלהלן:

1. הסמכת רשות ניירות ערך (להלן: "הרשות") ליתן הוראות ביחס לכלל הגופים המפוקחים על-ידה, במכלול של נושאים, בדרך של הוראות מנהליות וזאת במקום הסמכויות הנתונות כיום לשר האוצר להסדרה בדרך של התקנת תקנות. מוצע להבהיר, כי האחריות הפלילית בשל הפרת דרישות

- המעוגנות כיום בתקנות, תיוותר בעינה גם עם המרתן של התקנות כאמור להוראות מנהליות של מליאת הרשות.
2. הסדרת והבהרת סמכויות האורגנים השונים ברשות, כל אימת שאין מדובר בסמכויות הנתונות למליאת הרשות – יושב ראש הרשות יוסמך להפעיל את יתר הסמכויות ויהא רשאי לאצול אותן לעובדי הרשות.
3. עיגון סמכות הרשות בדבר מתן חוות דעת מקדמיות ופרסומן (pre ruling) – מוצע לעגן את הסמכות, אשר כבר עתה נעשה בה שימוש כחלק מסמכותה וחובתה הטבועה של הרשות, בצורה מפורשת בחוק.
4. הסמכת הרשות לקבוע הוראות מנהליות בקשר עם סעיף 12 לחוק הסדרת העיסוק ביעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות, התשנ"ה-1995 (להלן: "חוק הייעוץ") אשר קובע, כי בעל רישיון חייב לברר עם לקוחו פרטים שונים כדוגמת מטרת ההשקעה, מצבו הכספי של הלקוח ונסיבות אחרות.
5. הסמכת מליאת הרשות לקבוע הוראות מנהליות בקשר עם סעיף 15(ב) לחוק הייעוץ העוסק באיסור החל על בעל רישיון לבצע פעולות כאשר קיים ניגוד עניינים בינו לבין הלקוח, זולת את הסכים לכך הלקוח מראש ובכתב או בשיחה שבעל הרישיון תיעד.
- הבנק לומד את עיקרי התזכיר.

#### **הצעות חוק הלוואות לדיור (תיקון – חובת הפניה לוועדה המיוחדת ולוועדת חריגים לפני הגשת בקשה לביצוע משכנתה), התשע"א-2010**

הצעות חוק פרטיות שהונחו על שולחן הכנסת ביום 17 למרס 2010 ו- 11 לאוקטובר 2010. הצעות החוק קובעות, כי זכותו של תאגיד בנקאי לפתוח בהליכי ביצוע משכנתא תהא כפופה למתן הזדמנות מהותית ללווה לפנות בבקשת סיוע לוועדה המיוחדת, זאת בניגוד למצב הנוהג כיום לפיו זכותו של הלווה לפנות לוועדה המיוחדת מנותקת מבחינה פרוצדוראלית מזכותו של הבנק לפתוח בהליכי ביצוע המשכנתא בהוצאה לפועל. כמו כן, מוצע להחיל את ההסדר, בשינויים המחוייבים, אף במקרים בהם הלווה קיבל הלוואה שאינה מקופת המדינה ולקבוע עיגון בדין לנוהג של הפעלת וועדות חריגים אשר פועלות ממילא בתאגידי הבנקאיים.

הבנק לומד את עיקרי ההצעה.

#### **הצעת חוק הלוואות ללא זכות חזרה, התש"ע-2010**

הצעת חוק פרטית שהונחה על שולחן הכנסת ביום 15 למרס 2010 אשר קובעת, כי הבטחה לפירעון הלוואה לרכישת דירת מגורים יחידה, הינה הנכס המשועבד להבטחת הלוואה בלבד. בתוך כך, לווה אשר נטל הלוואה מסוג זה לא יחויב בסכום העולה על התמורה שתתקבל ממכירת הנכס המשועבד. עוד נקבע בהצעה, כי בהלוואות מסוג זה לא יהא המלווה רשאי לדרוש ערבות כתנאי להענקתה.

אם וככל שהצעת החוק תתקבל, יהא על הבנק לשקול מחדש את התנאים העסקיים שבהם יעמיד הלוואות מסוג זה ללקוחותיו.

### **טיוטת הצעת חוק להסדרת המתווכים בהשקעות, התש"ע-2010**

טיוטת שפורסמה ביום 22 לאוגוסט 2010 על-ידי מחלקת השקעות ברשות לניירות ערך, להערות הציבור. מטרתה של טיוטת הצעת החוק היא לתקן ולשנות חלק מן ההסדרים הקיימים כיום בנוגע ליועצי השקעות, משווקי השקעות ומנהלי תיקים (במסגרת חוק הסדרת העיסוק ביועצי השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות, התשנ"ה-1995), כמו גם להרחיב את תחולתו של החוק החדש כלפי מתווכים נוספים בתחום ההשקעות. החוק חדש יחול על יועצי השקעות, משווקי השקעות, מנהלי תיקים, אנליסטים, ברוקרים, דילרים והעוסקים בשירותי משמורת ניירות, כאשר לגבי פעילותם של התאגידים הבנקאיים בשלושת התחומים האחרונים תהיה למפקח על הבנקים סמכות דומה לסמכות יו"ר הרשות לניירות ערך. במסגרת הטיוטת מוצע, בין היתר, כי בחוק החדש תקבע חובת אמון והוגנות כלפי הלקוחות וחובה למתן מידע הוגן, בהיר ולא מטעה, כאשר הסדרה מפורטת שתחול ספציפית על כל אחד מהעיסוקים דלעיל תקבע בחקיקת משנה.

הבנק, אשר פעיל במסגרת העיסוקים שפורטו לעיל, לומד את עיקרי הטיוטת.

### **הצעה לעדכון הוראת ניהול בנקאי תקין 301 בנושא דירקטוריון**

באוגוסט 2010 פרסם המפקח על הבנקים הצעה לעדכון הוראת ניהול בנקאי תקין 301 בנושא הדירקטוריון, אשר כוללת הנחיות לגבי תפקוד הדירקטוריון וסמכויותיו, הרכבו, סוגי וועדותיו ותפקודן ונוהגים לתפקוד יעיל. ההנחיות במסמך עקביות עם המלצות וועדת באזל, הפרקטיקה ועדכוני הרגולציה בנושא בארץ ובחו"ל. הבנק לומד את ההצעה לעדכון.

### **תזכיר חוק החוזים האחידים, התש"ע-2010**

תזכיר חוק שפורסם על-ידי משרד המשפטים ביום 9 למאי 2010, להערות הציבור. התזכיר מבקש לערוך שינוי בחוק החוזים האחידים, התשמ"ג-1982, בין היתר, בנושאים הבאים:

1. תיקון והוספת תנאים אשר חזקה כי הם מקפחים- לדוגמא, מוצע להוסיף חזקה לפיה תנאי הקובע, כי הלקוח מאשר כי קרא או הסכים לחוזה או לתנאיו, או תנאי לפיו נדרש הלקוח להצהיר על דבר מה, ייחשב כתנאי מקפח.
  2. החלפת הליך אישורו של חוזה אחיד בהליך בחינה- מוצע להחליף את ההליך הקיים היום ולהחליפו בבקשה לבחינת קיומם של תנאים מקפחים בחוזה אחיד. בית הדין יאשר קיומה של בחינה זו רק אם מצא כי קיים אינטרס מיוחד לקיום הליך הבחינה.
  3. תחולת החלטותיו של בית הדין לחוזים אחידים לגבי ביטול או שינוי תנאי מקפח- מוצע לשנות את הכלל הקיים כיום ולקבוע כי בדרך כלל תנאי שבית הדין ביטל אותו בשל היותו מקפח ייחשב כתנאי בטל בכל חוזה שנכרת על-פי אותו חוזה אחיד אף לפני מועד החלטתו של בית הדין.
- הבנק לומד את עיקרי התזכיר.

### **הצעת חוק הבנקאות (שירות ללקוח) (תיקון – ריבית על יתרת זכות), התש"ע-2010**

הצעת חוק פרטית שהונחה על שולחן הכנסת ביום 15 למרס 2010 שתכליתה לחייב את הבנקים לשלם ריבית על סכומים הנצברים בחשבון העובר ושב של לקוחותיהם.

### **הצעת חוק החברות (תיקון מס' 12) (ייעול הממשל התאגידי), התש"ע-2010**

הצעת חוק מטעם הממשלה שפורסמה ביום 10 למרס 2010 ואושרה בקריאה ראשונה במליאת הכנסת ביום 15 למרס 2010. הצעת החוק באה ליישם את המלצות ועדת גושן לבחינת קוד ממשל תאגידי בישראל. הלכה למעשה, המדובר בשורה של תיקונים מתחום הממשל התאגידי, כאמור לעיל, לרבות שינוי כללי הכשירות וההכרעה בנוגע למינויו של דירקטור חיצוני, קביעה כי ועדת הביקורת היא האורגן המוסמך לקבוע האם עסקה הינה "עסקה חריגה", חיוב דירקטורים בהפעלת שיקול דעת עצמאי בעת ההצבעה בדירקטוריון ובוועדותיו, הרחבת הנושאים שבהם רשאים בעלי מניות בחברה ציבורית להצביע באמצעות כתב הצבעה, ועוד. הבנק, כחברה ציבורית, לומד את הצעת החוק והשלכותיה לגביו.

### **תזכיר חוק ניירות ערך (תיקון מס' ...) (החזקות בעלי עניין), התש"ע-2010**

תזכיר חוק שפורסם על-ידי משרד האוצר, ביום 2 למרס 2010, להערות הציבור. תזכיר החוק עוסק, בין היתר, בתיקון מספר מונחים בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968, כדוגמת: "בעל עניין", "החזקה" ו"רכישה". הגדרת המונח "בעל עניין" הורחבה באופן שמצבים נוספים יכללו במסגרתה, זאת בשל החשיבות שהמחוקק מעניק למתן הגילוי לציבור על שינויים בהחזקות בעלי עניין. בתוך כך, נקבע בתיקון לחוק, כי יראו נושה (כדוגמת תאגיד בנקאי) כמחזיק בניירות ערך ששועבדו לטובתו החל מהמועד שבו פעל לראשונה למימוש השעבוד או החל מהמועד שבו עשה לראשונה שימוש בזכויות ההצבעה הנלוות לניירות הערך המשועבדים לו.

### **תזכיר חוק החברות (תיקון – הבראת חברות), התש"ע-2010**

תזכיר חוק שפורסם להערות הציבור מטעם משרד המשפטים ביום 11 לינואר 2010. מטרת התזכיר להסדיר את תחום הבראת החברות, בין היתר בנושאים הבאים: סמכות לכפות הסדר נושים על סוג נושים שהתנגד לו, אישור מהיר ויעיל על-ידי בית-המשפט להסדר נושים שגובש מחוץ לכתליו, מתן כלים להפעלת החברה עד לגיבוש ההסדר, מניעה מבעלים של נכס מכוח תניית שימור בעלות לקבל חזקה על נכס הדרוש להפעלתה השוטפת של החברה, מינוי נושאי משרה בחברה לבעלי תפקיד הממונים על ניהולה בתקופת הקפאת ההליכים.

## עסקאות עם בעלי שליטה

א. לענין הגדרת עסקה "חריגה" ועסקה "זניחה" ולענין פירוט עסקאות שאינן חריגות – ראה פרק "עסקאות עם בעלי שליטה בדוחות הכספיים לשנת 2009".

ב. פירוט עסקאות חריגות:

1. ביום 27 באוקטובר 2010 אישרה האסיפה הכללית של הבנק רכישת פוליסת ביטוח נושאי משרה (D&O) (לרבות בגין דירקטורים שהינם בעלי שליטה בבנק או קרוביהם) בגבולות אחריות של 85 מיליון דולר ארה"ב לאירוע ולתקופה, יחד עם רכישת פוליסת ביטוח בנקאית שגבולות האחריות במסגרתה הינם בסכום זהה לאירוע ולתקופה, וזאת לתקופה של 12 חודשים, החל מיום 15 בספטמבר 2010 ועד 14 בספטמבר 2011. הפוליסות תירכשנה אצל קונסורציום של מבטחים בלונדון, כאשר הפניקס חברה לביטוח בע"מ תעניק לבנק "שירותי חזית" בגין הפוליסות. הפרמיה הכוללת שישלם הבנק בגין רכישת פוליסת נושאי המשרה (כולל התמורה בגין "שירותי החזית") הינה בסך כולל שלא יעלה על 340,000 דולר. אישור האסיפה הכללית לעסקה, התקבל לאחר אישור ועדת הביקורת ולאחר מכן אישור דירקטוריון הבנק ביום 12 בספטמבר 2010.

2. ביום 8 בפברואר 2010 אישרה האסיפה הכללית של הבנק לדירקטורים החיצוניים בבנק (להלן: ה"דח"צים") וליתר חברי הדירקטוריון, למעט יו"ר הדירקטוריון, גמול זהה בסכומים כדלקמן: גמול שנתי בסך של 95,000 ש"ח וגמול השתתפות בישיבה בסך של 3,500 ש"ח. הסכומים הנ"ל יעודכנו ב-1 בפברואר וב-1 באוגוסט בכל שנה (להלן: יום השינוי) על פי שיעור העלייה של המדד החדש שיפורסם לאחרונה לפני יום השינוי לעומת המדד שפורסם לאחרונה לפני מועד אישור הגמול. הגמול להשתתפות בישיבה ישולם לחברי הדירקטוריון עבור השתתפותם בישיבות הדירקטוריון וועדות הדירקטוריון. בגין החלטה של הדירקטוריון או ועדותיו שתתקבל בלא התכנסות בפועל, ישולם לדירקטורים גמול השתתפות בישיבה בשיעור של 50% מגמול השתתפות בישיבה רגילה, דירקטור זכאי לגמול השתתפות בישיבה אם השתתף בישיבה כולה או ברובה. מועדי התשלום ישארו כמקובל בבנק, ובכפוף לאמור בתקנות החברות (כללים בדבר גמול והוצאות לדירקטור חיצוני), תש"ס-2000 (להלן: "תקנות הגמול לדח"צים").

הגמול לדירקטורים, כמפורט לעיל, אושר בוועדת הביקורת ובדירקטוריון ביום 3 בינואר 2010.

3. ביום 8 ביולי 2009 אישרה האסיפה הכללית של בעלי המניות של הבנק התקשרות של החברה לנאמנות של בנק אגוד בע"מ (להלן: "החברה לנאמנות") להעברת שירותי הנאמנות לחלק מסדרות תעודות התחייבות, כהגדרתן בסעיף 35א. לחוק ניירות ערך, התשכ"ח – 1968 לרבות תעודות התחייבות שהונפקו בהנפקה פרטית על ידי תאגידים שונים להם נותנת החברה לנאמנות שירותי נאמנות, לכלל פיננסים נאמנויות 2007 בע"מ (להלן: "כלל נאמנויות") בכפוף להתקיימות תנאים מתלים שנקבעו בו. העברת שירותי הנאמנות של כל סדרת תעודות התחייבות, הוכפפה לתנאים המפורטים בשטרי הנאמנות שנחתמו בין החברה לנאמנות לבין החברה המנפיקה, ובמסגרת זו ניתן ביום 13 באפריל 2010 אישור בית המשפט המחוזי להתפטרות הנאמן מכהונתו ולמינוי כלל נאמנויות כנאמן לסדרות בהן נדרש אישור בית המשפט כאמור. כמו כן, הוכפפה העברת שירותי הנאמנות בסדרות תעודות התחייבות מסויימות, אף לקבלת אישור החברה

המנפיקה להחלפה ו/או אישור אסיפת מחזיקי תעודות ההתחייבות למינוי כלל נאמניות כנאמן. התמורה בפועל בגין העברת סדרות תעודות ההתחייבות שנמכרו ואשר התקיימו לגבי העברתן התנאים המתלים (המהווה את הרוב המכריע של תמורת העסקה) הינה בסך של כ-1 מיליון ש"ח, אשר נרשמו ברבעון השני של 2010 בסעיף רווח מפעולות בלתי רגילות בסך של 0.7 מיליון ש"ח, לאחר מס, שתי סדרות בלבד שניתן להעבירן טרם הועברו בפועל והתמורה בגין תשלום בכפוף להעברתן. ההתקשרות להעברת שירותי הנאמנות, כמפורט לעיל, אושרה על ידי ועדת הביקורת ביום 19 במרץ 2009 ועל ידי דירקטוריון הבנק ביום 31 במאי 2009. לגב' רות מנור, הנמנית על בעלי השליטה בבנק באמצעות חברות שבבעלותה, עניין אישי בעסקה בשל היותה חברה, יחד עם בעלה, מר יצחק מנור, בגרעין השליטה של אי.די.בי אחזקות בע"מ, שהיא בעלת השליטה בכלל פיננסים בע"מ, חברת האם של כלל נאמניות. לפרטים נוספים בדבר העסקה ראה דוחות מיידיים שפרסם הבנק ביום 1 ביוני 2009 וביום 8 ביולי 2009.

## גילוי בדבר המבקר הפנימי

פרטים בדבר המבקר הפנימי, דרך מינויו, כפיפותו הארגונית, תוכנית עבודת הביקורת, עריכת הביקורת, הגישה למידע והערכת הדירקטוריון את פעילות המבקר הפנימי נכללו בדוח השנתי לשנת 2009 ולא חל בהם שינוי.

מספר המשרות הממוצע לתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010:

מבקר פנימי ראשי	1
עובדי ביקורת	12
מבקרי חברות בנות	1
מיקור חוץ	0.5

## הדירקטוריון

• ביום 12 בספטמבר 2010 החליט דירקטוריון הבנק להקים ועדת אד הוק של הדירקטוריון שתפקידה וסמכויותיה הינם לגבש ולהמליץ בפני ועדת השכר, ועדת הביקורת והדירקטוריון על נוסחת תגמול המבוססת על מדיניות התגמול שקבע הדירקטוריון בנובמבר 2009. הנוסחה אמורה לחול על יו"ר הדירקטוריון, המנכ"ל, חברי הנהלת הבנק ונושאי משרה נוספים במעמד חברי הנהלה. הועדה מורכבת מחברי הדירקטוריון שהם דחצ"ים לפי חוק החברות ולפי נוהל בנקאי תקין, כמפורט להלן: ד"ר זלמן סגל- יו"ר, מר ג. מורג, גב' מ. לנט-שריר, מר יעקב ליפשיץ, מר ע. ורדי-זר.

• ביום 15 במרץ 2010 החליט דירקטוריון הבנק על הקמת שתי ועדות משנה לדירקטוריון כדלקמן:

- **ועדה לניהול סיכונים** שתוסמך לדון ולקבל החלטות בכל הנושאים בתחום ניהול הסיכונים בהם דן עד כה הדירקטוריון במליאתו. הנושאים יכללו בין היתר, דיון במסמך החשיפות, אישור מודלים, דיון בתוצאות מבחני BACK TEST, דיון במגבלות על תרחישי קיצון ומעקב אחר העמידה במגבלות, וזאת בכפוף לאמור להלן.

- **ועדה למעקב תקציבי** שתוסמך לדון בנושאים הקשורים למעקב אחר עמידה בתקציב וביעדי הבנק ובכל נושא הנגזר או הקשור לכך בהתאם לקביעת יו"ר הדירקטוריון, וזאת במקום הדיונים הרבעוניים בנושאים אלו שהתקיימו במליאת הדירקטוריון.

למרות האמור לעיל, בנושאים שבתחום טיפולן של הועדות לגביהם מחוייב הדירקטוריון לדון ו/או להחליט, בהתאם לנוהל עבודת דירקטוריון הבנק, הוראות המפקח על הבנקים או כל דין, יתקיים דיון ו/או תתקבל החלטה בהתאם במליאת הדירקטוריון לאחר שהועדה תדון באותו נושא ותעביר המלצתה לגבי ההחלטה לדירקטוריון.

הרכב הועדה לניהול סיכונים: מר זאב אבלס- יו"ר הועדה, מר יגאל לנדאו, מר עוזי ורדי-זר, מר יעקב ליפשיץ, ד"ר זלמן סגל.

הרכב הועדה למעקב תקציבי: מר זאב אבלס- יו"ר הועדה, מר ישעיהו לנדאו, מר יצחק מנור, מר גיורא מורג, מר חיים אלמוג, גב' מ. לנט-שריר.

- מינוי דירקטורים וסיום כהונה - ביום 16 בפברואר 2010 הסתיימה כהונתו של מר מיכאל הרצברג כדירקטור חיצוני לפי חוק החברות, התשנ"ט-1999 בדירקטוריון הבנק.  
ביום 8 בפברואר 2010 החל ד"ר זלמן סגל לכהן כדירקטור חיצוני לפי חוק החברות, התשנ"ט-1999 בדירקטוריון הבנק. ד"ר סגל מונה על ידי דירקטוריון הבנק כחבר בועדות ביקורת, ביטוח ואשראים ליהלומנים, הועדה לניהול סיכונים ויו"ר ועדת לקביעת נוסחת התגמול לבכירים.
- במהלך תשעת החודשים הראשונים של השנה קיים הדירקטוריון 15 ישיבות במליאתו ו- 55 ישיבות של ועדות הדירקטוריון השונות.

## **נושאי משרה בכירה**

- ביום 1 בינואר 2010 החל ד"ר עקיבא שטרנברג לכהן כראש אגף בקרות וניהול סיכונים וכמנהל הסיכונים הראשי של הבנק.
- ביום 1 בספטמבר 2010 נכנס לתוקף מינויה של הגב' עדנה פרס-לכיש, כראש אגף קמעונאות, נכסי לקוחות וייעוץ בבנק. המינוי אושר על ידי דירקטוריון הבנק ביום 31 במאי 2010. קודם לכן שימשה הגב' עדנה פרס-לכיש כראש אגף עסקים בבנק.
- ביום 31 במאי 2010 אישר דירקטוריון הבנק את מינויה של הגב' שבי שמר כראש אגף עסקים. המינוי נכנס לתוקף החל מ- 1 בספטמבר 2010.
- ביום 31 במאי 2010 אישר דירקטוריון הבנק קידום של חברי הנהלת הבנק ה"ה חמי מורג, עדנה פרס לכיש ועקיבא שטרנברג, ממעמד של סמנכ"ל למעמד של סמנכ"ל בכיר.

## גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים

לא חל שינוי לעומת הדוח השנתי של 2009.

### בקורות ונהלים

בדוחות הכספיים השנתיים של 2009 פורטו בהרחבה הוראות בנק ישראל בקשר ליישום סעיפי 302 ו-404 לחוק "Sarbanes Oxley" (להלן: "Sox"). כמו כן פורט אופן יישומם בבנק. במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 המשיך הבנק בעדכון ותחזוקה של הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי, כפי שנקבע בתכנית עבודה ייעודית לנושא ה-Sox לשנת 2010, אשר אושרה על ידי דירקטוריון הבנק.

### הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי

הנהלת הבנק בשיתוף עם המנכ"ל והחשבונאית הראשית של הבנק, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק. על בסיס הערכה זו, המנכ"ל והחשבונאית הראשית הסיקו כי לתום תקופה זו הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק הינם אפקטיביים כדי לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהבנק נדרש לגלות בדוח הרבעוני בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

### שינויים בבקרה הפנימית

במהלך הרבעון המסתיים ביום 30 בספטמבר 2010 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי, אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

---

חיים פרייליכמן  
מנהל כללי ראשי

---

זאב אבלס  
יו"ר הדירקטוריון

תל אביב, 25 בנובמבר 2010.





## נתונים על שינויים במדד המחירים לצרכן ובשערי החליפין

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2009	2010	2009	2010	
	%	%	%	%	
3.82	3.62	1.62	2.44	1.23	שיעור שינוי מדד המחירים ה"ידוע" :
<b>דולר של ארה"ב</b>					
(0.71)	(1.16)	(2.91)	(4.11)	(5.42)	שיעור שינוי נומינלי:
<b>אירו</b>					
2.74	4.01	(8.35)	(0.45)	4.83	שיעור שינוי נומינלי:

## נתונים נבחרים מהדוחות הכספיים המאוחדים (במיליוני ש"ח)

### לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר

שינוי	2009	2010
5.7%	472	499
-34.5%	84	55
14.4%	388	444
-8.9%	235	214
4.7%	190	199
8.7%	458	498
26.5%	83	105
	6.7%	7.1%

#### רווח והפסד

רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים
הפרשה לחובות מסופקים
רווח מפעילות מימון לאחר הפרשה לחובות מסופקים
הכנסות תפעוליות ואחרות
מזה: עמלות תפעוליות
הוצאות תפעוליות ואחרות
רווח נקי
תשואת הרווח הנקי על ההון העצמי <sup>(1)</sup>

שינוי	31 בדצמבר 2009	30 בספטמבר 2010
-------	----------------	-----------------

#### מאזן

11.6%	19,052	21,265	אשראי לציבור
15.0%	5,545	6,378	ניירות ערך
14.6%	24,985	28,631	פקדונות הציבור
7.9%	1,945	2,098	הון עצמי
15.3%	30,323	34,954	סך כל המאזן

#### יחסים פיננסיים

%	%	
6.4	6.0	הון עצמי לסך כל המאזן
51.6	43.0	הכנסות תפעוליות ואחרות לסך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
67.5	69.8	הוצאות תפעוליות ואחרות לסך כל ההכנסות
0.50	0.35	הוצאות בגין הפרשה לחובות מסופקים מתוך האשראי לציבור <sup>(1)</sup>
13.7	13.5	יחס הון כולל לרכיבי סיכון <sup>(2)</sup>
8.6	8.3	יחס הון ליבה לרכיבי סיכון <sup>(2)</sup>

(1) על בסיס שנתי.

(2) באזל 2.

שיעורי הכנסה והוצאה לפי בסיסי הצמדה - מאוחד (1)

כסומים מדווחים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר (לא מבוקר)							
2009				2010			
שיעור הכנסה (הוצאה)		הכנסות	יתרה	שיעור הכנסה (הוצאה)		הכנסות	יתרה
ללא השפעת כולל השפעת נגזרים (3)	ללא השפעת נגזרים (3)	ממוצעת (2) מימון (הוצאות)	ממוצעת (2) במיליוני ש"ח	ללא השפעת כולל השפעת נגזרים (3)	ללא השפעת נגזרים (3)	ממוצעת (2) מימון (הוצאות)	ממוצעת (2) במיליוני ש"ח
%-ב	%-ב			%-ב	%-ב		
	2.56	122	19,246		3.26	176	21,878
		9	1,588			9	2,028
2.54		131	20,834	3.13		185	23,906
	(0.87)	(36)	16,661		(1.56)	(74)	19,059
		(6)	2,205			(10)	2,511
(0.89)		(42)	18,866	(1.57)		(84)	21,570
1.65	1.69			1.56	1.70		
	13.89	144	4,357		8.43	102	4,988
		2	102			4	277
13.75		146	4,459	8.30		106	5,265
	(12.91)	(116)	3,765		(7.62)	(81)	4,373
		(15)	633			(9)	1,051
(12.46)		(131)	4,398	(6.80)		(90)	5,424
1.29	0.98			1.50	0.81		
	(10.90)	(174)	6,116		(8.63)	(127)	5,695
		(159)	7,345			382	11,228
(9.53)		(333)	13,461	6.16		255	16,923
	11.42	217	7,266		10.76	195	6,951
		135	6,301			(430)	10,160
9.98		352	13,567	(5.61)		(235)	17,111
(8) 0.45	0.52			(8) 0.55	2.13		

מטבע ישראלי לא צמוד

נכסים (4)

השפעת נגזרים (3)

סה"כ

התחייבויות

השפעת נגזרים (3)

סה"כ

פער ריבית

מטבע ישראלי צמוד למדד

נכסים (4)

השפעת נגזרים (3)

סה"כ

התחייבויות

השפעת נגזרים (3)

סה"כ

פער ריבית

מטבע חוץ (5)

נכסים (4)

השפעת נגזרים (3)

סה"כ

התחייבויות

השפעת נגזרים (3)

סה"כ

פער ריבית

מטבע חוץ - נומינלי ב- \$ ארה"ב (5)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר (לא מבוקר)							
2009				2010			
שיעור הכנסה (הוצאה)		הכנסות	יתרה	שיעור הכנסה (הוצאה)		הכנסות	יתרה
ללא השפעת כולל השפעת נגזרים (3)	ללא השפעת נגזרים (3)	ממוצעת (2) מימון (הוצאות)	ממוצעת (2) במיליוני \$	ללא השפעת כולל השפעת נגזרים (3)	ללא השפעת נגזרים (3)	ממוצעת (2) מימון (הוצאות)	ממוצעת (2) במיליוני \$
%-ב	%-ב			%-ב	%-ב		
	2.03	8	1,591		3.25	12	1,497
		6	1,913			10	2,936
1.61		14	3,504	2.00		22	4,433
	(0.42)	(2)	1,892		(0.66)	(3)	1,818
		(6)	1,641			(12)	2,567
(0.91)		(8)	3,533	(1.38)		(15)	4,385
0.70	1.61			0.62	2.59		

מטבע חוץ (5)

נכסים (4)

השפעת נגזרים (3)

סה"כ

התחייבויות

השפעת נגזרים (3)

סה"כ

פער ריבית

הערה: נתונים מלאים על שיעורי הכנסה והוצאה בכל מגזר, לפי סעיפי המאזן השונים, יימסרו לכל מבקש.

(1) הנתונים בלוח זה ניתנים לפני ולאחר השפעת מכשירים נגזרים (לרבות השפעות חוץ מאזניות של מכשירים נגזרים).

(2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות, פרט למגזר מטבע ישראלי לא צמוד בו מחושבת היתרה הממוצעת על בסיס נתונים יומיים, ולאחר ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות ספציפיות לחובות מסופקים.

(3) מכשירים נגזרים מגדרים (למעט אופציות), נגזרים משובצים שהופרדו ונגזרים (ALM) המהווים חלק ממערך ניהול נכסים והתחייבויות של הבנק.

(4) א. מהיתרה הממוצעת של הנכסים נכתה/נוספה היתרה הממוצעת של רווחים/הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב.

ב. למעט מכשירים נגזרים.

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2010 במגזר הלא צמוד נוכה סך של 20.0 מיליוני ש"ח, במגזר הצמוד מדד נוכה סך של 80.0 מיליוני ש"ח, ובמגזר מטבע חוץ נוכה סך של 28.2 מיליוני ש"ח. (לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2009 במגזר הלא צמוד נוכה סך של 9.6 מיליוני ש"ח, במגזר הצמוד מדד נוסף סך של 29.3 מיליוני ש"ח ובמגזר מטבע חוץ נוסף סך של 3.1 מיליוני ש"ח).

ב. למעט מכשירים נגזרים.

(5) לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.

(6) לרבות רווחים והפסדים ממכירת השקעות באגרות חוב ומהתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב למסחר.

(7) יתרות מאזניות ממוצעות של מכשירים נגזרים (לא כולל יתרות חוץ מאזניות ממוצעות של מכשירים נגזרים).

(8) מרווח המט"ח מושפע מתנודתיות בשער החליפין ומשווי הוגן של מכשירים נגזרים.

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר (לא מבוקר)

2009				2010			
שיעור הכנסה (הוצאה)		יתרה	הכנסות	שיעור הכנסה (הוצאה)		יתרה	הכנסות
ללא השפעת נגזרים (3)	ללא השפעת נגזרים (3)	ממוצעת (2)	ממוצעת (2)	ללא השפעת נגזרים (3)	ללא השפעת נגזרים (3)	ממוצעת (2)	ממוצעת (2)
ב-%	ב-%	מימון	במיליוני ש"ח	ב-%	ב-%	מימון	במיליוני ש"ח
	1.24	92	29,719		1.87	151	32,561
(0.58)		(148)	9,035	4.82		395	13,533
		(56)	38,754			546	46,094
	0.94	65	27,692		0.53	40	30,383
		114	9,139	(3.76)		(449)	13,722
1.93		179	36,831			(409)	44,105
<u>1.35</u>	<u>2.18</u>			<u>1.06</u>	<u>2.40</u>		
		7				3	
		25				50	
		155				190	
		(26)				(31)	
		129				159	
			29,719				32,561
			508				382
			83				191
			(72)				(78)
			<u>30,238</u>				<u>33,056</u>
			27,692				30,383
			623				557
			829				725
			<u>29,144</u>				<u>31,665</u>
			1,094				1,391
			794				686
			180				149
			<u>1,708</u>				<u>1,928</u>

**סך הכל**  
נכסים כספיים שהניבו הכנסות מימון (4)  
השפעת נגזרים (3)  
סה"כ נכסים

התחייבויות כספיות שגרמו הוצאות מימון  
השפעת נגזרים (3)  
סה"כ התחייבויות  
פער ריבית

בגין אופציות  
עמלות מעסקי מימון והכנסות מימון אחרות (6)  
רווח מפעולות מימון לפני ההפרשה לחובות מסופקים הפרשה לחובות מסופקים (לרבות הפרשה כללית ונוספת) רווח מפעולות מימון לאחר ההפרשה לחובות מסופקים

**סך הכל**  
נכסים כספיים שהניבו הכנסות מימון (4)  
נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים (7)  
נכסים כספיים אחרים  
הפרשה כללית והפרשה נוספת לחובות מסופקים  
סך כל הנכסים הכספיים

**סך הכל**  
התחייבויות כספיות שגרמו הוצאות מימון  
התחייבויות הנובעות ממכשירים נגזרים (7)  
התחייבויות כספיות אחרות  
סך כל ההתחייבויות הכספיות  
סך הכל עודף נכסים כספיים על התחייבויות כספיות  
נכסים לא כספיים  
התחייבויות לא כספיות  
סך כל האמצעים ההוניים

שיעורי הכנסה והוצאה לפי בסיסי הצמדה - מאוחד (1)

סכומים מדווחים

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר (לא מבוקר)							
2009				2010			
שיעור הכנסה (הוצאה)		הכנסות	יתרה	שיעור הכנסה (הוצאה)		הכנסות	יתרה
ללא השפעת כולל השפעת נגזרים (3)	ללא השפעת נגזרים (3)	ממוצעת (2) (הוצאות) מימון	ממוצעת (2) במיליוני ש"ח	ללא השפעת כולל השפעת נגזרים (3)	ללא השפעת נגזרים (3)	ממוצעת (2) (הוצאות) מימון	ממוצעת (2) במיליוני ש"ח
%-ב	%-ב			%-ב	%-ב		
	2.73	384	18,790		3.14	479	20,445
		28	1,913			25	1,949
2.66		412	20,703	3.01		504	22,394
	(1.01)	(129)	17,004		(1.36)	(183)	17,987
		(18)	1,788			(27)	2,484
(1.04)		(147)	18,792	(1.37)		(210)	20,471
1.62	1.72			1.64	1.78		
	8.79	285	4,370		6.03	213	4,742
		5	56			15	217
8.83		290	4,426	6.18		228	4,959
	(7.84)	(223)	3,829		(5.55)	(164)	3,968
		(60)	621			(46)	905
(8.57)		(283)	4,450	(5.79)		(210)	4,873
0.26	0.95			0.39	0.48		
	3.35	176	7,037		(2.99)	(129)	5,724
		263	8,555			384	9,183
3.77		439	15,592	2.29		255	14,907
	(2.58)	(146)	7,570		5.24	268	6,777
		(212)	8,243			(480)	7,928
(3.03)		(358)	15,813	(1.93)		(212)	14,705
(8) 0.74	0.77			(8) 0.36	2.25		

מטבע ישראלי לא צמוד

נכסים (4)

השפעת נגזרים (3)

סה"כ

התחייבויות

השפעת נגזרים (3)

סה"כ

פער ריבית

מטבע ישראלי צמוד למדד

נכסים (4)

השפעת נגזרים (3)

סה"כ

התחייבויות

השפעת נגזרים (3)

סה"כ

פער ריבית

מטבע חוץ (5)

נכסים (4)

השפעת נגזרים (3)

סה"כ

התחייבויות

השפעת נגזרים (3)

סה"כ

פער ריבית

מטבע חוץ - נומינלי ב- \$ ארה"ב (5)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר (לא מבוקר)							
2009				2010			
שיעור הכנסה (הוצאה)		הכנסות	יתרה	שיעור הכנסה (הוצאה)		הכנסות	יתרה
ללא השפעת כולל השפעת נגזרים (3)	ללא השפעת נגזרים (3)	ממוצעת (2) (הוצאות) מימון	ממוצעת (2) במיליוני \$	ללא השפעת כולל השפעת נגזרים (3)	ללא השפעת נגזרים (3)	ממוצעת (2) (הוצאות) מימון	ממוצעת (2) במיליוני \$
%-ב	%-ב			%-ב	%-ב		
	2.20	29	1,764		2.55	29	1,520
		42	2,147			24	2,429
2.43		71	3,911	1.79		53	3,949
	(1.05)	(15)	1,901		(0.45)	(6)	1,793
		(36)	2,069			(32)	2,097
(1.72)		(51)	3,970	(1.30)		(38)	3,890
0.71	1.15			0.49	2.10		

מטבע חוץ (5)

נכסים (4)

השפעת נגזרים (3)

סה"כ

התחייבויות

השפעת נגזרים (3)

סה"כ

פער ריבית

- הערה: נתונים מלאים על שיעורי הכנסה והוצאה בכל מגזר, לפי סעיפי המאזן השונים, יימסרו לכל מבקש.
- הנתונים בלוח זה ניתנים לפני ולאחר השפעת מכשירים נגזרים (לרבות השפעות חוץ מאזניות של מכשירים נגזרים).
  - על בסיס יתרות פתיחה חודשיות, פרט למגזר מטבע ישראלי לא צמוד בו מחושבת היתרה הממוצעת על בסיס נתונים יומיים, ולאחר ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות ספציפיות לחובות מסופקים.
  - מכשירים נגזרים מגדרים (למעט אופציות), נגזרים משובצים שהופרדו ונגזרים (ALM) המהווים חלק ממערך ניהול נכסים והתחייבויות של הבנק.
  - א. מהיתרה הממוצעת של הנכסים נוכתה/נוספה היתרה הממוצעת של רווחים/הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב.  
ב. לתקופה שנתיימה ביום 30 בספטמבר 2010 במגזר הלא צמוד נוכה סך של 15.2 מיליוני ש"ח, במגזר הצמוד מדד נוכה סך של 73.2 מיליוני ש"ח, ובמגזר מטבע חוץ נוכה סך של 20.5 מיליוני ש"ח. (לתשעה חודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2009 במגזר הלא צמוד נוכה סך של 11.3 מיליוני ש"ח, במגזר הצמוד מדד נוסף סך של 20.5 מיליוני ש"ח ובמגזר מטבע חוץ נוסף סך של 5.7 מיליוני ש"ח).
  - ב. למעט מכשירים נגזרים.
  - לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.
  - לרבות רווחים והפסדים ממכירת השקעות באגרות חוב ומהתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב למסחר.
  - יתרות מאזניות ממוצעות של מכשירים נגזרים (לא כולל יתרות חוץ מאזניות ממוצעות של מכשירים נגזרים).
  - מרווח המט"ח מושפע מתנודתיות בשער החליפין ומשווי הוגן של מכשירים נגזרים.

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר (לא מבוקר)

2009				2010			
שיעור הכנסה (הוצאה)		הכנסות (הוצאות) מימון	יתרה ממוצעת (2) במיליוני ש"ח	שיעור הכנסה (הוצאה)		הכנסות (הוצאות) מימון	יתרה ממוצעת (2) במיליוני ש"ח
ללא השפעת נגזרים (3) ב-%	כולל השפעת נגזרים (3) ב-%			ללא השפעת נגזרים (3) ב-%	כולל השפעת נגזרים (3) ב-%		
	3.75	845	30,197		2.44	563	30,911
		296	10,524			424	11,349
3.75		1,141	40,721	3.13		987	42,260
	(2.34)	(498)	28,403		(0.37)	(79)	28,732
		(290)	10,652			(553)	11,317
(2.70)		(788)	39,055	(2.11)		(632)	40,049
<u>1.05</u>	<u>1.41</u>			<u>1.02</u>	<u>2.07</u>		
		23				9	
		96				135	
		472				499	
		(84)				(55)	
		<u>388</u>				<u>444</u>	
			30,197				30,911
			1,007				381
			175				149
			(72)				(78)
			<u>31,307</u>				<u>31,363</u>
			28,403				28,732
			1,141				520
			704				730
			<u>30,248</u>				<u>29,982</u>
			1,059				1,381
			779				712
			154				187
			<u>1,684</u>				<u>1,906</u>

**סך הכל**  
נכסים כספיים שהניבו הכנסות מימון (4)  
השפעת נגזרים (3)  
סה"כ נכסים

התחייבויות כספיות שגרמו הוצאות מימון  
השפעת נגזרים (3)  
סה"כ התחייבויות  
פער ריבית

בגין אופציות  
עמלות מעסקי מימון והכנסות מימון אחרות (6)  
רווח מפעולות מימון לפני ההפרשה לחובות מסופקים  
הפרשה לחובות מסופקים (לרבות הפרשה כללית ונוספת)  
רווח מפעולות מימון לאחר ההפרשה לחובות מסופקים

**סך הכל**  
נכסים כספיים שהניבו הכנסות מימון (4)  
נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים (7)  
נכסים כספיים אחרים  
הפרשה כללית והפרשה נוספת לחובות מסופקים  
סך כל הנכסים הכספיים

**סך הכל**  
התחייבויות כספיות שגרמו הוצאות מימון  
התחייבויות הנובעות ממכשירים נגזרים (7)  
התחייבויות כספיות אחרות  
סך כל ההתחייבויות הכספיות  
סך הכל עודף נכסים כספיים על התחייבויות כספיות  
נכסים לא כספיים  
התחייבויות לא כספיות  
סך כל האמצעים ההוניים





תוספת ב' (המשך)

החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית ליום 30 בספטמבר 2010 - מאוחד

סכומים מרווחים

לימים 30 בספטמבר 2009	לימים 31 בדצמבר 2009	לימים 30 בספטמבר 2010		במיליוני ש"ח											
		מטרה	מטרה	סך הכול	שווי והגן	ללא תקופת פריעון	מעל 20 שנים	מעל 10 עד 20 שנים	מעל 5 עד 10 שנים	מעל 3 עד 5 שנים	מעל שנה עד 3 שנים	מעל חודש עד 3 חודשים	מעל חודש עד חודש	עם דרישה	
שינוי	שינוי	שינוי	שינוי	הכיל	שווי והגן	ללא תקופת פריעון	מעל 20 שנים	מעל 10 עד 20 שנים	מעל 5 עד 10 שנים	מעל 3 עד 5 שנים	מעל שנה עד 3 שנים	מעל חודש עד 3 חודשים	מעל חודש עד חודש	עם דרישה	עוד
0.4	6.27	0.6	5.11	5,360	33	-	12	350	62	58	529	846	3,470		
		0.3	7,544	13,753	-	-	-	115	55	30	869	4,223	8,461		
		*	8,306	4,449	-	123	-	-	58	-	2,028	885	1,355		
		(א) 0.3	21,659	(ב) 0.3	23,562	33	123	465	117	146	3,426	5,954	13,286		
0.2	1.08	0.2	6.678	6,856	-	-	-	-	6	10	1,226	1,116	4,498		
		0.6	6,674	12,302	-	-	-	546	120	54	318	3,249	8,015		
		*	8,255	4,378	-	123	-	-	64	-	2,032	896	1,263		
		(א) 0.2	21,607	(ב) 0.2	23,536	-	123	546	126	128	3,576	5,261	13,776		
							-	12	(81)	(9)	18	(150)	693	(490)	
							(7)	(7)	(19)	62	71	53	203	(490)	
1.1		1.1	29,176	33,956	299	29	383	1,994	1,667	2,151	2,641	3,482	21,330		
		0.5	9,873	16,767	-	123	-	115	65	31	1,688	5,010	9,858		
		*	13,566	8,847	-	2	-	-	84	-	2,615	1,730	4,293		
		(א) 0.7	52,615	(ב) 0.6	59,570	299	152	2,109	1,734	2,266	6,944	10,202	35,481		
0.8		0.8	27,785	32,019	-	57	122	1,195	1,760	3,165	2,032	21,229			
		0.6	9,975	16,953	-	123	-	546	383	364	1,801	4,142	9,717		
		*	13,562	8,837	-	2	-	-	84	-	2,607	1,732	4,289		
		(א) 0.5	51,322	(א) 0.5	57,809	-	180	122	1,741	2,145	7,573	7,906	35,235		
							(28)	261	368	(411)	(641)	(629)	2,296	246	
							1,462	1,490	1,229	861	1,272	1,913	2,542	246	

מטרת חוץ (ב).  
 נכסים פיננסיים מסוממים לזכר בגין מכשירים נגזרים (א, ב).  
 מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)  
 אופציות (במיוחד נכס הבסיס)  
 סך הכול שווי חוץ  
 התחייבויות פיננסיות (א, ב).  
 מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)  
 אופציות (במיוחד נכס הבסיס)  
 סך הכול שווי חוץ  
 מכשירים פיננסיים נגזרים.  
 החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במזרח  
 החשיפה המצטברת במזרח  
 נמוך מ- 0.05 שנים.\*  
 \*  
 הנתונים מסופקים.  
 (א) לנתוני יחידות מאוחדות של מכשירים פיננסיים נגזרים ושוי חוץ מאוחדים.  
 (ב) ממוצע מאוקולד לשי שווי חוץ של מטרף החיים הממוצע האפקטיבי.  
 (ג) פולד מנייה הממוצעת בטור "ללא פירעון".  
 (ד) לרבות מטבע ישראל צמוד למט"ח.  
 הנתונים כליליות:  
 1. פירט מסוף על החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית בכל מוצר של הנכסים הפיננסיים ושיל ההתחייבויות הפיננסיות, לפי סעיפי המאזן השונים. יימסה לזכר מבקשי.  
 2. בלוח זה, הנתונים לפי תקופות מייצגות את הערך הנוכחי של זדמי הממוצעים העתידים של כל מכשיר פיננסי, כשהם מאוחדים לפי שיעורי הריבית שמניבים אותם אל השווי ההגון הכלול בגין המכשיר הפיננסי. בתקופות לתחיות לפיון חושב השווי ההגון של המכשיר הפיננסי. לפירוט מסוף בדבר הנתונים ששימשו לחישוב השווי ההגון של המכשירים הפיננסיים ראה באור 19 א' בדוחות הכספיים לשת 2009.  
 3. שיעור תשואה פנימי הנו שיעור הריבית המכה את תדרימי הממוצעים הצפויים מתמשך פיננסי אל השווי ההגון.  
 4. מערך חיים ממוצע אפקטיבי של קבוצת מכשירים פיננסיים מהווה קצבת בלשיו באחוזים בשווי חוץ של קבוצת המכשירים הפיננסיים.  
 5. מכשירים המוגדרים כאלו הופדו מהחוזת המאחר, בהתאם לללל, החשבונית, ככללים פורטים המכשירים הפיננסיים.  
 6. מספרי השוואה ליום 31 בדצמבר 2009 ניתנו במתכונת הריבית בדוח הכספי לשת 2009. מספרי השוואה ליום 30 בספטמבר 2009 ניתנו במתכונת הריבית בדוח הכספי לרבוען לפיש 2009.

סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק - מאוחד

סכומים מדווחים

ליום 30 בספטמבר 2010 (לא מבוקר)

ההוצאה התקופתית בגין הפרשה ספציפית לחובות מסופקים	הוצאה התקופתית בגין הפרשה ספציפית לחובות מסופקים	סיכון אשראי כולל לציבור	סיכון אשראי חוץ מאזני (2)	סיכון אשראי מאזני (1)	במיליוני ש"ח
*	-	129	28	101	חקלאות
168	28	3,289	1,422	1,867	תעשייה
67	*	2,099	776	1,323	יהלומים
360	15	8,970	5,627	3,343	בינוי ונדל"ן <sup>(6)</sup>
-	-	188	9	179	חשמל ומים
12	1	2,029	606	1,423	מסחר
4	*	377	77	300	בתי מלון, שרותי הארחה ואוכל
3	*	354	158	196	תחבורה ואחסנה
16	1	518	135	383	תקשורת ושרותי מחשב
351	3	6,811	1,660	5,151	שרותים פיננסיים
23	2	1,451	393	1,058	שרותים עסקיים אחרים
1	*	495	114	381	שרותים ציבוריים וקהילתיים
40	1	5,830	439	5,391	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
30	4	2,940	1,337	1,603	אנשים פרטיים - אחר
<b>1,075</b>	<b>55</b>	<b>35,480</b>	<b>12,781</b>	<b>22,699</b>	סך הכל בגין פעילות לווים בארץ
-	-	52	10	42	בגין פעילות לווים בחו"ל
<b>1,075</b>	<b>55</b>	<b>35,532</b>	<b>12,791</b>	<b>22,741</b>	סך הכל
סיכון אשראי שנכלל בענפי המשק השונים:					
4	-	99	-	99	תנועות התיישבות <sup>(4)</sup>
-	-	196	18	178	רשויות מקומיות <sup>(5)</sup>

\* סכומים נמוכים מ - 500 אלפי ש"ח.

- (1) אשראי לציבור, כולל השקעות באיגרות חוב של הציבור בסך 808 מיליון ש"ח, ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים ופעילות מעו"ף כנגד הציבור בסך 590 מיליון ש"ח.
- (2) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות החבות של לווה.
- (3) יתרות חובות בעייתיים בניכוי אשראי המכוסה בבטחונות המותרים לניכוי לצורך מגבלות על חבות לווה וקבוצת לווים. כולל רכיבי סיכון חוץ מאזני.
- (4) קיבוצים ומושבים, ארגונים איזוריים וארציים ותאגידים שבשליטת תנועות התיישבות.
- (5) לרבות תאגידים בשליטתם.
- (6) כולל הלוואות לדיור שהועמדו לקבוצת רכישה הנמצאות בהליכי בנייה בגין סיכון אשראי מאזני בסך 349 מיליון ש"ח ובגין סיכון אשראי חוץ מאזני בסך 1,724 מיליון ש"ח.

סיכון האשראי ויתרות החובות הבעייתיים מוצגים לאחר ניכוי הפרשות הספציפיות לחובות מסופקים.

סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק - מאוחד

סכומים מדווחים

ליום 30 בספטמבר 2009 (לא מבוקר)

סיכון אשראי מאזני (1)	סיכון אשראי חוץ מאזני (2)	סיכון אשראי כולל לציבור	ההוצאה התקופתית בגין הפרשה ספציפית לחובות מסופקים	יתרות חובות בעייתיים (3)	
91	86	177	- *	1	חקלאות
1,719	1,444	3,163	12	106	תעשייה
1,215	933	2,148	24	228	יהלומים
** 3,484	** 4,074	7,558	16	184	בינוי ונדל"ן <sup>(6)</sup>
136	15	151	-	-	חשמל ומים
1,365	650	2,015	9	26	מסחר
332	120	452	- *	1	בתי מלון, שרותי הארחה ואוכל
225	190	415	2	6	תחבורה ואחסנה
194	132	326	1	9	תקשורת ושרותי מחשב
4,288	3,245	7,533	11	398	שרותים פיננסיים
949	533	1,482	1	22	שרותים עסקיים אחרים
369	333	702	- *	5	שרותים ציבוריים וקהילתיים
** 4,430	** 32	4,462	1	43	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
** 1,249	** 1,369	2,618	6	29	אנשים פרטיים - אחר
20,046	13,156	33,202	83	1,058	סך הכל בגין פעילות לווים בארץ
92	11	103	-	-	בגין פעילות לווים בחו"ל
20,138	13,167	33,305	83	1,058	סך הכל כללי

סיכון אשראי שנכלל בענפי המשק השונים:

106	-	106	-	14	תנועות התיישבות <sup>(4)</sup>
143	103	246	-	-	רשויות מקומיות <sup>(5)</sup>

\* סכומים נמוכים מ - 500 אלפי ש"ח.

\*\* סווג מחדש בהמשך למכתב המפקח על הבנקים בנושא קבוצות רכישה מיום 25 במרס 2010 - לפירוט ראה פרק "עדכוני חקיקה" בדוח הדירקטוריון.

- (1) אשראי לציבור, כולל השקעות באגרות חוב של הציבור בסך 790 מיליון ש"ח, ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים ופעילות מעו"ף כנגד הציבור בסך 263 מיליון ש"ח.
- (2) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים כפי שחושב לצורך מגבלות החבות של לווה.
- (3) יתרות חובות בעייתיים בניכוי אשראי המכוסה בבטחונות המותרים לניכוי לצורך מגבלות על חבות לווה וקבוצת לווים. כולל רכיבי סיכון חוץ מאזני.
- (4) קיבוצים ומושבים, ארגונים איזוריים וארציים ותאגידים שבשליטת תנועות התיישבות.
- (5) לרבות תאגידים בשליטתם.
- (6) כולל הלוואות לדיור שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה בגין סיכון אשראי מאזני בסך 247 מיליון ש"ח ובגין סיכון אשראי חוץ מאזני בסך 732 מיליון ש"ח.

סיכון האשראי ויתרות החובות הבעייתיים מוצגים לאחר ניכוי הפרשות הספציפיות לחובות מסופקים.

סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק - מאוחד

סכומים מדווחים

ליום 31 בדצמבר 2009 (מבוקר)

סיכון אשראי מאזני (1)	סיכון אשראי חוץ מאזני (2)	סיכון אשראי כולל לציבור	ההוצאה השנתית בגין הפרשה ספציפית לחובות מסופקים	יתרות חובות בעייתיים (3)
101	45	146	* -	1
1,642	1,717	3,359	12	102
1,019	1,106	2,125	24	217
** 3,436	** 4,499	7,935	18	596
52	15	67	-	-
1,332	812	2,144	10	18
308	45	353	* -	1
212	172	384	2	5
208	142	350	1	9
4,533	3,612	8,145	9	400
1,052	358	1,410	2	26
340	324	664	* -	1
** 4,648	** 227	4,875	1	42
** 1,233	** 1,854	3,087	9	36
20,116	14,928	35,044	88	1,454
75	43	118	-	-
20,191	14,971	35,162	88	1,454

סיכון אשראי שנכלל בענפי המשק השונים:

108	-	108	-	5	תנועות התיישבות (4)
128	89	217	-	-	רשויות מקומיות (5)

\* סכומים נמוכים מ- 500 אלפי ש"ח.

\*\* סוג מחדש בהמשך למכתב המפקח על הבנקים בנושא קבוצות רכישה מיום 25 במרס 2010 - לפירוט ראה פרק "עדכוני חקיקה" בדוח הדירקטוריון.

(1) אשראי לציבור, כולל השקעות באגרות חוב של הציבור בסך 788 מיליון ש"ח, ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים ופעילות מעו"ף כנגד הציבור בסך 273 מיליון ש"ח.

(2) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות החבות של לווה.

(3) יתרות חובות בעייתיים בניכוי אשראי המכוסה בבטחונות המותרים לניכוי לצורך מגבלות על חבות לווה וקבוצות לווים. כולל רכיבי סיכון חוץ מאזני.

(4) קיבוצים ומושבים, ארגונים איזוריים וארציים ותאגידים שבשליטת תנועות ההתיישבות.

(5) לרבות תאגידים בשליטתם.

(6) כולל הלוואות לדיור שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה בגין סיכון אשראי מאזני בסך 296 מיליון ש"ח ובגין סיכון אשראי חוץ מאזני בסך 1,220 מיליון ש"ח.

סיכון האשראי ויתרות החובות הבעייתיים מוצגים לאחר ניכוי ההפרשות הספציפיות לחובות מסופקים.

תוספת ד'

חשיפות למדינות זרות - מאוחד (1)

א. מידע בדבר סך כל החשיפות למדינות זרות ובדבר חשיפות למדינות שסך סכום החשיפה לכל אחת מהן הוא מעל 1% מסך נכסי המאזן המאוחד או מעל 20% מההון, לפי הנומון (7)

ליום 30 בספטמבר 2010 (לא מבוקר)

סכומים מדווחים

חשיפה מאזנית מעבר לגבול	חשיפה חוץ מאזנית (2)		חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים				חשיפה מאזנית מעבר לגבול		חשיפה מאזנית		
	מזרה:	מזרה:	חשיפה מאזנית	נטו לאחר ניכוי סך כל	ניכוי בגין	ניכוי ניכוי	חשיפה מאזנית	לפני ניכוי			
לפרעון	לפרעון	סך חשיפה	יוררת	סך כל	התחייבויות	התחייבויות	מקומיות	מקומיות	לאחרים	לבנקים	לממשלות (3)
מעל	עד	חוץ מאזני	חובות	החשיפה	התחייבויות	התחייבויות	מקומיות	מקומיות	לאחרים	לבנקים	לממשלות (3)
שנה	שנה	מאזנית	בעייתיים (4)	המאזנית	מקומיות	מקומיות	מקומיות	מקומיות	לאחרים	לבנקים	לממשלות (3)
150	433	-	1	583	-	-	-	-	113	470	-
72	283	-	-	355	-	-	-	-	98	257	-
2	400	-	*	402	-	-	-	-	187	215	-
683	385	-	5	1,068	-	-	-	-	584	481	3
907	1,501	-	6	2,408	-	-	-	-	982	1,423	3
24	56	-	-	78	-	-	-	-	(5) 78	2	-

במיליוני ש"ח

סך כל החשיפות למדינות זרות 3 סך כל החשיפות למדינות המוגדרות כמדינות פחות מפותחות (LDC) (בהוראת ניהול בנקאי תקין) מספר 315 בדבר "הפרשה נוספת לחובות מסופקים", הסכום נכלל בשורת "סך הכל מדינות LDC" כוללת את סך החשיפה למדינות המוגדרות כמדינות פחות מפותחות (LDC) (בהוראת ניהול בנקאי תקין) מספר 315 בדבר "הפרשה נוספת לחובות מסופקים", הסכום נכלל בשורת "אחרות" בטבלה לעיל, ראה הערה (5) להלן.

חשיפה למדינה זרה כוללת חשיפה מאזנית מעבר לגבול וחשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים; חשיפה מאזנית מעבר לגבול כוללת חשיפה מאזנית של משרדי התאגיד הבנקאי בישראל לתושבי המדינה הזרה וחשיפה מאזנית של שלוחות בחו"ל של התאגיד הבנקאי לתושבי המדינה הזרה, למעט החשיפה המאזנית של שלוחות באותה מדינה זרה. חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים כוללת חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי באותה מדינה זרה לתושביה, בניכוי החייבויות אותן שלוחות (הניכוי מבוצע עד לגובה החשיפה).

\* סכומים נמוכים מ-500 אלפי ש"ח.

- (1) על בסיס סיכון סופי, לאחר השפעת ערביות, בטחונות נזילים ונגזרי אשראי.
- (2) סיכון אשראי בממשלתיים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מבלת חבות של לווה.
- (3) ממשלות, מוסדות רשמיים ובעיקר מרכזים.
- (4) יתרת חובות בעייתיים בניכוי חובות המכוסים בטחונות המותרים לניכוי לצורך מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת ליוויים. לא כולל רכיבי סיכון חוץ מאזני.
- (5) היות ועל פי כללי ההוראה הסיכון מסווג על פי תושבות הערב, נכלל בסכום זה חברות ישראליות אשר הערבים לחוב (במקרה זה גם הבעלים) הינם בעלי דרכון ממדינות אלה.
- (6) לגבי מדינות LDC, הבנק אינו מסתמך רק על ערבות זו אלא בשיקף על בטחונות אחרים כולל בטחונות שאינם נזילים, הבנק אינו נתון באופן ישר אשראי או ממתן פרייקטים של מדינות LDC. ראה פירוט בגילויי בדבר "חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים" בפרק "החשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם" בדוח הדירקטוריון.
- (7) הון ממשמעותו בהוראת ניהול בנקאי תקין 314.
- (8) כולל מדינות אשר ליום 30 בספטמבר 2010 החשיפה להן נמוכה מ-1% מסך נכסי המאזן המאוחד.
- (9) ליום 30 בספטמבר 2010 אין לבנק חשיפה למדינות: פורטוגל, אירלנד, יוון וספרד.

תוספת ד' (המשך)

חשיפות למדינות זרות - מאוחד (1)

א. מידע בדבר סך כל החשיפות למדינות זרות ובדבר חשיפות למדינות שסך סכום החשיפה לכל אחת מהן הוא מעל 1% מסך נכסי המאזן המאוחד או מעל 20% מההון, לפי הנמון <sup>(7)</sup>

ליום 30 בספטמבר 2009 (לא מבוקר)  
 סכומים מדווחים

חשיפה מאזנית מעבר לגבול	חשיפה חוץ מאזנית (2)		חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד				חשיפה מאזנית של שלוחות זרה לתושבים מקומיים				חשיפה מאזנית מעבר לגבול	
	מדינה	חשיפה חוץ מאזנית	חשיפה מאזנית	יחירת חובות	נסו לאחר ניכוי סך כל חובות החשיפה	חשיפה מאזנית	חשיפה מאזנית	חשיפה מאזנית	חשיפה מאזנית	חשיפה מאזנית		חשיפה מאזנית
לפרעון	לפרעון	סך חשיפה	יחירת חובות	נסו לאחר ניכוי סך כל חובות החשיפה	חשיפה מאזנית	חשיפה מאזנית	חשיפה מאזנית	חשיפה מאזנית	חשיפה מאזנית	חשיפה מאזנית	חשיפה מאזנית	חשיפה מאזנית מעבר לגבול
מעל	ער	חוץ מאזני	חוץ מאזני	חובות	חובות	חובות	חובות	חובות	חובות	חובות	חובות	חשיפה מאזנית מעבר לגבול
שנה	שנה	ביעיתי	ביעיתיים (4)	המאזנית	המאזנית	המאזנית	המאזנית	המאזנית	המאזנית	המאזנית	המאזנית	חשיפה מאזנית מעבר לגבול
												למשל (3)
												במיליוני ש"ח
55	383	-	304	-	438	-	56	382	-	382	-	בריטניה
75	280	-	49	-	355	-	163	192	-	192	-	צרפת
35	273	-	84	-	308	-	222	86	-	86	-	שווייץ
195	733	-	593	-	928	-	296	628	-	628	-	אחרות (8)
360	1,669	-	1,030	-	2,029	-	737	1,288	-	1,288	-	סך כל החשיפות למדינות זרות
15	61	-	59	-	76	-	68	4	-	4	-	סך החשיפות למדינות LDC

שורת "סך הכל מדינות LDC" כוללת את סך החשיפה למדינות המוגדרות כמדינות פחות מפותחות (LDC) בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 315 בדבר "הפרשה נוספת לחובות מסופקים", הסכום נכלל בשורת "אחרות" בטבלה לעיל. ראה הערה (5) להלן.

חשיפה למדינה זרה כוללת חשיפה מאזנית מעבר לגבול וחשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים. חשיפה מאזנית מעבר לגבול כוללת חשיפה מאזנית של משרדי התאגיד הבנקאי בישראל לתושבי המדינה הזרה וחשיפה מאזנית של שלוחות בח"ל של התאגיד הבנקאי לתושבי המדינה הזרה, למעט החשיפה המאזנית של שלוחות באותה מדינה זרה. חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים כוללת חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי באותה מדינה זרה לתושביה, בניכוי החייבויות אותן שלוחות (הניכוי מבוצע עד לגובה החשיפה).

\* סכומים נמוכים מ-500 אלפי ש"ח.

- (1) על בסיס סיכון סופי, לאחר השפעת ערבויות, בטחונות נזילים ונגזרי אשראי.
- (2) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מנגילת חבות של לווה.
- (3) ממלכות, מוסדות רשמיים ובנקים מרכזיים.
- (4) יחירת חובות ביעיתיים בניכוי חובות המכוסים בטחונות המותרים ליניי ליצור מנגילת על חבות של לווה ושל קבוצת לווים. לא כולל רכיבי סיכון חוץ מאזני.
- (5) היות ועל פי כללי ההוראה הסיכון מסוג על פי תושבות הערב נכלל בסכום זה חברות ישראליות אשר הערבים לחוב (במקרה זה הם גם הבעלים) הינם בעלי דרכון ממדינות אלה.
- (6) לגבי מדינות LDC, הבנק אינו מסתמך רק על ערבות זו אלא ביעקף על בטחונות אחרים כולל בטחונות שאינם חילים. הבנק אינו נתון באופן ישר אשראי או נממן פרייקיטים של מדינות LDC. ראה פירוט בגילוי בדבר "חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים" בפרק "החשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם" ברוח הדירקטוריון.
- (7) הון נמשמעותו בהוראת ניהול בנקאי תקין 311.
- (8) כולל מדינות אשר ליום 30 בספטמבר 2009 החשיפה להן נמוכה מ-1% מסך נכסי המאזן המאוחד.

**תוספת ד' (המשך)**

**חשיפות למדינות זרות - מאוחד (1)**

א. מידע בדבר סך כל החשיפות למדינות זרות ובדבר חשיפה לכל אחת מהן הוא מעל 1% מסך נכסי המאזן המאוחד או מעל 20% מההון, לפי הנמון<sup>(7)</sup>

ליום 31 בדצמבר 2009 (מבוקר)  
סכומים מדווחים

חשיפה מאזנית מעבר לגבול	חשיפה חוץ מאזנית (2)		חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד				חשיפה מאזנית של שלוחות זרה לתושבים מקומיים				חשיפה מאזנית של שלוחות זרה לתושבי מקומיים				חשיפה מאזנית מעבר לגבול	למעלות (3) לבנקים	המדינה
	מזרה:	מזרה:	חשיפה מאזנית	חשיפה מאזנית	חשיפה מאזנית	חשיפה מאזנית	חשיפה מאזנית	חשיפה מאזנית	חשיפה מאזנית	חשיפה מאזנית	חשיפה מאזנית	חשיפה מאזנית	חשיפה מאזנית	חשיפה מאזנית			
לפרעון מעל שנה	לפרעון עד שנה	סך חשיפה חוץ מאזנית	סך חשיפה חוץ מאזנית	יחבת חובות	יחבת חובות	יחבת חובות	יחבת חובות	יחבת חובות	יחבת חובות	יחבת חובות	יחבת חובות	יחבת חובות	יחבת חובות	יחבת חובות	יחבת חובות	יחבת חובות	יחבת חובות
157	377	-	588	1	534	-	-	-	-	119	415	-	-	ארז"ב	-	-	-
58	610	-	257	-	668	-	-	-	-	58	610	-	-	ברטניה	-	-	-
76	260	-	103	-	336	-	-	-	-	140	196	-	-	צרפת	-	-	-
55	271	-	99	-	326	-	-	-	-	220	106	-	-	שוויץ	-	-	-
** 157	** 582	-	590	6	739	-	-	-	-	167	568	4	-	אחרות (8)	-	-	-
503	2,100	-	1,637	7	2,603	-	-	-	-	704	1,895	4	-	סך כל החשיפות למדינות זרות	-	-	-
20	39	-	88	-	59	-	-	-	-	(5) 53	2	4	-	סך החשיפות למדינות LDC	-	-	-

במיליוני ש"ח

שורת "סך הכל מדינות LDC" כוללת את סך החשיפה למדינות המוגדרות כמדינות פחות מפותחות (LDC) בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 315 בדבר "הפרשה נוספת לחובות מסופקים"; הסכום נכלל בשורת "אחרות" בטבלה לעיל. ראה הערה (5) להלן.

חשיפה למדינה זרה כוללת חשיפה מאזנית מעבר לגבול וחשיפה מאזנית של שלוחות זרה לתושבים מקומיים; חשיפה מאזנית מעבר לגבול כוללת חשיפה מאזנית של משרדי התאגיד הבנקאי בישראל לתושבי המדינה הזרה וחשיפה מאזנית של שלוחות בחו"ל של התאגיד הבנקאי לתושבי המדינה הזרה. למעט החשיפה המאזנית של שלוחות באותה מדינה זרה. חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי באותה מדינה זרה לתושביה, בניכוי המחייבויות אותן שלוחות (הניכוי מבוצע עד לגובה החשיפה).

\* סכומים נמוכים מ-500 אלפי ש"ח.

\*\* סוג מחדש

- (1) על בסיס סיכון סופי. לאחר השפעת ערבויות, בטחונות נדלים ונגזרי אשראי.
- (2) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מנבחת חבות של לווה.
- (3) ממשלות, מוסדות רשמיים ובנקים מרכזיים.
- (4) יחידות חובות בעייתיות בניכוי חובות המנוסים בבטחונות המותרים ליכוי לצורך מנבחות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים. לא כולל רכיבי סיכון חוץ מאזני.
- (5) היתר ועל פי כלי ההוראה הסיכון מסוג על פי תושבות הערב נכלל בסכום זה חברה ישראלית אשר הערבים לחוב (במקרה זה הם גם הבעלים) הינם בעלי דרכון ממדינות אלה.
- (6) לגבי מדינות LDC, הבנק אינו מסתמך רק על ערבות זו אלא בעיקר על בטחונות אחרים כולל בטחונות שאינם נדלים. הבנק אינו נתון באופן ישיר אשראי או מממן פרויקטים של מדינות LDC. ראה פירוט בטבלה בדבר "חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים" בפרק "החשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם" בדוח הדירקטוריון.
- (7) הוא כמשמעותו בהוראות ניהול בנקאי תקין 311.
- (8) כולל מדינות אשר ליום 31 בדצמבר 2009 החשיפה להן נמוכה מ-1% מסך נכסי המאזן המאוחד.

## תוספת ד' (המשך)

### חשיפות למדיניות זרות - מאוחד

סכומים מדווחים

ג. מידע בדבר מדיניות שטח החשיפה לכל אחת מהן הינו בין 0.75% לבין 1% מטר הנכסים במאוחד או בין 15% לבין 20% מההון. לפי הנמון

#### ליום 30 בספטמבר 2010:

אין לבנק חשיפה

#### ליום 30 בספטמבר 2009:

מדינת חשיפה: ארה"ב

סך החשיפה המאזנית המצרפית בחלק זה הינו בסך 301 מיליון ש"ח.

#### ליום 31 בדצמבר 2009:

מדינת חשיפה: קנדה

סך החשיפה המאזנית המצרפית בחלק זה הינו בסך 257 מיליון ש"ח.

ג. מידע בדבר חשיפה מאזנית למדיניות זרות עם בעיות נזילות (1), (2), (3):

יחרות מאזניות		לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	
		2010		2009		2010		2009	
הודו	טורקיה	הודו	טורקיה	הודו	טורקיה	הודו	טורקיה	הודו	טורקיה
2	83	4	72	4	42	4	42	4	99
* -	(15)	* -	(20)	* -	24	* -	(38)	* -	(55)
* -	(2)	* -	4	* -	* -	* -	(5)	* -	(2)
2	66	4	56	2	66	4	56	4	42
2	66	4	56	2	66	4	56	4	42

סכום חשיפה בסוף תקופת הדיווח

סכום החשיפה בתחילת תקופת הדיווח

(1) במסגרת הגילוי האמור נכללו מדיניות העונות על הקריטריונים המפורטים להלן:

- א. מדיניות שקיבלו סיוע מקרן המטבע הבינלאומית - (IMF).
  - ב. המדינות מדרוגת CCC ומטה בסוכנות דירוג בינלאומית S&P.
  - ג. המדינה מסוגת על ידי הבנק העולמי בקבוצת הנכסה נמוכה או בינונית.
- (2) היות על פי כללי ההוראה הסיכון מסוג על פי תושבות הערב, נכללו בסכום זה חברות ישראליות אשר הערבים לחובן (במקרה זה הם גם הבעלים) הינם בעלי דרכון ממדינות אלה. לגבי מדינות עם בעיות נזילות, הבנק אינו מסתמך רק על עוברת זו אלא בעיקר על בטחונית אחרים כולל בטחונית שאינו נזילים. הבנק אינו נותן באופן ישיר אשראי או מממן פרויקטים של מדינות עם בעיות נזילות.
- (3) נכון ליום 30 בספטמבר 2010 אין לבנק חשיפה למדיניות: יוון, פורטוגל, אירלנד וספרד.

\* סכומים נמוכים מ-500 אלפי ש"ח.





## הצהרה (Certification)

אני, חיים פרייליכמן, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק אגוד לישראל בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר 2010 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקרות ונהלים לגבי הגילוי<sup>1</sup> ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי<sup>1</sup>. וכן;
  - (א) קבענו בקרות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקרות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
  - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של בטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
  - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן;
  - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן;

<sup>1</sup> כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון".

5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:

- (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן;
- (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

---

חיים פרייליכמן  
מנהל כללי ראשי  
25 בנובמבר 2010

## הצהרה (Certification)

אני, נטע אברהמוב ביטן, מצהירה כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק אגוד לישראל בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר 2010 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי<sup>1</sup> ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי<sup>1</sup>. וכן;
  - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
  - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של בטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
  - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן;
  - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן;

<sup>1</sup> כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון".

5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:

- (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן;
- (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

---

נטע אברהמוב ביטן  
חשבונאית ראשית  
25 בנובמבר 2010



## דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של בנק אגוד לישראל בע"מ

### מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של בנק אגוד לישראל בע"מ בערבון מוגבל וחברות הבנות שלו (להלן "הבנק"), הכולל את המאזן התמציתי ביניים המאוחד ליום 30 בספטמבר 2010 ואת הדוחות התמציתיים ביניים המאוחדים על רווח והפסד, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים לתקופות של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתאם לתקן חשבונאות 14 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות "דיווח כספי לתקופות ביניים" ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתבסס על סקירתנו.

לא סקרנו את המידע הכספי לתקופות הביניים התמציתי של חברות שאוחדו אשר נכסיהן הכלולים באיחוד מהווים כ-0.1% מכלל הנכסים המאוחדים ליום 30 בספטמבר 2010, והכנסותיהן הכלולות באיחוד מהוות כ-1.15% וכ-0.95% מכלל ההכנסות המאוחדות לתקופות של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו התאריך, בהתאמה. כמו כן, לא סקרנו את המידע הכספי לתקופות הביניים התמציתי של חברה מוחזקת המטופלת לפי שיטת השווי המאזני אשר ההשקעה בה הינה כ-1 מיליוני ש"ח ליום 30 בספטמבר 2010 וחלקו של הבנק בהפסדיה הינו כ- (0.07) מיליוני ש"ח וכ- (0.05) מיליוני ש"ח לתקופות של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך, בהתאמה. המידע הכספי לתקופות הביניים התמציתי של אותה חברה נסקר על ידי רואי חשבון אחרים שדוח הסקירה שלהם הומצא לנו ומסקנתנו, ככל שהיא מתייחסת למידע הכספי בגין אותה חברה, מבוססת על דוח הסקירה של רואי החשבון האחרים.

### היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות" ותקן סקירה שיישומו בסקירה של תאגידים בנקאיים נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבידורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

### מסקנה

בהתבסס על סקירתנו ועל דוח הסקירה של רואי חשבון אחרים, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לתקן חשבונאות 14 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בבאור 6.ב.8.ה' בדוחות הכספיים בדבר התחייבויות תלויות.

סומך חייקין  
רואי חשבון

25 בנובמבר 2010

## תמצית מאזנים מאוחדים ליום

סכומים מדווחים

31 בדצמבר 2009 (מבוקר)	30 בספטמבר 2009 (לא מבוקר)	30 בספטמבר 2010 (לא מבוקר) במיליוני ש"ח	באור	
				<b>נכסים</b>
4,188	5,910	5,152		מזומנים ופקדונות בבנקים
5,545	4,659	6,378	2	ניירות ערך
274	336	551		ניירות ערך שנשאלו
19,052	19,013	21,265		אשראי לציבור
188	186	-		אשראי לממשלה
1	1	1		השקעה בחברות מוחזקות
364	347	358		בנינים וציוד
711	532	1,249		נכסים אחרים
<u>30,323</u>	<u>30,984</u>	<u>34,954</u>		סך כל הנכסים
				<b>התחייבויות והון</b>
24,985	25,801	28,631		פקדונות הציבור
175	277	64		פקדונות מבנקים
2	1	7		פקדונות הממשלה
1,709	1,699	2,152		כתבי התחייבות נדחים ותעודות פקדון
1,507	1,289	2,002		התחייבויות אחרות
28,378	29,067	32,856		סך כל ההתחייבויות
1,945	1,917	2,098		הון עצמי
<u>30,323</u>	<u>30,984</u>	<u>34,954</u>		סך כל ההתחייבויות והון

ז. אבליס יושב ראש הדירקטוריון

ח. פרייליכמן מנהל כללי ראשי

נ. אברהמוב ביטן חשבונאית ראשית

תאריך אישור הדוחות הכספיים לפרסום: 25 בנובמבר 2010  
הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.



## תמצית דוחות רווח והפסד מאוחדים

סכומים מדווחים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009 (מבוקר)	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		באור	
	2009 (לא מבוקר)	2010 (לא מבוקר)	2009 (לא מבוקר)	2010 (לא מבוקר)		
* 620	472	<b>499</b>	155	<b>190</b>	8	רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים
95	84	<b>55</b>	26	<b>31</b>	3	הפרשה לחובות מסופקים
525	388	<b>444</b>	129	<b>159</b>		רווח מפעילות מימון לאחר הפרשה לחובות מסופקים
						הכנסות תפעוליות ואחרות:
* 259	* 190	<b>199</b>	* 67	<b>61</b>		עמלות תפעוליות
66	38	<b>12</b>	25	<b>9</b>	9	רווח מהשקעות במניות, נטו
7	* 7	<b>3</b>	** -	<b>1</b>		הכנסות אחרות
332	235	<b>214</b>	92	<b>71</b>		סך כל ההכנסות התפעוליות והאחרות
						הוצאות תפעוליות ואחרות:
360	* 256	<b>281</b>	* 88	<b>92</b>		משכורות והוצאות נלוות
116	87	<b>91</b>	31	<b>31</b>		פחת ואחזקת בנינים וציוד
167	* 115	<b>126</b>	* 41	<b>41</b>		הוצאות אחרות
643	458	<b>498</b>	160	<b>164</b>		סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
214	165	<b>160</b>	61	<b>66</b>		רווח מפעולות רגילות לפני מיסים
97	80	<b>56</b>	39	<b>23</b>		הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות
117	85	<b>104</b>	22	<b>43</b>		רווח מפעולות רגילות לאחר מיסים
** -	** -	** -	** -	** -		חלקו של הבנק ברווחים מפעולות רגילות של חברות כלולות לאחר מס
117	85	<b>104</b>	22	<b>43</b>		רווח נקי מפעולות רגילות
(2)	(2)	<b>1</b>	(2)	<b>-</b>		רווח (הפסד) מפעולות בלתי רגילות, לאחר מס
115	83	<b>105</b>	20	<b>43</b>		רווח נקי
						<b>רווח למניה רגילה (ש"ח)</b>
						רווח בסיסי ומדולל:
1.77	1.34	<b>1.42</b>	0.34	<b>0.59</b>		רווח נקי מפעולות רגילות
(0.04)	(0.03)	<b>0.01</b>	(0.03)	<b>-</b>		רווח (הפסד) מפעולות בלתי רגילות, לאחר מיסים
1.73	1.31	<b>1.43</b>	0.31	<b>0.59</b>		סך הכל
						מוצע משוקלל של מספר המניות הרגילות בנות 0.01 ש"ח
66,104	63,611	<b>73,583</b>	64,784	<b>73,583</b>		ע.נ ששימש לצורך החישוב הנ"ל (אלפי ש"ח)

\* סווג מחדש.  
\*\* סכומים נמוכים מ-500 אלפי ש"ח.

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

## תמצית דוח על השינויים בהון העצמי

סכומים מדווחים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2010 (לא מבוקר)					
סך הכל הון עצמי	דיבידנד שהוכרז לאחר תאריך המאזן	עודפים	הטבות בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות	התאמות בגין הצגת ני"ע זמינים למכירה לפי שווי הוגן	הון מניות ופרמיה
במיליוני ש"ח					
2,039	-	970	26	91	952
43	-	43	-	-	-
-	60	(60)	-	-	-
56	-	-	-	56	-
(32)	-	-	-	(32)	-
(8)	-	-	-	(8)	-
<u>2,098</u>	<u>60</u>	<u>953</u>	<u>26</u>	<u>107</u>	<u>952</u>

יתרה ליום 30 ביוני 2010  
רווח נקי לתקופה  
דיבידנד שהוכרז  
התאמות בגין הצגת ני"ע  
זמינים למכירה לפי שווי הוגן  
התאמות בגין הצגת ני"ע זמינים למכירה  
שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד  
השפעת המס המתייחס  
יתרה ליום 30 בספטמבר 2010

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2009 (לא מבוקר)					
סך הכל הון עצמי	עודפים	הטבות בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות	התאמות בגין הצגת ני"ע זמינים למכירה לפי שווי הוגן	הון מניות ופרמיה	
במיליוני ש"ח					
1,741	856	26	56	803	
20	20	-	-	-	
149	-	-	-	149	
43	-	-	* 43	-	
(32)	-	-	* (32)	-	
(4)	-	-	(4)	-	
<u>1,917</u>	<u>876</u>	<u>26</u>	<u>63</u>	<u>952</u>	

יתרה ליום 30 ביוני 2009  
רווח נקי לתקופה  
הנפקת מניות  
התאמות בגין הצגת ני"ע  
זמינים למכירה לפי שווי הוגן  
התאמות בגין הצגת ני"ע זמינים למכירה  
שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד  
השפעת המס המתייחס  
יתרה ליום 30 בספטמבר 2009

\* סווג מחדש.

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

**תמצית דוח על השינויים בהון העצמי (המשך)**

סכומים מדווחים

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2010 (לא מבוקר)					
סך הכל הון עצמי	דיבידנד שהוכרז לאחר תאריך המאזן	עודפים	הטבות בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות	התאמות בגין הצגת ני"ע זמינים למכירה לפי שווי הוגן	הון מניות ופרמיה
במיליוני ש"ח					
1,945	-	908	26	59	952
105	-	105	-	-	-
-	60	(60)	-	-	-
155	-	-	-	155	-
(81)	-	-	-	(81)	-
(26)	-	-	-	(26)	-
<u>2,098</u>	<u>60</u>	<u>953</u>	<u>26</u>	<u>107</u>	<u>952</u>

יתרה ליום 31 בדצמבר 2009 (מבוקר)  
רווח נקי לתקופה  
דיבידנד שהוכרז  
התאמות בגין הצגת ני"ע  
זמינים למכירה לפי שווי הוגן  
התאמות בגין הצגת ני"ע זמינים למכירה  
שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד  
השפעת המס המתייחס  
יתרה ליום 30 בספטמבר 2010

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2009 (לא מבוקר)					
סך הכל הון עצמי	עודפים	הטבות בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות	התאמות בגין הצגת ני"ע זמינים למכירה לפי שווי הוגן	הון מניות ופרמיה	
במיליוני ש"ח					
1,569	793	26	(53)	803	
83	83	-	-	-	
149	-	-	-	149	
** -	-	** -	-	-	
251	-	-	* 251	-	
(68)	-	-	* (68)	-	
(67)	-	-	(67)	-	
<u>1,917</u>	<u>876</u>	<u>26</u>	<u>63</u>	<u>952</u>	

יתרה ליום 31 בדצמבר 2008 (מבוקר)  
רווח נקי לתקופה  
הנפקת מניות  
הטבה בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות  
התאמות בגין הצגת ני"ע  
זמינים למכירה לפי שווי הוגן  
התאמות בגין הצגת ני"ע זמינים למכירה  
שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד  
השפעת המס המתייחס  
יתרה ליום 30 בספטמבר 2009

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009 (מבוקר)					
סך הכל הון עצמי	עודפים	הטבות בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות	התאמות בגין הצגת ני"ע זמינים למכירה לפי שווי הוגן	הון מניות ופרמיה	
במיליוני ש"ח					
1,569	793	26	(53)	803	
115	115	-	-	-	
149	-	-	-	149	
** -	-	** -	-	-	
266	-	-	* 266	-	
(90)	-	-	* (90)	-	
(64)	-	-	(64)	-	
<u>1,945</u>	<u>908</u>	<u>26</u>	<u>59</u>	<u>952</u>	

יתרה ליום 31 בדצמבר 2008  
רווח נקי לתקופה  
הנפקת מניות  
הטבה בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות  
התאמות בגין הצגת ני"ע  
זמינים למכירה לפי שווי הוגן  
התאמות בגין הצגת ני"ע זמינים למכירה  
שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד  
השפעת המס המתייחס  
יתרה ליום 31 בדצמבר 2009

\* סווג מחדש.  
\*\* סכומים נמוכים מ-500 אלפי ש"ח.

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח על תזרימי מזומנים לתקופה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2010

סכומים מדווחים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	מאוחד			
	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	
	2009	2010	2009	2010
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)
				במיליוני ש"ח
115	83	105	20	43
* -	* -	* -	* -	* -
4	4	-	4	-
43	34	38	13	13
95	84	55	26	31
(86)	(64)	(78)	(28)	(30)
(18)	(17)	(6)	(4)	(4)
(2)	(2)	-	(2)	-
5	14	* -	10	2
46	19	25	118	(1)
(7)	(14)	(3)	(2)	(5)
2,336	2,502	(564)	238	(45)
(1,714)	(1,921)	497	(18)	170
817	722	69	375	174
(3,720)	(2,944)	(3,632)	(806)	(773)
(263)	(325)	(277)	(296)	(242)
3,633	3,102	3,992	456	556
1,076	984	432	201	26
-	(48)	18	(63)	6
445	1,188	(1,461)	501	(1,332)
(394)	(353)	(2,303)	(707)	(869)
(188)	(186)	188	7	-
15	15	-	-	-
(63)	(39)	(32)	(11)	(12)
3	2	1	2	-
544	1,396	(3,074)	(716)	(2,640)

תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת

רווח נקי לתקופה  
התאמות הדרושות כדי להציג  
את המזומנים מפעולות:  
חלקו של הבנק בהפסדים (ברווחים)  
בלתי מחולקים מפעולות רגילות  
של חברות מוחזקות  
ירידת ערך בניינים וציוד  
פחת על בניינים וציוד  
הפרשה לחובות מסופקים  
רווח ממכירת ניירות ערך  
זמינים למכירה, נטו  
רווח שמומש ושטרם  
מומש מהתאמות לשווי הוגן  
של ניירות ערך למסחר, נטו  
רווח ממימוש בניינים וציוד  
מיסים נדחים, נטו  
הפרשי התאמה שנכללו בפעולות  
השקעה ומימון  
פצווי פרישה - קיטון בעודף  
העתודה על היעודה  
קיטון (גידול) בנכסים אחרים, נטו  
גידול (קיטון) בהתחייבויות אחרות, נטו

מזומנים, נטו, מפעילות שוטפת

תזרימי מזומנים מפעילות בנכסים

רכישת ניירות ערך זמינים למכירה  
רכישת ניירות ערך שנשאלו  
תמורה ממימוש ניירות ערך  
זמינים למכירה  
תמורה מפדיון ניירות ערך  
זמינים למכירה  
פקדונות בבנקים, נטו  
ניירות ערך למסחר, נטו  
אשראי לציבור, נטו  
אשראי לממשלה, נטו  
תמורה ממימוש ומפדיון השקעות  
בחברות כלולות  
רכישת בניינים וציוד  
תמורה ממימוש בניינים וציוד

מזומנים, נטו, מפעילות (לפעילות) בנכסים

\* סכומים נמוכים מ- 500 אלפי ש"ח.

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

**תמצית דוח על תזרימי מזומנים לתקופה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2010 (המשך)**

סכומים מדווחים

<b>מאוחד</b>					
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2009	2010	2009	2010	
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
במיליוני ש"ח					
		<b>3,646</b>	(613)	<b>1,634</b>	<b>תזרימי מזומנים מפעילות בהתחייבויות ובהון</b>
(2,814)	(1,998)				פקדונות הציבור, נטו
(2)	100	<b>(111)</b>	31	<b>(330)</b>	פקדונות מבנקים, נטו
1	-	<b>5</b>	-	<b>4</b>	פקדונות הממשלה, נטו
353	353	<b>524</b>	353	<b>115</b>	הנפקת כתבי התחייבות ותעודות פקדון
(6)	(6)	<b>(77)</b>	(6)	<b>(58)</b>	פדיון כתבי התחייבות ותעודות פקדון
149	149	-	149	-	הנפקת הון בדרך של זכויות
<b>(2,319)</b>	<b>(1,402)</b>	<b>3,987</b>	<b>(86)</b>	<b>1,365</b>	מזומנים, נטו, מפעילות (לפעילות) בהתחייבויות ובהון
(958)	716	<b>982</b>	(427)	<b>(1,101)</b>	גידול(קיטון) במזומנים
4,868	4,868	<b>3,910</b>	6,011	<b>5,993</b>	יתרת מזומנים לתחילת התקופה
<b>3,910</b>	<b>5,584</b>	<b>4,892</b>	<b>5,584</b>	<b>4,892</b>	יתרת מזומנים לסוף התקופה

**נספח א' - פעולות בנכסים ובהתחייבויות שלא במזומן:**

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2010 ו-2009

- א. ברבעון השלישי של שנת 2010 הועברו ניירות ערך בסך 28 מיליון ש"ח, נטו, מתיק הזמין למכירה לתיק האשראי לציבור עקב השאלת ניירות ערך במאוחד ובבנק, לעומת 114 מיליון ש"ח, נטו, מתיק הזמין למכירה לתיק האשראי לציבור בתקופה המקבילה אשתקד.
- ב. ברבעון השלישי של שנת 2010 נרכשו נכסים כנגד התחייבות לספקים בסך 2 מיליון ש"ח. בתקופה המקבילה אשתקד נרכשו נכסים כנגד התחייבות לספקים בסך 1 מיליון ש"ח.

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2010 ו-2009

- א. בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 הועברו ניירות ערך בסך 35 מיליון ש"ח, נטו, מאשראי לציבור לתיק הזמין למכירה עקב השאלת ניירות ערך במאוחד ובבנק, לעומת 205 מיליון ש"ח, נטו, מתיק הזמין למכירה לתיק האשראי לציבור בתקופה המקבילה אשתקד.
- ב. בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 נרכשו נכסים כנגד התחייבות לספקים בסך 6 מיליון ש"ח. בתקופה המקבילה אשתקד נרכשו נכסים כנגד התחייבות לספקים בסך 1 מיליון ש"ח.

שנת 2009

- א. הועברו ניירות ערך בסך 214 מיליון ש"ח, נטו, מהתיק הזמין למכירה לאשראי לציבור עקב השאלת ניירות ערך במאוחד ובבנק.
- ב. נרכשו נכסים בסך של 5 מיליון ש"ח כנגד התחייבות לספקים.

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

באור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית

א. כללי

תמצית הדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2010 ולתקופות של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך נערכה בהתאם לכללים החשבונאיים המקובלים, המיושמים לצורך עריכת דוחות ביניים ובהתאם להנחיות המפקח על הבנקים. עיקרי המדיניות החשבונאית יושמו בדוחות ביניים אלו באופן עקבי לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2009, למעט האמור בסעיף ב' להלן. יש לעיין בדוחות ביניים אלו בהקשר לדוחות הכספיים המבוקרים ליום 31 בדצמבר 2009 ולבאורים אשר נלווים אליהם.

ב. יישום לראשונה של תקני חשבונאות והוראות המפקח על הבנקים

(1) כללי חשבונאות מקובלים בבנקים בארה"ב

ב-1 ביולי 2009, המוסד האמריקאי לתקינה בחשבונאות (FASB) ביצע שינוי בארגון התקינה החשבונאית. השינוי נקבע במסגרת תקן חשבונאות אמריקאי מספר 168, בנושא "הקודיפיקציה של תקני החשבונאות של המוסד לתקינה בחשבונאות כספית בארה"ב וההיררכיה של כללי החשבונאות המקובלים" (כיום ASC 105, כללי חשבונאות מקובלים) שפורסם על ידי ה-FASB. התקן קבע את ה-FASB Accounting Standards Codification (ASC) כמקור בלעדי של כללי חשבונאות מקובלים בארה"ב אשר יחולו על תאגידים מדווחים שאינם גופים ממשלתיים (nongovernmental US GAAP), למעט ההנחיות של רשות ניירות ערך בארה"ב (SEC). החל מיום 1 בינואר 2010, בהתאם לעדכון לסעיף ההגדרות שנקבע בחוזר הפיקוח על הבנקים בנושא "מדידות שווי הוגן, חלופת שווי הוגן, אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים" אשר פורסם ביום 31 בדצמבר 2009, אימץ הבנק את ההיררכיה החדשה שנקבע בתקן חשבונאות אמריקאי מספר 168 "הקודיפיקציה של תקני החשבונאות של המוסד לתקינה בחשבונאות כספית בארה"ב וההיררכיה של כללי החשבונאות" (ASC 105). ליישום הקודיפיקציה לא היתה השפעה על כללי החשבונאות שחלים על הבנקים, אלא רק לאופן בו הבנקים יתייחסו לכללי חשבונאות מקובלים בבנקים בארה"ב הכוללים בעיקר כללי דיווח ומדיניות חשבונאית בדוחות כספיים ביניים ובדוחות כספיים שנתיים לתקופות המתחילות ב-1 בינואר 2010 ואילך.

(2) העברות ושירות של נכסים פיננסיים ואיחוד ישויות בעלות זכויות משתנות – אימוץ תקני חשבונאות אמריקאיים חדשים FAS 166 ו-FAS 167

בחודש יוני 2009 פרסם ה-FASB את תקן חשבונאות אמריקאי FAS 166, העברות ושירות של נכסים פיננסיים- תיקון לתקן חשבונאות אמריקאי FAS 140 (ASC 860). FAS 166 מבטל את עקרון הישות הכשירה למטרה מיוחדת (QSPE) וכן את הישויות בעלות זכויות משתנות (VIEs) בהן מעורב הבנק, קובע תנאים מחמירים יותר לטיפול חשבונאי כמכירה בהעברת חלק של נכסים פיננסיים, כולל הבהרות לתנאים לגריעת נכסים פיננסיים, מתקן כללי מדידה בהכרה לראשונה של זכויות שנשמרו (retained interests) וכן מבטל כללי סיווג מחדש של איגוח משכנתאות בערבות (Guaranteed Mortgage Securitization). במקביל, פרסם ה-FASB את תקן חשבונאות אמריקאי FAS 167, תיקונים לפרשנות 46 מתוקנת (R)46 – FIN – איחוד ישויות בעלות זכויות משתנות) (ASC-810), המתקן כללים שנקבעו ב-FIN 46(R) בקשר לאיחוד ישויות בעלות זכויות משתנות.

באור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית

ב. יישום לראשונה של תקני חשבונאות והוראות המפקח על הבנקים (המשך)

(2) העברות ושירות של נכסים פיננסיים ואיחוד ישויות בעלות זכויות משתנות – אימוץ תקני חשבונאות

אמריקאיים חדשים FAS 166 ו-FAS 167 (המשך)-

FAS 167 מחייב לבחון חובת האיחוד לגבי כל הישויות שקודם לכן הוגדרו כישויות כשירות למטרה מיוחדת (QSPE), מעדכן קריטריונים לזיהוי ישויות בעלות זכויות משתנות VIEs, משנה את הגישה לקביעת זהות הנהנה העיקרי (מהגישה המתבססת על מבחנים כמותיים לבחינה איכותית של זיהוי שליטה בזכויות פיננסיות) וכן, מחייב את התאגידים המדווחים לבצע בחינה מחדש של חובת איחוד ה-VIEs בתדירות גבוהה יותר. בנוסף, FAS 166 ו-FAS 167 קובעים דרישות גילוי חדשות אשר נדרש לכלול בדוחות הכספיים השנתיים וכן בדוחות כספיים ביניים. בהתאם לחוזר פיקוח על הבנקים מיום 6 בספטמבר 2009 תאגיד בנקאי נדרש ליישם את הכללים שנקבעו ב-FAS 166 ו-FAS 167, לרבות דרישות הגילוי שנקבעו בהם מיום 1 בינואר 2010 ואילך בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בתקנים אלו. ככלל, בהתאם להוראות מעבר אלה נדרש:

- ליישם את דרישות ההכרה והמדידה בתקן לגבי העברות של נכסים פיננסיים שיבוצעו ביום 1 בינואר 2010 ואילך.

- לבחון ביום 1 בינואר 2010 ואילך האם נדרש לאחד בהתאם ל-FAS 167 ישויות שהוגדרו לפי הכללים הישנים כישויות כשירות למטרה מיוחדת (QSPE).  
 כמו כן, תאגיד בנקאי רשאי לא לתת גילוי למספרי השוואה לשנת 2009, לגבי דרישות גילוי שנוספו לראשונה בשל חוזר של הפיקוח על הבנקים.  
 ליישום לראשונה של FAS 166 ו-FAS 167 לא קיימת השפעה על הבנק.

(3) עדכון תקינה חשבונאית בדבר החרגה מתחולת FAS 133 (ASC 815) לגבי נגזרי אשראי משובצים

בינואר 2010, פרסם ה-FASB עדכון תקינה חשבונאית ASU 2010-11 בדבר החרגה מתחולת תקן חשבונאות אמריקאי FAS 133 (ASC 815-15) לגבי נגזרי אשראי משובצים הכולל הנחיות לגבי אופן הקביעה האם מאפיינים של נגזרי אשראי משובצים במכשירים פיננסיים, מחייבים טיפול חשבונאי של הפרדת הנגזר המשובץ. עדכון זה נועד להבהיר כי רק ריכוז של סיכון אשראי בצורה של נחיתות של זכויות על פי מכשיר פיננסי אחד ביחס לאחר לא ייחשבו כנגזר משובץ. כמו כן, העדכון מספק הנחיות בנוגע להערכה האם נגזר האשראי המשובץ מקיים קריטריון "קשור באופן ברור והדוק" (clearly and closely related). לאור ההבהרות שנקבעו בעדכון המצבים הבאים, בין היתר, לא ייחשבו ככשירים להחרגה מתחולת FAS 133 (ASC 815-15) וידרשו טיפול חשבונאי נפרד בהתאם לתקן או טיפול בהתאם לכללים שנקבעו בתקן חשבונאות אמריקאי FAS 155 (ASC 815-10):

- א. נגזר אשראי משובץ אשר חושף את המחזיק ברצועה (tranche) לתשלומים עתידיים אפשריים לא ייחשב כקשור באופן ברור והדוק לחוזה המארח;
  - ב. אם במבנה איגוח סיכון אשראי חדש התווסף לזכויות מוטב באמצעות CDS שנכתב, אזי נגזר האשראי המשובץ, לרבות מאפיין הנחיתות של הרצועה, ייחשב כלא קשור באופן ברור והדוק לחוזה המארח.
- ההנחיות שנקבעו בעדכון יחולו החל מהתקופה הרבעונית הראשונה המתחילה לאחר 15 ביוני, 2010. אימוץ מוקדם אפשרי בתקופה הרבעונית הראשונה שלאחר פרסום העדכון.  
 ליישום לראשונה של העדכון לא קיימת השפעה על הבנק.

באור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית

ג. גילוי השפעה של תקני חשבונאות חדשים והוראות המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם

(1) תקן חשבונאות מספר 23, הטיפול החשבונאי בעסקאות בין ישות לבין בעל השליטה בה -

בחודש דצמבר 2006 פרסם המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות את תקן חשבונאות מספר 23, "הטיפול החשבונאי בעסקאות בין ישות לבין בעל שליטה בה". התקן מחליף את תקנות ניירות ערך (הצגת פעולות בין תאגיד לבין בעל שליטה בו בדוחות הכספיים), התשנ"ו-1996, כפי שאומצו בהוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים. למועד פרסום הדוחות טרם פורסמה הוראה סופית של המפקח על הבנקים בנוגע לאימוץ כללים ספציפיים בנושא ובנוגע לאופן יישומם לראשונה.

(2) תקן חשבונאות מספר 29, "אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS)" -

בחודש יולי 2006 פרסם המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות את תקן חשבונאות מספר 29, "אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים" (IFRS). התקן קובע כי ישויות הכפופות לחוק ניירות ערך, התשכ"ח – 1968 ומחויבות לדווח על פי תקנותיו של חוק זה, יערכו את דוחותיהן הכספיים לפי תקני IFRS לתקופות המתחילות החל מיום 1 בינואר 2008. האמור אינו חל עדיין על תאגידים בנקאיים שדוחותיהם הכספיים ערוכים לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. בחודש יוני 2009 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא "דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS)" אשר קובע את אופן האימוץ הצפוי של תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) על ידי תאגידים בנקאיים. בהתאם לחוזר, תאריך היעד לדיווח של תאגידים בנקאיים בהתאם לתקני ה- IFRS הינו:

- א. בנושאים שאינם בליבת העסק הבנקאי – החל מיום 1 בינואר 2011.
- ב. בנושאים בליבת העסק הבנקאי - החל מיום 1 בינואר 2013.

בחוזר הובהר כי לאחר השלמת הליך התאמת ההוראות לתקנים הבינלאומיים תיוותר סמכותו של הפיקוח על הבנקים לקבוע הבהרות מחייבות לגבי אופן ישום הדרישות בתקנים הבינלאומיים, וכן לקבוע הוראות נוספות במקרים שבהם הדבר מתחייב לנוכח דרישות רשיות פיקוח במדינות מפותחות בעולם או בנושאים שלגביהם לא קיימת התייחסות בתקנים הבינלאומיים. בנוסף, הפיקוח על הבנקים ישמור על סמכותו לקבוע דרישות גילוי ודיווח. לפיכך, עד לתאריכי היעד לאימוץ תקני ה-IFRS כאמור לעיל, דוחות כספיים של תאגיד בנקאי ימשיכו להיות ערוכים לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. ביום 31 בדצמבר, 2009 פורסם חוזר של המפקח על הבנקים בנושא "מדידות שווי הוגן, חלופת השווי ההוגן, אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים". בהתאם לחוזר אומצו תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים, המטפלים בנושאים שאינם בליבת העסק הבנקאי. כמו כן, בחודש יולי 2010 פורסם נוסח משולב של הוראת הדיווח לציבור אשר מעדכן את ההוראה 698B המתאימה את הוראות הדיווח לציבור לאימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים שאומצו במסגרת החוזר מיום 31 בדצמבר 2009 וכן לאימוץ קבוצה נוספת של תקני הדיווח הכספי הבינלאומיים (IFRS). תקני הדיווח הכספי הבינלאומיים הנוספים שאומצו בנוסח המשולב מפורטים להלן:

1. IFRS 5, בנושא נכסים לא שוטפים המוחזקים למכירה ופעילויות שהופסקו;
2. IAS 10, בנושא אירועים לאחר תאריך הדיווח;
3. IAS 20, בנושא הטיפול החשבונאי במענקים ממשלתיים וגילוי לגבי סיוע ממשלתי;
4. IAS 31, בנושא זכויות בעסקאות משותפות;
5. IAS 38, בנושא נכסים בלתי מוחשיים



ג. גילוי השפעה של תקני חשבונאות חדשים והוראות המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם (המשך)

**(2) תקן חשבונאות מספר 29, "אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS)" – (המשך)**

תאגידים בנקאיים יישמו את תקני הדיווח הכספי הבינלאומיים, ואת הפרשנויות של הוועדה לפרשנויות של דיווח כספי בינלאומי (IFRIC) שמתייחסות ליישום תקנים אלה החל מיום 1 בינואר, 2011 ואילך. היישום לראשונה של תקני דיווח כספי בינלאומיים אשר אומצו בחוזר זה יבוצע בהתאם להוראות מעבר שנקבעו בתקני דיווח כספי הבינלאומיים האלה, לרבות תיקון למפרע של מספרי השוואה כאשר נדרש. מיום 1 בינואר, 2011 ואילך תאגיד בנקאי יעדכן באופן שוטף את הטיפול החשבונאי בנושאים המטופלים בחוזר בהתאם למועד התחילה והוראות המעבר שייקבעו בתקני דיווח כספי בינלאומיים חדשים שיפורסמו בנושאים אלה ובהתאם לעקרונות האימוץ והבהרות של הפיקוח על הבנקים. הבנק בוחן את השלכות אימוץ תקני הדיווח הכספי הבינלאומיים על הדוחות הכספיים ובשלב זה אין באפשרותו לאמוד את ההשפעה הצפויה מיישומם לראשונה.

**(3) חוזר של המפקח על הבנקים בדבר "המדידה והגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי"**

ביום 31 בדצמבר 2007 פורסם חוזר המפקח על הבנקים בנושא: "המדידה והגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי" (הלן- "החוזר"). חוזר זה מבוסס, בין היתר, על תקני חשבונאות בארה"ב ועל הוראות רגולטוריות מתייחסות של מוסדות הפיקוח על הבנקים ושל הרשות לניירות ערך בארה"ב. העקרונות המנחים שבבסיס החוזר, מהווים שינוי מהותי ביחס להוראות הנוכחיות בנושא סווג חובות בעייתיים ומדידת הפרשות להפסדי אשראי בגין חובות אלו.

על פי החוזר נדרש התאגיד הבנקאי לקיים הפרשה להפסדי אשראי ברמה מתאימה (appropriate) כדי לכסות הפסדי אשראי צפויים (estimated) בהתייחס לתיק האשראי שלו. בנוסף לאמור לעיל, על פי החוזר נדרש לקיים, כחשבון התחייבותי נפרד, הפרשה ברמה מתאימה כדי לכסות הפסדי אשראי צפויים הקשורים למכשירי אשראי חוץ מאזניים, כגון: התקשרויות למתן אשראי וערבויות. ההפרשה הנדרשת לכיסוי הפסדי האשראי הצפויים בהתייחס לתיק האשראי תוערך באחד משני מסלולים: "הפרשה פרטנית" ו"הפרשה קבוצתית". כמו כן, נקבעו הנחיות לזיהוי חובות והוראות בנוגע לאופן מדידת ההפרשה תחת כל אחד מהמסלולים. בנוסף לכך, נקבע בחוזר כי יש למחוק חשבונאית כל חוב המוערך על בסיס פרטני שנחשב כאינו בר גביה (uncollectable) ובעל ערך נמוך כדי כך שהותרתו כנכס אינה מוצדקת או חוב בגינו מנהל התאגיד הבנקאי מאמצי גביה ארוכי טווח. לגבי החובות המוערכים על בסיס קבוצתי, נקבעו כללי המחיקה בהתבסס על תקופת פיגור שלהם והכל כתלות בהיותם של החובות המובטחים על ידי דירת מגורים, למעט הלוואות לדירור בגין נערכת הפרשה מזערית לפי עומק הפיגור, חובות שמובטחים בביטחון שאינו דירת מגורים, חובות שאינם מובטחים, חובות של לווים בפשיטת רגל וחובות שנוצרו במרמה. בהתאם לחוזר בנק ישראל מיום 18 בפברואר 2010 על הבנקים לכלול בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2010 באור פרפורמה, המתייחס להשפעת ההוראות החדשות על סעיפים מאזניים עיקריים, במידה והוראות אלו היו מיושמות ביום 31 בדצמבר 2010, יישום ההוראה בפועל נקבע ליום 1 בינואר 2011.

באור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית

ג. גילוי השפעה של תקני חשבונאות חדשים והוראות המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם (המשך)

(3) חוזר של המפקח על הבנקים בדבר "המדידה והגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי" – (המשך)

ההוראה לא תיושם למפרע בדוחות כספיים לתקופות קודמות. לחילופין במועד היישום לראשונה תאגידים בנקאיים יידרשו, בין היתר:

- למחוק חשבונאית כל חוב אשר במועד זה עומד בתנאים למחיקה חשבונאית.
- לסווג בסיווג של השגחה מיוחדת, נחות, או פגום, כל חוב אשר עומד בתנאים לסיווג כאמור.
- לבטל את כל הכנסות הריבית שנצברו ולא שולמו בגין כל חוב אשר במועד זה עומד בתנאים המתאימים וכן לבחון את הצורך בהתאמת יתרת מסים שוטפים ומסים נדחים לקבל ולשלם.

התאמות של יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור ובגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים ליום 1 בינואר 2011 כתוצאה מדרישות ההוראה, לרבות דרישות קביעת ההפרשה ודרישות תיעוד יכלול ישירות בסעיף העודפים בהון העצמי. לעניין זה הובהר כי למרות ההגדרה לפיה חוב בעייתי שאורגן מחדש הינו חוב פגום, תאגיד בנקאי אינו נדרש לסווג כפגום חוב, אשר אורגן מחדש לפני יום 1 בינואר 2007, כל עוד שהחוב אינו פגום בהתבסס על התנאים שנקבעו בהסכם הארגון מחדש. בהוראה קיימת החמרה בדרישות התיעוד ודרישות להערכה וביצוע ההפרשה להפסדי אשראי הצפויים בגין חובות בסיווגים שונים (מאלו הקבועים כיום בהוראת הדיווח לציבור ובהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 314, בדבר טיפול בחובות בעייתיים), ובגין חשיפות האשראי החוץ מאזניות אשר צפויות להשפיע לרעה באופן מהותי על התוצאות המדווחות של התאגידים הבנקאיים ועל מצבם הכספי. בפרט, כתוצאה מיישום ההוראה צפוי כי היקף החובות הבעייתיים יגדל, יגדלו יתרות ההפרשה לחובות מסופקים בגין חובות הבנקים ובגין החשיפות החוץ מאזניות הקיימות אצלם, היקף החובות המדווחים בתיק האשראי צפוי לקטון בשל מחיקות חשבונאיות אשר לא כרוכות בויתור משפטי ובשל מחיקת הריבית שנצברה ולא שולמה בגין החובות הפגומים, וכן צפוי קיטון ביתרת העודפים למועד היישום לראשונה בגין התאמת יתרות ההפרשה הנדרשות לכיסוי הפסדי האשראי הצפויים המוערכים על פי ההוראה ובגין ביטול הכנסות ריבית כאמור.

יישום ההוראה צפוי להגדיל את היקף החובות אשר בגינם לא יירשמו הכנסות ריבית באופן שוטף, אלא רק על בסיס גביה בפועל, כתוצאה מהגדרתם כחובות פגומים. זאת, בין היתר, בגין חובות המוגדרים כיום כחובות מסופקים בחלקם ונושאים הכנסה, ובגין חובות המוגדרים כיום כחוב בפיגור זמני, וכן בגין חובות העומדים בתנאי מחיקה חשבונאית בגינם לא בוצעו הפרשות בשנים קודמות. יישום דרישות ההוראה מחייב שדרוג ו/או הקמה של מערכות תשתית מיחשובית על מנת להבטיח תהליך של הערכה וביצוע של הפרשה להפסדי אשראי וחישוב וביצוע הפרשה ספציפית להפסדי אשראי המוערכת על בסיס קבוצתי באופן נאות. הבנק נסמך על המערכות הממוכנות של בנק לאומי ועוקב, באופן הדוק, אחר השינויים המבוצעים במערכות המיכוניות לביצוע תהליכי העבודה הנדרשים. כמו כן, בוחן הבנק ומגדיר את השינויים הנדרשים במערכות העצמאיות לצורך חישוב ההפרשה הספציפית וההפרשה הקבוצתית, כנדרש בהוראה.

באור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית

ג. גילוי השפעה של תקני חשבונאות חדשים והוראות המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם (המשך)

**(3) חוזר של המפקח על הבנקים בדבר "המדידה והגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי" – (המשך)**

עד לכניסת ההוראה לתוקף בוחן הבנק בצורה מקיפה את המערכות המפותחות לצורך יישומה, ומתארגן מבחינת נהלי עבודה והדרכות וכן מקיים בקרה נאותה על עמידה במועד ביעדים שנקבעו. על פי דרישת בנק ישראל דיווח הבנק לפיקוח על הבנקים מידע ראשוני לגבי השפעות שינוי השיטה. הבנק נמצא בבחינה מתמדת וטיוב של אומדן זה, במטרה להיערך לגילוי כמותי כנדרש, במסגרת הדוח הכספי השנתי של 2010.

במסגרת ההיערכות ליישום ההוראה בוצעו בבנק המהלכים הבאים:

- נערכה סקירת ההוראה בפני הדירקטוריון והנהלת הבנק.
- הוקמה ועדת היגוי בראשות ראש אגף עסקים, והוקם צוות מקצועי המורכב מנציגי אגף עסקים, אגף חשבונאי ראשי ואגף משאבים ללווי הנושא, יישומו והטמעתו.
- היחידה המטפלת ביישום ההוראה בבנק תוגברה בכוח אדם מקצועי נוסף.
- עודכנה מתודולוגיה לחישוב הפרשה להפסדי אשראי בהתאם להוראה.

להלן לוחות הזמנים לפעילויות אותן צפוי הבנק להשלים עד ליישום ההוראה:

- קליטת המערכות המיכוניות החלה ברבעון השני של שנת 2010 והטמעתן צפויה להסתיים עד סוף השנה.
  - סקירת ההוראה בפני מנהלי הסניפים ומנהלי המחלקות העסקיות תבוצע במהלך הרבעון האחרון של 2010.
  - הדרכה מקיפה על ההוראה והכלים המיכוניים תבוצע במהלך הרבעון הרביעי של 2010.
  - עריכת נוהל חדש בנושא טיפול בחובות בעייתיים תושלם עד לסוף הרבעון הרביעי של 2010.
- הדירקטוריון מבצע מעקב תקופתי אחר עמידה ביעדים כולל עמידה בלוחות הזמנים, על מנת לוודא מוכנות הבנק ליישום ההוראה עם כניסתה לתוקף.

**(4) אימוץ FAS 157 (ASC 820-10) - בנושא מדידות שווי הוגן, FAS 159 (ASC 825-10) - בנושא חלופת השווי ההוגן עבור נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות**

ביום 31 בדצמבר 2009 פורסם חוזר של המפקח על הבנקים בנושא "מדידות שווי הוגן, חלופת השווי ההוגן, אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים" (להלן: החוזר). החוזר מאמץ את:

- תקן חשבונאות אמריקאי 157, בנושא מדידות שווי הוגן (להלן: FAS 157);
- תקן חשבונאות אמריקאי 159, בנושא חלופת השווי ההוגן עבור נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות (להלן: FAS 159);
- תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים – ראה סעיף ג.2. לעיל.

באור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית

ג. גילוי השפעה של תקני חשבונאות חדשים והוראות המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם (המשך)

(4) אימוץ FAS 157 (ASC 820-10) - בנושא מדידות שווי הוגן, FAS 159 (ASC 825-10) - בנושא חלופת השווי ההוגן עבור נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות (המשך)

(א) FAS 157 - מדידת שווי הוגן

FAS 157 (ASC 820-10) מגדיר שווי הוגן וקובע מסגרת עבודה עקבית למדידת שווי הוגן על ידי הגדרת טכניקות הערכת שווי הוגן לגבי נכסים והתחייבויות וקביעת מדרג שווי הוגן והנחיות יישום מפורטות. נתונים נצפים (observable inputs) מייצגים מידע הזמין בשוק המתקבל ממקורות בלתי תלויים ואילו נתונים לא נצפים (unobservable inputs) משקפים את ההנחות של התאגיד הבנקאי.

סוגים אלו של נתונים יוצרים מדרג שווי הוגן כמפורט להלן:

- נתוני רמה 1: מחירים מצוטטים (לא מותאמים) בשווקים פעילים לנכסים או להתחייבויות זהים.
- נתוני רמה 2: מחירים מצוטטים לנכסים או להתחייבויות דומים בשווקים פעילים; מחירים מצוטטים לנכסים או להתחייבויות זהים בשווקים שאינם פעילים; מחירים הנגזרים ממודלים להערכה אשר כל הנתונים המשמעותיים (significant inputs) בהם הינם נצפים בשוק או נתוני שוק נצפים.
- נתוני רמה 3: נתונים לא נצפים עבור הנכס או ההתחייבות הנובעים ממודלים להערכה אשר אחד או יותר מהנתונים המשמעותיים (significant inputs) בהם הינם לא נצפים.

בינואר 2010, ה-FASB פרסם עדכון תקינה חשבונאית ASU 2010-06 בנושא שיפור גילוי לגבי מדידת שווי הוגן. העדכון דורש גילוי לסכומים של מעברים משמעותיים ממדידת שווי הוגן לפי רמה 2 למדידה לפי רמה 1 ולהיפך וכן הכללת הסברים למעברים אלו. גילוי לגבי סכומים ברוטו של השינויים במדידת שווי הוגן לפי רמה 3 אשר נובעים מפעולות רכישה, מכירה, הנפקה ופירעון.

FAS 157 (ASC 820-10) וכן דרישות גילוי שנקבעו ב-ASU 2010-06 יחולו מיום 1 בינואר 2011 ואילך. לאור זאת, התקן ייושם מכאן ולהבא, למעט מכשירים פיננסיים מסוימים כפי שנקבעו בתקן. במועד היישום לראשונה, ההפרש בין היתרות המאזניות של המכשירים הפיננסיים הנ"ל לבין ערכי השווי ההוגן של אותם מכשירים יוכר כהשפעה מצטברת ליתרת הפתיחה של העודפים ליום 1 בינואר 2011, אשר תוצג בנפרד. הבנק בוחן את השלכות אימוץ התקן על הדוחות הכספיים, ובשלב זה אין באפשרותו לאמוד את ההשפעה הצפויה מיישום לראשונה של FAS 157 (ASC 820-10).

(ב) FAS 159 חלופת השווי ההוגן עבור נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות

מטרת FAS 159 (ASC 825-10) הינה לאפשר הפחתת תנודתיות ברווחים מדווחים אשר נובעת ממדידה של נכסים מגודרים והתחייבויות מגודרות ומכשירים נגזרים מגדרים לפי בסיסי מדידה שונים. FAS 159 (ASC 825-10) יאפשר לתאגיד בנקאי לבחור, במועדי בחירה מוגדרים, למדוד בשווי הוגן מכשירים פיננסיים ופריטים מסוימים אחרים (הפריטים הכשירים), אשר בהתאם להוראות הדיווח לציבור לא נדרש למדוד אותם בשווי הוגן.

ג. גילוי השפעה של תקני חשבונאות חדשים והוראות המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם (המשך)

(4) אימוץ FAS 157 (ASC 820-10) - בנושא מדידות שווי הוגן, FAS 159 (ASC 825-10) - בנושא חלופת השווי ההוגן עבור נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות (המשך)

רווחים והפסדים שטרם מומשו בגין השינויים בשווי ההוגן של הפריטים לגביהם נבחרה חלופת השווי ההוגן, ידווחו בדוח רווח והפסד בכל מועד דיווח עוקב. כמו כן, עלויות ועמלות מראש הקשורות לפריטים לגביהם תיבחר חלופת השווי ההוגן יוכרו ברווח והפסד במועד התהוותן ולא יידחו. בחירת יישום חלופת השווי ההוגן כאמור לעיל תיעשה לגבי כל מכשיר בנפרד (instrument-by-instrument) ואינה ניתנת לביטול. בנוסף, התקן קובע דרישות הצגה וגילוי המיועדות לסייע להשוואה בין תאגידים בנקאיים הבוחרים בבסיסי מדידה שונים לסוגים דומים של נכסים והתחייבויות. FAS 159 (ASC 825-10) יחול מיום 1 בינואר 2011 ואילך. יישום באימוץ למפרע או יישום באימוץ מוקדם אסורים. המפקח על הבנקים קבע הוראות מעבר המתייחסות ליישום התקן לגבי פריטים כשירים הקיימים במועד התחילה וכן לגבי ניירות ערך זמינים למכירה וניירות ערך מוחזקים לפדיון.

הבנק בוחן את השלכות אימוץ התקן על הדוחות הכספיים, ובשלב זה אין באפשרותו לאמוד את ההשפעה הצפויה מיישום לראשונה של FAS 159 (ASC 825-10).

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 30 בספטמבר 2010

באור 2 - ניירות ערך

סכומים מדווחים

ההרכב במאוחד (1):

ליום 30 בספטמבר 2010 (לא מבוקר)				
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות)	רווח כולל אחר מצטבר רווחים	פסדים	שווי הוגן (2)

במיליוני ש"ח

א. ניירות ערך זמינים למכירה

2,111	2,035	78	(2)	2,111
1,690	1,641 (3)	65	(16)	1,690
3,801	3,676	143	(18)	3,801
134 (5)	99 (4)	35	-	134
3,935	3,775	178 (6)	(18) (6)	3,935

אגרות חוב ומלוות -  
ממשלתיים  
של אחרים

מניות וניירות ערך אחרים -  
של אחרים

סך כל ניירות הערך  
הזמינים למכירה

הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות)	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	פסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן (2)
------------	------------------------------	--	---	---------------

במיליוני ש"ח

ב. ניירות ערך למסחר

2,405	2,406	* -	(1)	2,405
16	16	* -	* -	16
2,421	2,422	* -	(1)	2,421
22	25	1	(4)	22
2,443	2,447	1 (7)	(5) (7)	2,443
6,378	6,222			6,378

אגרות חוב ומלוות -  
ממשלתיים  
של אחרים

מניות וניירות ערך אחרים -  
של אחרים

סך כל ניירות הערך  
למסחר

סך כל ניירות הערך

\* סכומים נמוכים מ- 500 אלפי ש"ח.

(1) באשר לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות חוב - ראה באור 8 ובאשר לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות

במניות - ראה באור 9.

(2) נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.

(3) כולל הפרשה מצטברת לירידת ערך השקעה בסך 47 מיליון ש"ח.

(4) כולל הפרשה מצטברת לירידת ערך השקעה בסך 20 מיליון ש"ח.

(5) כולל מניות וניירות ערך אחרים שלא מתקיים לגביהם שווי הוגן זמין ואשר מוצגים לפי עלות, בסך 56 מיליון ש"ח.

(6) כלולים בהון העצמי בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן".

(7) נזקפו לדוח רווח והפסד.

באור 2 - ניירות ערך (המשך)

סכומים מדווחים

ההרכב במאוחד (1):

ליום 30 בספטמבר 2009 (לא מבוקר)				
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות)	רווח כולל אחר מצטבר		שווי הוגן (2)
		רווחים	הפסדים	
במיליוני ש"ח				
3,168	3,132	36	* -	3,168
1,067	1,053 (3)	44	(30)	1,067
4,235	4,185	80	(30)	4,235
192 (5)	150 (4)	42	-	192
4,427	4,335	122 (6)	(30) (6)	4,427
במיליוני ש"ח				
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות)	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן (2)
במיליוני ש"ח				
203	203	* -	* -	203
12	12	* -	* -	12
215	215	* -	* -	215
17	19	2	(4)	17
232	234	2 (7)	(4) (7)	232
4,659	4,569			4,659

א. ניירות ערך זמינים למכירה

אגרות חוב ומלוות -  
ממשלתיים  
של אחרים

מניות וניירות ערך אחרים -  
של אחרים (8)

סך כל ניירות הערך  
הזמינים למכירה

ב. ניירות ערך למסחר

אגרות חוב ומלוות -  
ממשלתיים  
של אחרים

מניות וניירות ערך אחרים -  
של אחרים

סך כל ניירות הערך  
למסחר

סך כל ניירות הערך

\* סכומים נמוכים מ- 500 אלפי ש"ח.

(1) באשר לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות חוב - ראה באור 8 ובאשר לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות במניות - ראה באור 9.

(2) נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.

(3) כולל הפרשה מצטברת לירידת ערך השקעה בסך 65 מיליון ש"ח.

(4) כולל הפרשה מצטברת לירידת ערך השקעה בסך 17 מיליון ש"ח.

(5) כולל מניות וניירות ערך אחרים שלא מתקיים לגביהם שווי הוגן זמין ואשר מוצגים לפי עלות, בסך 54 מיליון ש"ח.

(6) כלולים בהון העצמי בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן".

(7) נזקפו לדוח רווח והפסד.

(8) כולל 85 מיליון ש"ח בגין השקעה במניות "בזק". בהתאם להוראת המפקח על הבנקים מיולי 2003, אשראי ללקוח מסוים סווג כהשקעה במניות בתיק הזמין למכירה במקום אשראי לציבור.

החל ממועד זה, שינויים בשווי השוק של המניות למול יתרת ההלוואה בניכוי הפרשה ספציפית לחובות מסופקים, נזקפים לקרן הון עד גובה ההלוואה.

במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2009 התקבל בבנק דיבידנד בסך של כ- 6 מיליון ש"ח בגין מניות "בזק".

סכום זה נכלל במסגרת סעיף "דיבידנד ממניות זמינות למכירה, נטו", ראה באור 9.

באשר למכירת כשליש מהמניות במהלך הרבעון השלישי של שנת 2009 - ראה פירוט בבאור 9.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 30 בספטמבר 2010

באור 2 - ניירות ערך (המשך)

סכומים מדווחים

ההרכב במאוחד:

ליום 31 בדצמבר 2009 (מבוקר)				
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות)	רווח כולל אחר מצטבר		שווי הוגן (1)
		רווחים	הפסדים	
במיליוני ש"ח				
3,318	3,293	28	(3)	3,318
1,126	1,094	59	(27)	1,126
<u>4,444</u>	<u>4,387</u>	<u>87</u>	<u>(30)</u>	<u>4,444</u>
125	92	33	* -	125
<u>4,569</u>	<u>4,479</u>	<u>120</u>	<u>(30)</u>	<u>4,569</u>
הערך במאזן				
	עלות מופחתת (במניות-עלות)	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן (1)
במיליוני ש"ח				
938	940	* -	(2)	938
17	17	* -	* -	17
<u>955</u>	<u>957</u>	<u>* -</u>	<u>(2)</u>	<u>955</u>
21	22	2	(3)	21
<u>976</u>	<u>979</u>	<u>2</u>	<u>(5)</u>	<u>976</u>
<u>5,545</u>	<u>5,458</u>			<u>5,545</u>

א. ניירות ערך זמינים למכירה

אגרות חוב ומלוות -  
ממשלתיים  
של אחרים  
מניות וניירות ערך אחרים -  
של אחרים (7)  
סך כל ניירות הערך  
הזמינים למכירה

ב. ניירות ערך למסחר

אגרות חוב ומלוות -  
ממשלתיים  
של אחרים  
מניות וניירות ערך אחרים -  
של אחרים  
סך כל ניירות הערך  
למסחר  
סך כל ניירות הערך

\* סכומים נמוכים מ- 500 אלפי ש"ח.

- (1) נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
- (2) כולל הפרשה מצטברת לירידת ערך השקעה בסך 64 מיליון ש"ח.
- (3) כולל הפרשה מצטברת לירידת ערך השקעה בסך 18 מיליון ש"ח.
- (4) כולל מניות וניירות ערך אחרים שלא מתקיים לגביהם שווי הוגן זמין ואשר מוצגים לפי עלות, בסך 55 מיליון ש"ח.
- (5) כלולים בהון העצמי בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן".
- (6) נזקפו לדוח רווח והפסד.
- (7) השקעה במניות "בזק" מומשה במלואה במהלך 2009. במהלך שנת 2009 התקבל בבנק דיבידנד בגין מניות "בזק" בסך של כ- 11 מיליון ש"ח. סכום זה נכלל במסגרת סעיף "דיבידנד ממניות זמינות למכירה, נטו".



באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 30 בספטמבר 2010

באור 2 א - מכשירים פיננסיים מגובי נכסים

סכומים מדווחים

ההרכב במאוחד:

לבנק אגרות חוב מגובות נכסים (ABS) שפרעונם מתבסס על תזרים המזומנים מקבוצת נכסים ספציפית ומוצגים בתיק הזמין למכירה.

להלן מידע באשר לנתוני העלות המופחתת והשווי ההוגן של אגרות חוב מגובות נכסים הכלולות בתיק הזמין למכירה:

30 בספטמבר 2010 (לא מבוקר)				
הערך במאזן	עלות מופחתת		רווח כולל אחר מצטבר	
	רווחים	הפסדים (3)	שווי הוגן	שווי הוגן
במיליוני ש"ח				
8	9	- *	(1)	8
69	67	8	(6)	69
77	76	8	(7)	77

אגרות חוב מגובות נכסים (ABS)

מגובה בפקדונות בבנקים<sup>(1)</sup>

אחרים<sup>(2)</sup>

סך הכל אגרות חוב מגובות נכסים זמינות למכירה

(1) 8 מיליון ש"ח - אגרות חוב בדרוג AA/AAA שדורגו בשנת 2010, תמורת הגיוס הושקעה על ידי היישויות המנפיקות בפקדונות בבנקים בחו"ל.

(2) מזה:

- 26 מיליון ש"ח - אג"ח בדרוג A שדורגה בשנת 2010, המגובה בתזרימי מזומנים ממכירת דירות.
- 18 מיליון ש"ח - אג"ח בדרוג AAA שדורגה בשנת 2010, הנכסים המגבים הינם אג"ח דולריות של מדינת ישראל.
- 1 מיליון ש"ח - אג"ח לא סחיר בדרוג AA שדורגה בשנת 2008, מגובה בתזרים מזומנים מהחכרת כלי רכב.
- 19 מיליון ש"ח - אג"ח לא סחיר בדרוג AA- שדורגו בשנת 2010, מגובה בתזרים מזומנים מתשלומי ארנונה.
- 2 מיליון ש"ח - אג"ח לא סחיר בדרוג A+ שדורגה בשנת 2010, מגובה בתזרים מזומנים מהשכרת נכסים.
- 1 מיליון ש"ח - אג"ח בדרוג BBB- שדורגה בשנת 2010, המגובה בתזרים מזומנים ממכירת גז.
- 1 מיליון ש"ח - אג"ח בדרוג AA- שדורגה בשנת 2010, המגובה בתזרים מזומנים מהתפלת מים.
- 1 מיליון ש"ח - אג"ח בדרוג AA שדורגה בשנת 2009, המגובה בתזרים מזומנים מאג"ח שהונפקו על ידי חברת תשתיות.

(3) פירוט נוסף לגבי ניירות ערך זמינים למכירה מגובי נכסים הנמצאים בפוזיציות הפסד שטרם מומשו:

30 בספטמבר 2010 (לא מבוקר)			
פחות מ - 12 חודשים		12 חודשים ומעלה	
שווי הוגן	שטרם מומשו	שווי הוגן	שטרם מומשו
הפסדים			
הפסדים			
במיליוני ש"ח			
-	-	5	(1)
27	(6)	-	-
27	(6)	5	(1)

אגרות חוב מגובות נכסים (ABS)

מגובה בפקדונות בבנקים

אחרים

סך הכל אגרות חוב מגובות נכסים זמינות למכירה

להערכת הבנק, הפסדים אלו הינם בעלי אופי זמני ולכן ההפסדים שטרם מומשו נזקפו להון עצמי.

\* סכומים נמוכים מ - 500 אלפי ש"ח.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 30 בספטמבר 2010

באור 2 א - מכשירים פיננסיים מגובי נכסים (המשך)

סכומים מדווחים

הרכב במאוחד:

א. להלן מידע באשר לנתוני העלות המופחתת והשווי ההוגן של אגרות חוב מגובות נכסים הכלולות בתיק הזמין למכירה:

30 בספטמבר 2009 (לא מבוקר)				
הערך במאזן	עלות מופחתת	רווח כולל אחר מצטבר		שווי הוגן
		רווחים	הפסדים (3)	
במיליוני ש"ח				
22	27	- *	(5)	22
52	46	6	- *	52
74	73	6	(5)	74

אגרות חוב מגובות נכסים (ABS)  
מגובה בפקדונות בבנקים<sup>(1)</sup>  
אחרים<sup>(2)</sup>

סך הכל אגרות חוב מגובות נכסים זמינות למכירה

(1) אגרות חוב בדרוג AA/AAA שדורגו בשנת 2008, תמורת הגיוס הושקעה על ידי היישויות המנפיקות בפקדונות בבנקים, בחלקן הושקעו בבנקים בארץ (2 מיליון ש"ח) ובחלקן בחו"ל (20 מיליון ש"ח).

(2) מזה:

- 23 מיליון ש"ח - אג"ח לא סחירה בדרוג AA- שדורגה בשנת 2008, המגובה בתזרימי מזומנים ממכירת דירות.
- 8 מיליון ש"ח - אג"ח בדרוג AAA שדורגה בשנת 2008, הנכסים המגבים הינם אג"ח דולריות של מדינת ישראל.
- 1 מיליון ש"ח - אג"ח לא סחירה בדרוג AA שדורגה בשנת 2008, מגובה בתזרימי מזומנים מהחכרת כלי רכב.
- 18 מיליון ש"ח - אג"ח לא סחירה בדרוג A+ שדורגו בעיקרן בשנת 2008, מגובה בתזרימי מזומנים מתשלומי ארנונה.
- 2 מיליון ש"ח - אג"ח לא סחירה בדרוג AA- שדורגה בשנת 2008, מגובה בתזרימי מזומנים מהשכרת נכסים.

(3) פירוט נוסף לגבי ניירות ערך זמינים למכירה מגובי נכסים הנמצאים בפוזיציות הפסד שטרם מומש:

30 בספטמבר 2009 (לא מבוקר)			
12 חודשים ומעלה		פחות מ - 12 חודשים	
הפסדים	שווי הוגן	הפסדים	שווי הוגן
שטרם מומשו	שווי הוגן	שטרם מומשו	שווי הוגן
במיליוני ש"ח			
(5)	18	- *	2
-	-	- *	8
(5)	18	- *	10

אגרות חוב מגובות נכסים (ABS)  
מגובה בפקדונות בבנקים  
אחרים

סך הכל אגרות חוב מגובות נכסים זמינות למכירה

להערכת הבנק, הפסדים אלו הינם בעלי אופי זמני ולכן ההפסדים שטרם מומשו נזקפו להון עצמי.

\* סכומים נמוכים מ - 500 אלפי ש"ח.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 30 בספטמבר 2010

באור 2 א - מכשירים פיננסיים מגובי נכסים (המשך)

סכומים מדווחים

ההרכב במאוחד:

להלן מידע באשר לנתוני העלות המופחתת והשווי ההוגן של אגרות חוב מגובות נכסים הכלולות בתיק הזמין למכירה:

31 בדצמבר 2009 (מבוקר)			
שוי הוגן	רווח כולל אחר מצטבר		עלות מופחתת
	הפסדים (3)	רווחים	
במיליוני ש"ח			
22	(4)	* -	26
55	(6)	5	56
77	(10)	5	82

אגרות חוב מגובות נכסים (ABS)  
 מגובה בפקדונות בבנקים<sup>(1)</sup>  
 אחרים<sup>(2)</sup>  
 סך הכל אגרות חוב מגובות נכסים זמינות למכירה

\* סכומים נמוכים מ-500 אלפי ש"ח.

(1) אגרות חוב בדרוג AAA שדורגו בעיקרן בשנת 2008, תמורת הגיוס הושקעה על ידי היישויות המנפיקות בפקדונות בבנקים בחו"ל.  
 (2) מזה:

- 24 מיליון ש"ח - אג"ח לא סחירה בדרוג AA - שדורגה בשנת 2008 (במהלך ינואר 2010 עודכן הדירוג ל - A), המגובה בתזרימי מזומנים ממכירת דירות.
- 8 מיליון ש"ח - אג"ח בדרוג AAA שדורגה בשנת 2008, הנכסים המגבים הינם אג"ח דולריות של מדינת ישראל.
- 1.5 מיליון ש"ח - אג"ח לא סחירה בדרוג AA שדורגה בשנת 2008, מגובה בתזרימי מזומנים מהחכרת כלי רכב.
- 18 מיליון ש"ח - אג"ח לא סחירה בדרוג +A שדורגו בשנת 2008 מגובה בתזרימי מזומנים מתשלומי ארנונה.
- 2 מיליון ש"ח - אג"ח לא סחירה בדרוג AA - שדורגה בשנת 2008, מגובה בתזרימי מזומנים מהשכרת נכסים.
- 1.5 מיליון ש"ח - אג"ח לא סחירה בדרוג BBB- שדורגה בשנת 2009, מגובה בתזרימי מזומנים ממכירת גז.

(3) פירוט נוסף לגבי ניירות ערך זמינים למכירה מגובי נכסים הנמצאים בפוזיציות הפסד שטרם מומשו:

31 בדצמבר 2009 (מבוקר)			
פחות מ - 12 חודשים		12 חודשים ומעלה	
שוי הוגן	שטרם מומשו	שוי הוגן	שטרם מומשו
במיליוני ש"ח			
-	-	19	(4)
24	(6)	-	-
24	(6)	19	(4)

אגרות חוב מגובות נכסים (ABS)  
 מגובה בפקדונות בבנקים  
 אחרים  
 סך הכל אגרות חוב מגובות נכסים זמינות למכירה

להערכת הבנק, הפסדים אלו הינם בעלי אופי זמני ולכן ההפסדים שטרם מומשו נזקפו להון עצמי.

ב. להלן מידע באשר לנתוני העלות המופחתת והשווי ההוגן של אגרות חוב מגובות נכסים הכלולות בתיק למסחר:

הבנק מחזיק כ - 1 מיליון ש"ח באגרת חוב בדרוג AA שדורגה בשנת 2009, תמורת הגיוס הושקעה על ידי היישויות המנפיקה בפקדונות בבנקים.

**באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 30 בספטמבר 2010**

**באור 3 - הפרשה לחובות מסופקים**

סכומים מדווחים

**ההרכב במאוחד:**

**א. הפרשה לחובות מסופקים**

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר (לא מבוקר)				לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר (לא מבוקר)			
2009		2010		2009		2010	
הפרשה	הפרשה ספציפית	הפרשה	הפרשה ספציפית	הפרשה	הפרשה ספציפית	הפרשה	הפרשה ספציפית
לפי עומק	לפי עומק	לפי עומק	לפי עומק	לפי עומק	לפי עומק	לפי עומק	לפי עומק
נוספת (3) סך הכל	אחרות (2) הפיגור (1) במיליוני ש"ח	נוספת (3) סך הכל	אחרות (2) הפיגור (1) במיליוני ש"ח	נוספת (3) סך הכל	אחרות (2) הפיגור (1) במיליוני ש"ח	נוספת (3) סך הכל	אחרות (2) הפיגור (1) במיליוני ש"ח
996	71	901	24	1,003	72	908	23
		1,001	78	997	77	898	22
102	3	94	5	34	2	31	1
		70	* 3	36	* 2	33	1
(18)	(2)	(11)	(5)	(8)	(2)	(5)	(1)
		(14)	(3)	(9)	(2)	(4)	*** -
*** -	-	*** -	-	*** -	-	*** -	-
		(1)	(1)				
84	1	83	-	26	*** -	26	*** -
		55	-	31	1	29	1
(69)	-	(68)	(1)	(18)	-	(11)	(1)
		(40)	-	(12)	-	(11)	(1)
1,011	72	916	** 23	1,011	72	916	** 22
		1,016	78	1,016	78	916	** 22

(1) בהלוואות שלגביהן נערכה הפרשה לפי עומק הפיגור, לא כולל הפרשה לריבית בגין החוב שבפיגור.

(2) לא כולל הפרשה בגין ריבית על חובות מסופקים, לאחר שהחובות נקבעו כמסופקים.

(3) כולל הפרשה כללית לחובות מסופקים.

(4) בניית חובות שנמתקו השנה.

\* בהתאם למכתב המפקח על הבנקים מיום ה- 11 ביולי 2010 בנושא התפתחויות הסיכונים בגין הלוואות לד"ר, בוצעה ברבעון השלישי של 2010 הפרשה נוספת בסך 1 מיליון ש"ח.

\*\* כולל יתרת הפרשה ספציפית מעבר למתחייב לפי עומק פיגור ליום 30 בספטמבר 2010 בסך 3 מיליון ש"ח (30 בספטמבר 2009-3 מיליון ש"ח).

\*\*\* סכומים נמוכים מ- 500 אלפי ש"ח.

**באורים לדוחות הכספיים המאוזנים ליום 30 בספטמבר 2010**  
**באור 3 - הפרשה לחובות מסופקים (המשך)**  
 סכומים מדווחים

**ההרכב במאוזד:**

**ב. פרטים על אופן חישוב הפרשה הספציפית בהלוואות לדיון**

ליום 30 בספטמבר 2009 (לא מבוקר)						ליום 30 בספטמבר 2010 (לא מבוקר)					
חובות בעייתיים לדיון			חובות בעייתיים לדיון			חובות בעייתיים לדיון			חובות בעייתיים לדיון		
הפרשה ספציפית	לפי עומק	יתרה בפיגור ***	יתרה בפיגור ***	יתרת חוב מאוזנת	אשראי **	הפרשה ספציפית	לפי עומק	יתרה בפיגור ***	יתרה בפיגור ***	יתרת חוב מאוזנת	אשראי
סך הכל	אחרת	הפיגור	הפיגור	הפיגור	במיליוני ש"ח	סך הכל	אחרת	הפיגור	הפיגור	הפיגור	במיליוני ש"ח
23	-	23	22	25	3,721	22	-	22	25	23	4,465
2	2	-	5	5	773	2	2	-	6	5	1,200
3	3	-	13	13	183	3	3	-	13	12	75
28	5	23	40	43	4,677	27	5	22	44	40	5,740
-	-	-	-	-	247	-	-	-	-	-	349

הלוואות לדיון שחובה להשב בגין את ההפרשה לפי עומק הפיגור הלוואות "גדולות" \* הלוואות אחרות סך הכל  
 מזה: בגין הלוואות לדיון שהועמדו לקבוצות רכוש הנמצאות בהלכי בנייה.

\* הלוואות לדיון שיתרת כל אחת מהן עולה על 887 אלפי ש"ח 30 בספטמבר 2009 - 871 אלפי ש"ח).  
 \*\* סוג מחדש.  
 \*\*\* כולל ריבית על סכום הפיגור.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 30 בספטמבר 2010

באור 4 - הלימות הון לפי הוראות המפקח על הבנקים

סכומים מדווחים

א. בנתוני המאוחד:

31 בדצמבר 2009	30 בספטמבר 2009	30 בספטמבר 2010
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)
באזל א'¹	באזל א'²	באזל א'¹
במיליוני ש"ח		
1,885	1,849	1,931
1,137	1,116	1,206
-	-	-
<b>3,022</b>	<b>2,965</b>	<b>3,137</b>

1. הון לצורך חישוב יחס ההון

הון רובד 1, לאחר ניכויים  
הון רובד 2, לאחר ניכויים  
הון רובד 3  
סה"כ הון כולל

באזל א'¹	באזל א'²	באזל א'¹
במיליוני ש"ח		
* 20,200	19,829	21,392
259	639	262
1,541	-	1,547
<b>22,000</b>	<b>20,468</b>	<b>23,201</b>

2. יתרונות משוקללות של נכסי סיכון

סיכוני אשראי  
סיכוני שוק  
סיכון תפעולי  
סה"כ יתרונות משוקללות של נכסי סיכון

באזל א'¹	באזל א'²	באזל א'¹
באחוזים		
* 8.57%	9.03%	8.32%
* 13.74%	14.49%	13.52%
9.00%	9.00%	9.00%

3. יחס ההון לרכיבי סיכון

יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון  
יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון

יחס ההון הכולל המזערי הנדרש ע"י המפקח על הבנקים

\* בעקבות מכתב המפקח על הבנקים לתאגידים בנקאיים מיום 25 במרס 2010 בנושא סיווג קבוצת רכישה כנדל"ן הוצגו מחדש מספרי ההשוואה על מנת לאפשר השוואה בין התקופות.  
נכון ליום 30 בספטמבר 2010 השלכת סווג קבוצת הרכישה כנדל"ן גרמה לקיטון של כ- 0.26 נקודות האחוז ביחס ההון הכולל ולקיטון של כ- 0.16 נקודות האחוז ביחס הון רובד 1, לעומת קיטון של 0.2 נקודות האחוז וקיטון של 0.13 נקודות האחוז נכון ליום 31 בדצמבר 2009, בהתאמה.

הערה: על פי מסמך בנק ישראל מיום ה- 30 ביוני 2010 על התאגידים הבנקאיים לאמץ יעד ליחס הון ליבה בשיעור שלא יפחת מ- 7.5%.

1. מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין "מדידה והלימות הון".
  2. מחושב בהתאם להוראות המפקח על הבנקים מספר 311 ו-341 בדבר "יחס הון מזערי" ו"הקצאת הון בגין חשיפה לסיכוני שוק".
- הכתורות של מונחים מסוימים שנקבעו בהוראות אלה, וסיכומי ביניים מסוימים שהוצגו בבאור זה בדוחות שפורסמו בעבר, הותאמו וסווגו מחדש לפי מתכונת הגילוי של השנה השוטפת.

**באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 30 בספטמבר 2010**  
**באור 4 - הלימות הון לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)**  
 סכומים מדווחים

**ב. רכיבי ההון לצורך חישוב יחס ההון (בנתוני המאוחד):**

31 בדצמבר 2009	30 בספטמבר 2009	30 בספטמבר 2010
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)
באזל א' <sup>1</sup>	באזל א' <sup>2</sup>	באזל א' <sup>1</sup>
במיליוני ש"ח		
1,945	1,917	* 2,038
-	-	-
-	-	-
-	-	-
1	5	-
59	63	107
-	-	-
-	-	-
-	-	-
<u>1,885</u>	<u>1,849</u>	<u>1,931</u>
21	58	21

**1. הון רובד 1**

הון עצמי  
 זכויות מיעוט בעלי המניות החיצוניים בהון של חברות בת שאוחדו  
 מכשירי הון מורכבים  
 רכיבי הון רובד 1 אחרים  
 בניכוי: מוניטין  
 בניכוי: רווחים (הפסדים) נטו בגין התאמות לשווי הוגן של ניירות ערך  
 זמינים למכירה  
 בניכוי: השקעות ברכיבי הון פיקוחי של תאגידים בנקאיים וחברות בת שלהם  
 בישראל, וכן השקעות צולבות בחו"ל  
 בניכוי: השקעות בחברות שאינן ריאליות ויש בהן השפעה מהותית  
 בניכוי: ניכויים אחרים מהון רובד 1

**סך הכל הון רובד 1**

מזה: הון רובד 1 המוקצה בגין סיכוני שוק

\* מזה: הון מניות רגיל נפרע- 952 מיליון ש"ח, עודפים בניכוי דיבידנד שהוכרז בסך 60 מיליון ש"ח- 953 מיליון ש"ח וקרנות הון- 133 מיליון ש"ח - ראה גם דוח על השינויים בהון העצמי.

31 בדצמבר 2009	30 בספטמבר 2009	30 בספטמבר 2010
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)
באזל א' <sup>1</sup>	באזל א' <sup>2</sup>	באזל א' <sup>1</sup>
במיליוני ש"ח		
41	-	74
52	52	52
-	-	-
359	358	362
685	706	718
-	-	-
-	-	-
-	-	-
<u>1,137</u>	<u>1,116</u>	<u>1,206</u>

**2. הון רובד 2**

א. הון רובד 2 עליון  
 45% מסכום הרווחים נטו, לפני השפעת המס המתייחס, בגין התאמות  
 לשווי הוגן של ני"ע זמינים למכירה  
 הפרשה כללית לחובות מסופקים  
 מכשירי הון מורכבים  
 רכיבי הון רובד 2 עליון אחרים

ב. הון רובד 2 תחתון  
 כתבי התחייבות נדחים  
 רכיבי הון רובד 2 תחתון אחרים

ג. ניכויים מהון רובד 2  
 השקעות ברכיבי הון פיקוחי של תאגידים בנקאיים וחברות בת שלהם  
 בישראל, וכן השקעות צולבות בחו"ל  
 השקעות בחברות שאינן ריאליות שיש בהן השפעה מהותית  
 ניכויים אחרים מהון רובד 2

**סך הכל הון רובד 2**

1. מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין "מדידה והלימות הון".

2. מחושב בהתאם להוראות המפקח על הבנקים מספר 311 ו-341 בדבר "יחס הון מזער" ו"הקצאת הון בגין חשיפה לסיכוני שוק".

הכתורות של מונחים מסוימים שנקבעו בהוראות אלה, וסיכומי ביניים מסוימים שהוצגו בבאור זה בדוחות שפורסמו בעבר, הותאמו וסווגו מחדש לפי מתכונת הגילוי של השנה השוטפת.

**באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 30 בספטמבר 2010**  
**באור 5 - דוח על נכסים והתחייבויות לפי בסיסי האמדה**  
 סכומים מדווחים

**ההרכב במאוחד:**

לימים 30 בספטמבר 2010 (לא מבוקר)

סך הכל	פריטים שאינם נכפיים (3)	מתבע חוץ (1)		מתבע ישראלי		לא אמוד במל"י ש"ח	לא אמוד במל"י ש"ח	נכסים
		אחר	אירו	דולר ארה"ב	אמוד מדד			
5,152	-	74	258	737	161	3,922	מזמנים ופקודונות בבנקים	
6,378	156	4	288	580	1,201	4,149	ביהרות ערך	
551	-	-	-	-	-	551	ביהרות ערך שנגשאלו	
21,265	86	494	334	2,552	3,888	13,911	אשראי לציבור (2)	
-	-	-	-	-	-	-	אשראי לממשלה	
1	1	-	-	-	-	-	השקעות בחברות מוחזקות	
358	358	-	-	-	-	-	בניגים וציוד	
1,249	50	133	62	169	5	830	נכסים אחרים	
34,954	651	705	942	4,038	5,255	23,363	סך כל הנכסים	
28,631	93	449	1,368	5,002	2,864	18,855	<b>התחייבויות</b>	
64	-	3	8	19	3	31	פקודונות היצבור	
7	-	-	-	-	-	7	פקודונות מבנקים	
2,152	-	-	-	-	1,626	526	פקודונות הממשלה	
2,002	28	134	47	195	220	1,378	כתב התחייבות נדחים ותעודות פקדון	
32,856	121	586	1,423	5,216	4,713	20,797	התחייבויות אחרות	
2,098	530	119	(481)	(1,178)	542	2,566	סך כל ההתחייבויות	
							<b>הפרש</b>	
							<b>מכשירים נגזרים שאינם מגדירים:</b>	
							מכשירים נגזרים (למעט אופציות)	
							אופציות בכסף נטו (במונחי נכס בסיס)	
							אופציות מחוץ לכסף נטו (במונחי נכס בסיס)	
							סר"ל כללי	
							אופציות בכסף נטו (ערך נקוב מהווה)	
							אופציות מחוץ לכסף נטו (ערך נקוב מהווה)	

- (1) כולל צמודי מטבע חוץ.  
 (2) ההפרשה הכללית והנוספת לחובות מסופקים נותרה באופן יחסי מבסיסי ההאמדה השונים בסעיף זה.  
 (3) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא נכפי.



**באורים לדוחות הנכס"ים המאוחדים ליום 30 בספטמבר 2010**  
**באור 5 - דוח על נכסים והתחייבויות לפי בסיסי האמדה (המשך)**  
 סכומים מדווחים

**ההרכב במאוחד:**

ליום 30 בספטמבר 2009 (לא מבוקר)			מטבע ישראלי				
סך הכל	פריטים שאינם נכס"ים (3)	אחר	מטבע חוץ (1)		לא אמוד במיליוני ש"ח		
			אירו	דולר ארה"ב			
5,910	-	101	223	773	215	4,598	מזומנים ופקדונות בבנקים
4,659	209	-	41	613	1,285	2,511	נירות ערך
336	-	-	-	-	-	336	נירות ערך שנישאלו
19,013	123	509	470	2,506	3,395	12,010	אשראי לציבור (2)
186	-	-	-	186	-	-	אשראי לממשלה
1	1	-	-	-	-	-	השקעות בחברות מוחזקות
347	347	-	-	-	-	-	בנינים ואיוד
532	50	115	66	127	9	165	נכסים אחרים
30,984	730	725	800	4,205	4,904	19,620	סך כל הנכסים
25,801	132	568	1,652	4,709	2,786	15,954	<b>התחייבויות</b>
277	-	38	19	73	4	143	פקדונות הציבור
1	-	-	-	-	-	1	פקדונות מבנקים
1,699	-	-	-	-	1,258	441	פקדונות הממשלה
1,289	30	120	67	163	171	738	כתב התחייבות נדרשים ותעודות פקדון
29,067	162	726	1,738	4,945	4,219	17,277	התחייבויות אחרות
1,917	568	(1)	(938)	(740)	685	2,343	סך כל ההתחייבויות
							<b>הפרש</b>
							<b>מכשירים נגזרים שאינם מגדירים:</b>
							מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
		(24)	862	589	(517)	(910)	אופציות בכסף נטו (במונחי נכס בסיס)
		-	148	111	(13)	21	אופציות מחוץ לכסף נטו (במונחי נכס בסיס)
		(25)	64	(53)	168	1,195	סו"ל כללי
		-	232	135	-	(367)	אופציות בכסף נטו (ערך נקוב מהוון)
		-	183	(159)	-	(24)	אופציות מחוץ לכסף נטו (ערך נקוב מהוון)

(1) כולל צמודי מטבע חוץ.  
 (2) ההפרשה הכללית והנוספת לחובות מסופקים נותרה באופן יחסי מבסיסי האמדה השונים בסעיף זה.  
 (3) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס מתייחס לפריט לא נכסי.

**באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 30 בספטמבר 2010**  
**באור 5 - דוח על נכסים והתחייבויות לפי בסיסי האמדה (המשך)**  
 סכומים מדווחים

**ההרכב במאוחד:**

		ליום 31 בדצמבר 2009 (מבוקר)					
סך הכל	פריטים שאינם כספיים (3)	מטבע חוץ (1)		מטבע ישראלי		לא אמוד במיליוני ש"ח	
		אחר	איר	דולר ארה"ב	אמוד מדד		
4,188	-	71	250	1,465	170	2,232	מזומנים ופקדונות בבתקים נירות ערך
5,545	146	-	30	653	1,326	3,390	
274	-	-	-	-	-	274	נירות ערך שונאלי
19,052	82	517	363	2,285	3,122	12,683	אשראי לציבור (2)
188	-	-	-	188	-	-	אשראי לממשלה
1	1	-	-	-	-	-	השקעות בחברות מוחזקות
364	364	-	-	-	-	-	בנינים וציוד
711	118	126	42	133	9	283	נכסים אחרים
30,323	711	714	685	4,724	4,627	18,862	סך כל הנכסים
24,985	93	551	1,482	4,591	2,519	15,749	<b>התחייבויות</b>
175	-	5	12	35	4	119	פקדונות הציבור
2	-	-	-	-	-	2	פקדונות מבתקים
1,709	-	-	-	-	1,262	447	פקדונות המתמלה
1,507	123	122	38	150	174	900	כתב-התחייבות כדחים ותעודות פקדון
28,378	216	678	1,532	4,776	3,959	17,217	התחייבויות אחרות
1,945	495	36	(847)	(52)	668	1,645	סך כל ההתחייבויות
							<b>הפרש</b>
							<b>מכשירים נגזרים שאינם מגדירים:</b>
		(32)	851	38	(553)	(304)	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
		-	(50)	26	-	24	אופציות בכסף נטו (במונחי נכס בסיס)
		-	125	(39)	-	(86)	אופציות מחוץ לכסף נטו (במונחי נכס בסיס)
		4	79	(27)	115	1,279	סו"ל כללי
		-	(73)	35	-	38	אופציות בכסף נטו (ערך נקוב מהוון)
		-	755	(426)	-	(329)	אופציות מחוץ לכסף נטו (ערך נקוב מהוון)

(1) כולל צמודי מטבע חוץ.  
 (2) ההפרשה הכללית והנוספת לחובות מסופקים נותרה באופן יחסי מבסיסי ההאמדה השונים בסעיף זה.  
 (3) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס מתייחס לפריט לא נכפי.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 30 בספטמבר 2010

באור 6 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות

סכומים מדווחים

א. מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים:

31 בדצמבר 2009	30 בספטמבר 2009	30 בספטמבר 2010	
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
			במיליוני ש"ח
174	72	141	עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי:
516	521	487	אשראי תעודות
1,738	1,569	2,110	ערבויות להבטחת אשראי
561	514	548	ערבויות לרוכשי דירות
1,575	1,066	834	ערבויות והתחייבויות אחרות
			מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו
			מסגרות חח"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות לפי
1,052	578	942	דרישה שלא נוצלו
1,008	917	735	מסגרות חח"ד ואשראי שלא נוצלו בקשר ליהלומנים
8,011	* 7,297	6,323	התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שאושר ועדיין לא ניתן
698	489	940	התחייבויות להוצאות ערבויות

ב. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות:

(1) דמי שכירות של מבנים וציוד בשל התקשרויות לתשלום לשנים הבאות:

31 בדצמבר *2009	30 בספטמבר * 2009	30 בספטמבר 2010	
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
			במיליוני ש"ח
16	15	18	בשנה ראשונה
15	14	17	בשנה שנייה
14	13	15	בשנה שלישית
13	12	13	בשנה רביעית
10	10	9	בשנה חמישית
37	27	33	מעל חמש שנים
105	91	106	סך הכל

\* הוצג מחדש

באור 6 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ב. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות: (המשך)

- (2) סכום ההתחייבות לרכישת מבנים וציוד ליום 30 בספטמבר 2010 הינו בסך 8 מיליון ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2009 - 8 מיליון ש"ח).
- (3) חברה מאוחדת התחייבה להשקיע בתאגידיים ריאליים נוספים ובקרן גידור סכום של 11 מיליון ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2009 - 23 מיליון ש"ח) וזאת בהתקיים תנאים מסוימים כפי שנקבעו בהסכמים עם אותם תאגידיים.
- (4) א. סכום הערבויות לבתי משפט ואחרים ליום 30 בספטמבר 2010 הינו 21 מיליון ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2009 - 24 מיליון ש"ח).  
ב. בהתאם לתקנות השקעות משותפות בנאמנות (הון עצמי, וביטוח של מנהל קרן ונאמן ותנאי כשירות של דירקטורים ועובדים בהם), התשנ"ו – 1995, נתן הבנק ערבויות בסך של 7 מיליון ש"ח (31 דצמבר 2009 – 7 מיליון ש"ח) לטובת בעלי יחידות בקרנות נאמנות, שחברה מאוחדת של הבנק משמשת להן כנאמן.
- (5) ביום 1 ביולי 2010 נחתם הסכם בין הבנק לבין כרטיסי אשראי לישראל בע"מ (להלן "כאל") והסכם נוסף בין הבנק לבין חברת דיינרס קלוב ישראל בע"מ (להלן "דיינרס"), חברה בשליטת כאל (להלן "ההסכמים"). ההסכמים הינם לתקופה של 10 שנים, בכפוף לזכות ביטול של ההסכמים העומדת לכל אחד מן הצדדים מכח הוראות הדין, והינם מחליפים ובאים במקום הסכמי ההתקשרות בין הבנק לבין כאל ובין הבנק לבין דיינרס שהגיעו לסיימם במועד זה. במסגרת ההסכמים ינפיקו כאל ודיינרס כרטיסי אשראי, כרטיסי בנק וכרטיסים משולבים ללקוחות הבנק ויספקו ללקוחות את השירותים הכרוכים בהנפקת הכרטיסים ללקוחות והגלומים בשימוש בהם. ההסכמים מעגנים זכויות הצדדים וכן הסדרי תפעול ומתן שירותים על ידי כאל ו/או דיינרס לכרטיסי חיוב שיונפקו במסגרת ההסכם וכן את יתר התנאים הנוגעים לכך.  
במסגרת ההסכם עם כאל, ניתנה לבנק, בכפוף לתנאים המתלים המפורטים להלן, אופציה בלתי עבירה, לרכוש מכאל 32,934 מניות רגילות בנות 0.0001 ש"ח של כאל, המהוות נכון למועד חתימת ההסכם 3% מהון המניות הרגילות המונפק והנפרע של כאל, בכפוף לאירועי התאמה שנקבעו בהסכם, וזאת במועד ההשלמה של הנפקה לציבור של ניירות ערך של כאל ובכפוף להשלמת ההנפקה (ככל שתבוצע). מחיר המימוש של האופציות משקף הנחה של 25% על מחיר המניה ברוטו כפי שיקבע בתשקיף ההצעה לציבור. לכאל זכות, לפי שיקול דעתה, להמיר את מניות האופציה בתשלום חד פעמי בסכום השווה למחיר המימוש במספר הכולל של מניות האופציה כאילו האופציה מומשה במלואה. המניות שתנבענה ממימוש האופציה, ככל שתמומש, לא תהיינה ניתנות להעברה למתחרה של כאל. תוקף האופציה במשך תקופת ההסכם מותנה בשורה של תנאים עסקיים כפי שנקבעו במסגרת ההסכם. האופציה תכנס לתוקף עם קבלת פטור מהסדר כובל מן הממונה על ההגבלים העסקיים בנוגע להוראות ההסכם המתייחסות לתנאי האופציה וכן עם קבלת אישור מאת המפקח על הבנקים המתייחס לבנק ולכאל, ככל שיידרשו אישורים אלו.
- (6) רכישת זכויות בתיק הלוואות צרכניות - בהתאם לאסטרטגיה העסקית של הבנק, הכוללת שימת דגש על תחום הבנקאות הקמעונאית, התקשר הבנק ביום 14 בפברואר 2010 בהסכם מסגרת עם מימון ישיר מקבוצת ישיר (2006) בע"מ (להלן "מימון ישיר"), במסגרתו הוסכם כי הבנק ירכוש ממימון ישיר בהמחאת זכויות והתחייבויות

באור 6 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ב. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות: (המשך)

על דרך מכר, תיקי הלוואות שהועמדו על ידי מימון ישיר ללקוחות פרטיים לצורך רכישת כלי רכב וכן את כל הביטחונית שניתנו להבטחתם בסכום מירבי של 180 מיליון ש"ח (להלן "הסכם המסגרת", להלן "הסכום המירבי"). הסכם המסגרת נכנס לתוקף ביום 15 במרס 2010 למשך שישה חודשים מיום כניסתו לתוקף או עד להמחאת הסכום המירבי כאמור לעיל, לפי המוקדם מביניהם. ביצוען של עסקאות ההמחאה מכח הסכם המסגרת הוכפף לקיומם של תנאים שסוכמו במסגרת ההסכם ולכל דין. בחודשים אפריל, יוני, יולי ואוקטובר 2010 בוצעו המחאות על דרך המכר של כל הלוואות בהתאם להסכם המסגרת. במועד רכישת הלוואות ממימון ישיר, עם קיום התנאים להכרה בנכס פיננסי (על פי FAS 166), רושם הבנק את הלוואות הנרכשות בספריו בגובה התמורה, קרי, שווי הוגן, למעט הלוואות אשר לגביהן לבנק יש זכות החזרה לתקופה שהוגדרה בהסכם אשר נרשמות כחוב מובטח למימון ישיר. הכנסות המימון בעסקה נרשמות בהתאם לריבית האפקטיבית של הלוואות הנרכשות.

(7) ביום 8 ביולי 2009 אישרה האסיפה הכללית של בעלי המניות של הבנק התקשרות של החברה לנאמנות של בנק אגוד בע"מ (להלן: "החברה לנאמנות") להעברת שירותי הנאמנות לחלק מסדרות תעודות התחייבות, כהגדרתן בסעיף 35א. לחוק ניירות ערך, התשכ"ח – 1968 לרבות תעודות התחייבות שהונפקו בהנפקה פרטית על ידי תאגידים שונים להם נותנת החברה לנאמנות שירותי נאמנות, לכלל פיננסיים נאמנויות 2007 בע"מ (להלן: "כלל נאמנויות") בכפוף להתקיימות תנאים מתלים שנקבעו בו. העברת שירותי הנאמנות של כל סדרת תעודות התחייבות, הוכפפה לתנאים המפורטים בשטרי הנאמנות שנחתמו בין החברה לנאמנות לבין החברה המנפיקה, ובמסגרת זו ניתן ביום 13 באפריל 2010 אישור בית המשפט המחוזי להתפטרות הנאמן מכהונתו ולמינוי כלל נאמנויות כנאמן לסדרות בהן נדרש אישור בית המשפט כאמור. כמו כן, הוכפפה העברת שירותי הנאמנות בסדרות תעודות התחייבות מסוימות, אף לקבלת אישור החברה המנפיקה להחלפה ו/או אישור אסיפת מחזיקי תעודות ההתחייבות למינוי כלל נאמנויות כנאמן. התמורה בפועל בגין העברת סדרות תעודות ההתחייבות שנמכרו ואשר התקיימו לגבי העברתן התנאים המתלים (המהווה את הרוב המכריע של תמורת העסקה) הינה בסך של כ-1 מיליון ש"ח, אשר נרשמו ברבעון השני של 2010 בסעיף רווח מפעולות בלתי רגילות בסך של 0.7 מיליון ש"ח, לאחר מס, שתי סדרות בלבד שניתן להעבירן טרם הועברו בפועל והתמורה בגין תשלום בכפוף להעברתן. ההתקשרות להעברת שירותי הנאמנות, כמפורט לעיל, אושרה על ידי ועדת הביקורת ביום 19 במרץ 2009 ועל ידי דירקטוריון הבנק ביום 31 במאי 2009.

(8) א. נגד הבנק והחברות המאוחדות שלו תלויות ועומדות תביעות משפטיות. לגבי תביעות אשר לדעת הנהלת הבנק, בהסתמך על חוות דעת משפטיות, לא תדחינה או תבוטלנה, קיימות הפרשות מתאימות למרות שהתביעות הנ"ל מוכחות על ידו. לא נעשו הפרשות לגבי תביעות אשר לדעת הנהלת הבנק ויועציו המשפטיים סיכוייהן קלושים. סכום החשיפה הנוספת בשל תביעות תלויות שאפשרות התממשותן אינה קלושה הינו כ-11 מיליון ש"ח.

באור 6 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ב. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות: (המשך)

ב. בחודש דצמבר 2007 הוגשה לבנק דרישת תשלום על סך של 10 מיליון דולר, בקשר עם פעילות בשוק ההון של מיופה כוח בחשבון ("הדרישה"). הדרישה הוגשה על-ידי הנאמן בפשיטת רגל על נכסי מיופה הכוח. עיקר הטענות כפי שפורטו בדרישה הינן בקשר להתנהלות מיופה הכוח בחשבונות הבנק הרלבנטיים. לטענת הנאמן, הבנק הפר את אמונו לקוחות הבנק ואת חובת הזהירות כלפי לקוחותיו של מיופה הכוח והפר חובות חקוקות שאפשרו למיופה הכוח לבצע מעשי מרמה המיוחסים לו כלפי לקוחותיו. לאחר שהבנק דחה את הדרישה, הגיש הנאמן בפשיטת רגל של מיופה הכוח דוח לביהמ"ש, ובו העלה טענות כנגד הבנק בקשר לניהול החשבונות, ובכללן כי הבנק הפר חובות זהירות ונאמנות המוטלות עליו כבנק, והפר הוראות הנוגעות לאיסור הלבנת הון ו/או למיסוי. בדוח האמור לא נתבקש סעד כספי כנגד הבנק אלא הבנק נתבקש להגיב על הדוח, ולהמציא דוחות ומסמכים ספציפיים שונים. הבנק הגיש תגובה מטעמו ולאחר מכן הוגשו תגובות חוזרות, הן של הנאמן והן של הבנק. עפ"י החלטת ביהמ"ש שניתנה לאחרונה, על הבנק להמציא לנאמן דוחות ומסמכים הקשורים לחשבונות של מיופה הכוח עצמו (ככל שאלה קיימים) ולא לחשבונות אחרים כלשהם. לדעת הנהלת הבנק, בהסתמך על יועציה המשפטיים, בהיעדר ביסוס לחבות של הבנק ובהיעדר פירוט ו/או כימות לטענות ולאופן בו הן מבססות זכות לסעד, לא ניתן עדיין להעריך את סיכויי התממשות החשיפה לסיכון בעניין זה.

ג. ביום 29 באוקטובר 2009 הוגשה בבית המשפט המחוזי-מרכז, על ידי זאבי תקשורת אחזקות בע"מ. (כינוס) וזאבי תקשורת-מימון וניהול בע"מ (בכינוס) תובענה לסעד הצהרתי נגד הבנק ושישה בנקים אחרים שעניינה, על פי הנטען בה, ניסיון של הבנקים לגבות מהמבקשות הפרשים בגין מה שמכונה בתובענה "ריבית הפרה" על הלואה שניתנה להן על ידי הבנקים ואשר מניות בזק - החברה הישראלית לתקשורת בע"מ שימשו לה כבטוחה. ההפרשים מצטברים על-פי הטענה, נכון ליום הגשת התובענה, לסכום של כ- 840 מיליון ש"ח לכל הבנקים (להלן: "סכום ההפרש בגין ריבית הפרה"), מעבר לריבית ההסכמית כהגדרתה בתובענה. בתובענה מתבקשים צווים הצהרתיים הקובעים כדלהלן:

כי הבנקים אינם זכאים לחייב את המבקשות בהפרשים בגין ריבית הפרה, כהגדרתה בתובענה. כי סכום ההפרש בגין ריבית הפרה, יופחת לסך של כ-37 מיליון ש"ח.

כי בהתאם לאמור לעיל, חובן הכולל של המבקשות הינו בסך של כ-176 מיליון ש"ח, נכון ליום הגשת התובענה (במקום סך של כ-981 מיליון ש"ח, כנטען על ידי הבנקים).

לחלופין- כי הבנקים זכאים לחייב את המבקשות בתקופה שהחל ממאי 2003 ואילך, בהפרשים בגין ריבית לפי חוק פסיקת ריבית והצמדה, תשכ"א-1961 בלבד, וזאת ביחס לחוב המבקשות שהצטבר עד למועד האמור; וכי בהתאם לכך חובן הכולל של המבקשות הינו בסך של כ-459 מיליון ש"ח, נכון ליום הגשת התובענה.

התובענה מבוססת על מספר עילות עיקריות ביניהן: הטענות כי "ריבית הפרה" אינה אלא "פיצוי מוסכם", שבית המשפט רשאי להפחיתו וכי בחינתן של נסיבות המקרה מחייבת את המסקנה, כי יש הצדקה להפחתת הסכום; כי הפחתת הפרשי ריבית הפרה מתחייבת גם מפרשנות הסכם ההלוואה בהתאם לאומדן דעת הצדדים; כי חיוב המבקשות בריבית הפרה יהווה אכיפה בלתי צודקת של הסכם ההלוואה; כי עמידת הבנקים על חיוב המבקשות בריבית הפרה מהווה חוסר תום לב; וכי גבייתה תהווה עשיית עושר ולא במשפט על ידם.

אין בתובענה התייחסות ל"חלקו" של כל אחד מהבנקים בסכום ההפרש בגין ריבית הפרה, אך מצוינים אחוזי ההשתתפות של הבנקים במימון, כאשר חלקו של הבנק הוא 4%.

באור 6 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ב. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות: (המשך)

בחודש ינואר 2010 נתקבלה החלטת בית המשפט המורה על ברור התובענה בדרך של תביעה כספית רגילה, בגינה על התובעת לשלם אגרה מלאה בתוך המועד שקצב להן בית המשפט וזו הוגשה לבית המשפט במהלך חודש פברואר 2010.

לפי חוות דעת יועציו המשפטיים של הבנק, ניתן להניח כי חלקו של כל אחד מהבנקים בהפרש הנטען הוא כאחוז ההשתתפות שלו במימון.

לדעת הנהלת הבנק, בהסתמך על חוות דעת יועציו המשפטיים החיצוניים המטפלים בתובענה, על יסוד המידע והנתונים הידועים להם, הערכת סיכויי התובענה להתקבל קלושים.

ד. ביום 31 לאוקטובר 2010 הוגש בבית המשפט המחוזי בתל-אביב על ידי לקוחות הבנק כתב תביעה נגד הבנק וכן הוגשה בקשה לאישור התביעה כתובענה ייצוגית, בסכום כולל של כ-7.9 מיליון ש"ח. בכתב התביעה נטען כי הבנק אינו נוהג להוסיף ריבית והפרשי הצמדה לסכומים בהם חייב ביתר בניגוד לדין או בניגוד למוסכם, עת שהוא מזכה את הלקוחות בהשבת כספים אלו, ובכך מתעשר שלא כדין על חשבונם. בתביעה נטענות גם טענות רשלנות, הפרת חובת הנאמנות ותום הלב. סכום התביעה הייצוגית מושתת על הנחות עובדתיות והשערות המועלות בכתב התביעה, שטרם נבדקו. בתביעה מבוקש תשלום לחברי הקבוצה, אם במישרין ואם באמצעות פיצוי לטובת הציבור. כמו כן מתבקש ביהמ"ש להורות לבנק מכאן ולהבא לשלם ללקוחות ריבית והפרשי הצמדה בגין כל סכום בו הינו חייב ביתר.

הואיל והתובענה האמורה נמצאת עדיין בשלביה המוקדמים ביותר ואף טרם נדונה הבקשה לאישור התביעה כתובענה ייצוגית, אין בידי הנהלת הבנק להעריך בשלב זה את תוצאות התובענה.

ה. 1. תביעה נגד כרמל - אגוד למשכנתאות והשקעות בע"מ (להלן: "החברה")

ביום 2 בנובמבר 1997 הוגש בבית המשפט המחוזי בתל-אביב כתב תביעה נגד כרמל-אגוד למשכנתאות והשקעות בע"מ (לשעבר בנק כרמל) (חברה בבעלות מלאה של הבנק) ושלושה בנקים אחרים למשכנתאות בסכום כולל של כ-500 מיליון ש"ח. כמו כן, נתבקשו סעדים הצהרתיים שונים כנגד הנתבעים והוגשה בקשה לאישור התביעה כתובענה ייצוגית. בכתב התביעה נטען, בין היתר, כי הבנקים גבו מהלווים ומהערבים שלא כדין עמלות בגין ביטוח חיי לווים ונכסים המשועבדים לבנק וכי הם זכאים להשבת סכומי עמלות אלה. החברה וכן יתר הנתבעים הגישו בקשות לסילוק הבקשה לאישור התובענה כתובענה ייצוגית על הסף. הבקשה טרם נדונה לגופה. במהלך דיון מוקדם שנתקיים בבית המשפט המחוזי הוחלט לעכב את הדיון בתיק עד להכרעה סופית בגורלה של בקשה אחרת לאישור התובענה כתובענה ייצוגית המתבררת בבית המשפט העליון בעניין דומה ואשר החברה אינה צד לה (להלן: "הבקשה האחרת"). הכרעה בבקשה האחרת טרם ניתנה. כמו כן, הוחלט "להקפיא" את ההליכים בתיק התביעה עד להחלטה עקרונית שתתקבל בבית המשפט העליון בסוגיית תקנה 29 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1984. החלטה עקרונית בסוגיה הנ"ל ניתנה על-ידי בית המשפט העליון ולפיה תקנה 29 אינה מאפשרת הגשת תובענות ייצוגיות. יצוין, כי התובעים מבקשים לאשר התביעה כתובענה ייצוגית גם מכוח חוקים אחרים הקובעים הסדרים להגשתן של תובענות ייצוגיות. לגבי ההליכים בתביעה הנסמכים על עילות אחרות, ההשהיה בעינה עומדת עד לקבלת הכרעה בבקשה האחרת, המתבררת כאמור

באור 6 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ב. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות: (המשך)

בבית המשפט העליון. בנוסף לאמור לעיל, לפי חוות דעת יועציה המשפטיים של החברה, עילות מסוימות של התובעים, שהם לווים של החברה התיישנו, גודל הקבוצה שהתובעים מבקשים לייצג בתביעה הייצוגית איננו ניתן להערכה ולאומדן, הסעד המבוקש בתביעה הייצוגית ובכללו אופן חישוב הנזק איננו ברור ואיננו ניתן להגדרה, לרבות השאלה איזה חלק מן הסכום מיוחס לחברה.

היועצים המשפטיים סבורים, כי בנסיבות אלה, חוסר הוודאות הכרוך בהליך, הן עובדתית והן משפטית, הוא רחב במידה כזו שלא ניתן לתת הערכת סיכון בגין התביעה. הואיל והתובענה האמורה נמצאת עדיין בשלביה המוקדמים ביותר ואף טרם נדונה הבקשה לאישור התביעה כתובענה ייצוגית, אין בידי הנהלת החברה והבנק, בהסתמך על חוות הדעת של יועציה המשפטיים, להעריך בשלב זה את תוצאות התובענה.

2. תביעה נגד חברה לנאמנות של הבנק אגוד בע"מ (להלן "החברה")

ביום 22 ביוני 2009 הוגש לבית המשפט המחוזי, נגד הבנק ונגד חברת הבת בבעלותו המלאה החברה לנאמנות של בנק אגוד לישראל בע"מ (ביחד: "הבנק"), על ידי רד-רוק הולדינגס לימיטד, שהיא חברה אמריקאית ועל ידי חברת הבת שלה, רד-רוק קומודיטיס ("קומודיטיס"), שהיא חברה אמריקאית המצויה בהליכי פירוק בישראל (ביחד: "התובעות"), כתב תביעה מתוקן על סך של 10 מיליון ש"ח. הסכום שהיה נקוב בכתב התביעה לפני תיקונו עמד על סך של כ- 178 מיליון דולר ארה"ב (להלן: "הסכום הראשוני"). התובעות ביקשו פטור מתשלום אגרה בגין הסכום הראשוני, אך בקשתן נדחתה. לאחר מכן ביקשו התובעות לתקן את כתב התביעה לסכום של 10 מיליון ש"ח (לצרכי אגרה) (להלן: "הסכום המתוקן") ובקשתן אושרה, כמו כן ביקשו התובעות להפחית את תשלום האגרה ולשלם אגרה בהתאם לסכום המתוקן, על אף שבמסגרת החלטה קודמת נפסק כי עליהן לשלם אגרה גבוהה בהרבה. בקשה זו אושרה ובעקבותיה שולמה האגרה והוגשה התביעה כאמור לעיל. בכתב התביעה המתוקן ציינו התובעות, כי סכום התובענה הוא כ- 155 מיליון דולר ארה"ב ולצרכי אגרה הינו 10 מיליון ש"ח. הבנק הגיש בקשת סילוק על הסף של התביעה בעקבותיה קצב בית המשפט לתובעות מידע להגשת בקשה לתיקון כתב התביעה, בקשה כזו הוגשה (מבלי לשנות את סכום התביעה המבוקש) והבנק הגיש תגובה מטעמו. טענות התובעות בתמצית הינן בקשר לאירועים משנת 1992 כי הבנק אפשר שחרור לידי צד ג' של מטעני פלדה אשר יובאו לישראל עבורו, וזאת מבלי שצד ג' ישלם עבור מטעני הפלדה. התובעות טוענות כי בכך הפר הבנק הסכם נאמנות שנכרת בינו ובין חברה אמריקאית שבמסגרתו התחייב הבנק לבדוק ולוודא שמטעני הפלדה מאוחסנים ושמורים בנמל. מאחר ולטענת התובעות הבנק לא קיים התחייבות זו, הוא חייב לשלם לתובעות את הסכום אשר הגיע להן מאותו צד ג' בגין מטילי הפלדה, בצירוף ריבית. לחילופין, טוענות התובעות, כי הבנק הציג כלפיהן מצגי שווא רשלניים, הפר חובות זהירות שהוא חב להן כביכול, הפר חובות על פי חוק השומרים, הפר חובות על פי חוק הבנקאות (שירות ללקוח) והפר התחייבות לבטח את מטעני הפלדה. לדעת הנהלת הבנק, בהסתמך על חוות דעת מהיועצים המשפטיים החיצוניים המטפלים בתביעה, המסתמכת על העובדות הידועות להם, הערכת סיכויי התביעה להתקבל קלושים. כמו כן, לבנק הסדר עם מבטחיו בקשר לכיסוי חלק עיקרי מהסכומים העלולים להיות משולמים על ידו בגין התביעה, לרבות הוצאות משפטיות בגין ניהולה.



באור 6 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ב. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות: (המשך)

(9) בשנת 1997 נחתם הסכם בין המנהלים ומורשי החתימה לבין הבנק בו נקבע בין היתר כי המנהלים ומורשי החתימה הותיקים של הבנק (אוכלוסיית זכאים של כ- 170 עובדים), הזכאים לפנסיה תקציבית במתכונת מסוימת שנהגה בבנק עד אותו זמן (להלן- "הפנסיה המחייבת"), יקבלו פנסיה מקרן הפנסיה "עמית" עימה התקשרו הבנק והעובדים, ומהבנק, באופן משולב (היינו הן מקרן הפנסיה והן ישירות מן הבנק), כאשר ההסכם קובע את נוסחת השילוב. על נוסחת שילוב זו קיימת מחלוקת בין ועד המנהלים ומורשי החתימה לבין הבנק. עמדת הבנק היא שחבות הבנק לגמלאים האמורים היא בגובה הפרש שבין סכום הפנסיה הראשונה שהגמלאי יקבל מ"עמית", עם צאתו לגמלאות, לבין סכום הפנסיה המחייבת (ככל שיתקיים הפרש כזה באותו מועד), ואשר אותו יהיה על הבנק לשלם לגמלאי מידי חודש, כשהוא צמוד במלואו למדד המחירים לצרכן. עמדת המנהלים היא שחבות הבנק לגמלאי היא בגובה הפרש (ככל שיתקיים כזה), בין סכום הפנסיה שהגמלאי יקבל מעמית לבין סכום הפנסיה המחייבת, כפי שיהיה אותו הפרש מידי חודש במהלך תקופת הפנסיה (סכומי ההפרש שעל הבנק לשלם כאמור להלן – "סכומי ההשלמה").

ועד המנהלים והבנק מנהלים בעניין זה הליך של יישוב המחלוקת מחוץ לכותלי בית המשפט. להערכת הנהלת הבנק, בהתבסס על חוות דעת יועציו המשפטיים, לא ניתן לכמת כיום את מידת והיקף הסיכון באשר לחבות אפשרית של הבנק בתשלום סכומי ההשלמה, הן נוכח קיומה של המחלוקת האמורה לעיל בקשר לפרשנות נוסחת השילוב, והן כיוון שלא ניתן לצפות את תדירותם או היקפם של המצבים בהם ייווצר הפרש כלשהו בין סכום הפנסיה המחייבת לבין סכום הפנסיה המשולם על ידי קרן "עמית" (להלן- "ההפרש"), אשר עלול לחייב את הבנק בתשלום של סכום ההשלמה כאמור. אם תתקבל פרשנותם של העובדים הזכאים, וככל שאכן ייווצר ההפרש, עלול הבנק להיות מחויב בתשלום סכומי ההשלמה בכל מקרה של היווצרות ההפרש כאמור. נציין כי נכון למועד הדוחות הכספיים, לא קיים פער מהותי בין יתרת ההפרשה האקטוארית בהתאם לעמדת הבנק לבין יתרתה בהתאם לעמדת המנהלים, וזאת בהתבסס על הערכות אקטואר הבנק. בתחילת חודש יולי 2009 הפחיתה "עמית" את תשלומי הפנסיה ב- 10%. הסכום במחלוקת אשר נובע מהפחתה זו חל בפועל על אוכלוסיה של 22 גמלאים בלבד ואינו מהותי.

(10) במסגרת ביקורת שנערכה על ידי רשות המיסים (מחלקת ביקורת מע"מ) בחברה בת של הבנק – אגוד מערכות בע"מ, חברה פרטית העוסקת במתן שירותים בתחום המחשוב לבנק (להלן – "החברה"), נבחנה פעילותה של החברה כעוסק לצרכי מע"מ. ביום 18 ביוני 2008 התקבלה בחברה שומת מס עסקאות לתקופות חיוב ספטמבר 2005 עד מרס 2008. במסגרת השומה נטען כי החברה מסרה ציוד (חומרה ותוכנת מחשבים) לבנק והוסף מס עסקאות בגובה היתרה להפחתה של מס התשומות שנתבע עם רכישת הציוד בתוספת 10% והפרשי הצמדה וריבית (כ-7 מיליון ש"ח). ביום 17 ביולי 2008 הגישה החברה השגה על השומה הנ"ל. בחודש יוני 2009 התקבלה בחברה החלטת רשות המסים בדבר דחיית ההשגה. במהלך חודש ינואר 2010 הגישה החברה ערעור על ההחלטה ומועד קדם המשפט נקבע לרבעון הראשון של שנת 2011. הערכת ההנהלה, בהתבסס על הערכת יועציה המשפטיים, הינה כי סיכויי הערעור להתקבל סבירים. ובהר כי מכיוון שמדובר בהפרש עיתוי, הרי שגם אם הערעור יידחה, לא צפויה לכך השפעה מהותית על תוצאות פעילות החברה והבנק.

באור 6 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ב. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות: (המשך)

(11) להבטחת אשראי מכל סוג במט"י או במט"ח שמקבלים הבנקים ובכלל זה בנק אגוד, מפעם לפעם מבנק ישראל - ככל שיועמד אשראי על ידי בנק ישראל- והתחייבויות הבנק מכוחו כלפי בנק ישראל, התקשר הבנק במהלך חודש אוגוסט 2010 בהסכם ליצירת שיעבוד קבוע מדרגה ראשונה והמחאה על דרך שעבוד, ללא הגבלה בסכום, על כל הנכסים והזכויות בכל חשבון המתנהל במסלקת הבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ וב-Euroclear Bank (להלן "חשבונות הבטוחות") לזכות ועל שם בנק ישראל, אשר נועד להפקדה ו/או לרישום בטוחות על ידי הבנק לטובת בנק ישראל, ובכלל זה על כספים וניירות ערך המופקדים או הרשומים או שיופקדו או ירשמו, בחשבונות הבטוחות, על פירותיהם והתמורה הכספית ממכירתם או מימושם. למען הזהירות, הנכסים המשועבדים שבחשבון הבטוחות ב-Euroclear Bank, או בכל חשבון בטוחות אחר המתנהל במסלקה מחוץ לישראל, ישועבדו בנוסף לשעבוד הקבוע בדרגה ראשונה, גם בשעבוד צף בדרגה ראשונה, ללא הגבלה בסכום. השעבדים כמפורט לעיל ישמשו ערובה מתמדת ומתחדשת להתחייבויות המובטחות על ידם ויעמדו בתוקפם עד למועד שבו יאשר בנק ישראל בכתב כי בוטל. בנוסף לאמור לעיל נתן הבנק זכות קזוז ועיכון על כל הנכסים המגיעים לו מבנק ישראל להבטחת פרעון ההתחייבויות המובטחות. ניהול הנכסים המשועבדים, לרבות לעניין ביצוע הפקדות ומשיכות כספים וניירות ערך בחשבונות הבטוחות ושערוכם, הינם כקבוע במסמכי ניהול הבטוחות של המסלקה בה מתנהל חשבון הבטוחות. במסגרת המערכת ההסכמית הנדרשת לצורך תפעול השעבוד נכללת הסכמה לתפעול מערכת הבטוחות על ידי מסלקת הבורסה עבור בנק ישראל בהתאם להסכם שנחתם ביניהם, והרשאה למסלקת הבורסה לבצע הוראות בנק ישראל בקשר עם ניירות הערך הישראליים המופקדים ו/או שיהיו מופקדים מעת לעת בחשבון הבטוחות הרלוונטי המיועד להפקדת בטוחות על ידי הבנק וכן הסכם להסדרת הפן התפעולי הכרוך בניהול הבטוחות (ניירות הערך הזרים) ב-Euroclear Bank.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 30 בספטמבר 2010

באור 7 - פעילות מכשירים נגזרים - היקף, סיכונים אשראי ומועדי פרעון

סכומים מדווחים

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד

(1) סכום נקוב של מכשירים נגזרים

ליום 30 בספטמבר 2010 (לא מבוקר)				
חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי ריבית	
			שקל - מדד	אחר
				במיליוני ש"ח

-	-	12,048	-	760
4	92	3,762	880	-
4	92	3,999	880	-
-	-	-	1,387	-
8	184	19,809	3,147	760
-	-	-	1,161	-

א. נגזרים ALM (1) (2)

חוזי Forward  
חוזי אופציה אחרים  
אופציות שנכתבו  
אופציות שנקנו  
Swaps  
סה"כ

מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע.

ב. נגזרים אחרים (1)

-	1	3	-	-
-	5,875	924	-	-
2,441	5,881	924	-	-
543	-	2,550	-	-
490	12	2,481	-	-
3,474	11,769	6,882	-	-

חוזי Futures  
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה  
אופציות שנכתבו  
אופציות שנקנו  
חוזי אופציה אחרים  
אופציות שנכתבו  
אופציות שנקנו  
סה"כ

ג. נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ ספוט

128	-	-	-	-
-	-	2,410	-	-

נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי מוטב  
חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט

(2) שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים

א. נגזרים ALM (2) (3)

-	6	209	140	6
-	6	329	199	2

שווי הוגן ברוטו חיובי  
שווי הוגן ברוטו שלילי

ב. נגזרים אחרים (3)

9	67	72	-	-
9	67	72	-	-

שווי הוגן ברוטו חיובי  
שווי הוגן ברוטו שלילי

ג. נגזרי אשראי

1	-	-	-	-
---	---	---	---	---

נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי מוטב  
שווי הוגן ברוטו שלילי

- (1) למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ ספוט.  
(2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.  
(3) למעט נגזרי אשראי.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 30 בספטמבר 2010

באור 7 - פעילות מכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון (המשך)

סכומים מדווחים

ב. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה על בסיס מאוחד

ליום 30 בספטמבר 2010 (לא מבוקר)					
ממשלות					
בורסות	בנקים	דילרים /		אחרים	סה"כ
		ברוקרים	ובנקים מרכזיים		
במיליוני ש"ח					
29	179	-	* -	301	509
-	1,607	-	7	842	2,456
29	1,786	-	7	1,143	2,965

יתרות מאזניות של נכסים  
הנובעים ממכשירים נגזרים (1) (2)  
סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים (3)  
סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים

ג. פירוט מועדי פרעון - סכומים נקובים: יתרות על בסיס מאוחד

ליום 30 בספטמבר 2010 (לא מבוקר)				
עד 3 חודשים	מעל 3 חודשים ועד 5 שנים	מעל 5 שנים		סה"כ
		מעל 5 שנים	מעל 3 שנים	
במיליוני ש"ח				
150	610	-	-	760
50	369	289	2,439	3,147
22,171	6,364	566	-	29,101
11,671	116	152	14	11,953
2,401	1,081	55	73	3,610
36,443	8,540	1,062	2,526	48,571

חוזי ריבית  
שקל - מדד  
אחר  
חוזי מטבע חוץ  
חוזים בגין מניות  
חוזי סחורות ואחרים  
סה"כ

\* סכומים נמוכים מ-500 אלפי ש"ח.

- (1) מתוך זה שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים משובצים בסך 4 מיליון ש"ח.  
(2) מתוך זה יתרה מאזנית של מכשירים נגזרים העומדים בפני עצמם בסך 505 מיליון ש"ח.  
(3) סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי) כפי שחושב לצורך מגבלות על חבות של לווה.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 30 בספטמבר 2010

באור 7 - פעילות מכשירים נגזרים - היקף, סיכונים אשראי ומועדי פרעון (המשך)

סכומים מדווחים

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד

(1) סכום נקוב של מכשירים נגזרים

ליום 30 בספטמבר 2009 (לא מבוקר)				
חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	אחר	חוזי ריבית שקל - מדד
				במיליוני ש"ח

-	-	6,711	-	250
* 51	* 131	* 3,670	902	-
* 51	* 144	* 3,292	902	-
-	-	-	1,341	-
102	275	13,673	3,145	250
-	-	-	1,137	-

א. נגזרים ALM (1)(2)

חוזי Forward  
חוזי אופציה אחרים  
אופציות שנכתבו  
אופציות שנקנו  
Swaps  
סה"כ

מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע.

ב. נגזרים אחרים (1)

-	-	45	-	-
-	* 2,385	* 799	-	-
-	* 2,379	* 799	-	-
53	-	3,278	-	-
53	-	3,278	-	-
106	4,764	8,199	-	-

חוזי Futures  
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה  
אופציות שנכתבו  
אופציות שנקנו  
חוזי אופציה אחרים  
אופציות שנכתבו  
אופציות שנקנו  
סה"כ

ג. נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ ספוט

75	-	-	-	-
-	-	3,314	-	-

נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי מוטב  
חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט

(2) שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים

א. נגזרים ALM (2)(3)

* 2	* 8	115	86	4
* 2	* 8	212	133	4

שווי הוגן ברוטו חיובי  
שווי הוגן ברוטו שלילי

ב. נגזרים אחרים (3)

2	* 58	170	-	-
2	* 58	172	-	-

שווי הוגן ברוטו חיובי  
שווי הוגן ברוטו שלילי

- (1) למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ ספוט.  
(2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.  
(3) למעט נגזרי אשראי.

\* סווג מחדש

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 30 בספטמבר 2010

באור 7 - פעילות מכשירים נגזרים - היקף, סיכונים אשראי ומועדי פרעון (המשך)

סכומים מדווחים

ב. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה על בסיס מאוחד

ליום 30 בספטמבר 2009 (לא מבוקר)					
סה"כ	אחרים	ממשלות		בנקים	בורסות
		ובנקים מרכזיים	דילרים / ברוקרים		
445	* 262	-	** -	138	* 45
1,916	* 794	-	13	1,109	-
2,361	1,056	-	13	1,247	45

יתרות מאזניות של נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים (1)(2)  
 סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים (3)  
 סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים

ג. פירוט מועדי פרעון - סכומים נקובים: יתרות על בסיס מאוחד

ליום 30 בספטמבר 2009 (לא מבוקר)				
סה"כ	מעל 5 שנים	מעל 3 שנה		עד 3 חודשים
		ועד 5 שנים	ועד 3 חודשים	
250	-	100	50	100
3,145	2,170	242	733	-
25,186	409	233	* 6,956	* 17,588
5,039	3	* 112	* 456	* 4,468
283	-	* 83	* 116	* 84
33,903	2,582	770	8,311	22,240

חוזי ריבית  
 שקל - מדד  
 אחר  
 חוזי מטבע חוץ  
 חוזים בגין מניות  
 חוזי סחורות ואחרים  
 סה"כ

(1) מתוך זה שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים משובצים בסך 3 מיליון ש"ח.  
 (2) מתוך זה יתרה מאזנית של מכשירים נגזרים העומדים בפני עצמם בסך 442 מיליון ש"ח.  
 (3) סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי) כפי שחושב לצורך מגבלות על חבות של לווה.

\* סווג מחדש  
 \*\* סכומים נמוכים מ- 500 אלפי ש"ח.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 30 בספטמבר 2010

באור 7 - פעילות מכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)  
סכומים מדווחים

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד

(1) סכום נקוב של מכשירים נגזרים

ליום 31 בדצמבר 2009 (מבוקר)				
חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי ריבית	
			שקל - מדד	אחר
				במיליוני ש"ח

א. נגזרים ALM (1)(2)

-	-	6,161	-	300
* 47	* 107	* 3,090	906	-
* 47	* 107	* 2,816	906	-
-	-	-	1,452	-
94	214	12,067	3,264	300
-	-	-	1,212	-

חוזי Forward  
חוזי אופציה אחרים  
אופציות שנכתבו  
אופציות שנקנו  
Swaps  
סה"כ

מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע.

ב. נגזרים אחרים (1)

-	21	3	-	-
-	* 5,792	* 353	-	-
-	* 5,774	* 353	-	-
430	-	4,372	-	-
408	-	4,371	-	-
838	11,587	9,452	-	-

חוזי Futures  
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה  
אופציות שנכתבו  
אופציות שנקנו  
חוזי אופציה אחרים  
אופציות שנכתבו  
אופציות שנקנו  
סה"כ

ג. נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ ספוט

132	-	-	-	-
-	-	2,234	-	-

נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי מוטב  
חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט

(2) שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים

א. נגזרים ALM (2)(3)

* 2	* 9	94	76	4
* 2	* 9	150	121	-

שווי הוגן ברוטו חיובי  
שווי הוגן ברוטו שלילי

ב. נגזרים אחרים (3)

12	* 173	* 154	-	-
12	* 173	* 155	-	-

שווי הוגן ברוטו חיובי  
שווי הוגן ברוטו שלילי

ג. נגזרי אשראי

** -	-	-	-	-
------	---	---	---	---

נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי מוטב  
שווי הוגן ברוטו שלילי

(1) למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ ספוט.  
(2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.  
(3) למעט נגזרי אשראי.

\* סווג מחדש  
\*\* סכומים נמוכים מ-500 אלפי ש"ח.

באור 7 - פעילות מכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון (המשך)

סכומים מדווחים

ב. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה על בסיס מאוחד

ליום 31 בדצמבר 2009 (מבוקר)					
סה"כ	אחרים	ממשלות		בנקים	בורסות
		ובנקים	דילרים / ברוקרים		
במיליוני ש"ח					
524	273	-	-	170	* 81
1,883	713	-	8	1,162	-
2,407	986	-	8	1,332	81

יתרות מאזניות של נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים<sup>(1)(2)</sup> סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים<sup>(3)</sup> סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים

ג. פירוט מועדי פרעון - סכומים נקובים: יתרות לסוף השנה על בסיס מאוחד

ליום 31 בדצמבר 2009 (מבוקר)				
סה"כ	מעל 5 שנים		מעל 3 חודשים ועד 5 שנים	
	מעל 5 שנים	מעל 3 חודשים ועד 5 שנים	מעל 3 חודשים ועד 5 שנים	מעל 3 חודשים ועד 5 שנים
במיליוני ש"ח				
300	-	100	200	-
3,264	2,220	260	734	50
23,753	404	53	* 4,256	* 19,040
11,801	2	89	* 202	* 11,508
1,064	75	57	* 95	* 837
40,182	2,701	559	5,487	31,435

חוזי ריבית שקל - מדד אחר חוזי מטבע חוץ חוזים בגין מניות חוזי סחורות ואחרים סה"כ

(1) מתוך זה שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים משובצים בסך 3 מיליון ש"ח.  
 (2) מתוך זה יתרה מאזנית של מכשירים נגזרים העומדים בפני עצמם בסך 521 מיליון ש"ח.  
 (3) סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי) כפי שחושב לצורך מגבלות על חבות של לווה.

\* סווג מחדש



הרכב במאוחד:

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר (לא מבוקר)		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר (לא מבוקר)		
2009	2010	2009	2010	
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		
608	480	103	122	<b>א. בגין נכסים</b>
(10)	4	(4)	-	מאשראי לציבור
95	34	2	15	מאשראי לממשלה
8	(56)	(40)	(27)	מפקדונות בבנק ישראל וממזומנים
2	3	1	2	מפקדונות בבנקים
142	98	30	39	מניירות ערך שנשאלו
				מאגרות חוב
<u>845</u>	<u>563</u>	<u>92</u>	<u>151</u>	
(420)	5	103	79	<b>ב. בגין התחייבויות</b>
* -	* -	* -	* -	על פקדונות הציבור
* -	-	* -	-	על פקדונות הממשלה
10	8	5	3	על פקדונות מבנק ישראל
(88)	(92)	(43)	(42)	על פקדונות מבנקים
				על כתבי התחייבות נידחים ותעודות פקדון
<u>(498)</u>	<u>(79)</u>	<u>65</u>	<u>40</u>	
11	(129)	(30)	(54)	<b>ג. בגין מכשירים פיננסיים נגזרים</b>
18	9	3	3	הכנסות(הוצאות) נטו, בגין מכשירים נגזרים ALM (1)
				הכנסות(הוצאות) נטו בגין מכשירים נגזרים אחרים
<u>29</u>	<u>(120)</u>	<u>(27)</u>	<u>(51)</u>	
23	28	9	9	<b>ד. אחר</b>
45	74	7	27	עמלות מעסקי מימון
7	4	1	-	רווחים ממכירת אגרות חוב זמינות למכירה, נטו (3)
21	29	8	14	רווחים שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב למסחר, נטו
				הכנסות מימון אחרות, נטו (2)
<u>96</u>	<u>135</u>	<u>25</u>	<u>50</u>	
<u>472</u>	<u>499</u>	<u>155</u>	<u>190</u>	סך כל הרווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים
<u>33</u>	<u>36</u>	<u>2</u>	<u>-</u>	<b>מזה: הפרשי שער, נטו</b>
				(1) מכשירים נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.
<u>13</u>	<u>14</u>	<u>6</u>	<u>6</u>	(2) מזה: הכנסות בגין ריבית מחובות בעייתיים
				(3) לרבות הפרשות לירידות ערך.

\* סכומים נמוכים מ - 500 אלפי ש"ח.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 30 בספטמבר 2010

באור 9 - רווחים (הפסדים) מהשקעות במניות, נטו

סכומים מדווחים

ההרכב במאוחד:

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר (לא מבוקר)		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר (לא מבוקר)		
2009	2010	2009	2010	
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		
** 24	6	** 24	4	רווחים ממכירת מניות זמינות למכירה
(5)	(2)	(3)	(1)	הפסדים ממכירת מניות זמינות למכירה *
10	2	3	4	רווחים שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של מניות למסחר, נטו
9	6	1	2	דיבידנד ממניות זמינות למכירה
38	12	25	9	סך הכל מהשקעות במניות

\* לרבות הפרשות לירידת ערך.

\*\* כולל רווח בסך 15 מיליון ש"ח ממכירת שליש מניות בזק.

**באור 10 - תעודות פקדון**

- א. במרס 2010 פרסמה אגוד הנפקות בע"מ, חברה בת בבעלות מלאה של הבנק, הצעת מדף במסגרת תשקיף, על פיה הונפקו (בדרך של מכרז) אגרות חוב (סדרה ד') בדרך של הרחבת סדרה סחירה, במסגרתה הונפקו 80,000 יחידות של 1,000 ש"ח ערך נקוב תמורת כ- 84 מיליון ש"ח.
- ב. ביוני 2010 פרסמה חברת הבת אגוד הנפקות בע"מ (להלן: "אגוד הנפקות") דו"ח הצעת מדף על פי תשקיף מדף של אגוד הנפקות שפורסם ביום 31 באוגוסט 2009, על פי דו"ח הצעת המדף הונפקו (בדרך של מכרז על שיעור הריבית) 300,000 יחידות אגרות חוב (סדרה ה') כשהרכב כל יחידה הינו 1,000 ש"ח ערך נקוב והתמורה ברוטו בגינן הסתכמה בכ- 300 מיליון ש"ח.
- ג. ביום 20 בספטמבר 2010 פרסמה החברה דו"ח הצעת מדף על פי תשקיף מדף של אגוד הנפקות שפורסם ביום 31 באוגוסט 2009. על פי דו"ח הצעת המדף הונפקו (בדרך של מכרז על שיעור הריבית) 115,000 יחידות כתבי התחייבויות נדחים (סדרה יז') כשהרכב כל יחידה הינו 1,000 ש"ח ערך נקוב והתמורה ברוטו בגינן הסתכמה ב- 115 מיליון ש"ח.

**באור 11 - דיבידנד**

- ביום 31 באוקטובר 2010 החליט דירקטוריון הבנק לאמץ מדיניות חלוקת דיבידנדים לשנים 2011-2013, על פיה בכל שנה יחלק הבנק סך שיהווה לפחות 40% מהרווח הנקי של הבנק מפעולות רגילות בשנה שקדמה לחלוקה, ובלבד שתשואת הבנק בגין השנה שקדמה לחלוקה תהיה לפחות בשיעור של 6%, וזאת בכפוף להוראות הדין בעניין "חלוקה" ולעמידתו של הבנק לאחר החלוקה בהוראות רגולטוריות (לרבות הוראות הנובעות מדרישות הפיקוח על הבנקים כפי שתהיינה מעת לעת) ובמגבלות שתקבענה על ידי דירקטוריון הבנק מפעם לפעם בכל הנוגע לתאבון וסיבולת הסיכון של הבנק, והכל ככל שלא יתרחשו שינויים לרעה ברווחי הבנק ו/או במצבו העסקי ו/או במצב המשק ו/או שינויים בסביבה הרגולטורית שיש בהם להשפיע לרעה על הבנק. אין באמור לעיל כדי לגרוע מסמכות דירקטוריון הבנק להחליט מעת לעת בהתחשב בשיקולים עסקיים ובהוראות הדין ובהוראות רגולטוריות החלות על הבנק, על שינוי המדיניות או על שינוי שיעור הדיבידנד שיחולק בגין תקופה מסוימת או להחליט שלא לחלק דיבידנד. יובהר, כי כל חלוקת דיבידנד בפועל, כפופה לעמידה בכל התנאים הדרושים לכך על פי דין, למגבלות החלות על הבנק בהתייחס לחלוקה ולהחלטות ספציפיות של הדירקטוריון.
- ביום 31 באוקטובר 2010 התקבלה בדירקטוריון הבנק החלטה להמליץ לאסיפה הכללית של הבנק, על חלוקת דיבידנד במזומן בסך של 60 מיליון ש"ח על בסיס יתרת רווחי הבנק (כהגדרתם בסעיף 302 (ב) לחוק החברות), בהתאם לדוחות הכספיים של הבנק ליום 30 ביוני 2010. הדיבידנד בגין כל מניה רגילה בת 0.01 ש"ח ערך נקוב של הבנק יהיה בסך 0.8154 ש"ח. אם תאשר האסיפה את החלטת החלוקה, המועד הקובע לזכאות לדיבידנד (יום הקום) יהיה ה- 16 בדצמבר 2010, ומועד התשלום בפועל יחול ביום 29 בדצמבר 2010.

**באור 12 - מגזרי פעילות**

האבחנה בין המגזרים משמשת את הנהלת הבנק לצורך קבלת החלטות על המדיניות העסקית ולניתוח התוצאות העסקיות של הבנק. אפיון המגזרים מתבסס בעיקר על פי סוגי הלקוחות ותחומי פעילות הכלולים בכל מגזר ומגזר.

פעילות הבנק מתמקדת במגזרי פעילות כמפורט להלן:

**מגזר פרטי** – מספק מגוון של שירותי בנקאות ומוצרים פיננסיים למשקי בית וללקוחות פרטיים בעלי עושר פיננסי, לרבות שירותי ייעוץ להשקעות. כמו כן כולל המגזר עסקים קטנים בעלי אובליגו של עד 400 אלף ש"ח אשר מנוהלים במסגרת אגף קמעונאות, ואת פעילות המימון לדירה.

**מגזר עסקי** – המגזר מספק מגוון שירותי בנקאות ומוצרים פיננסיים ללקוחות עסקיים ממגוון ענפי משק – לרבות ענפי הבניה והנדל"ן ושוק ההון.

**מגזר יהלומים** – המגזר כולל לקוחות פעילים בענף היהלומים אשר רובם חברים בבורסת היהלומים ברמת גן.

**מגזר ניהול פיננסי** - כולל את פעילות הבנק על חשבון עצמו בתחום ניירות הערך, ניהול נכסים והתחייבויות, ניהול סיכוני השוק הנזילות והסליקה, פעילות חדרי העסקאות של הבנק ופעילות החברה המאוחדת אגוד השקעות וייזום (א.ש.י), המהווה את זרוע ההשקעות הריאליות של הבנק. כמו כן, תוצאות המגזר כוללות את השפעת הרישום של מכשירים פיננסיים נגזרים לפי שוים ההוגן.

**אחרים והתאמות** - כולל פעילויות אשר לא ניתן לשייכן באופן ספציפי למגזרים.

להלן הכללים העיקריים שיושמו בחלוקת תוצאות הפעילות בין המגזרים השונים:

**רווח מפעילות מימון** – במגזרים בהם הפעילות מתמקדת בלקוחות נכלל בסעיף זה מרווח פיננסי על ההלוואות/פקדונות של הלקוחות. המרווח מחושב ככלל מעל מחיר מעבר המייצג את עלות המקורות בהתאם למשך חיים ממוצע ובהתייחס לאפיק ההצמדה הרלוונטי. כן כלולה בסעיף זה ריבית חסרת סיכון על ההון המשוקלל המחושב לצורך תשואה על ההון העצמי המיוחס למגזר. ההון העצמי מיוחס על בסיס נכסי הסיכון המשויכים לכל מגזר.

**הכנסות תפעוליות ואחרות** – מיוחסות למגזר אליו משתייך הלקוח.

**הפרשה לחובות מסופקים** – הפרשה לחובות מסופקים נזקפת למגזר אליו משתייך הלקוח אשר כנגד חבותו נרשמה הפרשה.

**הוצאות תפעוליות ואחרות** – ההוצאות הישירות מיוחסות למגזר הספציפי, יתרת ההוצאות מיוחסות על סמך פרמטרים המבוססים על אומדנים שונים.

באור 12 - מגזרי פעילות (המשך)

**מיסים על ההכנסה** - ההפרשה למס על התוצאות העסקיות של כל מגזר פעילות חושבה על פי שיעור המס האפקטיבי, למעט במקרים מסוימים בהם ניתן לבצע ייחוס ספציפי.

יש לציין כי מודל הנתונים המשמש לצורכי הדיווח על תוצאות מגזרי פעילות של הבנק הינו בתהליך מתמשך של טיוב הנתונים, ובהתאם חל מעת לעת סיווג מחדש של התוצאות במידת האפשר. החל מהדוחות לשנת 2009 הפקת הבאור מבוססת על מערכת מגזרי פעילות שהוטמעה. מערכת זו ממשיכה לתמוך בטיוב הנתונים. במקביל הבנק נערך לקליטת מערכת בח"ן (בנקאי, חשבונאי, ניהולי) – מערכת של בנק לאומי לישראל בע"מ הכוללת, בין השאר, את התאמת נתוני מערכות המידע לנתוני הספרים החל מרמת העסקה.

באור 12 - מגזרי פעילות (המשך)

סכומים מדווחים

מידע על מגזרי פעילות במאוחד

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2010 (לא מבוקר)					
מגזר פרטי	מגזר עסקי	מגזר יהלומים	מגזר ניהול פיננסי	מגזר סכומים שלא הוקצו והתאמות	סך הכל
במיליוני ש"ח					
60	86	8	37	(1)	190
- **	4	-	(5)	1	- **
33	22	5	12	(1)	71
- **	1	-	(1)	-	- **
93	113	13	43	(1)	261
2	29	-	-	-	31
7	11	5	20	-	43

רווח מפעילות מימון לפני

הפרשה לחובות מסופקים:

- מחיצוניים

- בינמיגזרי

הכנסות תפעוליות ואחרות:

- מחיצוניים

- בינמיגזרי

סך כל ההכנסות

הפרשה לחובות מסופקים

רווח נקי

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2009 (לא מבוקר)					
מגזר פרטי	מגזר עסקי	מגזר יהלומים	מגזר ניהול פיננסי	מגזר סכומים שלא הוקצו והתאמות	סך הכל
במיליוני ש"ח					
50	74	8	23	-	155
- **	2	-	(2)	-	- **
37	* 40	* 4	11	-	92
- **	(1)	-	1	-	- **
87	115	12	33	-	247
2	22	2	-	-	26
3	* 9	3	7	* -	22
-	-	-	-	(2)	(2)
3	9	3	7	(2)	20

רווח (הפסד) מפעילות מימון לפני

הפרשה לחובות מסופקים:

- מחיצוניים

- בינמיגזרי

הכנסות תפעוליות ואחרות:

- מחיצוניים

- בינמיגזרי

סך כל ההכנסות

הפרשה לחובות מסופקים

רווח נקי מפעולות רגילות

הפסד מפעולות בלתי רגילות לאחר מס

רווח נקי (הפסד)

\* סווג מחדש.

\*\* סכומים נמוכים מ-500 אלפי ש"ח.

**באור 12 - מגזרי פעילות (המשך)**

סכומים מדווחים

**מידע על מגזרי פעילות במאוחד**

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2010 (לא מבוקר)					
מגזר פרטי	מגזר עסקי	מגזר יהלומים	מגזר ניהול פיננסי	מגזר סכומים שלא הוקצו והתאמות	סך הכל
במיליוני ש"ח					
166	245	27	62	(1)	499
- **	10	-	(11)	1	- **
107	79	11	18	(1)	214
- **	(1)	-	1	-	- **
273	333	38	70	(1)	713
8	47	-	-	-	55
16	52	13	24	(1)	104
-	1	-	-	-	1
16	53	13	24	(1)	105
לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2009 (לא מבוקר)					
מגזר פרטי	מגזר עסקי	מגזר יהלומים	מגזר ניהול פיננסי	מגזר סכומים שלא הוקצו והתאמות	סך הכל
במיליוני ש"ח					
143	221	28	80	-	472
- **	7	-	(7)	-	- **
106	96	10	23	-	235
- **	(3)	-	3	-	- **
249	321	38	99	-	707
9	51	24	-	-	84
13	41	(2)	34	(1)	85
-	-	-	-	(2)	(2)
13	41	(2)	34	(3)	83
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009 (מבוקר) *					
מגזר פרטי	מגזר עסקי	מגזר יהלומים	מגזר ניהול פיננסי	מגזר סכומים שלא הוקצו והתאמות	סך הכל
במיליוני ש"ח					
194	284	38	104	-	620
- **	9	- **	(9)	-	-
141	149	13	29	-	332
- **	(3)	- **	3	-	-
335	439	51	127	-	952
12	61	22	-	-	95
13	57	2	47	(2)	117
-	-	-	-	(2)	(2)
13	57	2	47	(4)	115

**רווח (הפסד) מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:**

- מחיצוניים

- בינמיגזרי

**הכנסות תפעוליות ואחרות:**

- מחיצוניים

- בינמיגזרי

סך כל ההכנסות הפרשה לחובות מסופקים רווח נקי (הפסד) מפעולות רגילות רווח מפעולות בלתי רגילות לאחר מס רווח נקי (הפסד)

**רווח (הפסד) מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:**

- מחיצוניים

- בינמיגזרי

**הכנסות תפעוליות ואחרות:**

- מחיצוניים

- בינמיגזרי

סך כל ההכנסות הפרשה לחובות מסופקים רווח נקי (הפסד) מפעולות רגילות הפסד מפעולות בלתי רגילות לאחר מס רווח נקי (הפסד)

**רווח (הפסד) מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:**

- מחיצוניים

- בינמיגזרי

**הכנסות תפעוליות ואחרות:**

- מחיצוניים

- בינמיגזרי

סך כל ההכנסות הפרשה לחובות מסופקים רווח נקי (הפסד) מפעולות רגילות הפסד מפעולות בלתי רגילות לאחר מס רווח נקי (הפסד)

\* סווג מחדש.

\*\* סכומים נמוכים מ- 500 אלפי ש"ח.

באור 13 - עסקאות עם צדדים קשורים

1. ביום 8 בפברואר 2010 אישרה האסיפה הכללית של הבנק לדירקטורים החיצוניים בבנק (להלן: הדח"צים") וליתר חברי הדירקטוריון, למעט יו"ר הדירקטוריון, גמול זהה בסכומים כדלקמן: גמול שנתי בסך של 95,000 ש"ח וגמול השתתפות בישיבה בסך של 3,500 ש"ח. הסכומים הנ"ל יעודכנו ב-1 בפברואר וב-1 באוגוסט בכל שנה (להלן: "יום השינוי") על פי שעור העלייה של המדד החדש שיפורסם לאחרונה לפני יום השינוי לעומת המדד שפורסם לאחרונה לפני מועד אישור הגמול. הגמול להשתתפות בישיבה ישולם לחברי הדירקטוריון עבור השתתפותם בישיבות הדירקטוריון וועדות הדירקטוריון. בגין החלטה של הדירקטוריון או ועדותיו שתתקבל בלא התכנסות בפועל, ישולם לדירקטורים גמול השתתפות בישיבה בשיעור של 50% מגמול השתתפות בישיבה רגילה, דירקטור זכאי לגמול השתתפות בישיבה אם השתתף בישיבה כולה או ברובה. מועדי התשלום ישארו כמקובל בבנק, ובכפוף לאמור בתקנות החברות (כללים בדבר גמול והוצאות לדירקטור חיצוני), תש"ס-2000 (להלן: "תקנות הגמול לדח"צים"). הגמול לדירקטורים, כמפורט לעיל, אושר בועדת הביקורת ובדירקטוריון ביום 3 בינואר 2010.
2. ביום 30 ביוני 2010 אישר דירקטוריון הבנק, לאחר אישור ועדת הביקורת מיום 21 ביוני 2010 והמלצת ועדת שכר של הדירקטוריון מיום 20 ביוני 2010, תשלום מענק בגין שנת 2009 למנכ"ל הבנק, מר חיים פרייליכמן בסך של 1,200 אלפי ש"ח. בנוסף, ביום 16 באוגוסט 2010 אישרה האסיפה הכללית של הבנק, לאחר אישור הדירקטוריון בישיבתו מיום 6 ביולי 2010 ולאחר אישור ועדת הביקורת מיום 21 ביוני 2010 והמלצת ועדת שכר של הדירקטוריון מיום 20 ביוני 2010, מענק ליו"ר הדירקטוריון של הבנק, מר זאב אבלס, בסך של 1,200 אלפי ש"ח.
3. לעניין מכירת שירותי נאמנות לכלל פיננסים נאמנות 2007 בע"מ (להלן: "כלל נאמנות") בתמורה לסך של 1 מיליון ש"ח, ראה באור 6.ב.(7).
4. ביום 27 באוקטובר 2010 אישרה האסיפה הכללית של הבנק רכישת פוליסת ביטוח נושאי משרה (D&O) (לרבות בגין דירקטורים שהינם בעלי שליטה בבנק או קרוביהם) בגבולות אחריות של 85 מיליון דולר ארה"ב לאירוע ולתקופה, יחד עם רכישת פוליסת ביטוח בנקאית שגבולות האחריות במסגרתה הינם בסכום זהה לאירוע ולתקופה, וזאת לתקופה של 12 חודשים, החל מיום 15 בספטמבר 2010 ועד 14 בספטמבר 2011. הפוליסות תירכשנה אצל קונסורציום של מבטחים בלונדון, כאשר הפניקס חברה לביטוח בע"מ תעניק לבנק "שירותי חזית" בגין הפוליסות. הפרמיה הכוללת שישלם הבנק בגין רכישת פוליסת נושאי המשרה (כולל התמורה בגין "שירותי החזית") הינה בסך כולל שלא יעלה על 340,000 דולר. אישור האסיפה הכללית לעסקה, התקבל לאחר אישור ועדת הביקורת ולאחר מכן אישור דירקטוריון הבנק ביום 12 בספטמבר 2010.